

Taloudellinen katsaus 2012

Outokummun vuosikertomus 2012 on julkaistu verkossa osoitteessa www.outokumpu.com/reports

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajan katsaus	1	32. Tytäryritykset 31.12.2012	114
Hallituksen toimintakertomus		33. Tilinpäätöspäivän jälkeiset	
vuodelta 2012	3	tapaukset	117
Tilintarkastuskertomus	25		
		Taloudellista kehitystä	
Konsernitilinpäätös, IFRS	27	kuvaavat tunnusluvut	118
Konsernin tuloslaskelma	27	Konsernin tunnusluvut	118
Konsernitase	29	Osakekohtaiset tunnusluvut	120
Konsernin rahavirtalaskelma	31	Tunnuslukujen laskentaperusteet	121
Laskelma konsernin oman			
pääoman muutoksista	33	Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	123
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	34	Emoyhtiön tuloslaskelma	123
1. Perustiedot	34	Emoyhtiön tase	124
2. Konsernitilinpäätöksen		Emoyhtiön rahavirtalaskelma	126
laadintaperiaatteet	35	Laskelma emoyhtiön oman pääoman	
3. Segmentti-informaatio	53	muutoksista	128
4. Yrityshankinnat ja -myynnit	57		
5. Luovutettavat, myytäviksi		Selvitys hallinto- ja	
tarkoitettavat varat	60	ohjausjärjestelmästä 2012	129
6. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut		Yhtiökokous	130
sekä kertaluonteiset erät	61	Hallitus	131
7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	63	Hallituksen valiokunnat	133
8. Rahoitustuotot ja -kulut	64	Nimitystoimikunta	134
9. Tuloverot	66	Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan	
10. Osakekohtainen tulos	69	sijainen	135
11. Aineettomat hyödykkeet	70	Johtoryhmä	136
12. Aineelliset		Konsernin johto	137
käyttöomaisuushyödykkeet	73	Palkitseminen	138
13. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja		Sisäpiirihallinto	141
yhteisyrityksiin	75	Taloudellinen raportointi	142
14. Rahoitusvarojen ja -velkojen		Tilintarkastajat	145
kirjanpitoarvot ja käyvät arvot			
arvostusryhmittäin	76	Johtoryhmän jäsenet	146
15. Hierarkia käypään arvoon arvostetuista		Hallituksen jäsenet	151
rahoitusvaroista ja -veloista	79	Riskienhallinta	156
16. Myytävissä olevat sijoitukset	80		
17. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti			
arvostettavat sijoitukset	81		
18. Osakeperusteiset maksut	82		
19. Rahoitusriskienhallinta,			
pääomahallinta ja vakuutukset	85		
20. Johdannaisopimusten käyvät			
arvot ja nimellismäärät	92		
21. Vaihto-omaisuus	94		
22. Myyntisaamiset ja muut saamiset	95		
23. Rahavarat	97		
24. Oma pääoma	98		
25. Työsuhde-etuuksista johtuvat			
velvoitteet	99		
26. Varaukset	103		
27. Korolliset velat	104		
28. Ostovelat ja muut velat	105		
29. Vastuusitoumukset	106		
30. Riita-asiat	107		
31. Lähipiiritapahtumat	112		

Toimitusjohtajan katsaus

Vuonna 2012 otimme merkittäviä edistysaskelia.

Saimme kustannussäästöohjelmamme P100:n ja P250:n onnistuneesti päätökseen ja P100:n tuomat 100 miljoonan euron kustannussäästöt näkyvät täysimääräisinä tämän vuoden alusta alkaen. Erittäin haastavasta markkinatilanteesta huolimatta onnistuimme pitämään kassavirran positiivisena: operatiivinen kassavirta oli viime vuonna 266 miljoonaa euroa. Käyttöpääoman vähentämiseksi käynnistetty P250-ohjelma ylitti tavoitteensa ennen vuoden loppua. Varastoista vapautui noin 600 miljoonaa euroa käteistä, huomattavasti yli 250 miljoonan euron tavoitteen. Vuoden lopussa olimme vapauttaneet käyttöpääomasta kaiken kaikkiaan 886 miljoonaa euroa kesäkuusta 2011 alkaen, kun ottaa huomioon myös myyntisaamisten ja ostovelkojen tehostamisen merkittävän positiivisen vaikutuksen.

Vuotta 2012 leimasi kuitenkin myös heikko markkinatilanne ja ruostumattoman teräksen heikko kysyntä, joka heikkeni vuoden loppua kohden erityisesti Euroopassa. Ruostumattoman teräksen perushintojen lasku, heikompi tuotejakauma ja nikkelin hinnan lasku rasittivat tulostamme. Kun tähän lisätään vielä ferrokromin laajennusinvestoinnin kustannukset, tuloksemme ei ollut tyydyttävällä tasolla, vaan vuoden 2012 operatiivinen tulos jäi 168 miljoonaa euroa tappiolliseksi.

Vuoden kohokohta ja uskoakseni myös yhtiön käännekohtan alku oli Inoxum-yrityskaupan toteuttaminen. Inoxum sopi täydellisesti Outokummulle: tuotevalikoimamme, markkina-alueemme ja asiakaspohjamme täydentävät toisiaan, ja Outokummusta tuli selvä markkinajohtaja alallaan. Voimme nyt palvella asiakkaitamme ympäri maailmaa kattavan myynti- ja palvelukeskusverkostomme välityksellä ja tarjota heille alan laajimman tuotevalikoiman ruostumattomista teräksistä erikoismetalliseostuotteisiin. Tietämyksemme ja asiantuntemuksemme näistä edistyneistä materiaaleista ovat ylivoimaisia. Asiakkailta saamamme palaute on heijastaa tätä: heidän näkemyksensä mukaan tässä yrityskaupassa yhdistyy kaksi yhtiötä, joiden yhteisiä vahvuuksia ovat korkea laatu, tekninen osaaminen ja toimitusvarmuus.

Tämä yrityskauppa on myös vastaus kohtaamimme haasteisiin, jotka meidän on voitettava palauttaaksemme kestävän kannattavuuden. Yhdessä voimme saavuttaa 200 miljoonan euron vuotuiset synergiasäästöt. Tähän kumpikaan yhtiö ei olisi yksinään yltänyt. Voimme kasvattaa kapasiteetin käyttöastetta sulkemalla sulattoja. Outokummun markkina-asema Euroopassa on nyt noin 40 %, mutta yrityskauppa vahvisti myös jalansijaamme Pohjois-Amerikan, Meksikon ja Aasian markkinoilla, joissa kasvumahdollisuuksia on enemmän kuin Euroopassa.

Valitettavasti uusi Outokumpu aloittaa toimintansa haastavammassa tilanteessa kuin vuoden 2012 alussa arvioimme, sillä ruostumattoman teräksen markkinat Euroopassa ja maailmanlaajuisesti ovat yhä heikot. Vuonna 2013 tärkein tehtävämme on varmistaa, että pidämme nykyisen asiakaskunnamme ja laajennamme sitä ympäri maailmaa. Samaan aikaan olemme ryhtyneet toimenpiteisiin saavuttaaksemme ensimmäiset synergiasäästöt jo tänä vuonna raaka-ainehankinnoista ja muista ostoista sekä sulkemalla Krefeldin sulaton Saksassa.

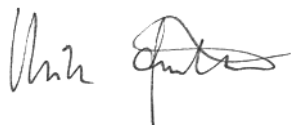
Lisäksi kasvatamme P100- ja P250-kustannussäästöohjelmien myötä saavuttamiamme hyötyjä käynnistämällä kaksi uutta hanketta, P150:n ja P300:n. P150-ohjelman tavoitteena on saavuttaa 150 miljoonan euron vuosittaiset kustannussäästöt, ja P300-ohjelma tavoittelee 300 miljoonan euron käyttöpääoman vähennystä. Arvioimme molempien ohjelmien päättyvän vuoden 2014 loppuun mennessä ja tuovan ensimmäisiä myönteisiä vaikutuksia jo vuonna 2013.

Aiomme myös saattaa päätökseen käynnissä olevat investointiohjelmat. Ferrokromituotanto kasvaa huomattavasti vuoden aikana, ja olemme jo aloittaneet Calvertin uuden, huippuluokan integroidun terästehtaan ylösajon Alabamassa Yhdysvalloissa. Näiden investointien saattaminen päätökseen vähentää suuresti käyttöomaisuusinvestointeja.

Me uskomme, että asiakkaat hyötyvät suuresti yli 100 vuoden osaamisestamme, jonka avulla luomme tänä päivänä kehittyneitä materiaaleja, joiden avulla rakennetaan kestävää tulevaisuutta. Tämän asiantuntemuksen

takana on erittäin osaava henkilöstömme, joka sitoutuminen on ensiarvoisen tärkeää yrityksen menestymiselle. Haluamme varmistaa turvallisen työpaikan työntekijöillemme kaikilla paikkakunnilla, ja sen varmistamiseksi jatkamme tehokkaita turvallisuusprosesseja ja -järjestelmiä sekä jatkamme henkilöstön sitouttamista kaikkeen turvallisuustyöhön. Olemme hyvin ylpeitä siitä, että arvostettu Dow Jones Sustainability Index antoi Outokummulle teollisuudenalan korkeimmat pisteet työterveydessä ja turvallisuudessa.

Olen luottavainen sen suhteen, että uusi asemamme markkinajohtajana yhdessä määrätietoisten, kannattavuuteen tähtäävien toimenpiteiden kanssa luovat vahvan pohjan sille, että voimme tuottaa arvoa osakkeenomistajillemme.

Mika Seitovirta

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2012

Strateginen tilannekatsaus

Outokumpu osti Inoxumin ThyssenKruppilta 3 160 milj. euron kauppahintaan (luovutettu vastike 2 720 milj. euroa sekä Outokummun vastattavakseen ottamat Inoxumin eläkevastuut ja muut velat 440 milj. euroa). Samalla ThyssenKruppista tuli suunnatussa annissa merkittävä uuden Outokummun osakkeenomistaja, joka omistaa 29,9 % osakkeista, ja ThyssenKruppin talous- ja rahoitusjohtaja Guido Kerkhoffista tuli Outokummun hallituksen jäsen.

Uusi Outokumpu aloitti toimintansa 29.12.2012, jolloin astuivat voimaan myös uusi rakenne ja johtoryhmä, jonka muodostavat:

- Mika Seitovirta, toimitusjohtaja
- Esa Lager, talousjohtaja
- Ulrich Albrecht-Früh, Euroopan, Lähi-idän ja Afrikan liiketoiminnoista vastaava johtaja
- Kari Parvento, Amerikan liiketoiminnoista vastaava johtaja
- Jarmo Tonteri, erikoisteräs- ja metalliseosliiketoiminnasta vastaava johtaja
- Austin Lu, Aasian liiketoiminnoista vastaava johtaja
- Reinhard Florey, strategia- ja integraatiojohtaja
- Kari Tuutti, markkinointi-, viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja
- Johann Steiner, henkilöstöjohtaja (nimitetty)

Yhtiö on uusi globaali johtaja ruostumattomassa teräksessä ja erikoismetalliseostuotteissa: sen markkinaosuus on noin 40 % Euroopassa ja 12 % maailmanlaajuisesti. Yhtiö aikoo saavuttaa merkittävät 200 milj. euron vuotuiset synergiasäästöt, joista 50 milj. euroa on määrä saavuttaa vuonna 2013 ja kumulatiivisesti jopa 150 milj. euroa vuonna 2014. Synergiasäästöt saadaan suunnitelluista sulattojen sulkemisista, hankintojen säästöistä, kapasiteetin käyttöasteen nostosta sekä myynnin ja tukitoimintojen virtaviivaistamisesta. Uudelleenjärjestelyjen odotetaan johtavan enimmillään 2 000 työpaikan vähenemiseen seuraavien neljän vuoden aikana. Uudella Outokummulla on teollisuudenalan laajin tuotevalikoima, laaja asiakaspohja kaikilla teollisuussegmenteillä sekä kattava paikallinen verkosto Euroopassa, Aasian ja Tyynenmeren alueella (APAC) sekä Amerikassa.

Euroopan komission hyväksyntä Inoxum-yrittyskaupalle edellytti, että Outokumpu myy myönnytyksenä Ternin ruostumattoman teräksen tehtaan Italiassa ja Willichin palvelukeskuksen Saksassa. Outokumpu aloitti myyntiprosessin marraskuussa 2012 ja neuvottelee parhaillaan mahdollisten ostajien kanssa. Yhtiö odottaa solmivansa myyntisopimuksen myönnytykseen kuuluvista yksiköistä vuoden 2013 toisella neljänneksellä.

Kahden yhtiön integraatio alkoi heti, kun kauppa toteutettiin 28.12.2012, ja yhtiö panostaa merkittävästi varmistaakseen, että keskeiset toiminnot integroidaan sujuvasti ja tehokkaasti. Integraatio on jatkossakin tärkeä osa Outokummun toimintaa erityisesti synergiasäästöjen saavuttamisessa ja uuden Outokumpu-kulttuurin luomisessa. Uudessa kulttuurissa painotetaan kannattavuutta, asiakaslähtöisyyttä, yhteistyötä ja nopeutta.

Meneillään olevat lisäarvoa tuovat investoinnit ja kustannussäästöohjelmat

Ferrokromituotannon laajennusprojekti valmistui

Outokumpu sai 410 milj. euron ferrokromi-investoinnin päätökseen vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä etuajassa ja alle budjetin. Neljännen neljänneksen lopussa laajennusprojektin kaikki vaiheet Kemian maanalaisesta kaivoksesta ja rikastuslaitoksesta Tornion sintraus- ja sulattotoimintoihin on otettu käyttöön. Uuden kapasiteetin käyttöönotto on edennyt suunnitelman mukaisesti, ja yhtiö odottaa saavuttavansa noin 400 000 tonnin ferrokromikapasiteetin vuonna 2013 ja koko 530 000 tonnin kapasiteetin vuonna 2015.

Calvertin integroidun tuotantolaitoksen käyttöönotto eteni suunnitelman mukaan

Uuden integroidun ruostumattoman teräksen tuotantolaitoksen rakentaminen Calvertissa Yhdysvalloissa saatiin suurelta osin päätökseen vuonna 2012 suunnitellussa aikataulussa ja 1 600 milj. dollarin budjetin puitteissa. 900 000 tonnin sulaton käyttöönotto aloitettiin joulukuussa 2012, jolloin tehtiin onnistuneet ensimmäiset sulatukset. Täysi kapasiteetti saavutetaan noin 18 kuukaudessa, ja yhtiön tavoitteena on vähintään 200 000 tonnin tuotanto sekä sulatossa että kylmävalssaamossa vuonna 2013. Calvertin tuotantolaitoksen käyttöönoton odotetaan parantavan huomattavasti Outokummun kilpailukykyä NAFTA-alueen markkinoilla, mikä mahdollistaa sekä markkinaosuuden että kannattavuuden lisäämisen vuodesta 2013 alkaen.

OSTP:n rakennejärjestely eteni tyydyttävästi

OSTP:n (Outokummun putkituoteliiketoimintayksiköstä muodostettu yhteisyritys) rakennejärjestelyt jatkuivat ja kustannussäästöt toteutuivat asteittain vuonna 2012. Katso myös kohta "Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat".

P100- ja P250-ohjelmat saatettiin loppuun suunnitelman mukaan...

Lokakuussa 2011 aloitetut toimenpiteet kohti kestäväää kannattavuutta, parempaa kassavirtaa ja taseen vahvistamista saatiin päätökseen vuoden 2012 lopussa. Konsernin tavoitteena oli vähentää vuotuisia kustannuksia vuoden 2011 puolivälistä 100 milj. euroa vuoden 2012 loppuun mennessä (P100-ohjelma) ja alentaa varastoihin sitoutunutta käyttöpääomaa 250 milj. euroa vuoden 2013 puoliväliin mennessä (P250-ohjelma) sekä parantaa myös myyntisaamisten ja ostovelkojen hallintaa. P100-ohjelma saatettiin päätökseen suunnitelman mukaisesti vuoden 2012 lopussa. Tavoitellut 100 milj. euron kustannussäästöt saavutettiin osittain jo vuonna 2012 ja kokonaisuudessaan vuoden 2013 alusta lähtien. Kustannussäästötoimenpiteet johtivat yli 1 200 työpaikan vähennyksiin maailmanlaajuisesti.

P250-ohjelma käyttöpääoman vähentämiseksi ylitti tavoitteensa jo vuoden 2012 loppuun mennessä. Konsernin toimitusketjun tehokkuus parantui selvästi kestäväällä tavalla. Varastopäivien määrä oli 87 eli noin 20 % parempi kuin vertailujaksolla vuoden 2011 toisella neljänneksellä. Myös varastoihin sitoutunutta käteistä vapautui noin 600 milj. euroa eli selvästi yli 250 milj. euron tavoitteen. Käyttöpääomasta vapautui kesäkuusta 2011 lähtien kaikkiaan 886 milj. euroa vuoden 2012 loppuun mennessä. Myös ostovelkojen ja myyntisaamisten tehostaminen vaikutti merkittävästi käyttöpääoman vapautumiseen.

Osana P250-ohjelmaa Outokumpu myi osan Euroopan varastotoiminnoistaan Amarille, joka on yksityisomistuksessa oleva metallien jakeluun keskittynyt yritysryhmä. Kauppa toteutui syyskuussa 2012. Kaupan myötä 10 Outokummun varastoyksikköä ja 100 työntekijää siirtyi Amarille. Toimenpiteet kestävään kannattavuuden palauttamiseksi konsernin ohuiden tarkkuusnauhojen tuotantolaitoksessa Klosterissa Ruotsissa jatkuivat. Klosterin tarkkuusnauhayksikkö toimi alemmalla käyttöasteella, jatkoi tuotejakauman ja materiaalivirtojen optimointia sekä keskittyi alemman kustannustason ylläpitämiseen. Lisäksi toteutettiin hintojen korotuksia. Klosterin tarkkuusnauhayksikön liiketappio oli 10 milj. euroa ilman 16 milj. euron kertaluonteisia arvonalennuksia. Näiden

Outokummun, ennen Inoxum-yrityskauppaa toteuttamien ohjelmien menestyksen ja kokemusten pohjalta kustannustehokkuus ja käyttöpääoman hallinta ovat keskeisiä painopistealueita myös vuonna 2013.

... ja ne saavat jatkoa uusista, yhdistyneen yhtiön P150- ja P300-ohjelmista

Outokumpu panostaa jatkossakin vahvasti kustannusten hallintaan ja toteuttaa uuden P150-kustannussäästö-ohjelman yhdistyneessä yhtiössä. Ohjelman tavoitteena on vähentää kustannuksia 150 milj. eurolla siten, että ensimmäiset vaikutukset toteutuvat vuonna 2013 ja täysimääräisesti vuoden 2014 loppuun mennessä. Koska kassavirta ja käyttöpääoma ovat keskeisiä painopistealueita myös uudessa yhtiössä, uusi P300-ohjelma aloitetaan 300 milj. euron vapauttamiseksi yhdistyneen yhtiön käyttöpääomasta. Tämäkin ohjelma on määrä toteuttaa vuoden 2014 loppuun mennessä.

Markkinoiden kehitys

Ruostumattoman teräksen kysyntä kasvoi edelleen maailmanlaajuisesti, mutta heikkeni Euroopassa

Kylmävalssattujen ruostumattoman teräksen litteiden tuotteiden maailmanlaajuinen kysyntä kasvoi 2 % edellisestä vuodesta 20,4 milj. tonniin vuonna 2012. Kasvu perustui pääasiassa kysynnän kasvuun 8,5 milj. tonnista 8,7 milj. tonniin Kiinassa ja 1,6 milj. tonnista 1,9 milj. tonniin NAFTA-alueella. Kylmävalssattujen tuotteiden kysyntä Euroopassa väheni hieman vuonna 2012 eli 3,3 milj. tonnista 3,2 milj. tonniin. Vaikka ruostumattoman teräksen toimitukset Euroopassa olivat korkealla tasolla vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä, toisella neljänneksellä ja erityisesti vuoden jälkipuoliskolla ne laskivat hyvin alhaiselle tasolle heikon taloustilanteen ja raaka-aineiden hintojen laskun seurauksena. Ruostumattoman teräksen toimitukset NAFTA-alueella pysyivät vakaina vuonna 2012 edelliseen vuoteen verrattuna. (Lähde: SMR tammikuu 2013)

Vuonna 2012 kysyntä kasvoi kaikissa loppukäyttäjäsegmenteissä hitaammin kuin vuonna 2011. Reaalisen kysynnän vuotuinen kasvuvauhti oli autoteollisuudessa 6 % ja kemian-, petrokemian- sekä energiateollisuudessa 3 %. Kulutustavara- ja lääketeollisuudessa sekä rakennusteollisuudessa kysyntä kasvoi 2 % edellisestä vuodesta. Raskaassa teollisuudessa kysyntä kasvoi vain 1 % verrattuna vuoteen 2011.

Tuonti EU:n ulkopuolisista maista oli arviolta noin 18 % EU:n kokonaiskysynnästä vuonna 2012. Suurimpia tuojamaita EU:hun olivat Taiwan, Yhdysvallat, Kiina, Etelä-Korea ja Intia. Tuonti muista kuin NAFTA-maista oli arviolta noin 19 % alueen kokonaiskysynnästä vuonna 2012, mikä on samalla tasolla kuin vuonna 2011.

Liiketoiminta-alueet

Uusi Outokumpu on organisoitu neljäksi liiketoiminta-alueeksi, jotka vastaavat omasta myynnistään, kannattavuudestaan, tuotannostaan ja toimitusketjunsä hallinnasta:

- Stainless Coil EMEA
- Stainless Coil Americas
- Stainless APAC
- High Performance Stainless & Alloys

Stainless Coil EMEA

Stainless Coil EMEA tuottaa korkean volyymin standarditeräslajeja ja räätälöityjä lajeja. Näitä standarditeräslajeja käytetään pääasiassa autoteollisuudessa, raskaassa liikenteessä, kodinkoneissa sekä rakennus- ja prosessiteollisuudessa. Stainless Coil EMEA on Outokummun suurin liiketoiminta-alue, jonka osuus Outokummun liikevaihdosta on jatkossa yli puolet. Sen toimintoihin kuuluvat ruostumattoman teräksen tuotantolaitokset

Torniossa Suomessa; Krefeldissä, Bochumissa, Dillenburgissa, Dahlerbrückissä ja Benrathissa Saksassa, viimeistely-yksikkö Terneuzenissa Alankomaissa sekä laaja myyntiverkosto koko EMEA-alueella. EMEA-liiketoiminta-alueeseen kuuluvat myös konsernin oma kromikaivos Kemissä sekä ferrokromitoiminnot Torniossa.

Stainless Coil EMEA:n painopisteenä vuonna 2013 on ylläpitää ja parantaa Outokummun erittäin vahvaa asemaa ruostumattoman teräksen nauhatuotteissa Euroopassa olemalla paras asiakaspalvelussa, tuotteissa ja tuotannossa. Lisäksi painopistealueena on kapasiteetin käyttöasteen nostaminen Krefeldin sulaton sulkemisen myötä sekä kromikaivoksen ja ferrokromituotannon kustannustehokkuuden parantaminen.

Stainless Coil Americas

Uudella Outokummulla on vakiintunut asema Amerikan mantereella, missä sillä on tuotantoyksiköt Meksikossa ja Yhdysvalloissa, palvelukeskus Argentiinassa sekä myyntitoimistot Yhdysvalloissa, Meksikossa ja Brasiliassa. Liiketoiminta-alueen asiakkaita ovat esimerkiksi jakelijat, autoteollisuus, kodinkoneiden valmistajat, öljy- ja kaasuteollisuus, elintarvikkeiden ja juomien jalostajat sekä rakennusteollisuus. Outokummulla on hyvä mahdollisuus laajentaa edelleen toimintaansa Amerikan mantereella, kun se ottaa käyttöön Yhdysvalloissa uuden integroidun Calvertin tuotantolaitoksen, josta tulee yksi kustannustehokkaimmista ruostumattoman teräksen tehtaista Pohjois-Amerikassa sekä ainoa tuotantolaitos Yhdysvalloissa, joka pystyy toimittamaan 72 tuumaa leveää terästä.

Stainless Coil Americasin painopistealueena on vahvan markkina-aseman vakiinnuttaminen Amerikan mantereella Calvertin tehtaan käyttöönoton ja Meksikon vahvan tuloksetekokyvyn ylläpitämisen myötä.

Stainless APAC

Aasian ja Tyynenmeren alue (APAC) on nopeimmin kasvava alue, ja se kattaa tällä hetkellä noin 60 % maailman ruostumattoman teräksen kulutuksesta. Liiketoiminta-alueen tavoitteena on vahvistaa Outokummun asemaa alueella kannattavan kasvun kautta. Tätä tavoitetta Aasian ja Tyynenmeren alueella tukevat kylmävalssaamo ja palvelukeskus Shanghaissa Kiinassa (yhteisyrittäjä SKS, josta Outokumpu omistaa 60 %), Outokummun täysin omistamat palvelukeskukset Australiassa ja Kiinassa, laaja tuotevalikoima erityisesti erikoisteräksissä ja erikoismetalliseoksissa sekä laajennettu myyntitoimistojen, palvelukeskusten ja paikallisten varastojen verkosto. Palvelukeskukset laajentavat toimintaansa leikkaus-, kiillotus-, halkaisu- ja testauspalveluista ratkaisujen tarjoamiseen, mikä erottaa Outokummun kilpailijoista.

Stainless APAC:in painopisteenä vuonna 2013 on tukea Outokummun kasvua vakiinnuttamalla kannattava asema Aasian ja Tyynenmeren alueella ja keskittymällä valittuihin asiakas- ja tuotesegmentteihin, joissa Outokumpu erottautuu kilpailijoistaan ja tuottaa asiakkailleen lisäarvoa kilpailijoihin verrattuna.

High Performance Stainless & Alloys (HPSA)

Inoxumin erikoismetalliseosten (VDM) sekä Outokummun erikoisterästoimintojen yhdistäminen tuo näille markkinoille vahvan toimijan. Outokummulla on erittäin laaja valikoima erikoisteräksiä ja erikoismetalliseoksia. Erikoisteräksiä ja -metalliseoksia käytetään kaikkein vaativimmissa sovelluksissa, jotka tarjoavat houkuttelevia liiketoimintamahdollisuuksia. Tällaisia materiaaliratkaisuja ovat esimerkiksi erikoisteräslajit, kuten duplex sekä korkealaatuiset austeniittiset ja lämpöä kestävät ruostumattomat teräslajit, sekä nikkeli-, titaani-, koboltti- ja zirkoniseokset. Nämä materiaalit räätälöidään asiakkaan määrittelyjen mukaan kestävien ratkaisujen rakentamiseksi kaikkein ankarimpiin olosuhteisiin. Erikoisterästä tuotetaan Avestassa ja Nybyssä (Special Coil), Klosterissa (Thin Strip) ja Degerforsissa (Special Plate) Ruotsissa; Sheffieldissä Isossa-Britanniassa (Long Products) sekä New Castlessa (Special Plate), Wildwoodissa ja Richburgissa (Long Products) Yhdysvalloissa. Erikoismetalliseoksia tuotetaan Werdohlissa, Altonassa, Siegenissä, Essenissä ja Unnassa Saksassa sekä Florham Parkissa ja Renossa Yhdysvalloissa (Outokumpu VDM).

HPSA-liiketoiminta-alueen painopisteenä vuonna 2013 on hankkia uusia asiakkaita ja liiketoimintamahdollisuuksia kannattavuuden parantamiseksi sekä tunnistaa synergiamahdollisuuksia erikoisterästen ja erikoismetalliseosten liiketoiminnoissa.

Taloudellinen kehitys

Koko vuoden toimitukset olivat hieman korkeammalla tasolla kuin vuonna 2011. Operatiivinen tulos¹⁾ oli -168 milj. euroa eli selvästi huonompi kuin vuonna 2011, jolloin se oli -61 milj. euroa. Heikommän tuotejakauman, ferrokromiprojektiin liittyvien ylimääräisten kustannusten sekä hintojen laskun vaikutus oli suurempi kuin P100-kustannussäästöohjelman positiivinen vaikutus.

Koko tilikauden tulokseen vaikuttivat kertaluonteiset kustannukset, joita käsitellään jäljempänä tarkemmin. Lisäksi markkinahintojen lasku sekä ferrokromituotannon laajennus ja käyttöönotto heikensivät liiketoiminnan kannattavuutta.

¹⁾ Liiketulos ilman raaka-aineisiin liittyviä varastovoittoa ja -tappioita sekä kertaluonteisia eriä, tilintarkastamaton.

Ruostumattoman teräksen toimitukset kasvoivat hieman

Vuonna 2012 ruostumattoman teräksen toimitukset kasvoivat 3 % ja olivat 1 428 000 tonnia (2011: 1 391 000 tonnia). Tuotejakauma heikkeni vuonna 2012, kun puolituotteiden osuus nousi ja erikoistuotteiden osuus laski vuoteen 2011 verrattuna. Ulkoiset ferrokromitoimitukset olivat 68 000 tonnia koko vuonna 2012 (2011: 58 000 tonnia). Koko vuonna 2012 konsernin toimintojen kapasiteetin käyttöaste oli noin 75–80 %:n tasolla.

Ruostumattoman teräksen toimitukset

1 000 tonnia	2012	2011	2010
Kylmävalssatut tuotteet	728	740	698
Kirkkaat kuumanauhut	315	309	312
Kvarttolevyt	88	106	83
Pitkät tuotteet	59	60	58
Puolituotteet	261	187	182
Ruostumaton teräs ¹⁾	193	129	114
Ferrokromi	68	58	68
Putkituotteet	44	48	51
Ulkoiset toimitukset yhteensä	1 495	1 449	1 383
Ruostumattoman teräksen ulkoiset toimitukset	1 428	1 391	1 315

¹⁾ Mustat kuumanauhut, aihiot, teelmät ja muut ruostumattomat terästuotteet

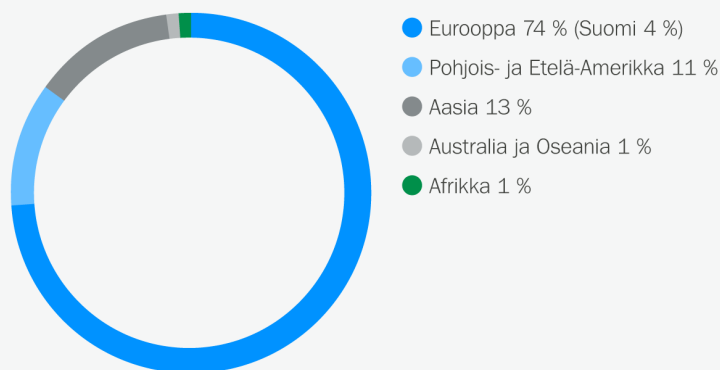
Liikevaihto ja tulos heikkenivät haastavassa ympäristössä

Vuoteen 2011 verrattuna konsernin liikevaihto vuonna 2012 laski 9 % ja oli 4 538 milj. euroa (2011: 5 009 milj. euroa) johtuen markkinahintojen laskusta ja heikommasta tuotejakaumasta.

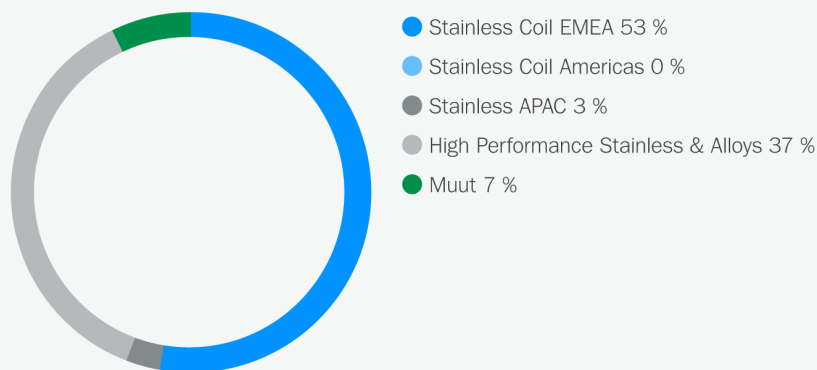
Liikevaihto

Milj. €	2012	2011	2010
Stainless Coil EMEA	2 648	3 042	2 940
Stainless Coil Americas	2	1	1
Stainless APAC	128	137	112
High Performance Stainless & Alloys	1 934	2 304	2 015
Muu toiminta	569	702	589
Sisäinen myynti	-743	-1 178	-1 428
Konserni	4 538	5 009	4 229

Liikevaihto markkina-alueittain

Liikevaihto, 4 538 milj. €

Keskimääräinen litteiden tuotteiden perushinta koko vuonna 2012 oli 1 172 euroa tonnilta.

Liikevaihdon lasku vaikutti negatiivisesti EBITDA:an, joka laski -50 milj. euroon (2011: 89 milj. euroa). Poistot olivat 230 milj. euroa koko vuonna 2012 (2011: 235 milj. euroa).

Koko vuoden 2012 liiketulos heikkeni -385 milj. euroon (2011: -251 milj. euroa). Kertaluonteisten erien lisäksi heikkoon tulokseen vaikuttivat ruostumattoman teräksen perushintojen lasku, heikompi tuotejakauma ja nikkelin hinnan lasku. Tappio heijastaa myös ferrokromituotannon laajennuksen viimeistelyyn liittyneitä kustannuksia. Operatiivinen tulos vuonna 2012 oli -168 milj. euroa (2011: -61 milj. euroa) ennen kertaluonteisia -200 milj. euron eriä (2011: -146 milj. euroa) ja raaka-aineisiin liittyviä 17 milj. euron varastotappioita (2011: -43 milj. euroa).

Kertaluonteisiin -200 milj. euron eriin vuonna 2012 sisältyy 64 milj. euroa Inoxum-yrityskauppaan liittyviä kustannuksia sekä 50 milj. euron kulut kustannussäästö- ja käyttöpääoman vähennysohjelmista. Lisäksi niihin sisältyy 86 milj. euron arvonalentumiset, johtuen Ruotsin tuotantolaitosten arvonalentumisista. Vuonna 2011 kertaluonteiset erät olivat -146 milj. euroa ja ne liittyivät pääasiassa OSTP:n ja Klosterin arvonalentumisiin.

Kauden tulos tappiollinen

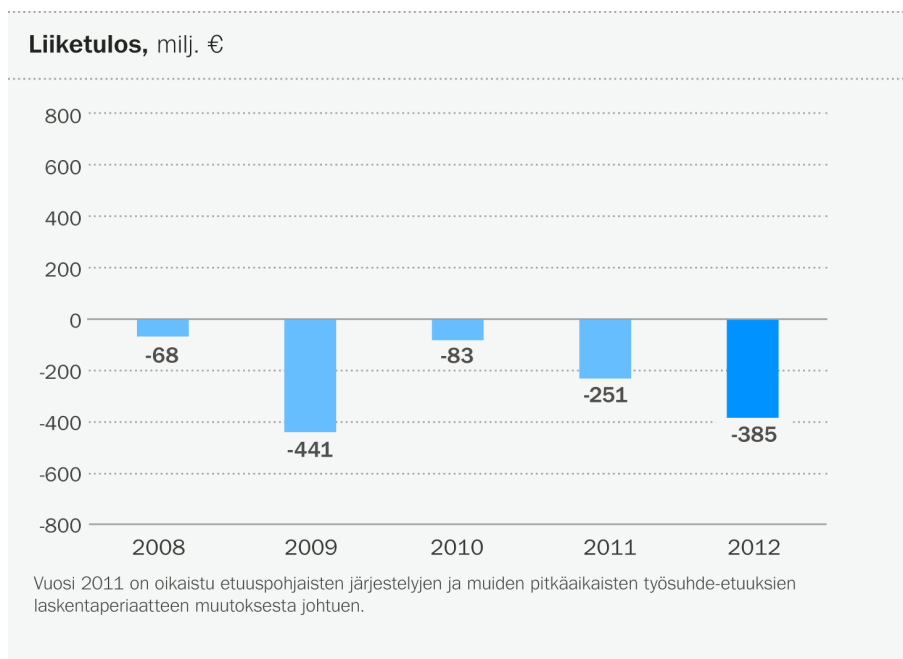
Tilikauden 2012 tulos oli -535 milj. euroa (2011: -180 milj. euroa) ja osakekohtainen tulos oli -0,46 euroa (2011: -0,62 euroa).

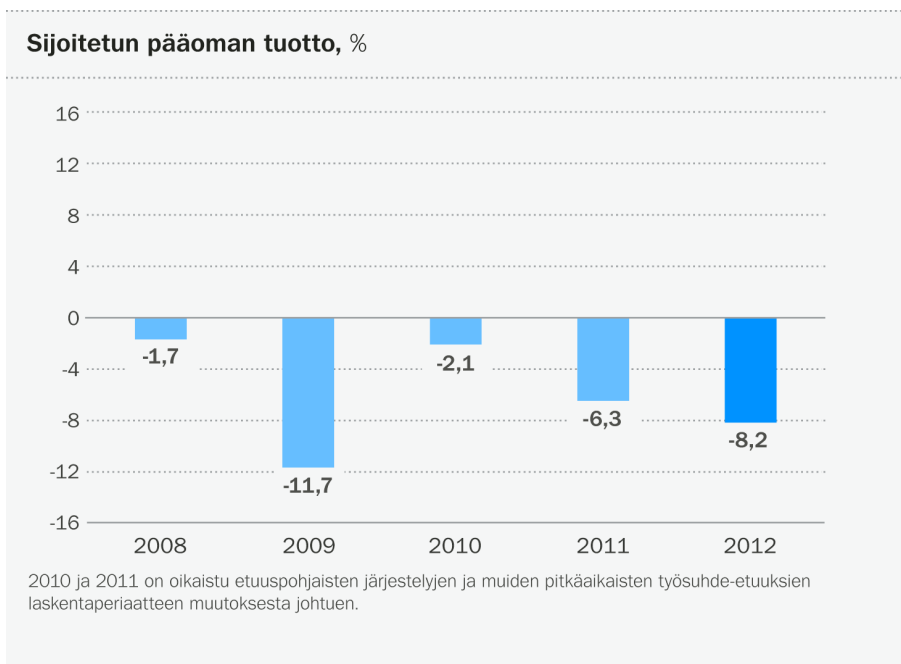
Kannattavuus

Milj. €	2012	2011	2010
		Oikaistu ¹⁾	Oikaistu ¹⁾
Liiketulos			
Stainless Coil EMEA	-112	-84	2
Stainless Coil Americas	0	0	0
Stainless APAC	-8	-3	2
High Performance Stainless & Alloys	-135	-106	-41
Muu toiminta	-130	-72	-40
Sisäiset erät	-1	14	-7
Konsernin liiketulos	-385	-251	-83
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksista	-0	-5	-10
Rahoitustuotot ja -kulut	-138	11	-50
Tulos ennen veroja	-523	-244	-143
Tuloverot	-12	65	19
Tilikauden tulos	-535	-180	-124
Liiketulosprosentti	-8,5	-5,0	-2,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-8,2	-6,3	-2,1
Osakekohtainen tulos, € ²⁾	-0,46	-0,62	-0,68

¹⁾ 2011 ja 2010 oikaistu etuusperusteisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen.

²⁾ 2012 osakeantioikaistun painotetun keskimääräisen osakemäärän mukainen. 2011 vertailutiedot oikaistu vastaavasti. 2010 esitetty oikaisemattomana.

Kassavirta edelleen positiivinen, nettovelkaantuneisuus ja velkaantumisaste heikkenevät

Liiketoiminnan kassavirta vuonna 2012 oli 266 milj. euroa positiivinen (2011: 338 milj. euroa). Konsernin vahva kassavirta johtui pääasiassa käyttöpääoman jatkuneesta pienenemisestä.

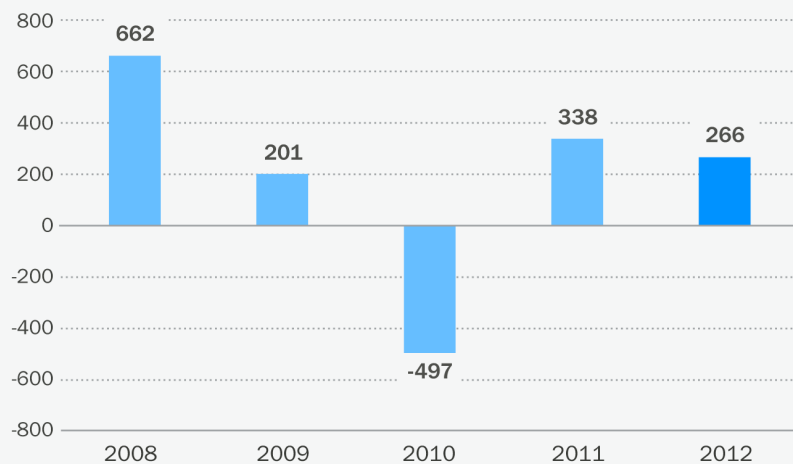
Korolliset nettovelat Inoxum-yrityskaupan vaikutukset mukaan lukien vuoden 2012 lopussa olivat 2 620 milj. euroa eli 900 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2011 lopussa (31.12.2011: 1 720 milj. euroa). Outokummun velkaantumisaste 31.12.2012 oli 88,7 % (31.12.2011: 83,9 %), mikä ylitti konsernin enimmäistavoitteen 75 %. Maalis–huhtikuussa toteutetun 1 000 milj. euron merkintäetuoikeusannin tuotoista 972 milj. euroa kirjattiin ensimmäiselle vuosipuoliskolle. Merkintäetuoikeusantiin liittyen omaan pääomaan kirjattiin kuluja 34 milj. euroa.

Rahoitusasemaa kuvaavat tunnusluvut

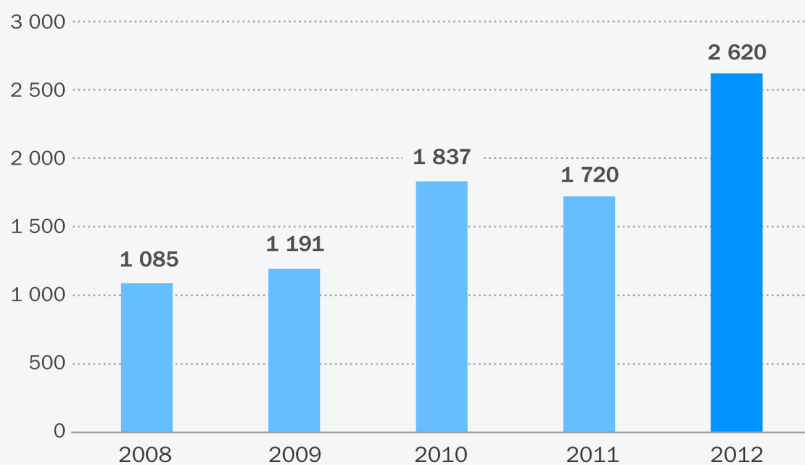
Milj. €	2012	2011	2010
		Oikaistu ¹⁾	Oikaistu ¹⁾
Korollinen nettovelka			
Pitkäaikaiset korolliset velat	2 974	1 197	1 529
Lyhytaikaiset korolliset velat	763	1 061	980
Korolliset velat yhteensä	3 737	2 258	2 509
Korolliset varat	-577	-538	-672
Luovutettavat, myytäviksi tarkoitetut nettovarat	-539	-	-
Korollinen nettovelka	2 620	1 720	1 837
Oma pääoma	2 953	2 050	2 339
Oman pääoman tuotto, %	-21,4	-8,2	-5,2
Velkaantumisaste, %	88,7	83,9	78,6
Omavaraisuusaste, %	30,6	39,3	41,7
Liiketoiminnan nettorahavirta	266	338	-497
Nettokorot	66	65	38

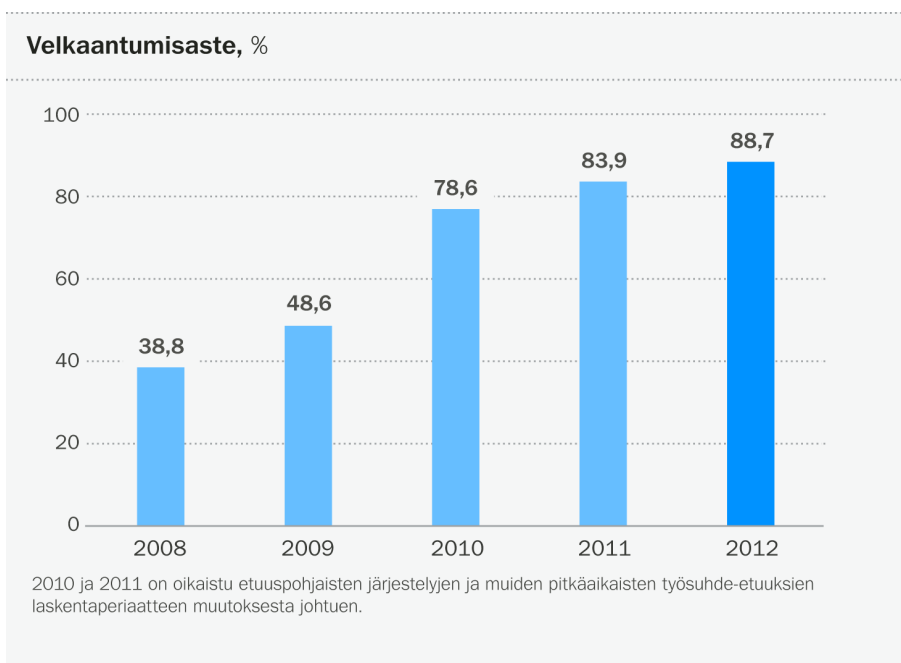
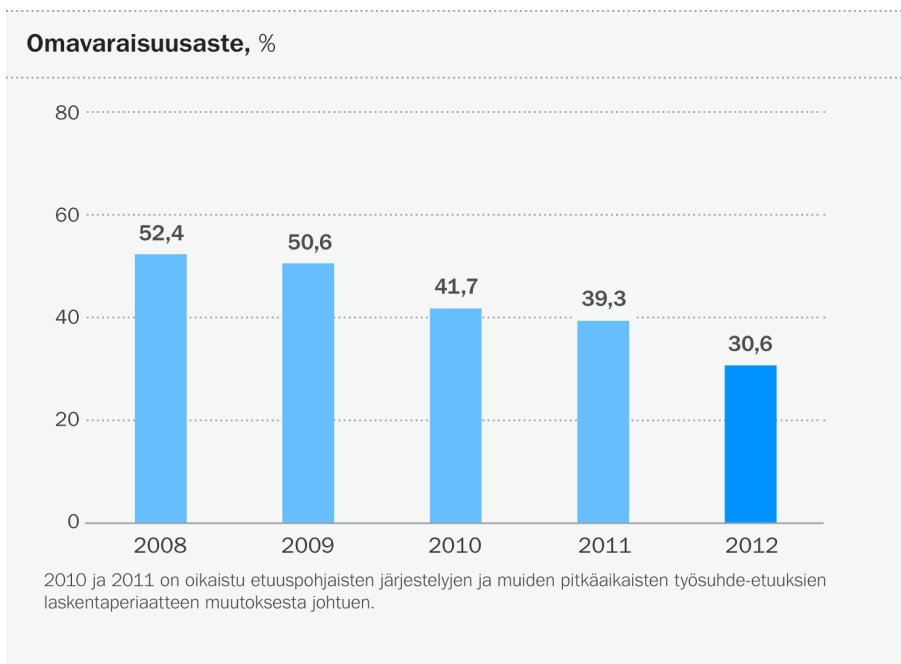
¹⁾ 2011 ja 2010 oikaistu etuusperusteisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen.

Liiketoiminnan nettorahavirta, milj. €

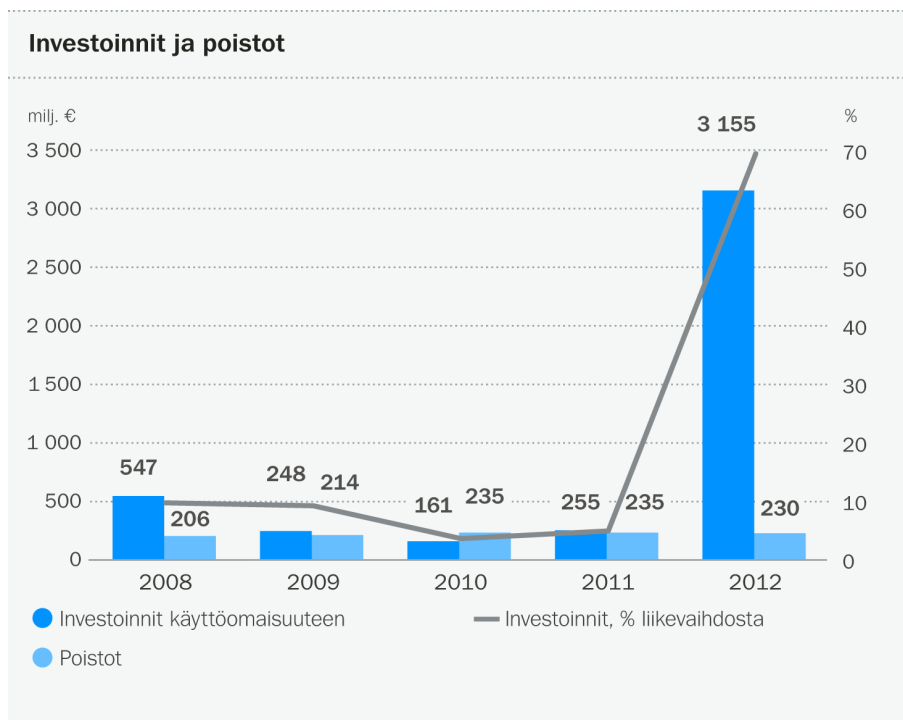
Korollinen nettovelka, milj. €

Korkeat käyttöomaisuusinvestoinnit vuonna 2012

Investoinnit käyttöomaisuuteen (pois lukien 2 720 milj. euroa Inoxum-yrityskaupasta sekä siihen liittyvät rahoitusleasing- ja omaisuuden ostosopimus 79 milj. euroa) olivat 356 milj. euroa koko vuonna 2012 (2011: 255 milj. euroa), josta suurin osa liittyi konsernin ferrokromin tuotantokapasiteetin laajennusprojektiin Torniossa. Lisätietoja on esitetty ylempänä kohdassa "Strateginen tilannekatsaus".

Tase kuvaa Inoxum-yrityskauppaa

Vuoden 2012 lopun tase on muuttunut merkittävästi vuoden 2011 lopusta, koska Inoxum-yrityskauppa toteutettiin 28.12.2012. Varat kasvoivat 5 227 milj. eurosta 9 671 milj. euroon Inoxumin varojen lisäyksen myötä, joista 4 658 milj. euroa on pitkäaikaisia omaisuuseriä, lähinnä käyttöomaisuuseriä. Lyhytaikaiset varat (lähinnä varastot, myynti- ja muut saamiset) kasvoivat 1 354 milj. eurolla 3 687 milj. euroon.

Alustavan kauppahinnan kohdistamisen myötä kirjattiin 7 milj. euron liikearvo. Lisätietoja liiketoimintojen yhdistämisestä on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 4. Yrityshankinnat ja -myynnit.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat sisältävät myönnytyksiin kuuluvat omaisuuserät 1 326 milj. euroa ja niihin liittyvät velat 786 milj. euroa, jotka perustuvat Ternin ja Willichin nettomääräiseen tasearvoon 539 milj. euroa.

Pitkäaikaiset korolliset velat kasvoivat 1 197 milj. eurosta 2 974 milj. euroon, ja ne sisältävät ThyssenKruppille annetun 1 229 milj. euron lainainstrumentin. Eläkevastuut ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet ovat 434 milj. euroa (2011: 78 milj. euroa).

Yrityskaupan toteutumisesta lähtien Outokummulla on 12 kuukautta aikaa alkuperäisen kauppahinnan kohdentamisen muutoksiin avaavassa taseessa.

Henkilöstö

Haastavan markkinatilanteen takia Outokumpu käynnisti vuonna 2012 lisätoimenpiteitä kustannusten vähentämiseksi, jotta konsernin kannattavuus saadaan kestävälle tasolle. Haastavan liiketoimintatilanteen takia ja kestävä kannattavuuden saavuttamiseksi vuoden 2011 lopussa aloitettiin P100-kustannussäästöohjelma, jolla pyrittiin saavuttamaan yhteensä 100 milj. euron säästöt vuoden 2012 loppuun mennessä. Tämän kustannussäästöohjelman osana vuonna 2012 oli toteutettava työpaikkojen vähennyksiä. Lisätietoja kustannussäästöohjelman vaikutuksista henkilöstöön on esitetty kohdassa "P100- ja P250-ohjelmat saatettiin loppuun suunnitelman mukaisesti".

Outokummun jatkuvien toimintojen¹⁾ henkilöstömäärä 31.12.2012 oli 16 649 (31.12.2011: 8 253). Ennen Inoxum-yrityskauppaa Outokummussa henkilöstömäärä oli vuonna 2012 keskimäärin 7 853 (2011: 8 651). Henkilöstökulut vuonna 2012 olivat 473 milj. euroa (2011: 529 milj. euroa).

Vuonna 2012 ei sattunut vakavia tapaturmia. Vuonna 2012 tapaturmatiheys (tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti) oli 7,2 (2011: 5,6), eikä konsernin vuodelle 2012 asetettuun tavoitteeseen, alle neljään tapaturmaan miljoonaa työtuntia kohti päästy. Tapaturmatiheystavoite vuoden 2013 kuudelle ensimmäiselle kuukaudelle on 4,5.

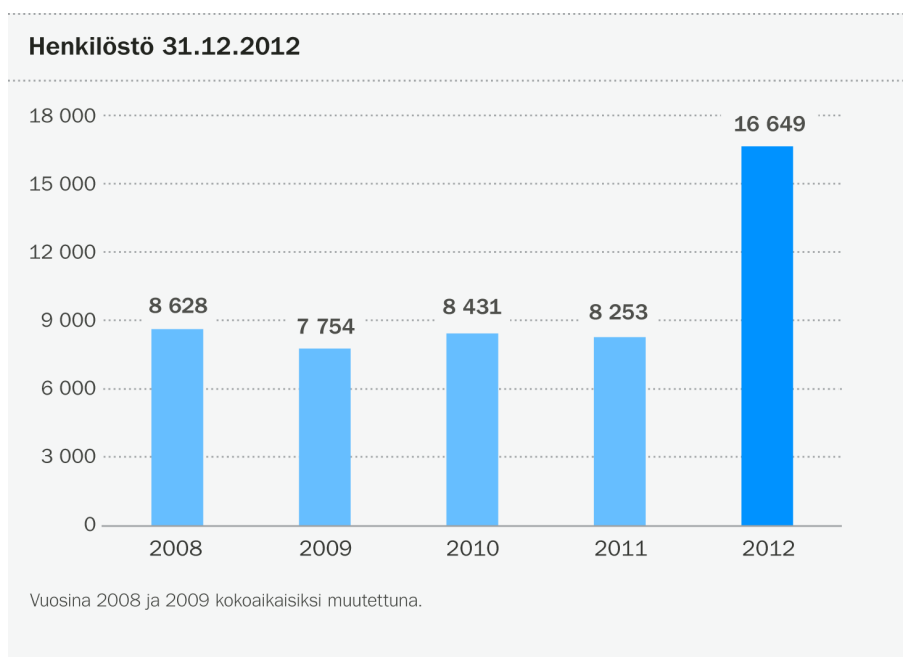
Henkilöstöhallinnon painopiste vuonna 2012 oli pitkälti tuleva integraatioprosessi. Vuonna 2012 vakituisten, yli 30 vuotta Outokummulla työskennelleiden henkilöiden lukumäärä oli 1 115 ja alle viisi vuotta työskennelleiden lukumäärä oli 1 339. Konsernin vakituisen henkilöstön keskimääräinen työsuhteen kesto oli 17 vuotta ja keski-ikä 45 vuotta.

¹⁾ Ilman Termin liiketoimintoja.

Henkilöstö, jatkuvat toiminnot ¹⁾

31.12.	2012	2011	2010
Stainless Coil EMEA	7 977	3 582	3 512
Stainless Coil Americas	1 974	5	6
Stainless APAC	662	121	113
High Performance Stainless & Alloys	4 764	3 063	2 955
Muu toiminta	1 272	1 482	1 518
Konserni	16 649	8 253	8 104

¹⁾ Ilman Termin liiketoimintoja.

Ympäristö

Vuonna 2012 Outokumpu sai Prime-luokituksen oekom research AG:ltä, joka on saksalainen osakkeiden ja velkakirjojen liikkeellelaskijoita vastuullisina sijoituskohteina arvioiva tutkimusyhtiö. Prime-luokitus tarkoittaa, että Outokummun osakkeet ja velkakirjat on luokiteltu sijoituksiksi, jotka ottavat huomioon ekologiset ja sosiaaliset näkökohdat. Oekom research arvioi kaiken kaikkiaan 3 000 suuryritystä. Metalli- ja kaivosteollisuudesta arvioitiin kaikkiaan 133 yhtiötä, joista vain 12 sai oekom Prime-luokituksen. Myös Outokummun toiminta

ilmastonmuutokseen liittyvässä tiedottamisessa sai tunnustusta Carbon Disclosure Projectiltä (CDP), ja yhtiö otettiin kolmatta vuotta peräkkäin Nordic Leadership -indeksiin teräsalan parhaana yhtiönä.

Päästöt ilmakehään ja vesistöihin pysyivät sallituissa rajoissa ja tapahtuneet ylitykset olivat tilapäisiä, ne havaittiin ja ne aiheuttivat vain vähäisiä ympäristövaikutuksia. Outokumpu ei ole osallisena ympäristöasioita koskevissa merkittävässä oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä eikä sen tiedossa ole toteutuneita ympäristöriskejä, joilla olisi merkittävää vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Päästökauppaan liittyvässä toiminnassa on noudatettu velvoitteita, sovittuja menettelyjä ja rahoitusriskipolitiikkaa. Euroopan päästökauppajärjestelmän (ETS) alaiset päästöt vuonna 2012 olivat noin 759 000 tonnia (802 000 tonnia vuonna 2011). Outokummun Euroopan tuotantolaitoksille osoitetut päästöoikeudet riittävät konsernin vuoden 2013 suunniteltuun tuotantoon.

Outokummun vahvat näytöt kestävässä kehityksessä saivat jälleen tunnustusta Dow Jonesin kestävästä kehityksen indekseissä (DJSI) vuonna 2012. Kyseessä on kuudes peräkkäinen vuosi, kun Outokumpu on ollut mukana DJSI World -indeksissä. Vuoden 2012 arvioinnissa Outokumpu oli maailman neljän parhaan teräsyhtiön joukossa.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Tutkimus ja -kehitystoiminnan tärkein strateginen tavoite on tukea Outokummun nykyistä ja tulevaa kilpailukykyä sekä kannattavaa kasvua. Muita tutkimus- ja kehitystoiminnan strategisia tavoitteita ovat asiakkaiden kilpailukyyn vahvistaminen sekä Outokummun tuote- ja palvelutarjonnan laajuuden kehittäminen.

Outokumpu jatkoi investointeja tutkimus- ja kehitystoimintaan käyttäen näihin 18 milj. euroa vuonna 2012 (2011: 21 milj. euroa). Konsernin kaksi tutkimuskeskusta sijaitsevat Torniossa Suomessa ja Avestassa Ruotsissa. Lisäksi tutkimus- ja kehitystoimintaa tehdään myös tuotantolaitoksissa. Outokummun tutkimus- ja kehitysorganisaatiossa työskentelee noin 200 ammattilaista.

Joulukuussa 2012 toteutetun Inoxum-yrityskaupan jälkeen Outokummun tutkimus- ja kehitystoiminta laajenee kattamaan myös Inoxumin tutkimus- ja kehitystoiminnan. Inoxumilla on Saksassa sekä ruostumattomaan teräkseen että erikoismetalliseostuotteisiin erikoistuneita tutkimus- ja kehityskeskuksia, ja Outokummun tapaan tutkimus- ja kehitystoimintaa on myös tuotantolaitoksissa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Outokumpu noudattaa toiminnassaan konsernin hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa. Poliitikassa määritellään konsernin riskienhallintatoiminnan tavoitteet, lähestymistavat ja vastuualueet. Outokummun strategian tukemisen ohella riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja vähentää riskejä osakkeenomistajien, asiakkaiden, tavarantoimittajien, henkilöstön, velkojien ja muiden sidosryhmien näkökulmasta.

Outokumpu on määritellyt riskiksi minkä tahansa asian, joka voi estää tai haitata konsernin tavoitteiden saavuttamista. Riskit voivat siis olla konsernin nykyiseen tai tulevaan toimintaan liittyviä uhkia, epävarmuustekijöitä tai menetettyjä mahdollisuuksia. Outokummun riskinkantokyky ja riskinottohalukkuus määritetään suhteessa konsernin tulokseen, kassavirtaan ja taseeseen. Riskienhallintaprosessi on osa johtamisjärjestelmää, ja se jakautuu neljään vaiheeseen: riskien tunnistamiseen, arviointiin, priorisointiin ja toimenpiteiden toteuttamiseen.

Inoxum-yrityskauppa julkistettiin tammikuussa 2012. Yrityskaupan toteuttaminen ja yhdistyneen yhtiön integraation suunnittelu olivat riskienhallinnan tärkeitä painopistealueita vuonna 2012. Yrityskaupan eri vaiheisiin liittyviä riskejä tunnistettiin, arvioitiin, minimoitiin ja raportointiin konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti.

Konsernin luottoriskien hallinta oli toinen tärkeä painopistealue vuoden aikana, kun luottoriskien hallintaa ohjattiin kohti hajautettua mallia joustavuuden parantamiseksi ja paremman tuen tarjoamiseksi paikallisille myyntiorganisaatioille. Epäedulliset vaikutukset ovat todennäköisiä liittyen maksukyvyttömyysasteiden kasvuun

Euroopassa ja suurten luottoriskivakuuttajien tarjoaman luottolimiitin saatavuuteen, jos Euroopan talouskriisi jatkuu. Haastava tilanne erityisesti Euroopassa johti tarkkaan luottoriskien valvontaan ja analyysiin vuonna 2012.

Outokummulla ei sattunut olennaisia omaisuusvahinkoja tai liiketoiminnan keskeytymisiä vuonna 2012. Merkittävimmät konsernin toimintaan vuoden aikana kohdistuneet riskit liittyivät ruostumattoman teräksen markkinoiden ylikapasiteettiin, maailmantalouden epävarmuuden negatiivisten vaikutusten jatkumiseen sekä nikkeliin ja molybdeenin hinnan ja Talvivaaran osakekurssin laskuun. Ruostumattoman teräksen kysyntä heikkeni Euroopan talouskriisin syentyessä, mikä vaikutti haitallisesti Outokummun kannattavuuteen ja velkaantuneisuuteen.

Strategiset ja liiketoimintariskit

Outokummun strategiset riskit liittyvät lähinnä konsernin liiketoimintakokonaisuuteen ja strategiseen päätöksentekoon. Uusi strateginen riski liittyy hankittujen Inoxumin toimintojen integrointiin Outokumpuun sekä tavoiteltujen synergiasäästöjen täysimääräiseen toteuttamiseen. Liiketoimintariskit liittyvät talousnäkyymiin, ruostumattoman teräksen markkinoihin sekä asiakkaiden, toimittajien ja kilpailijoiden käyttäytymiseen. Tärkeitä Outokumpuun tällä hetkellä kohdistuvia riskejä ovat ruostumattoman teräksen heikko markkinatilanne ja rakenteellinen ylikapasiteetti, Outokummun kyky toteuttaa valitsemaansa strategiaa, riski talouden taantumisen syvenemisestä Euroopassa, erikoistuotteisiin liittyvät liiketoimintariskit, kyky lisätä liiketoimintaa kasvumarkkinoilla, ferrokromiliiketoiminnan käyttöönotto ja tavoitetason saavuttaminen, kielteiset poliittiset toimet tai muutokset jotka vaikuttaisivat ympäristölainsäädäntöön ja tuotantokustannusten nousu. Lisäksi Outokumpuun kohdistuvat suunniteltujen synergiasäästöjen toteuttamiseen ja myönnytyksenä myytävien yksiköiden myyntiin liittyvät riskit.

Toiminnalliset riskit

Toiminnallisia riskejä ovat riittämättömät tai epäonnistuneet sisäiset prosessit, työntekijöiden toiminta, järjestelmät tai esimerkiksi luonnonkatastrofit, väärinkäytökset tai rikokset. Tällaiset riskit liittyvät usein tuotannon toimintoihin, logistiikkaan, taloudellisiin prosesseihin, merkittäviin investointiprojekteihin, projekteihin tai informaatioteknologiaan, ja niiden toteutuminen voi johtaa henkilövahinkoihin, vastuisiin, omaisuuden menetykseen, liiketoiminnan keskeytymiseen tai ympäristöhaittoihin. Osa Outokummun toiminnallisista riskeistä on katettu vakuutuksin. Outokummun kannalta keskeisiä toiminnallisia riskejä ovat suuret tulipalot tai onnettomuudet, IT-riippuvuus, projektien toteutusriskit sekä henkilöstöön liittyvät riskit.

Jotta tulipaloista mahdollisesti aiheutuvat omaisuusvahingot ja liiketoiminnan keskeytykset erällä keskeisillä tuotantolaitoksilla pysyisivät mahdollisimman vähäisinä, Outokummulla on ohjelmat systemaattiseen palo- ja muiden turvallisuusriskien arviointiin. Tulipaloriskejä on osittain katettu vakuutuksilla. Vuoden 2012 aikana paloturvallisuustarkastuksia suoritettiin noin 20 konsernin omin voimin ja yhdessä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa.

Rahoitusriskit

Outokummun kannalta keskeisiä rahoitusriskejä ovat

- nikkeliin, molybdeenin, sähkön ja polttoaineiden hintojen vaihtelevuus;
- euroon, Yhdysvaltain dollariin ja Ruotsin kruunuun liittyvät valuuttakurssiriskit;
- euroon, Yhdysvaltain dollariin ja Ruotsin kruunuun liittyvä korkoriski;
- Talvivaaran osakkeeseen liittyvä hintariski;
- Luvatan lainasaamiseen liittyvät riskit;
- muut luottoriskit;
- taloudellisen joustavuuden rajoitteet sekä
- rahoituksen saatavuuteen ja maksuvalmiuteen liittyvät riskit.

Korkojen lasku jatkui vuonna 2012, mikä vaikutti myönteisesti konsernin rahoituskustannuksiin. Toisaalta velan määrä ja marginaalit kasvoivat vuoden loppua kohti. Talvivaaran osakekurssin laskulla oli merkittävä negatiivinen vaikutus tulokseen. Nikkelin hinta pysyi varsin vakaana vuonna 2012. Korkeampi nikkelin hinta saattaa viime kädessä johtaa käyttöpääoman kasvuun.

Taluskriisiin liittyvä haastava tilanne Euroopassa johti konsernin luottoriskien tarkkaan valvontaan ja analyysiin vuonna 2012. Lisäksi Inoxum-yrityskauppa kasvatti konsernin altistuneisuutta maariskeille.

Sekä maksuvalmius- että jälleenerahoitusriski otetaan huomioon pääomahallintaan liittyvissä päätöksissä ja tarvittaessa investointi- ja muissa liiketoimintapäätöksissä. Vuonna 2012 Outokumpu järjesti kaksi osakeantia, joiden tuotot olivat yhteensä 1 462 milj. euroa, allekirjoitti 400 milj. euron syndikoidun valmiusluottojärjestelyn, allekirjoitti 250 milj. euron valmiusluottojärjestelyn, laski liikkeeseen 150 milj. euron nelivuotisen joukkovelkakirjalainan sekä sopi ThyssenKrupp Nederland BV:n kanssa 1 229 milj. euron lainainstrumentista ja kahdesta vararahoitusjärjestelmästä, joiden arvo on yhteensä 332 milj. euroa.

Inoxumin osto vaikuttaa Outokummun taseeseen ja se voi vaikuttaa Outokummun asemaan velkamarkkinoilla. Käyttöpääoman onnistunut hallinta, investointien tiukka kontrollointi sekä Outokummun kääntäminen voitolliseksi ovat jatkossa olennaisessa osassa rahoituksen saamisessa.

Merkittävät oikeudenkäynnit

Tullin tutkimukset liittyen Tornion tuotantolaitoksen Venäjän vientiin

Suomen Tulli käynnisti maaliskuussa 2007 rikostutkimuksen liittyen konsernin Tornion tuotantolaitoksen Venäjän vientikäytäntöihin. Epäiltiin, että kaakkoissuomalaisessa huolintayrityksessä oli tehty virheellisiä ja/tai väärennettyjä kauppalaskuja ruostumattoman teräksen viennissä Venäjälle. Asia eteni maaliskuussa 2011 oikeuteen, kun Outokumpua ja konsernin palveluksessa olevaa 5 henkilöä vastaan nostettiin syytteet rahanpesusta liittyen Tornion tehtaan Venäjän vientikäytäntöihin. Käräjäoikeus kuitenkin hylkäsi kaikki syytteet kesäkuussa 2011 antamassaan tuomiossa, ja Suomen valtio määrätti maksamaan korvauksina yhteensä 1,2 milj. euroa. Syyttäjät valitti elokuussa 2011 käräjäoikeuden päätöksestä. Oikeudenkäynti Kouvolan hovioikeudessa käytiin helmikuussa 2012. Huhtikuussa 2012 hovioikeus hylkäsi antamassaan päätöksessä kaikki Outokumpua ja sen työntekijöitä vastaan nostetut syytteet. Kesäkuussa 2012 syyttäjät haki korkeimmalta oikeudelta valituslupaa asiassa.

Myytyä kupariliiketoimintaa koskevat siviilikanteet

Toukokuussa 2009 päätökseen saatuun kuparisten teollisuusputkien EU:n kartellitutkimukseen liittyen Outokumpu Oyj on vuodesta 2004 lähtien ollut vastaamassa useisiin Yhdysvalloissa nostettuihin siviilikanteisiin, joissa vastaajina ovat olleet yhtiö itse sekä myytyyn kupariliiketoimintaan liittyneet yhtiöt. Viimeinen Yhdysvalloissa vireillä oleva siviilikanne on Carrier Corporationin vuonna 2006 Memphisissä, Tennesseeen osavaltion piirituomioistuimessa mm. Outokumpu Oyj:tä ja Outokumpu Copper Franklin, Inc:tä vastaan nostama summaltaan yksilöimätön vahingonkorvausvaade.

Kanne perustuu väitettyyn maailmanlaajuiseen hinta- ja markkinoidenjakokartelliin ilmastointiputkien ja lämmönvaihdinten sekä niihin liittyvien sovellusten markkinoilla vähintään ajanjaksolla 1989–2001. Carrierin kanne hylättiin heinäkuussa 2007. Carrier valitti tämän jälkeen tuomiosta. Yhdysvaltain liittovaltion kuudennen piirin vetoomustuomioistuimen peruutti maaliskuussa 2012 kanteen hylkäämistä koskeneen osavaltion tuomioistuimen päätöksen, mikä tarkoittaa sitä, että juttu palautuu Tennesseeen osavaltion läntisen liittotuomioistuimen käsiteltäväksi. Outokumpu katsoo kanteen olevan aiheeton ja jatkaa puolustautumistaan sitä vastaan.

Vuonna 2010 eräät Carrierin konserniyhtiöt nostivat siviilikanteen Outokumpu Oyj:tä (sekä kahta muuta vastaajaryhmää) vastaan Ison-Britannian tuomioistuimissa. Kantajat väittävät kärsineensä kartellin seurauksena vahinkoa eri puolilla Eurooppaa ja hakevat korvauksia kolmelta vastaajaryhmältä yhteisvastuullisesti tai

vaihtoehtoisesti yhdessä ja erikseen. Kantajien lähtökohtainen korvausvaatimus väitetyistä vahingoista on suuruudeltaan n. 20 milj. puntia ilman korkoa. Outokumpu on riitauttanut Englannin ja Walesin tuomioistuinten tuomiovallan asian käsittelyssä. Ylempi tuomioistuin (High Court of Justice, Chancery Division) hylkäsi Outokummun vaatimukset toimivallan riitauttamisesta. Kaikki vastaajat ovat hakeneet lupaa valittaa päätöksestä vetoomustuomioistuimeen. Tammikuussa 2012 vetoomustuomioistuin myönsi valituslupa. Maaliskuussa 2012 tuomioistuin ilmoitti Carrierin päätyneen sovitteluratkaisuun yhden vastaajaryhmän kanssa. Sopimuksen yksityiskohtia ei tiedetä. Vetoomustuomioistuimen istunto Outokummun vaatimuksesta riitauttaa Englannin ja Walesin tuomioistuinten tuomiovalta asian käsittelyssä pidettiin kesäkuussa 2012. Syyskuussa 2012 vetoomustuomioistuin hylkäsi vetoomukset, ja Outokumpu haki yhdessä toisen vastaajan kanssa valituslupaa valittaa korkeimmalta oikeudelta (Supreme Court). Asian käsittely on pysähdyksissä, kunnes korkein oikeus tekee päätöksensä valitusluvasta. Outokumpu katsoo, että väitteet kartellin aiheuttamista vahingoista ovat perusteettomia ja tulee tarvittaessa puolustautumaan niitä vastaan oikeudenkäynnissä.

Vahingonkorvausvaade englantilaisessa tuomioistuimessa vanhaan kuparivesijohtoputkikartelliin liittyen

Lokakuussa 2012 Outokumpu sai Englannissa vahingonkorvausvaateen osavastuullisena liittyen vanhaan Boliden AB:n ja IMI:n (IMI Plc ja IMI Kynoch Ltd) kuparivesijohtoputkikartelliin sen jälkeen, kun Travis Perkins -konsernin yhtiöt haastoivat Boliden AB:n ja IMI:n oikeuteen taloudellisista menetyksistä. Korvausvaateet liittyvät Euroopan komission vuonna 2004 tekemään päätökseen siitä, että useampi yhtiö – muiden muassa Boliden, IMI, KME Group, Wieland Werke, Outokumpu sekä Outokumpu Copper Products (nyk. Luvata) – oli mukana asettamassa hintoja ja jakamassa markkinoita kuparivesijohtoputkimarkkinoilla Euroopassa kesäkuun 1988 ja maaliskuun 2001 välisenä aikana. Outokumpu puolustautuu tältä sekä muilta mahdollisilta osavastuuvaatimuksilta, joita muut kuparivesijohtoputkikartellissa Englannissa mukana olleet yhtiöt saattavat Outokummulle esittää. Outokumpu luopui kupariliiketoiminnoista myytyään valtaosan niistä vuonna 2005 ja loput vuonna 2008.

Oikeudenkäynti keksintöoikeuksista

Outokumpu ja Outotec aloittivat tammikuussa 2013 oikeudellisen kiistan oikeuksista keksintöön. Lisätietoja on esitetty kohdassa "Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat".

Lisäksi Outokumpu on julkistanut 28.12.2012 Inoxum-yrityskauppaan liittyvän listalleottoesitteen, jossa esitetään yksityiskohtaisia tietoja vireillä olevista hallinnollisista, oikeudellisista tai välimiesmenettelyistä. Alla esitetään yhteenveto näistä menettelyistä.

Oikeudenkäynnit tulipalosta ThyssenKrupp Acciai Speciali Terni S.p.A:n (AST) Torinon tuotantolaitoksessa

Joulukuussa 2007 AST:n tuotantolaitoksen linjalla 5 Torinossa Italiassa sattui tulipalo, joka johti seitsemän AST:n työntekijän kuolemaan. Toukokuussa 2008 Torinon yleinen syyttäjä nosti syytteen AST:tä ja sen kuutta työntekijää vastaan. Suulliset käsittelyt pidettiin tammikuun 2009 ja huhtikuun 2011 välisenä aikana, minkä jälkeen tuomioistuin antoi tuomionsa. Kaikki yksittäiset vastaajat todettiin syyllisiksi ja heille määrättiin vankeustuomiot, jotka vaihtelivat 10 vuodesta ja 10 kuukaudesta 16 vuoteen ja 6 kuukauteen. Tuomio ei ole tällä hetkellä lainvoimainen, koska vastaajilla on valitusoikeus. Valitusta koskeva oikeudenkäynti alkoi marraskuussa 2012. Vetoomustuomioistuimen päätöstä odotetaan helmikuun 2013 lopussa / maaliskuun 2013 alussa. Mikäli AST todetaan syylliseksi, sille voidaan määrätä sakkoja, joiden ei odoteta olevan olennaisia.

Euroopan komission määräämä kartellisakko

Maaliskuussa 2011 Euroopan yhteisöjen tuomioistuin vahvisti Euroopan komission ("Komissio") joulukuussa 2006 tekemän päätöksen ("Vuoden 2006 päätös"), jolla Nirostan juridinen edeltäjä ThyssenKrupp AG oli määrätty maksamaan 3,2 miljoonan euron suuruinen kartellisakko. Vuoden 2006 päätös perustuu Euroopan komission vuonna 1998 tekemään päätelmään, jonka mukaan vuosina 1993–1998 tietyt ruostumattoman teräksen tuottajat, mukaan lukien Inoxum ja eräät sen juridiset edeltäjät, rikkoivat Euroopan hiili- ja teräsyhteisön

perustamissopimuksen 65 artiklan 1 kohtaa osallistumalla hinnanmäärittämisympäristöön muiden ruostumattoman teräksen tuottajien kanssa. Vuoden 1998 päätelmästä valittiin tämän jälkeen ja se mitätöitiin menettelyllisistä syistä koskien Inoxumin vastuuta oikeudellisen edeltäjänsä osalta. Mitätöinnin seurauksena Euroopan komissio käynnisti uuden oikeudenkäynnin, joka johti vuoden 2006 päätökseen. Inoxumin valitus hylättiin, ja huhtikuussa 2011 Inoxum jätti valituksen Saksan perustuslakituomioistuimeen pyytäen tuomioistuinta julistamaan vuoden 2006 päätöksen tiettyjen Saksan perustuslain mukaisten perusoikeuksien vastaiseksi. Tähän mennessä Saksan perustuslakituomioistuin ei ole päättänyt, hyväksyykö se perustuslaillista valitusta käsiteltäväkseen.

Rikosoikeudellinen menettely Nirostan Krefeldin ruostumattoman teräksen tuotantolaitoksen päästöistä ilmakehään vuonna 2010

Marraskuussa 2010 ilmeni, että ilmassa Inoxumin Krefeldin tuotantolaitoksen lähellä oli korkeita nikkeli- ja kromihiukkasmääriä. Maaliskuussa 2011 Krefeldin yleinen syyttäjä aloitti rikosoikeudellisen menettelyn Nirostan johtoryhmän jäsentä vastaan näiden päästöjen johdosta. Rikosoikeudellinen menettely hylättiin 27.6.2012.

AST:n sähkötariffia koskeva käsittely

Komissio päätti vuonna 2007, että AST:lle vuonna 1963 hyvityksenä vesivoimakapasiteetin takavarikoimisesta Italian energiasektorin kansallistamisen osana myönnettyjen suosivien sähkötariffien laajentaminen vuoteen 2010 asti olivat olleet laitonta valtiontukea vuodesta 2005 lähtien. AST, kaksi muuta suosivan sähkötariffin edunsaajaa ja Italian tasavalta nostivat päätöksestä kanteen Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen 1.7.2010. AST valitti tuomiosta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin hylkäsi AST:n kanteen 6.10.2011 lopullisella päätöksellään ja vahvisti Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen.

AST teki 27.12.2011 Italian valtioneuvostoon sen päätöksestä valituksen, joka on tällä hetkellä vireillä. Lisäksi AST valmistelee Italian valtioneuvoston päätöksestä valitusta Italian korkeimpaan muutoksenhakutuomioistuimeen.

Oikeudenkäynti asbestille altistumisen aiheuttamista vammoista

ThyssenKrupp VDM GmbH (VDM) on yksi useista vastaajista New Yorkin osavaltion tuomioistuimissa Yhdysvalloissa nostetussa kanteessa, jossa kantajat vaativat vahingonkorvausta vammoista, joiden väitetään aiheutuneen altistumisesta asbestille VDM:n teräksestä valmistetuissa lentokone- ja avaruusteknologian tuotteissa. ThyssenKrupp USA on jo vapautettu oikeudenkäynnistä. Tapauksen oikeudenkäynnin uskotaan alkavan muutaman seuraavan kuukauden kuluessa, mutta VDM pyrkii saamaan kumotuksi väitteet sitä vastaan, koska niiden katsotaan olevan perusteettomia.

Shanghai Pudong Iron & Steel Co., Ltd:n (SPS) ja Shanghai Krupp Stainless Co. Ltd:n (SKS) oikeudenkäynti pääomainvestoinneista

Inoxumin ja SPS yhteisyrityksenä toimivan kylmävalssaamon SKS:n rekisteröity osakepääoma on 428,9 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Koska SKS:n hyväksyttyä osakepääomaa ei ole maksettu kokonaan, SKS:n hallitus päätti 3.11.2011, että Inoxumin ja SPS:n pitäisi maksaa loput SKS:n osakepääomasta, 112,5 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria, omistusosuksiensa suhteessa (Inoxum 60 % ja SPS 40 %).

SKS ja SPS jättivät helmikuussa 2012 yhteisen hakemuksen käsittelyn keskeyttämisestä sopimusneuvottelujen edistämiseksi. Inoxum ja SPS solmivat 12.5.2012 sopimuksen, jolla SPS tunnusti Inoxumiin tekemän pääomasijoituksensa, ja sopimuksen mukaan SPS voi maksaa 45 miljoonan dollarin osuutensa pääomasijoituksesta vuoden 2015 loppuun mennessä. Siihen asti SKS:n osakeomistus pysyy muuttumattomana ottamatta huomioon, ettei SPS ole maksanut osuutensa osakepääomasta. Tämän nojalla toukokuussa 2012 SPS perui hallituksen päätöstä ja sen osakepääoman sijoitusvelvollisuutta koskevan valituksensa.

Meksikosta, Saksasta ja Italiasta tuotua ruostumatonta teräsnauhaa ja -levyä koskeva polkumyöntitulli

Yhdysvaltain kauppaministeriö ("USDOC") asetti 27.7.1999 polkumyynnin vastaiset tullit ruostumattoman teräslevyn ja -nauhan tuonnille muun muassa Meksikosta, Saksasta ja Italiasta. Yhdysvaltojen polkumyynnin vastaiset lait ja tasoitustullilait sallivat erityisten lisätullien asettamisen tuontitavaroille, joita katsotaan myydyin alle käyvän arvon tai joita katsotaan tuetun hallituksen toimenpitein. Mexinox USA, AST ja Nirosta ovat olleet Inoxumin ruostumattoman teräslevyn ja -nauhan rekisteröityjä maahantuojia Yhdysvaltoihin sen jälkeen kun polkumyynnin vastainen tulli asetettiin. Polkumyöntitullit koskien Meksikosta, Saksasta ja Italiasta tuotua ruostumatonta teräsnauhaa ja -levyä peruttiin 25.7.2011 johtuen USITC:n negatiivisesta päätöksestä. 15.11.2012 tuomioistuin hylkäsi kantajien vaatimukset. Tammikuussa 2013 kaksi kolmesta kantajasta valitti Yhdysvaltain kansainvälisen kaupan tuomioistuimen tuomiosta Yhdysvaltain korkeimpaan oikeuteen. Jos kanteet hyväksytään, polkumyöntitulli tuonnille Meksikosta voidaan asettaa uudelleen tuomioistuimen ratkaisupäivästä lähtien. Lisäksi, jos kantajat saisivat ennakoivan kieltomääräyksen koskien tuonnin likvidaatiota, Mexinox USA:n merkinnät keskeyttämismääräyksen jälkeen olisivat alttiina käteistalletuksille muutoksenhakumenettelyn aikana ja mahdollisille tullimaksuille, jos valitus hyväksytään.

Outokumpu ei ole tehnyt varauksia liittyen näihin kanteisiin.

Osakkeen kehitys ja osakkeenomistajat

Vuonna 2012 Outokummulla oli kaksi merkintäetuoikeusantia, joissa sen osakkeiden lukumäärä kasvoi. Huhtikuussa toteutetun julkisen merkintäetuoikeusannin seurauksena osakkeiden lukumäärä nousi 183 018 749:stä 1 457 038 776:een. ThyssenKruppille osana Inoxumista maksettua kauppahintaa järjestetyssä suunnatussa osakeannissa osakkeiden lukumäärä nousi vielä 2 078 081 348:aan.

Vuoden 2012 alussa Outokummulla oli hallussaan 1 040 888 omaa osaketta. Helmikuussa hallitus hyväksyi 25 000 Outokummun osakkeen antamisen konsernin toimitusjohtaja Mika Seitovirralle erityisenä kannustinjärjestelyinä. Osakepalkkio suoritettiin yhtiön hallussa olevista omista osakkeista, joten sillä ei ollut laimentavaa vaikutusta. Osakepalkkion maksamisen jälkeen konsernin hallussa oli loppuvuoden 2012 ajan 1 015 888 omaa osaketta. Osakepääoma ei noussut, vaan se oli koko vuoden 2012 ajan 311 131 873,30 euroa.

Outokummun osakkeenomistajarakenne muuttui olennaisesti Inoxum-yrityskaupan seurauksena. Tietoja osakkeista ja osakkeenomistajista päivitetään päivittäin Outokummun verkkosivuilla.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Outokummulla on vain yksi osakelaji, joten kaikilla osakkeilla on yhtiökokouksessa yhtäläinen äänivalta.

Seuraavassa taulukossa esitetään suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2012 ja 31.12.2011.

Osakkeenomistajat

%	31.12.2012	31.12.2011
Ulkomaiset sijoittajat	43,2	17,2
Suomalaiset yhteisöt	25,2	35,9
Suomalaiset kotitaloudet	14,4	18,4
Suomalaiset julkisyhteisöt	11,3	18,2
Suomalaiset rahoitus- ja vakuutuslaitokset	4,7	7,8
Suomalaiset voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,2	2,5

Osakkeenomistajat, joiden osuus osakkeista ja äänimäärästä ylittää 5 %

ThyssenKrupp AG	29,90	-
Suomen valtion omistama Solidium Oy	21,84	30,84
Hallintarekisteröidyt omistajat (ilman ThyssenKrupp AG:ta)	12,90	16,88
Kansaneläkelaitos	3,01	8,01

Osakekohtaiset tiedot

		1.1.-31.12. 2012	1.1.-31.12. 2011
Osakepääoma kauden lopussa	Milj. €	311,1	311,1
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ¹⁾		2 078 081 348	183 018 749
Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ²⁾		1 130 421 112	181 970 316
Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä ²⁾		1 156 005 029	280 526 501
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ^{1) 2)}		2 077 065 460	181 977 861
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet kauden lopussa		1 015 888	1 040 888
Kauden päätöskurssi ³⁾	€	0,79	1,33
Kauden keskipurssi ³⁾	€	0,97	1,44
Korkein kurssi kauden aikana ³⁾	€	2,10	1,72
Alin kurssi kauden aikana ³⁾	€	0,64	1,21
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	Milj. €	1 650	930
Osakkeen vaihto ⁴⁾	Milj. kpl	1 297,7	337,9
Osakevaihdon arvo ⁴⁾	Milj. €	1 773,9	2 910,9

Osakekohtaisten tietojen lähde: NASDAQ OMX Helsinki (sisältää vain OMX Helsingin kaupankäynnin)

¹⁾ Osakeantioikaistu osakemäärä 31.12.2011 on 281 579 021 osaketta, joista ulkona olevia 280 538 133 osaketta.

²⁾ Ei sisällä hankittuja omia osakkeita. Yhtiöllä ei tällä hetkellä ole ohjelmia, joilla olisi laimentava vaikutus.

³⁾ Vertailutiedoista oikaistu osakeannin vaikutus.

⁴⁾ 1.1.-31.12.2012 luvut sisältävät merkintäoikeudet, jotka olivat kaupankäynnin kohteena 15.-28.3.2012.

Ylimääräinen yhtiökokous

Inoxum-yrityskauppaan liittyen 1.3.2012 järjestettiin ylimääräinen yhtiökokous Helsingissä. Ylimääräinen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään sekä osakeannista että suunnatusta osakeannista. Osakeannin osalta hallitukselle annettiin valtuudet päättää enintään 500 000 000 uuden osakkeen liikkeellelaskusta osakeannissa, osakkeenomistajien merkintäetuoikeuden mukaisesti. Hallituksen osakeantivaltuuksena oli voimassa 31.12.2012 saakka, ja se kumosi edellisen varsinaisen yhtiökokouksen antaman osakeantivaltuutuksen. Valtuutuksen perusteella toteutettiin 1 000 milj. euron merkintäetuoikeusanti, joka ylimerkittiin 22 %:lla ja päättyi maaliskuun huhtikuussa 2012.

Ylimääräinen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään myös suunnatusta osakeannista ThyssenKrupp AG:lle. Valtuutuksen nojalla hallitus voi päättää laskea liikkeeseen enintään 2 200 000 000 kappaletta uusia osakkeita siten, että suunnatun osakeannin seurauksena ThyssenKrupp AG:lla tai sen määräämällä on suunnatun osakeannin jälkeen enintään 29,9 % silloin liikkeeseen lasketuista ja ulkona olevista Outokummun osakkeista. Suunnattua osakeantia koskeva valtuutus on voimassa 31.12.2013 saakka eikä se kumoa edellä mainittua merkintäetuoikeusantia koskevaa osakeantivaltuutusta.

Varsinainen yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 14.3.2012 Helsingissä. Vuoden 2012 varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti, että tilikaudelta 2011 ei makseta osinkoa. Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään

omien osakkeiden hankkimisesta. Osakkeita voidaan hankkia enintään 18 000 000 kappaletta. Outokumpu omistaa aikaisempien valtuutusten nojalla tällä hetkellä 1 015 888 omaa osaketta.

Lisäksi varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 36 000 000 osakkeen antamisesta yhdessä tai useammassa erässä osakeannilla ja/tai antamalla osakkeisiin oikeuttavia erityisiä oikeuksia, pois lukien yhtiön johdon ja henkilöstön kannustamiseen tarkoitettuja optio-oikeudet. Valtuutuksen nojalla osakeannissa ja/tai erityisten oikeuksien perusteella voidaan antaa yhteensä enintään 18 000 000 uutta osaketta ja luovuttaa yhteensä enintään 18 000 000 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta.

Valtuutukset ovat voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen, kuitenkin enintään 31.5.2013 asti. Tähän mennessä valtuutuksia ei ole käytetty.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi seitsemän, puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja mukaan lukien. Hallituksen jäseniksi valittiin uudestaan Ole Johansson, Olli Vaartimo, Elisabeth Nilsson ja Siv Schalin. Uusiksi jäseniksi valittiin Iman Hill, Harri Kerminen ja Heikki Malinen. Yhtiökokous valitsi uudelleen hallituksen puheenjohtajaksi Ole Johanssonin ja varapuheenjohtajaksi Olli Vaartimon. Edellä mainitun lisäksi yhtiökokous päätti Solidium Oy:n ehdotusten mukaisesti hallituksen jäsenten lukumääräksi kahdeksan siten, että Guido Kerkhoff valittaisiin hallituksen kahdeksanneksi jäseneksi Inoxumin yhdistämisen toteutumispäivää seuraavasta päivästä lukien.

Yhtiökokous päätti myös asettaa nimitysvaliokunnan määrittelemättömän pituiseksi jaksoksi valmistelemaan hallituksen kokoonpanoa ja hallituksen jäsenille maksettavia palkkioita koskevat ehdotukset seuraavalle yhtiökokoukselle. Lisäksi yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen osakkeenomistajien nimitystoimikunnan työjärjestykseksi.

Outokumpu Oyj:n hallitus asetti järjestäytymiskokouksessaan keskuudestaan kaksi pysyvää valiokuntaa. Olli Vaartimo (puheenjohtaja), Heikki Malinen, Iman Hill ja Siv Schalin valittiin hallituksen tarkastusvaliokunnan jäseniksi. Ole Johansson (puheenjohtaja), Elisabeth Nilsson ja Harri Kerminen valittiin hallituksen palkitsemisvaliokunnan jäseniksi.

Yhtiön tilintarkastajaksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun asti valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

Nimitystoimikunta

Outokummun 14.3.2012 kokoontunut varsinainen yhtiökokous päätti asettaa nimitystoimikunnan valmistelemaan hallituksen jäseniä ja hallituspalkkioita koskevat ehdotukset seuraavalle yhtiökokoukselle. Nimitystoimikunnan työjärjestyksen mukaisesti nimitystoimikuntaan kuuluu Outokummun neljä suurinta arvo-osuusjärjestelmään 1.10.2012 rekisteröityä osakkeenomistajaa, jotka hyväksyvät tehtävän.

Vuoden 2013 varsinaista yhtiökokousta valmisteleva Outokummun nimitystoimikunta koostuu seuraavista neljästä osakkeenomistajasta: Solidium Oy, Kansaneläkelaitos, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen ja Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma. Mainitut osakkeenomistajat ovat nimittäneet seuraavat edustajansa nimitystoimikuntaan: Kari Järvinen (toimitusjohtaja, Solidium Oy), Liisa Hyssälä (pääjohtaja, Kansaneläkelaitos), Harri Sailas (toimitusjohtaja, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen) ja Risto Murto (varatoimitusjohtaja, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma). Outokummun hallituksen puheenjohtaja Ole Johansson toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä. Lisäksi 14.3.2012 kokoontuneen Outokummun yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti vuoden 2013 yhtiökokoukselle ehdotuksen valmistelevan nimitystoimikunnan kokoonpanoon kuuluu lisäksi ThyssenKrupp AG:n nimittämä asiantuntijajäsen. Päätös toteutettiin Inoxumin yhdistämisen toteutumispäivää seuranneena päivänä, jolloin Guido Kerkhoff valittiin hallituksen asiantuntijajäseneksi.

Nimitystoimikunta valitsi 3.10.2012 ensimmäisessä kokouksessaan puheenjohtajaksi Kari Järvisen. Katso myös kohta "Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat".

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Tubinoxiasta tuli putkituotteiden yhteisyrityksen OSTP:n enemmistöosakas

Outokumpu ilmoitti 18.1.2013, että Tubinoxia S.r.l., Outokummun yhtiökumppani OSTP-putkituoteyhteisyrityksessä, oli käyttänyt optionsa ja hankkinut 15 % yhteisyrityksen osakkeista Outokummulta. Tubinoxia kasvatti siten omistusosuuttaan OSTP:ssä 36 %:sta 51 %:iin. OSTP-yhteisyritys muodostettiin heinäkuussa 2011, kun Outokumpu päätti luopua putkiliike-toiminnoista osana liiketoimintojensa uudelleenjärjestelyjä. Outokumpu jatkaa yhteisyrityksen vähemmistöosakkaana 49 %:n omistusosuudella. Yrityskaupan kauppahinta ja kassavirtavaikutus olivat marginaalisia.

Outokumpu ja Outotec kiistelevät oikeuksista keksintöön

Outokumpu Oyj ja Outotec Oyj aloittivat 24.1.2013 oikeudellisen kiistan ferrokromin valmistusmenetelmään liittyvän keksinnön oikeuksista. Kyse on Outokummun kehittämästä ferrokrominikkelin valmistusmenetelmästä, johon liittyvät patenttihakemukset ovat Outokummun nimissä. Outotec väittää omaavansa oikeudet keksintöön ja on jättänyt asiaa koskevan haastehakemuksen Helsingin käräjäoikeuteen. Outokumpu pitää näitä väitteitä täysin perusteettomina.

Ehdotus hallituksen muutoksista

Outokumpu Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta antoi 28.1.2013 ehdotuksensa hallituksen jäsenten valitsemiseksi ja näiden palkkioiden määräämiseksi varsinaiselle yhtiökokoukselle, joka kokoontuu 18.3.2013. Lisätietoja on esitetty 28.1.2013 julkistetussa pörsstitiedotteessa "Outokumpu - Nimitystoimikunnan ehdotus varsinaiselle yhtiökokoukselle".

Markkinanäkymät

Maailmanlaajuisen taloustilanteen odotetaan pysyvän vaimeana vuonna 2013. Maailman BKT:n odotetaan kasvavan noin 3,5 % vuonna 2013 (3,2 % vuonna 2012). Euroopassa korkeaan valtionvelkaan liittyvät epävarmuustekijät ja tarve julkisten talouksien vakauttamiseen ovat helpottuneet viime kuukausina, mutta nämä tekijät vaikuttavat edelleen epäedullisesti Euroopan talouskasvuun vuonna 2013. Siten Euroopan BKT:n odotetaan pienenevän 0,2 % vuonna 2013. Yhdysvalloissa odotetaan maltillista 2,0 %:n kasvua vuonna 2013, joka perustuu pääasiassa yksityisen kulutuksen ja yritysten investointien kasvuun. Kiinan kasvun hidastuminen näyttää saavuttaneen käänteen vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä, ja vuonna 2013 BKT:n ennustetaan kasvavan noin 8,2 %.

Kylmävalssatun ruostumattoman teräksen maailmanlaajuisen kysynnän ennustetaan kasvavan vuonna 2013 noin 4,4 % 21,3 milj. tonniin. Kiinan kasvuksi ennustetaan 7,0 % ja NAFTA-alueen 2,0 %. Kylmävalssatun teräksen kysynnän Euroopassa odotetaan vähenevän 1,0 % vuonna 2013. Kaiken kaikkiaan kasvun odotetaan olevan heikompaa alkuvuonna ja kiihtyvän vuoden 2013 jälkipuoliskolla.

Erikoismetalliseosten markkinoiden tilanteen johto arvioi vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä olevan kaikilla markkina-alueilla vaikeampi yleisesti heikentyneiden talousnäkökymien takia. Toisella, kolmannella ja neljännellä neljänneksellä markkinatilanteen pitäisi parantua.

Ruostumattoman teräksen kysynnän yleiset näkökymät ovat edelleen positiiviset. Keskeisten maailmanlaajuisten kehitystrendien, kuten kaupungistumisen, modernisaation ja liikkuvuuden lisääntymisen yhdessä energian, elintarvikkeiden ja veden maailmanlaajuisen kysynnän kasvun kanssa odotetaan edistävän ruostumattoman teräksen kulutuksen kasvua tulevaisuudessa. SMR:n arvion perusteella maailmanlaajuisen ruostumattoman teräksen kulutuksen odotettu vuosikasvu vuosina 2012–2015 on 4,3 %. Tämän odotetaan johtuvan pääosin lisääntyvästä kysynnästä kemian-, petrokemian ja energian toimialoilla (5,7 %), metallien jalostuksessa (5,5 %)

sekä arkkitehtuuri- ja rakennusalalla (5,3 %). Raskaan teollisuuden segmentin odotetaan kasvavan 4,9 %, autoteollisuuden 3,7 % ja kulutustavara- ja lääketeollisuuden 3,4 % vuosina 2012–2015.

(Lähde: IMF, SMR, tammikuu 2013.)

Liiketoiminnan näkymät vuoden 2013 ensimmäiselle neljännekselle

Outokummun ruostumattoman teräksen toimitusmäärien vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä odotetaan olevan 680 000–750 000 tonnia. Ruostumattoman teräksen hintojen odotetaan pysyvän ennallaan tai nousevan hieman vuoden 2012 viimeiseen neljännekseen verrattuna mutta pysyvän vuoden 2012 ensimmäisen neljänneksen tason alapuolella. Tammikuussa Outokumpu ilmoitti hintojen korotuksista, joiden vaikutusten odotetaan näkyvän ensimmäisen neljänneksen lopulla.

Outokumpu odottaa vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen operatiivisen tuloksen olevan hieman huonompi kuin Outokummun vuoden 2012 neljännen neljänneksen operatiivisen tuloksen ennen Inoxum-yrityskauppaa.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Yhtiön hallitus on vahvistanut osinkopolitiikan, jonka mukaan maksettavien osinkojen määrä on suhdannekierron aikana vähintään kolmasosa yhtiön tilikausien voitoista, ja tavoitteena on maksaa osakkeenomistajille vakaata vuotuista osinkoa. Hallitus ottaa vuotuista osingonjakoesitystä tehdessään tuloskehityksen ohella huomioon myös konsernin investointi- ja kehittämistarpeet.

Hallitus esittää 18.3.2013 pidettävälle yhtiökokoukselle, että emoyhtiön jakokelpoisista varoista 31.12.2012 ei jaeta osinkoa ja kaikki jakokelpoiset varat jätetään voittovarojen tilille.

Tilinpäätöksen 31.12.2012 mukaan emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 2 059 milj. euroa. Näistä kertyneiden voittovarojen osuus on 600 milj. euroa. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole katsauskauden päättymisen jälkeen tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Espoossa 13. helmikuuta 2013

Hallitus

Ole Johansson
Olli Vaartimo
Iman Hill
Harri Kerminen
Heikki Malinen
Elisabeth Nilsson
Siv M. Schalin
Guido Kerkhoff

OUTOKUMPU OYJ

Tilintarkastuskertomus

Outokumpu Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Outokumpu Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Espoo, 13. helmikuuta 2013

KPMG Oy Ab

Virpi Halonen

KHT

Konsernitilinpäätös, IFRS

Konsernin tuloslaskelma

Milj. €	Liitetieto	2012	2011 oikaistu ¹⁾
Liikevaihto	3	4 538	5 009
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-4 503	-4 879
Bruttokate		35	130
Liiketoiminnan muut tuotot	6	23	47
Myynnin ja markkinoinnin kulut		-115	-143
Hallinnon kulut		-181	-150
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut		-19	-21
Liiketoiminnan muut kulut	6	-128	-113
Liiketulos		-385	-251
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksista	13	-0	-5
Rahoitustuotot ja -kulut	8		
Korkotuotot		31	33
Korkokulut		-97	-98
Markkinahintoihin liittyvät voitot ja tappiot		-64	-120
Muut rahoitustuotot		2	248
Muut rahoituskulut		-10	-52
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-138	11
Tulos ennen veroja		-523	-244
Tuloverot	9	-12	65
Tilikauden tulos		-535	-180
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-533	-174
Määräysvallattomille omistajille		-2	-5
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos, € ²⁾	10	-0,46	-0,62

¹⁾ Vuoden 2011 tuloslaskelmatietoja oikaistu etuusperusteisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen. Oikaisulla oli vaikutusta seuraaviin liitetietoihin: 6. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut sekä kertaluonteiset erät, 7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, 8. Rahoitustuotot ja -kulut, 9. Tuloverot, 10. Osakekohtainen tulos ja 25. Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet.

²⁾ Osakeantioikaistun painotetun keskimääräisen osakemäärän mukainen. Vertailutiedot oikaistu vastaavasti.

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. €	Liitetieto	2012	2011 oikaistu ¹⁾
Tilikauden tulos		-535	-180
Muut laajan tuloksen erät			
Muuntoerot		-6	12
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot etuusperusteisista järjestelyistä	25		
Muutokset tilikauden aikana		-44	-5
Vakuutusmatemaattisiin voittoihin ja tappioihin liittyvät verot	9	11	2
Myytavissä olevat sijoitukset	16		
Myytavissä olevien sijoitusten arvonmuutokset		-5	-23
Luokittelun muutoksesta johtuva siirtäminen laajasta tuloksesta tulosvaikutteiseksi eräksi		-1	-65
Myytavissä oleviin sijoituksiin liittyvät verot	9	1	11
Rahavirran suojaukset	20		
Rahavirran suojauksien arvonmuutokset		14	-4
Luokittelun muutoksesta johtuva siirtäminen laajasta tuloksesta tulosvaikutteiseksi eräksi		-3	1
Rahavirran suojauksiin liittyvät verot	9	-3	1
Osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen erät	13	-	-2
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		-36	-72
Tilikauden laaja tulos		-571	-252
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		-569	-246
Määräysvallattomille omistajille		-2	-5

¹⁾ Vuoden 2011 tuloslaskelmatietoja oikaistu etuusperusteisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen. Oikaisulla oli vaikutusta seuraaviin liitetietoihin: 9. Tuloverot ja 25. Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet.

Konsernitase

Milj. €	Liitetieto	2012	2011 oikaistu ¹⁾	1.1.2011 oikaistu ¹⁾
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Aineettomat hyödykkeet	11	629	554	589
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	3 697	2 005	2 054
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä ²⁾	13	51	39	148
Myytavissä olevat sijoitukset ²⁾	16	16	16	147
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset ²⁾	17	2	1	1
Johdannaisinstrumentit ²⁾	20	2	12	17
Laskennalliset verosaamiset	9	89	76	42
Myyntisaamiset ja muut saamiset	22			
Korolliset ²⁾		164	162	160
Korottomat		8	28	19
		4 658	2 893	3 178
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	21	2 308	1 264	1 448
Myytavissä olevat sijoitukset ²⁾	16	5	7	7
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset ²⁾	17	59	105	-
Johdannaisinstrumentit ²⁾	20	54	26	34
Myyntisaamiset ja muut saamiset	22			
Korolliset ²⁾		2	2	8
Korottomat		1 037	761	785
Rahavarat ²⁾	23	222	168	150
		3 687	2 333	2 431
Luovutettavat, myytäviksi tarkoitetut varat ²⁾	5	1 326	-	-
VARAT YHTEENSÄ		9 671	5 227	5 609

¹⁾ Vuoden 2011 tasetietoja oikaistu etuuspohjaisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhte-etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen. Oikaisulla oli vaikutusta seuraaviin liitetietoihin: 9. Tuloverot, 14. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot arvostusryhmittäin, ja 22. Myyntisaamiset ja muut saamiset.

²⁾ Sisältyvät korolliseen nettovelkaan.

Taloudellinen katsaus 2012
Konsernitilinpäätös, IFRS

Milj. €	Liitetieto	2012	2011 oikaistu ¹⁾	1.1.2011 oikaistu ¹⁾
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma		311	311	311
Ylikurssirahasto		714	714	713
Muut rahastot		1 492	26	107
Edellisten tilikausien tulos		943	1 159	1 328
Tilikauden tulos		-533	-174	-123
		2 926	2 036	2 337
Määräysvallattomien omistajien osuus				
		26	14	2
Oma pääoma yhteensä	24	2 953	2 050	2 339
Pitkäaikaiset velat				
Korolliset velat ²⁾	27	2 935	1 161	1 488
Johdannaisinstrumentit ²⁾	20	39	35	41
Laskennalliset verovelat	9	90	37	88
Veloitteet etuusperusteisista järjestelyistä sekä muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	25	434	78	81
Varaukset	26	109	22	21
Ostovelat ja muut velat	28	5	45	3
		3 611	1 378	1 722
Lyhytaikaiset velat				
Korolliset velat ²⁾	27	718	998	930
Johdannaisinstrumentit ²⁾	20	24	46	34
Verovelat	9	4	1	5
Varaukset	26	36	42	19
Ostovelat ja muut velat	28			
Korolliset ²⁾		21	17	16
Korottomat		1 518	694	545
		2 321	1 799	1 549
Myytäviksi luokiteltuihin varoihin suoraan liittyvät velat ²⁾	5	786	-	-
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		9 671	5 227	5 609

¹⁾ Vuoden 2011 tasetietoja oikaistu etuusperusteisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisien työsuhde-etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen. Oikaisuilla oli vaikutusta seuraaviin liitetietoihin: 9. Tuloverot ja 25. Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet.

²⁾ Sisältyvät korolliseen nettovelkaan.

Konsernin rahavirtalaskelma

Milj. €	Liitetieto	2012	2011
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos ¹⁾		-535	-180
Oikaisut			
Verot ¹⁾	9	12	-65
Poistot	11, 12	230	235
Arvonalentumiset	11, 12	106	126
Vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvon muutos	21	-8	6
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksista	13	0	5
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	6	-1	-24
Myytavissä olevien sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	8, 16	-1	-65
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen myyntivoitot ja -tappiot	4	19	-
Korkotuotot	8	-12	-13
Osinkotuotot	8	-0	-5
Korkokulut	8	67	74
Kurssierot	8	65	-17
Muut oikaisut ¹⁾		1	24
		477	280
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		683	31
Vaihto-omaisuuden muutos		277	165
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-535	135
Varausten muutos		-31	-22
		394	310
Saadut osingot		0	5
Saadut korot		3	3
Maksetut korot		-72	-75
Maksetut verot		-1	-6
Liiketoiminnan nettorahavirta		266	338

Taloudellinen katsaus 2012
Konsernitilinpäätös, IFRS

Milj. €	Liitetieto	2012	2011
Investointien rahavirta			
Tytäryritysten hankinnat vähennettyinä hankintahetken rahavaroilla	4	-915	-
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin	16	-5	-2
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	12	-295	-197
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	11	-2	-4
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen myynnit vähennettyinä luovutetuilla rahavaroilla	4	19	0
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	12	1	78
Aineettomien hyödykkeiden myynnit	11	0	12
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos		1	0
Investointien nettorahavirta		-1 196	-114
Rahavirta ennen rahoitusta		-929	224
Rahoituksen rahavirta			
Osakeanti	24	972	-
Toteutetut osakeoptiot	24	-	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot		611	178
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-384	-371
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-188	-123
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut		-12	-7
Maksetut osingot	24	-	-45
Talvivaaran ja Tibnorin osakkeiden myynnit	16, 17	-	162
Muu rahoituksen rahavirta		-3	1
Rahoituksen nettorahavirta		994	-206
Rahavarojen muutos		65	19
Rahavarat tilikauden alussa		168	150
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-11	0
Rahavarojen muutos		65	19
Rahavarat tilikauden lopussa	23	222	168

¹⁾ Vuoden 2011 lukuja oikaistu etuusperusteisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhte-etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. €	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma										Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman	Muut rahastot	Arvon- muutos- rahasto	Vakuutus- mate- voitot ja tappiot	Omat osak- keet	Kumula- tiiviset muunto- erot	Muut kertyneet voitto- varat	Määräys- vallatto- mien omistajien osuus	
			rahasto								
Oma pääoma											
1.1.2011 ¹⁾	311	713	-	7	100	-37	-25	-89	1 356	2	2 339
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-174	-5	-180
Muut laajan tuloksen erät	-	-	-	-	-81	-4	-	13	-	-	-72
Tilikauden laaja tulos	-	-	-	-	-81	-4	-	13	-174	-5	-252
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-	-45	-	-45
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Toteutetut osakeoptiot	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0
OSTP-järjestely	-	-	-	-	-	-	-	-	-11	13	3
Muu muutos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	4
Oma pääoma											
31.12.2011 ¹⁾	311	714	-	7	19	-41	-25	-76	1 127	14	2 050
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-533	-2	-535
Muut laajan tuloksen erät	-	-	-	-	3	-34	-	-5	-	0	-36
Tilikauden laaja tulos	-	-	-	-	3	-34	-	-5	-533	-2	-571
Osakeannit ²⁾	-	-	1 462	-	-	-	-	-	-	-	1 462
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	-0	-	1	-	1
OSTP-järjestely	-	-	-	-	-	-	-	-	-4	4	-
Määräysvallattomien omistajien osuus Inoxumissa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	11
Oma pääoma											
31.12.2012	311	714	1 462	7	22	-75	-25	-81	591	26	2 953

¹⁾ 1.1.2011–31.12.2011 oikaistu etuusperusteisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisien työsuhde-etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen.

²⁾ Outokummun osakeannissa maaliskuussa 2012 liikkeellelasketut osakkeet sekä ThyssenKrupp AG:lle suunnatut osakkeet osana Inoxum-hankintaa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Perustiedot

Outokumpu Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo. Emoyhtiö Outokumpu Oyj on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä vuodesta 1988 lähtien. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa konsernin internet-sivuilta www.outokumpu.com, osoitteesta Outokumpu Oyj/Konserniviestintä, Riihitontuntie 7 B, PL 140, 02201 Espoo, tai sähköpostitse osoitteesta corporate.comms@outokumpu.com.

Outokumpu on johtava edistyksellisten materiaalien toimittaja, ja yhtiö tarjoaa vahvimman teknisen erikoisosaamisen ja laajimman tuotevalikoiman kaikille asiakasryhmille. Tarjontamme kattaa ruostumattoman teräksen ja esimerkiksi titaania ja zirkoniumia sisältävät erikoismetalliseokset, joita tarvitaan kaikkein vaativimmissa käyttökohteissa. Maailmanlaajuinen tuotantolaitosten sekä palvelu- ja myyntikeskusten verkostomme mahdollistaa kilpailukykyiset toimitusajat ja räätälöidyt ratkaisut asiakkaillemme kaikkialla maailmassa.

Outokumpu Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 13.2.2013 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

2. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Outokummun konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2012 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Konsernitilinpäätös täyttää myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön säännösten ja määräysten vaatimukset.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu. Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Outokummun konsernitilinpäätös vuodelta 2012 on laadittu toiminnan jatkuvuuden periaatetta noudattaen.

Outokumpu on noudattanut vuoden 2012 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita muutettuja standardeja. Näillä muutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta vuoden 2012 konsernitilinpäätökseen.

- Muutos IFRS 7:ään *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot* (voimaan 1.7.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos lisää läpinäkyvyyttä rahoitusinstrumenttien luovutuksia koskevien liiketoimien esittämiseen ja parantaa tilinpäätöksen käyttäjien mahdollisuuksia saada käsitys rahoitusinstrumenttien luovutuksiin liittyvistä riskeistä ja näiden riskien vaikutuksesta yhteisön taloudelliseen asemaan, erityisesti kun kyseessä on rahoitusvarojen arvopaperistaminen.
- Muutos IAS 12:een *Tuloverot* (voimaan 1.1.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos koskee laskennallisten verojen kirjaamiseen liittyvää taustaoletusta. Muutoksen mukaan käypään arvoon arvostettujen sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvon oletetaan jatkossa kertyvän lähtökohtaisesti omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan.

Muutos etuus pohjaisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien laskentaperiaatteessa

Outokumpu on muuttanut laskentaperiaatettaan etuus pohjaisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien osalta Inoxum-kaupan toteutumisen jälkeen. Muutos johtuu laskentaperiaatteen erilaisuudesta Inoxumin vastaavaan laskentaperiaatteeseen verrattuna. Aiemmin Outokumpu sovelsi niin sanottua ”putkimenetelmää” etuus pohjaisista järjestelyistä syntyvien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamiseen, kun taas Inoxum kirjasi tällaiset vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot muihin laajan tuloksen eriin soveltaen siten 1.1.2013 voimaantulevan IAS 19 Työsuhde-etuudet standardin periaatetta. Outokumpu on nyt lopettanut putkimenetelmän soveltamisen ja kirjaa siten kaikki etuus pohjaisista järjestelyistä johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot suoraan muihin laajan tuloksen eriin, kuten konsernin laajassa tuloslaskelmassa on esitetty. Lisäksi, Outokumpu kirjaa nyt korkokulut ja järjestelyyn kuuluvien varojen odotetut tuotot rahoituseriin korkokuluihin ja -tuottoihin. Työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan yhä toimintokohtaisiin kuluihin liiketuloksen yläpuolelle. Vertailutiedot on oikaistu vastaavasti.

Uusien ja muutettujen standardien sekä tulkintojen soveltaminen

Outokumpu ei ole vielä soveltanut seuraavia, jo julkistettuja uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. (* = Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa).

- Muutos IAS 1:een *Tilinpäätöksen esittäminen* (voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti myöhemmin tulosvaikutteisiksi tiettyjen ehtojen täytyessä. Muutoksen astuttua voimaan Outokumpu tulee esittämään muut laajan tuloksen erät muutoksen mukaisesti ryhmiteltynä.
- Muutos IAS 19:ään *Työsuhde-etuudet* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Jatkossa kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin, ts. ns. putkimenetelmästä luovutaan, ja rahoitusmeno määritetään nettorahastointiin perustuen. Nykyiseen IAS 19 -standardiin perustuen, Outokumpu on luopunut putkimenetelmästä jo vuonna 2012. Vuonna 2013 sovellettavaksi tulevan IAS 19 -standardin vaikutukset rajoittuvat siten enää varojen odotetun tuotto-oletuksen oikaisuun. Lisäksi jatkossa kaikki aikaisempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi, eikä niitä enää jaksoteta vaikutusajalleen. Näillä muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Outokummun tuleviin tilinpäätöksiin.
- IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 13:een on yhdistetty vaatimukset käyvän arvon määrittämisestä sekä sitä koskevien tietojen esittämisestä tilinpäätöksessä, lisäksi uuteen standardiin sisältyy käyvän arvon tarkka määritelmä. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, mutta standardissa annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä silloin, kun sen käyttö on sallittu tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa. Outokummun arvion mukaan uudella standardilla ei ole olennaista vaikutusta tuleviin tilinpäätöksiin.
- *IFRS-standardien vuosittaiset parannukset** (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä viittä standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.
- Muutokset IFRS 7:ään *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutettu standardi edellyttää sellaisten tietojen esittämistä, joiden perusteella voidaan arvioida nettomisjärjestelyjen vaikutuksia yhteisön taseeseen. Muutosten edellyttämät liitetiedot tulee esittää takautuvasti. Muutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Outokummun tuleviin tilinpäätöksiin.
- IFRIC 20 *Stripping Costs in the Production Phase of a Surface Mine* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinta ohjeistaa avolouhinnan tuotantovaiheen pintakerroksen poistamismenojen kirjanpitokäsittelyä silloin, kun toimenpiteestä seuraa kahdenlaista hyötyä: toisaalta saadaan malmia vaihto-omaisuuden tuottamiseen ja toisaalta parannetaan pääsyä siihen ainekseen, jota tullaan louhimaan tulevina kausina. Uudella tulkinnalla ei odoteta olevan vaikutusta Outokummun tuleviin tilinpäätöksiin.
- IFRS 10 *Konsernitilinpäätös* ja siihen tehdyt muutokset (EU:ssa voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Olemassa olevien periaatteiden mukaisesti IFRS 10 määrittää määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida. Outokummun tekemän arvion perusteella uusi standardi ei vaikuta merkittävästi konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.
- IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* ja siihen tehdyt muutokset (EU:ssa voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 11 painottaa yhteisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja veloitteita enemmän kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Yhteisyritysten raportoinnissa on käytettävä jatkossa yhtä menetelmää, pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu. Outokummun tekemän arvion perusteella uudella standardilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tuleviin tilinpäätöksiin.
- IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* ja siihen tehdyt muutokset (EU:ssa voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 12 kokoaa yhteen tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevat vaatimukset. Nämä liittyvät erilaisiin osuuksiin muissa yhteisöissä, ml. osakkuusyhtiöt, yhteiset järjestelyt, strukturoidut yksiköt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhteisöt. Uusi standardi tulee vaikuttamaan Outokummun tulevien tilinpäätösten liitetietoihin.
- IAS 27 (uudistettu 2011) *Erillistilinpäätös* ja siihen tehdyt muutokset (EU:ssa voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää IFRS-erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een. Uudistetulla standardilla ei arvioida olevan vaikutusta Outokummun tuleviin tilinpäätöksiin.

- IAS 28 (uudistettu 2011) *Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä* (EU:ssa voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä. Uudistetulla standardilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Outokummun tuleviin tilinpäätöksiin.
- Muutokset IAS 32:een *Rahoitusinstrumentit: esittämistapa* (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset selventävät taseen rahoitusvarojen ja -velkojen netottamista koskevan sääntelyn vaatimuksia. Muutettua standardia tulee soveltaa takautuvasti. Muutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Outokummun tuleviin tilinpäätöksiin.
- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit** ja siihen tehdyt muutokset (voimaan 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi julkaistaan kolmessa vaiheessa ja sen on tarkoitus korvata nykyisin voimassa oleva IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen*. Ensimmäisen vaiheen muutokset koskevat rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua ja arvostamista. Rahoitusvarojen erilaiset arvostamistavat on säilytetty, mutta niitä on yksinkertaistettu. Rahoitusvarat jaetaan arvostustavan perusteella kahteen pääryhmään: jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat ja käypään arvoon arvostettavat. Luokittelu riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen osalta suurin osa IAS 39:n säännöksistä on siirtynyt uuteen standardiin sellaisenaan. IFRS 9:llä arvioidaan olevan merkittävä vaikutus konsernin rahoitusinstrumenttien kirjanpitoikäisyyteen.

Johdon harkintaan perustuvat ratkaisut ja arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laadinta IFRS:n mukaan edellyttää johdon tekevän harkintaan perustuvia ratkaisuja sekä sellaisten arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Tehtyjä johdon arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti, ja ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan kohtuullisia olosuhteet huomioon ottaen. Arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen raportointikauden päättymisajankohtana vallitsevista olosuhteista, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista ja oletuksista. Yhtiön johto uskoo, että seuraavat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet edustavat niitä asioita, jotka vaativat harkintaa, joissa eri näkemykset voivat aiheuttaa suurimpia muutoksia raportoituihin tuloksiin.

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen aineettomien ja aineellisten omaisuuserien käypien arvojen määrittäminen

Merkittävässä liiketoimintojen yhdistämisissä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien omaisuuserien käypiä arvoja sekä niiden taloudellisia vaikutusaikoja. Aineellisten omaisuuserien osalta on tehty vertailuja vastaavien omaisuuserien markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen omaisuuserien iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon alentuminen. Aineettomien omaisuuserien käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin omaisuuseriin liittyvistä rahavirroista, sillä markkinoilta ei ole ollut saatavissa tietoa vastaavanlaisten omaisuuserien kaupoista.

Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan asianmukaisia käyvän arvon määrittämisen pohjaksi, vaikka eriävät arviot ja oletukset voisivat vaikuttaa merkittävästi raportoituihin lukuihin.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoan tai sitä alemmaksi nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on arvioitu, tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisesta johtuvilla kustannuksilla ja arvioiduilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä kustannuksilla. Outokummun merkittävin hyödykehintariski aiheutuu nikkelin ja muiden seosaineiden hintojen vaihteluista. Suurin osa ruostumattoman teräksen myyntisopimuksista sisältää seosaineläusekseen, jolla pyritään pienentämään raaka-aineen oston ja tuotteen toimitushetken eriaikaisuudesta aiheutuvaa riskiä. Riski on kuitenkin huomattava, koska

tuotannon läpimenoaika on pidempi kuin mitä seosainelisämekanismi olettaa. Tästä johtuen vain lähitulevaisuudessa myytävien tuotteiden myyntihinta on tiedossa. Sen takia nettorealisointiarvolaskelmissa merkittävä osa kunkin tuotteen tulevasta myyntihinnasta arvioidaan johdon parhaan näkemyksen perusteella. Nikkelin ja muiden seosaineiden hinnan vaihteluiden johdosta toteutuvat myyntihinnat voivat poiketa merkittävästi siitä, mitä nettorealisointiarvon määrittämisessä on tilinpäätöspäivänä käytetty.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet

Johdon arviot liittyvät omaisuuserien arvoon ja taloudelliseen pitoaikaan sekä taustalla oleviin olettamuksiin. Erilaisilla olettamuksilla ja taloudellisilla pitoajoilla voisi olla merkittävä vaikutus raportoituihin määriin.

Liikearvon osalta johdon arviot liittyvät rahavirtaa tuottavan yksikön, johdon liikearvo on allokoitu, käyttöarvon arviointiin. Käyttöarvolaskelma edellyttää, että johto arvioi tulevaisuuden rahavirrat, joiden oletetaan syntyvän rahavirtaa tuottavista yksiköistä ja sopivan diskonttokoron nykyarvon laskemiseksi. Tulevaisuuden rahavirtasuunnitelmat sisältävät muiden arvioiden lisäksi suunnitelmat tulevaisuuden hinnoista ja toimitusmääristä, tuotantokuluista ja ylläpitoinvestoinneista.

Arvonalentumiset

Omaisuuserien tasearvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisviitteiden selvittämiseksi alempana näissä laadintaperiaatteissa kuvatulla tavalla. Arvioidessaan omaisuuseristä tulevaisuudessa saatavia rahavirtoja ja laskelmissa käytettäviä diskonttokorkoja, johdon on tehtävä tulevaisuuden odotuksiin liittyviä olettamuksia (esimerkiksi tulevasta tuotteiden hinnoittelusta, tuotantomääristä, tuotantokustannuksista, markkinoiden kysynnästä ja tarjonnasta, odotettavista kunnossapitoinvestoinneista sekä keskimääräisestä pääoman kustannuksesta). Suunniteltujen rahavirtojen netto nykyarvon laskennassa käytettävä diskonttokorko ennen veroja vastaa keskimääräistä pääoman kustannusta. Lisätietoja arvonalentumistestauksessa käytettävistä tärkeimmistä oletuksista sekä herkkyyksianalyysistä on liitteessä 11. Aineettomat hyödykkeet.

Tuloverot

Laskennallisten verosaamiset ja -velkojen laskennassa Outokummun pitää tehdä tiettyjä oletuksia ja arvioita liittyen tulevaisuuden veroseuraamuksiin, jotka johtuvat varojen ja velkojen tilinpäätökseen kirjattujen kirjanpitoarvojen sekä niiden verotuksellisten arvojen eroista. Tulevaisuuden veroseuraamuksiin liittyviä oletuksia ovat muun muassa, että vähennyskelpoisten vahvistettujen verotappioiden hyödyntämisaika pysyy muuttumattomana, ja että voimassaolevat verolait ja verokannat pysyvät muuttumattomina lähitulevaisuudessa.

Johdannaiset

Outokummun kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Mikäli käypää arvoa ei voida määrittää raportointikauden päättymispäivän julkisesti noteerattuihin markkinahintoihin ja -kurseihin perustuen, ne määritellään yleisesti käytössä olevilla optioiden arvonmääritysmalleilla, kuten Black-Scholes-Merton-optionhinnoittelumallilla. Tärkeimpiä arviointiperusteita ovat muun muassa tulevat rahavirrat, luottoriski ja volatiliteetti. Näitä tekijöitä koskevien oletusten muutokset voivat vaikuttaa johdannaisten kirjattuun käypään arvoon.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuiden nykyarvo riippuu vakuutusmatemaattisista oletuksista, joita vakuutusmatemaatikot käyttävät laskiessaan kyseisiä vastuita. Oletukset liittyvät muun muassa diskonttokorkoon, järjestelyyn kuuluvien varojen odotettuun tuottoon sekä tulevien palkkojen ja inflaatioasteen vuosikorotuksiin. Käytetyt oletukset ovat liitteessä 25. Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet.

Osakeperusteiset maksut

Optio-oikeudet kirjataan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä. Käypä arvo määritetään Black-Scholes-Merton –optionhinnoittelumallin ja muiden soveltuvien tilastomatematiikan menetelmien avulla. Arvonmäärittämissä käytettyjen tekijöiden oletusten muutokset voivat vaikuttaa optio-oikeuksien käypään arvoon. Käytetyt tekijät on kuvattu tarkemmin liitteessä 18. Osakeperusteiset maksut.

Ympäristövaraukset

Konserni on tehnyt tiedossa olevista ympäristövastuista varauksia, jotka perustuvat johdon parhaaseen arvioon tulevista ympäristön kunnostustoimenpiteiden kustannuksista. Näiden kustannusten toteutuva summa ja ajankohta voivat poiketa merkittävästi arvioidusta.

Yhdistelyperiaatteet

Tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Outokumpu Oyj:n, sekä kaikki ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 %:n osuus osakkeiden äänimäärästä, tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta raportointikauden päättämispäivänä. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Myös potentiaalisen määräysvallan olemassaolo on otettu huomioon silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryhtiöt siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Hankitut tai perustetut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Luovutettu vastike sisältää mahdolliset luovutetut varat, hankkijaosapuolelle hankinnan kohteen aiempia omistajia kohtaan syntyneet velat sekä liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset osuudet. Myös mahdolliset käypään arvoon arvostetut ehdolliset velat tai varat käsitellään osana vastiketta. Liiketoimintojen yhdistämiseen liittyvä mahdollinen ehdollinen vastike (lisäkauppahinta) arvostetaan käypään arvoon hankinta-ajankohtana. Se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu ehdollinen vastike arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättämispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua ehdollista vastiketta ei arvosteta uudelleen. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia, vaan nämä käsitellään hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluiksi kausilla, joiden aikana menot toteutuvat ja palvelut otetaan vastaan, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja.

Hankinnasta syntynyt liikearvo kirjataan hankinta-ajankohtana määrään, jolla luovutettu vastike, mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina, ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta

nettovarallisuudesta. Emoyhtiöllä tytäryhtiössä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Niihin liiketoimintojen yhdistämissiin, jotka ovat toteutuneet ennen 1.1.2010, on sovellettu tuolloin voimassa olleita sääntöjä.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Tilikauden tuloksen sekä muihin laajan tuloksen eriin kuuluvat erät kohdistetaan emoyhtiön omistajille sekä määräysvallattomille omistajille ja esitetään tuloslaskelman ja muiden laajan tuloksen erien yhteydessä. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omassa pääomassa erillään emoyrityksen omistajille kuuluvasta omasta pääomasta. Laaja tulos kohdistetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen, ellei määräysvallattomilla omistajilla ole sitovaa velvollisuutta olla kattamatta tappioita sijoituksensa ylittävältä osalta.

Osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset

Osakkuusyriyksiinä konsernitilinpäätökseen yhdistellään ne yritykset, joissa Outokummun osuus äänimäärästä on yleensä 20–50 % tai joissa Outokummulla on muuten huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Konsernin osuudet osakkuusyhtiöissä käsitellään pääomaosuusmenetelmää käyttäen huomattavan vaikutusvallan saamisesta lähtien sen päättymiseen saakka.

Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksista esitetään konsernin tuloslaskelmassa omana eränään liiketuloksen alapuolella. Outokummun osuus osakkuusyhtiöiden muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Jos Outokummun osuus osakkuusyhtiön tappioista ylittää kyseisen sijoituksen hankintamenon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita osakkuusyhtiöön liittyen. Osuus osakkuusyhtiössä sisältää osakkuusyhtiön tehdyn sijoituksen pääomaosuusmenetelmän mukaisen kirjanpitoarvon sekä mahdolliset muut pitkäaikaiset sijoitukset, jotka tosiasiallisesti ovat osa nettosijoitusta osakkuusyhtiöön.

Yhteisyritykset, joissa Outokummulla on sopimukseen perustuva yhteinen määräysvalta kolmannen osapuolen kanssa, käsitellään myös yllä mainitun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti.

Myytävinä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä olevaksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelu edellyttää, että seuraavat edellytykset täyttyvät: myynti on erittäin todennäköinen, omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavien erien ryhmän varat ja velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) arvostetaan pääsääntöisesti kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan kumpi niistä on alempi, ja poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät, jotka eivät kuulu IFRS 5 -standardin arvostussääntöjen soveltamisalaan, sekä velat arvostetaan niitä koskevien IFRS-standardien mukaan myös luokitteluhetken jälkeen.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö, osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta tai tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa ja vertailuvuoden tuloslaskelmatiedot oikaistaan vastaavasti. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista eristä. Vertailutietoja ei oikaista tase-erien osalta.

Segmenttiraportointi

Toimintasegmentti on konsernin osa, joka harjoittaa liiketoimintaa, josta se voi saada tuottoja ja josta voi aiheutua kuluja, ja josta on saatavilla erillistä taloudellista tietoa. Outokummulla on neljä raportoitavaa toimintasegmenttiä, jotka ovat konsernin strategisia liiketoiminta-alueita. Liiketoiminta-alueet sijaitsevat maantieteellisesti eri alueilla, niitä johdetaan erillisinä yksiköinä ja ne raportoidaan erillisinä konsernin sisäisessä raportoinnissa toimitusjohtajalle, joka on Outokummun ylin operatiivinen päätöksentekijä. Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jonka laatimisperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset.

Outokummun raportoittavat segmentit ovat: Stainless Coil EMEA, Stainless Coil Americas, Stainless APAC ja High Performance Stainless & Alloys (HPSA). Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Toimintasegmenttien liiketulos raportoidaan säännöllisesti toimitusjohtajalle, jotta hän voi arvioida segmenttien tuloksellisuutta ja tehdä päätöksiä resurssien kohdistamisesta kyseisille segmenteille. Sisäisessä raportoinnissa liiketulos on määritelty kuten näissä laadintaperiaatteissa.

Muu toiminta koostuu pääasiassa niistä liiketoiminnan kehittämisen ja konsernijohdon kuluista, joita ei kohdisteta liiketoiminnoille sekä Tubular-yhteisyrityksestä.

Valuuttamääräiset tapahtumat

Kunkin tytäryhtiön tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan siihen valuuttaan, joka parhaiten kuvastaa kyseisen tytäryhtiön taloudellisia toimintaolosuhteita ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Konserniyhtiöiden valuuttamääräiset liiketapahtumat muunnetaan paikallisten toimintavaluuttojen määräisiksi käyttäen tapahtumapäivän valuuttakursseja. Valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluuttojen määräisiksi käyttäen raportointikauden päättymispäivän kurssieja. Korollisten rahoitusvelkojen ja -saamisten sekä niihin liittyvien johdannaisten kurssierot on esitetty tuloslaskelmassa rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Muiden rahoitusinstrumenttien kurssierot on esitetty liiketuloksen yläpuolella myynnin ja ostojen kurssieroissa tai liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksiksi määritettyjen instrumenttien arvonmuutosten (kurssierojen) tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Niiden konserniyhtiöiden, joiden toiminta- tai esittämisvaluutta ei ole euro, tuloslaskelmien ja laajojen tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät sekä rahavirtalaskelmien erät muunnetaan euroiksi tilikauden keskikursseilla ja tase-erät raportointikauden päättymispäivän kurssieilla. Näiden eri valuuttakurssien käytöstä syntyvät muuntoerot kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisten yksiköiden hankinnan yhteydessä syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisu käsitellään kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina. Ne muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän kurssieja käyttäen. Kun ulkomainen yksikkö myydään tai siitä luovutaan muuten, kokonaan tai osittain, omaan pääomaan kertyneet muuntoerot siirretään luovutetulta osin tulosvaikutteiseksi eräksi osana myynnistä syntyvää kokonaisvoittoa tai -tappiota.

Tuloutusperiaatteet

Suoritteiden myynti tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä konsernilla ole enää sellaista liikkeenjohdollista roolia, joka yleensä liittyy omistamiseen, eikä tosiasiallista määräysvaltaa myytyihin tavaroihin. Yleensä tämä tarkoittaa hetkeä, jolloin tuote on toimitettu sovittuun toimituslausekkeen mukaisesti asiakkaalle.

Outokumpu toimittaa ruostumattomia terästuotteita asiakkailleen erilaisilla toimitusehdoilla. Käytetyt toimitusehdot perustuvat Incoterms 2010 -toimituslausekekokoelmaan, joka on Kansainvälisen kauppakamarin julkaisema, virallinen toimituslausekekokoelma kauppaehtojen tulkitsemiseen.

Yleisimmin käytetyt toimitusehdot ovat "C"-lausekkeet, joiden mukaan konserni järjestää ja maksaa tavaran kuljetuksen ja tietyt muut kulut. Konsernin vastuu tavaroista päättyy ja myyntituotot tuloutetaan, kun tavarat on luovutettu rahdinkuljettajalle toimitettaviksi sovittuun määräpaikkaan.

Toimituksissa käytetään harvemmin "D"-lausekkeitä, joiden mukaan konsernin on toimitettava tuotteet sovittuun määräpaikkaan. Näissä tapauksissa myyntituotot tuloutetaan, kun tavara on toimitettu asiakkaalle. Harvemmin käytetään myös "F"-lausekettä, jolloin asiakas vastaa kuljetuksesta ja järjestää kuljetuksen, ja myyntituotot tuloutetaan, kun tavarat on toimitettu asiakkaan nimeämälle rahdinkuljettajalle.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutos. Tulosaikukattaisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät veroaikukattaiset kirjataan tulosaikukattaisesti. Mikäli verot liittyvät muun laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin, tuloverot kirjataan kyseisiin eriin. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten veroaikukattaisuuden.

Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan velkamenetelmän mukaan pääsääntöisesti kaikista omaisuus- ja velkaerien kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen raportointikauden päättämispäivänä voimassaolevia verokantoja tai tilikautta seuraavan vuoden verokantoja, mikäli ne on jo vahvistettu. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten hyödykkeiden poistoroista, hankittujen yhtiöiden nettovarallisuuden arvostamisesta käypään arvoon, myytävissä olevien rahoitusvarojen ja suojausinstrumenttien arvostamisesta käypään arvoon, sisäisistä varastokatteista, eläkevelvoitteista, varauksista, tilinpäätössiirroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Laskennallinen verosaaminen väliaikaisista eroista kirjataan siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättämispäivänä. Laskennalliset verovelat kirjataan taseeseen yleensä täysimääräisinä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, jolloin ne syntyvät. Tuotekehitysmenot aktivoidaan silloin, kun on todennäköistä, että kehitysprojekti tuottaa konsernille tulevaa taloudellista hyötyä ja tietyt kaupalliseen ja tekniseen toteutettavuuteen liittyvät kriteerit täyttyvät. Nämä hankkeet liittyvät uusien tai olennaisesti parannettujen tuotteiden tai tuotantoprosessien kehitykseen. Aktivoidut tuotekehitysmenot sisältävät pääasiassa aine- ja tarvikemenoja, välittömiä työvoimakustannuksia sekä niihin liittyviä yleiskustannuksia. Aiemmin kuluiksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoita enää myöhemmin.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aktivoidut kehittämismenot arvostetaan hankintamenoon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Aktivoidut kehitysmenot kirjataan tasapoistoina kuluiksi vaikutusaikanaan, joka on yleensä viisi vuotta. Poistojen kirjaaminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi. Tutkimus- ja kehittämistoimintaan saatujen julkisten avustusten kirjanpitokäsittelyä on kuvattu jäljempänä kohdassa Julkiset avustukset.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liiketoimintojen yhdistämisestä syntynyt liikearvo kirjataan hankinta-ajankohtana määrään, jolla luovutettu vastike, mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina, ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta. Liikearvoista ei tehdä poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisten varalta. Osakkuusyritysten osalta liikearvo sisällytetään osakkuusyhtiösijoituksen arvoon. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Muita konsernin aineettomia hyödykkeitä ovat maankäyttöoikeudet, asiakassuhteet, aktivoidut tuotekehitysmenot, patentit, lisenssit sekä ohjelmistot. Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Muussa tapauksessa kyseiset menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä. Muut aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintamenoon arvonalentumisilla ja mikäli kyseessä on hyödyke, jolla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kertyneillä poistoilla vähennettynä. Hankintameno muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi käyttötarkoitustaan varten. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut muut aineettomat oikeudet arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Ohjelmistoprojektien kehitys- ja hankintamenot aktivoidaan aineettomiin hyödykkeisiin ja kirjataan poistoina kuluksi arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan, jos ne liittyvät välittömästi yksilöityyn, konsernin hallinnassa olevaan tietokoneohjelmaan. Tällaisen tietokoneohjelman tulee tuottaa konsernille todennäköistä taloudellista hyötyä, joka ylittää yhtä vuotta pidemmän ajan.

Aineettomat hyödykkeet kirjataan tasapoistoina kuluksi arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Määräaikaan sidotuista aineettomista hyödykkeistä kirjataan poistot sopimuskauden kuluessa. Aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat oikeudet   enintään 20 vuotta

Ohjelmistot   enintään 10 vuotta

Poistojen kirjaaminen lopetetaan silloin, kun aineeton hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti.

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Outokummulla ei ole ollut tällaisia aineettomia hyödykkeitä päättyneellä tai sitä edeltävällä tilikaudella.

Aineettomien hyödykkeiden luovutuksista syntyvät voitot tai tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai liiketoiminnan muihin kuluihin.

Päästöoikeudet

Päästöoikeudet ovat aineettomia oikeuksia, jotka arvostetaan hankintamenoon. Vastikkeetta saadut päästöoikeudet arvostetaan nimellisarvoonsa, eli niiden tasearvo on nolla. Varaus päästöoikeuksien

palautusveloitteen täyttämiseksi kirjataan raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon, elleivät vastikkeetta saadut päästöoikeudet riitä kattamaan todellisten päästöjen määrää. Vastikkeellisesti hankitut aineettomiin oikeuksiin kirjatut päästöoikeuskiintiöt kirjataan pois taseesta, kun ne on kuitattu veloitetta vastaan, tai kun päästöoikeuksia myydään. Velvoite luovuttaa päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin. Ylimääräisten päästöoikeuksien myynnistä saadut tuotot on esitetty tuloslaskelmassa muissa liiketoiminnan tuotoissa.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyhtiöiden hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon. Hankintamenu sisältää ne menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta. Saadut julkiset avustukset kirjataan hankintamenu vähennyksiksi. Liiketoimintojen yhdistämisissä hankittu aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Ne vieraan pääoman menot (lähinnä korot), jotka johtuvat välittömästi ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta tai rakentamisesta, aktivoidaan taseeseen osana kyseisen hyödykkeen hankintamenua. Ehdot täyttävä hyödyke on omaisuuserä, jonka valmiiksi saattaminen sen aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineellinen käyttöomaisuus esitetään taseessa hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan tasapoistoina kuluiksi arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Poistot perustuvat seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

Rakennukset	25–40 vuotta
Raskaat koneet	15–20 vuotta
Kevyet koneet ja laitteet	3–15 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Kaivoksen yleisistä valmistavista töistä aiheutuvat menot poistetaan substanssipoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Poistojen kirjaaminen aineellisesta hyödykkeestä lopetetaan silloin, kun se luokitellaan myytävänä olevaksi. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden päättymispäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoaikoja muutetaan vastaavasti.

Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Kooltaan merkittävien uudistus- ja parannushankkeiden menot kirjataan taseeseen, jos on todennäköistä, että taloudellisen hyödyn lisäys koituu tulevaisuudessa konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Tällaisista uudistus- ja parannushankkeista johtuvat menot käsitellään investointeina ja ne kirjataan tasapoistoina kuluiksi niiden odotetun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelmalla liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa ja ne sisältyvät siten liikelokseen.

Julkiset avustukset

Valtioilta tai muilta tahoilta saadut julkiset avustukset tuloutetaan tuloslaskelmaan systemaattisella tavalla niillä tilikausilla, joilla kirjataan ne menot, joita avustukset on tarkoitettu kattamaan. Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät investointiavustukset vähennetään kyseessä olevan käyttöomaisuushyödykkeen tasearvosta ja tuloutetaan poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellisena käyttöaikana pienentyneen poiston muodossa.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Omaisuuksien tasearvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumisviitteiden selvittämiseksi. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvo testataan vähintään kerran vuodessa riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Liikearvon testauksessa kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvoon, eli tulevaisuuden arvioituihin diskontattuihin nettoraHAVirtoihin, jotka vastaavan omaisuuserän avulla ovat saatavissa. Outokumpu-konsernin liikearvot testataan toimintasegmenttien tasolla. Diskonttauskerroksena käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisistä riskeistä. Arvonalentuminen on määrä, jolla omaisuuden tasearvo ylittää vastaavan omaisuuden kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Aikaisemmin kirjattu arvonalentuminen peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumisen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan johtaa korkeampaan tasearvoon, kuin mitä taseessa olisi ollut, jos arvonalentumista ei olisi kirjattu. Liikearvosta tehtyä arvonalentumiskirjausta ei peruuteta.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Ne aineellisen käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Rahoitusleasing-sopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen aineellisiin hyödykkeisiin luonteensa mukaiseen ryhmään vuokra-ajan alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokrakohteen käypää arvoa tai vähimmäisvuokrien nykyarvoa sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Vastaavat vuokravelvoitteet, rahoituskustannuksella vähennettynä, sisältyvät muihin korollisiin rahoitusvelkoihin. Maksettavat vuokraerät jaetaan rahoitusmenoon ja velan lyhennykseen. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan vuokrasopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasing-sopimuksella vuokratuista omaisuuseristä kirjataan poistot joko niiden taloudellisena vaikutusaikana tai vuokrasopimuksen kuluessa riippuen siitä, kumpi näistä on lyhyempi.

Ne aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokralle antajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muun vuokrasopimuksen mukaan määräytyvät vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluksi tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja edut ovat siirtyneet olennaisilta osin vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasing-sopimuksina. Näillä sopimuksilla vuokratut hyödykkeet kirjataan taseeseen korollisina saamisina. Saaminen kirjataan joko käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Rahoitusleasing-sopimuksen rahoitustuotto tuloutetaan vuokra-ajan aikana siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa tilikausittain saman tuotto-prosentin vuokra-ajan kuluessa.

Muiksi vuokrasopimuksiksi luokitelluista järjestelyistä saadut vuokratuotot konsernin vuokralle antamasta aineellisesta hyödykkeestä merkitään tuloslaskelmaan tuotoksi tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Outokummulla ei ollut eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia päättyneellä tai sitä edeltäneellä raportointikaudella. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan yhteydessä hankinnan tarkoituksen perusteella.

Mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, merkittävät transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt olennaisilta osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Raportointikauden päättyessä konserni arvioi, onko objektiivista näyttöä siitä, että muun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavan rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Tällaisen erän arvon katsotaan alentuneen, jos arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä ja vaikutus rahoitusvaroista kertyviksi arvioituihin vastaisiin rahavirtoihin on luotettavasti arvioitavissa. Arvonalentumisen objektiivisena näyttönä voidaan pitää esim. vastapuolen tuloksen merkittävää heikkenemistä, velallisen sopimusrikkomusta ja oman pääoman ehtoisen instrumentin osalta (myytävissä olevat rahoitusvarat) merkittävää tai pitkäaikaista arvon alentumista alle instrumentin hankintamenon. Oman pääoman ehtoisten instrumenttien käypien arvojen kehitystä tarkastellaan tällöin kuluneen tilikauden kolmen viimeisen neljänneksen ajalta. Konserni on määrittänyt tätä tarkastelua varten prosentuaaliset rajat, joiden ylittäminen johtaa arvonalentumistappion kirjaamiseen. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen ryhmään kuuluvat ne johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, sekä muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoituserät, jotka ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä varoja. Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan tähän ryhmään, mikäli se on hankittu pääasiallisena tarkoituksena myydä se lyhyen aikavälin kuluessa.

Nämä rahoitusvarat kirjataan kaupantekopäivänä käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin kunkin raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Käypä arvo määritetään käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja sekä soveltuvia arvonnäytysmenetelmiä ja -malleja. Käypien arvojen muutoksista johtuvat, sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne syntyvät, kun konserni antaa lainaa tai toimittaa tuotteita ja palveluja suoraan velalliselle.

Lainat ja muut saamiset kirjataan selvityspäivänä ja arvostetaan alun perin käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Outokumpu käyttää factoring-rahoitusta käyttöpääoman hallintaan. Myydyt myyntisaamiset on kirjattu pois taseesta, kun näiden rahoitusvarojen omistamiseen liittyvät riskit ja edut ovat olennaisilta osin siirtyneet.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on joko määritetty tähän erään kuuluviksi tai joita ei ole luokiteltu mihinkään muuhun rahoitusvarojen ryhmään. Niiden ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, ellei konsernilla ole aikomusta luopua sijoituksesta 12 kuukauden kuluessa raportointipäivästä.

Tähän luokkaan kuuluu osakesijoituksia sekä noteerattuihin että noteeraamattomiin yrityksiin. Osakesijoitukset arvostetaan käypään arvoon tai mikäli käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, hankintamenoon mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyinä. Käypä arvo määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivänä noteerattuja markkinahintoja ja -kurseja sekä soveltuvia arvonmääritysmenetelmiä, kuten viimeaikaiset transaktiohinnat ja rahavirtojen diskonttaus. Näissä arvostusmenetelmissä käytetään mahdollisimman paljon todettavissa olevaa markkinatietoa, kun sitä on saatavilla ja turvaututaan mahdollisimman vähän Outokummun omiin, yrityskohtaisiin arvioihin. Käypään arvoon arvostettujen osakesijoitusten käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa, verojen osuudella vähennettynä, kunnes kyseisistä osakkeista luovutaan tai niistä kirjataan arvonalentumistappio. Tällöin näistä osakkeista kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan luokittelun oikaisuna.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvarat sekä muut rahavarat. Muut rahavarat koostuvat lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, kuten korkoarvopapereista. Muihin rahavaroihin luettavien erien maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta hankinta-ajankohtana. Nämä ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja niiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Pankeista saadut tililuotot sisältyvät taseen lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin tai muihin rahoitusvelkoihin (jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat). Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Outokumpu-konsernissa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin sisältyvät ne johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Johdannaisten käypien arvojen muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Muut rahoitusvelat

Jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvelkoihin sisältyvät konsernin ottamat lainat. Lainat kirjataan selvityspäivänä ja ne merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen muut rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Merkittävät transaktiomenot sisältyvät alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Valmiusluottoihin liittyvät merkittävät kulut jaksotetaan lainajärjestelyjen odotetulle voimassaoloajalle.

Johdannaiset ja suojauslaskenta

Johdannaiset

Kaikki konsernin johdannaiset, mukaan lukien kytketyt johdannaiset, merkitään kirjanpitoon käypään arvoon kaupantekopäivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Kirjanpidossa käypään arvoon arvostamisesta syntyvät voitot ja tappiot käsitellään johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Niiden johdannaissopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvonmuutosten tulosvaikutukset esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa. Käypien arvojen muutokset niistä johdannaissopimuksista, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, kirjataan liikeluokituksen yläpuolelle liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Jos taas johdannainen on kohdistettu rahoitustoimintaan, sen tulosvaikutus kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Johdannaisten käyvän arvon määrittely perustuu raportointikauden päättymispäivän noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin sekä diskontattuihin rahavirtoihin. Valuutta-, korko- ja metallioptioiden käyvät arvot määritellään yleisesti käytössä olevilla optioiden arvonmäärittämismalleilla, kuten Black-Scholes-Merton-optionhinnoittelumallilla. Eräiden johdannaisten käyvät arvot perustuvat ulkoisten vastapuolten arvostuksiin.

Suojauslaskenta

Suojauslaskenta tarkoittaa laskentatapaa, jonka tarkoituksena on kohdistaa yksi tai useampi suojausinstrumentti siten, että niiden käypä arvo kumoaa kokonaisuudessaan tai osittain suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset. Outokumpu soveltaa suojauslaskentaa tiettyihin valuutta- ja hyödykejohdannaisiin. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on hankittu vähentämään liiketoimintaan tai rahoitukseen liittyviä tulos- ja/tai rahavirtavaikutuksia.

Konserni dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian, ja suojaussuhteiden tehokkuus dokumentoidaan ja arvioidaan suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä.

Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä kumota suojattavan riskin toteutumisesta johtuvat muutokset suojattavan erän käyvässä arvossa tai suojatusta liiketoimesta johtuvissa rahavirroissa. Suojaussuhteen katsotaan olevan erittäin tehokas, kun suojausinstrumentin käyvän arvon muutos kumoaa suojattavan erän rahavirtojen muutokset 80–125-prosenttisesti. Suojauslaskenta lakkautetaan, kun suojauslaskennan edellytykset eivät enää täyty.

Rahavirtojen suojaus

Rahavirtojen suojauksessa suojaudutaan rahavirtojen vaihtelulta, joka johtuu taseeseen merkittyyn tiettyyn omaisuuserään, velkaan tai erittäin todennäköiseen tulevaan liiketoimeen liittyvän riskin toteutumisesta. Ennustettujen rahavirtojen suojaukseen kohdistettujen johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin siltä osin, kuin suojaus on tehokas, ja ne esitetään oman pääoman arvonmuutosrahastossa. Näin omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään tulosvaikutteisiksi samoille kausille, joilla suojattavat rahavirrat vaikuttavat tulokseen. Suojauksen tehoittomaan osaan liittyvät käyvän arvon muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien johdannaissovimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Samalla tavalla käsitellään suojauksen kohteena olevan omaisuus- tai velkaerän käyvän arvon muutokset suojatun riskin osalta.

Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojaus

Euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omaa pääomaa suojataan valuuttakurssivaihteluilta, minkä tavoitteena on vähentää valuuttakurssimuutosten vaikutusta konsernin omaan pääomaan. Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen muuntoeroriskiä suojaavien, ehdot täyttävien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin siltä osin, kuin suojaus on tehokas. Suojausinstrumentin käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Kun ulkomainen yksikkö myydään tai siitä luovutaan muuten kokonaan tai osittain, omaan pääomaan kertyneet käypien arvojen muutokset siirretään luovutetulta osin tulosvaikutteiseksi eräksi ja ne sisältyvät tuloslaskelmassa esitettyyn luovutusvoittoon tai - tappioon.

Käypien arvojen hierarkia

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat jaetaan kolmeen tasoon käypien arvojen hierarkiassa. Käypien arvojen hierarkiatasot perustuvat arvostamisessa käytettyjen tietojen lähteeseen. Tasolla yksi käyvät arvot perustuvat julkisiin noteerauksiin. Tasolla kaksi käyvät arvot perustuvat noteerattuihin markkinakursseihin ja - hintoihin, rahavirtojen diskonttaukseen sekä optioiden osalta arvonmääritysmalleihin. Tasolle kolme luokitelluille varoille ja veloille ei ole saatavilla luotettavaa markkinalähdettä ja näin ollen käyvät arvot eivät perustu markkinatietoihin. Kyseisten erien arvostusmenetelmät on valittu siten, että arvostuksessa käytettävissä oleva tieto ja arvioitavan kohteen ominaisuudet saadaan riittävästi huomioitua.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen. Itse valmistettujen valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus hankinnan ja valmistuksen yleiskustannuksista, mutta ei vieraan pääoman menoja. Valmiina hankittujen tuotteiden hankintamenoon luetaan kaikki ostomenot mukaan lukien välittömät kuljetus- ja käsittelymenot sekä muut menot. Nettorealisointiarvo on arvioitu, tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisesta johtuvilla menoilla ja arvioituilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä menoilla. Varaosat sisällytetään vaihto-omaisuuteen ja niiden hankintameno kirjataan tulosvaikutteisesti sitä mukaa kuin niitä käytetään. Suuremmat varaosat käsitellään aineellisina käyttöomaisuushyödykkeinä silloin, kun niitä suunnitellaan käytettävän useammalla kuin yhdellä tilikaudella.

Omat osakkeet

Kun emoyhtiö tai sen tytäryhtiöt hankkivat emoyhtiön omia osakkeita, emoyhtiön omaa pääomaa vähennetään määrällä, joka muodostuu maksetusta vastikkeesta lisätynä transaktiomenoilla verojen jälkeen, kunnes omat osakkeet mitätöidään. Jos ostetut omat osakkeet myydään edelleen tai ne lasketaan uudelleen liikkeeseen, saatu vastike merkitään suoraan omaan pääomaan.

Varaukset ja ehdolliset velat

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Konsernin varaukset liittyvät lähinnä toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, ympäristövelvoitteisiin, oikeudenkäynteihin ja veroriskeihin. Varauksena kirjattava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan veloitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Jos osasta veloitetta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Pitkäaikaiset varaukset diskontataan raportointikauden päättymispäivänä käyttäen riskitöntä diskonttauskorkoa.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintameno sisältää myös alkuperäisen arvion mukaiset menot hyödykkeen purkamisesta ja siirtämisestä sekä sen sijaintipaikan palauttamisesta alkuperäiseen tilaan kyseisen hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan päättyessä. Tällainen velka on saatettu kirjata esimerkiksi tuotantolaitoksen käytöstä poistamista, ympäristövahingon korjaamista, maisemointia tai laitteiston paikasta toiseen siirtämistä varten. Nämä menot on määritetty niiden nykyarvoon perustuen. Hyödykkeen käytöstä poistamista koskeva varaus kirjataan samanaikaisesti ja samanmääräisenä. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen tapahtuvat varauksen muutokset, jotka liittyvät ennakoitujen maksuveloitteiden ajankohtaan, määrään, tai diskonttauskorkoon, käsitellään samalla tavalla myös kyseisen omaisuuserän osalta, eli vähennetään omaisuuserän kirjanpitoarvosta tai lisätään siihen. Kyseiset menot kirjataan poistoina kuluiksi hyödykkeen jäljellä olevan taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Ympäristövaraukset perustuvat raportointikauden päättymispäivänä vallinneeseen, konsernia koskevien ympäristölakien ja -säännöksiä tulkintaan. Sellaiset ympäristökustannukset, jotka syntyvät aikaisempien toimintojen aiheuttamien olemassa olevien olosuhteiden korjaamisesta kirjataan kuluiksi sillä kaudella, kun kyseiset kustannukset syntyvät. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun yksityiskohtainen uudelleenjärjestelysuunnitelma on laadittu ja sen toimeenpano on aloitettu tai suunnitelman keskeisistä kohdista on tiedotettu niille, joihin järjestely vaikuttaa. Uudelleenjärjestelyvaraukset koostuvat pääasiassa työntekijöiden irtisanomiskustannuksista.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Työsuhde-etuudet

Työsuhteen jälkeiset ja muut pitkäaikaiset työsuhte-etuudet

Konserniyhtiöillä on eri maissa useita työsuhteen jälkeisiä järjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä järjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuus pohjaisiksi.

Maksupohjaisista järjestelyistä suoritettavat kiinteät maksut kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, johon ne kohdistuvat. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuus pohjaisia järjestelyjä.

Etuus pohjaiset järjestelyt rahoitetaan suorituksina eläkevakuutusyhtiöille. Etuus pohjaisten järjestelyjen veloitteiden nykyarvo on määritetty ennakoituun etuus oikeus ykköön perustuvalla menetelmällä kustakin järjestelystä erikseen. Järjestelyyn kuuluvat varat on arvostettu käypään arvoon raportointikauden päättymispäivänä. Taseeseen kirjattavan veloitteen nykyarvosta vähennetään järjestelyyn kuuluvat varat raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon arvostettuina sekä vielä vapaakirjautumatta olevat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot. Konserni kirjaa välittömästi tulosvaikutteisesti kaikki työsuoritukseen perustuvat menot sekä korkokulut ja järjestelyyn kuuluvien varojen odotetut tuotot rahoituseriin korkokuluihin ja -tuottoihin.

Kaikki etuusperustaisista eläkejärjestelyistä aiheutuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin, kuten konsernin laajassa tuloslaskelmassa on esitetty. Aikaisemmin käytössä ollut ns. putkimenetelmän soveltaminen on lopetettu ja tilinpäätöksen vertailutiedot on oikaistu vastaamaan muuttunutta laadintaperiaatetta.

Muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien osalta kaikki työsuoritukseen perustuvat menot ja vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Korkokulut kirjataan rahoituseriin korkokuluihin.

Osakeperusteiset maksut

Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisjakson aikana. Optioiden myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu Outokummun arvioon siitä optioiden määrästä, johon oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käypä arvo määritetään Black-Scholes-Merton-optionhinnoittelumallin ja soveltuvien tilastomatematiikan menetelmien avulla. Muiden kuin markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä option käypään arvoon, vaan ne otetaan huomioon niiden optioiden määrissä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Outokumpu päivittää oletuksen lopullisesta optioiden määrästä raportointikauden päättämispäivinä neljännesvuosittain. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saatavat rahasuoritukset, mahdollisilla transaktiokuluilla oikaistuina, kirjataan osakepääomaan (nimellisarvo, nykyisin kirjanpidollinen vasta-arvo) ja ylikurssirahastoon. Outokummun voimassa olevat optio-oikeudet on myönnetty vanhan osakeyhtiölain ollessa voimassa. Outokummulla ei ole uuden osakeyhtiölain voimassa ollessa myönnettyjä optio-oikeuksia.

Osakepalkkiojärjestelyt käsitellään kirjanpidossa osittain osakkeina suoritettavina ja osittain rahana suoritettavina. Sekä osakkeina että rahana suoritettavat osuudet sisältävät markkinaperusteisia ja muita kuin markkinaperusteisia ehtoja. Järjestelyjen ansaintajaksojen käyvät arvot on määritetty myöntämishetkillä ja niiden rahana suoritettava osuus arvostetaan myös käypään arvoon markkinaperusteisten ehtojen osalta jokaisen raportointikauden päättämispäivänä. Käyvät arvot määritetään käyttämällä markkinahintoja ja soveltuvia tilastomatematiikan menetelmiä. Muiden kuin markkinaperusteisten ehtojen vaikutus järjestelyyn arvoon huomioidaan jokaisena raportointikauden päättämispäivänä. Järjestelyihin liittyy mekanismi, joka rajoittaa maksettavia palkkioita, ja myös näiden ehtojen vaikutus on huomioitu järjestelyn etuuksien käyvän arvon määrittämisessä.

Liiketulos

Outokumpu-konsernissa liiketulos on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuina varastojen muutoksella sekä omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kuluilla, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liiketuloksen alapuolella. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liiketulokseen, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä. Muuten ne on kirjattu rahoituseriin.

Kertaluonteiset erät

Kertaluonteisia ovat erät, jotka ovat luonteeltaan, kooltaan tai esiintymistiheydeltään poikkeuksellisia. Vain merkittävät tapahtumat määritellään kertaluonteisiksi.

Osingonjako

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei vähennetä jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen päätöstä.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla kauden tulos kunkin kauden keskimääräisellä osakemäärällä. Takaisin ostettujen omien osakkeiden keskimääräinen määrä on vähennetty ulkona olevien osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos on laskettu takaisin ostettujen osakkeiden menetelmällä (treasury stock method). Ulkona olevien osakkeiden painotetun keskimääräisen lukumäärän lisäksi jakajaan sisällytetään optioiden oletetusta käytöstä tulevat lisäosakkeet. Optioiden käyttöä ei oteta huomioon osakekohtaista tulosta laskettaessa, jos osakkeiden merkintähinta optioilla ylittää osakkeen keskimääräisen markkina-arvon kauden aikana. Optioilla on laimentava vaikutus, kun option merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo.

3. Segmentti-informaatio

Inoxum-kaupan toteuttamisen jälkeen, Outokumpu otti käyttöön uuden organisaatorakenteen. 29.12.2012 alkaen Outokummun liiketoiminta on jaettu neljään liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat Stainless Coil EMEA, Stainless Coil Americas, Stainless APAC ja High Performance Stainless & Alloys. Liiketoiminta-alerakenteen lisäksi konsernitoiminnot kattavat talous- ja rahoitustoiminnon, henkilöstöhallinnon, työterveyden, turvallisuuden ja kestäväen kehityksen, markkinoinnin, viestinnän ja sijoittajasuhteet sekä strategian, integraation, hankinnan, IT:n ja lakiasiat.

Liiketoiminta-alueet vastaavat myynnistä, kannattavuudesta, tuotannosta ja toimitusketjun hallinnasta, ja ne ovat Outokummun raportoitavia segmenttejä IFRS:n mukaan. Segmenttien tuloksellisuuden arviointi pohjautuu segmentin liiketulokseen, joka on määritelty konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteissa. Säännöllisen arvioinnin suorittaa toimitusjohtaja konsernin sisäisen, IFRS:ään perustuvan raportoinnin perusteella.

Outokumpu on johtava edistyskellisten materiaalien toimittaja, ja yhtiö tarjoaa vahvimman teknisen erikoisosaamisen ja laajimman tuotevalikoiman kaikille asiakassegmenteille. Tarjontamme kattaa ruostumattoman teräksen ja esimerkiksi titaania ja zirkoniumia sisältävät erikoismetalliseokset, joita tarvitaan kaikkein vaativimmissa käyttökohteissa. Alla on kuvaus neljän raportoitavan segmentin toiminnasta:

Stainless Coil EMEA koostuu ruostumattoman teräksen toiminnoista sekä ferrokromin tuotannosta Euroopassa. Korkean volyymin ja räätälöityjen standarditeräslaatujen käyttökohteita ovat esimerkiksi arkkitehtuuri, rakentaminen, kuljetusala, elintarvikkeiden käsittely, kemian- ja petrokemianteollisuus ja energiantuotanto sekä muut prosessiteollisuuden alat. Liiketoiminta-alueella on tuotantolaitokset Suomessa ja Saksassa sekä viimeistely-yksikkö Alankomaissa.

Stainless Coil Americas tuottaa austeniittisiä ja ferriittisiä standardilaatuja sekä räätälöityjä tuotteita. Sen suurimmat asiakassegmentit ovat autoteollisuus ja kuljetus, kodinkoneet, öljy- ja kaasuteollisuus, kemian- ja petrokemianteollisuus sekä juomateollisuus ja rakentaminen. Liiketoiminta-alueella on tuotantolaitokset Yhdysvalloissa ja Meksikossa sekä palvelukeskus Argentiinassa.

Stainless APAC käsittää kylmävalssaamon sekä nauha- ja levytuotteiden palvelukeskuksen Kiinassa sekä palvelukeskuksen Australiassa. Tuotanto keskittyy pääosin korkealaatuisiin litteisiin terästuotteisiin Kiinan kuluttaja- ja autoteollisuudelle. Kiinan palvelukeskus on erikoistunut korkealaatuisten terästuotteiden, kuten erikoisterästen myyntiin, jalostukseen ja jakeluun.

High Performance Stainless & Alloys (HPSA) koostuu viidestä liiketoimintalinjasta, jotka ovat Special Coil, Thin Strip, Special Plate, Long Products ja High Performance Alloys (Outokumpu VDM). Special Coil ja Thin Strip liiketoimintalinjat tarjoavat laajan valikoiman ruostumattomia erikoisteräslajeja ja erilaisina mittoina toimitettavia tuotteita. Näiden tuotteiden tuotanto on keskittynyt Ruotsiin. Special Plate koostuu kvarttolevyn tuotantolaitoksista Ruotsissa ja Yhdysvalloissa. Nämä yksiköt valmistavat yksitellen valssattuja, paksuja ja leveitä levyjä standardi- ja erikoisteräslajeina. Ruostumattomia pitkiä terästuotteita käytetään lukuisissa erilaisissa sovelluksissa, kuten jousissa, langoissa, kirurgisissa välineissä, autoteollisuuden osissa ja rakennuksissa. Valmistus on keskitetty Ison-Britannian integroituun tehtaaseen, Ruotsiin ja Yhdysvaltoihin. Outokumpu VDM tuottaa erikoismetalliseostuotteita, kuten erilaisia nikkelseoksia sekä titaania, kobolttia ja zirkoniumia öljy- ja kaasuteollisuuden, kemian alan, autoteollisuuden, sähköntuotannon ja jakelun, elektroniikan ja lentokone- sekä avaruusteollisuuden asiakkaille. Sen tuotantolaitokset sijaitsevat Saksassa ja Yhdysvalloissa.

Muu toiminta käsittää neljään raportoitavaan segmenttiin kuulumattomat liiketoiminnot sekä teolliset omistukset. Muussa toiminnassa raportoidaan myös ne liiketoiminnan kehittämisen ja konsernijohdon kulut, joita ei kohdisteta liiketoiminnoille. Lisäksi Outokummun pääliiketoimintaan kuulumattomat putkituotteet raportoidaan Muussa toiminnassa ja myös Brass-toiminnot raportoitiiin Muussa toiminnassa niistä luopumiseen saakka. Muun toiminnan tuotot koostuvat putkituotteiden, sähkön ja nikkeliwarranttien myynnistä sekä messinkitankojen myynnistä, konsernin sisäisistä komissioista ja palveluista.

Outokummulla ei ole IFRS 8:n määritelmän mukaisia yksittäisiä merkittäviä asiakkaita.

Taloudellinen katsaus 2012
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Toimintasegmentit

2012 Milj. €	Stainless				Täsmäytyslaskelma			
	Coil EMEA	Coil Americas	Stainless APAC	HPSA	Raportoitavat segmentit yhteensä	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni
Myynti konsernin ulkopuolelle	2 341	-	119	1 764	4 223	315	-	4 538
Konsernin sisäinen myynti	307	2	9	171	489	255	-743	-
Liikevaihto	2 648	2	128	1 934	4 712	569	-743	4 538
Liiketulos	-112	0	-8	-135	-255	-130	-1	-385
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	-	-	-	-	-	-	-	-0
Rahoitustuotot	-	-	-	-	-	-	-	33
Rahoituskulut	-	-	-	-	-	-	-	-171
Tulos ennen veroja	-	-	-	-	-	-	-	-523
Tuloverot	-	-	-	-	-	-	-	-12
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-535
Liiketulokseen vaikuttavat olennaiset erät								
Inoxum-hankintaan liittyvät kulut	-	-	-	-	-	-64	-	-64
Messinkiliiketoimintojen myyntitappio	-	-	-	-	-	-18	-	-18
Varastotoimintojen myyntiin liittyvät arvonalentumiset	-10	-	-	-	-10	-	-	-10
Ikääntyneiden varastojen alaskirjaus	-4	-	-6	-7	-17	-2	-	-19
Henkilöstön irtisanomisvaraus	-3	-	-	-	-3	-	-	-3
Klosterin ja Nybyn arvonalentuminen	-	-	-	-86	-86	-	-	-86
Aineellisen omaisuuden poistot	-128	-0	-1	-67	-197	-4	-	-201
Aineettoman omaisuuden poistot	-10	-	-0	-7	-17	-12	-	-29
Korottomat varat	3 985	1 488	274	2 085	7 831	252	-404	7 679
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	-	-	-	-	-	-	-	51
Muut korolliset varat	-	-	-	-	-	-	-	527
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	-	89
Luovutettavat, myytäväksi tarkoitettut varat	-	-	-	-	-	-	-	1 326
Varat yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	9 671
Korottomat velat	1 457	305	67	662	2 492	174	-561	2 105
Korolliset velat	-	-	-	-	-	-	-	3 737
Laskennalliset verovelat	-	-	-	-	-	-	-	90
Myytäviksi luokiteltuihin varoihin suoraan liittyvät velat	-	-	-	-	-	-	-	786
Velat yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	6 718
Sidottu pääoma	2 527	1 183	207	1 423	5 340	78	156	5 574
Laskennallinen verosaaminen, netto	-	-	-	-	-	-	-	-1
Sijoitettu pääoma	-	-	-	-	-	-	-	5 573

Taloudellinen katsaus 2012
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2011 ¹⁾ Milj. €	Stainless		Stainless APAC	Täsmäytyslaskelma				Konserni
	Coil EMEA	Coil Americas		Raportoitavat segmentit		Muu toiminta	Eliminoinnit	
Myynti konsernin ulkopuolelle	2 599	-	130	1 907	4 636	373	-	5 009
Konsernin sisäinen myynti	443	1	7	397	849	329	-1 178	-
Liikevaihto	3 042	1	137	2 304	5 485	702	-1 178	5 009
Liiketulos	-84	0	-3	-106	-193	-72	14	-251
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	-	-	-	-	-	-	-	-5
Rahoitustuotot	-	-	-	-	-	-	-	281
Rahoituskulut	-	-	-	-	-	-	-	-270
Tulos ennen veroja	-	-	-	-	-	-	-	-244
Tuloverot	-	-	-	-	-	-	-	65
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-180
Liiketulokseen vaikuttavat olennaiset erät, joihin ei liity maksutapahtumaa								
Arvonalentumiset	-1	-	-	-68	-69	-37	-	-106
OSTP:n varaus ja käyttöpääoman alaskirjaus	-	-	-	-6	-6	-21	-	-26
Henkilöstön irtisanomisvaraus	-17	-	-0	-17	-34	-5	-	-38
Forrestanian rojalto oikeuksien myyntivoitto	-	-	-	-	-	23	-	23
Aineellisen omaisuuden poistot	-131	-0	-1	-64	-196	-5	-	-201
Aineettoman omaisuuden poistot	-14	-	-0	-7	-20	-13	-	-33
Korottomat varat	2 968	0	108	1 437	4 514	335	-237	4 612
Osuudet osakkuusyhtiöissä ja yhteisyrityksissä	-	-	-	-	-	-	-	39
Muut korolliset varat	-	-	-	-	-	-	-	499
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	-	76
Varat yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	5 227
Korottomat velat	502	0	52	342	896	163	-178	881
Korolliset velat	-	-	-	-	-	-	-	2 258
Laskennalliset verovelat	-	-	-	-	-	-	-	37
Velat yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	3 177
Sidottu pääoma	2 467	-0	56	1 095	3 617	172	-60	3 730
Laskennallinen verosaaminen, netto	-	-	-	-	-	-	-	39
Sijoitettu pääoma	-	-	-	-	-	-	-	3 770

¹⁾ Liiketoiminta-alueiden vertailutiedot on oikaistu. Konsernin luvut on oikaistu etuus pohjaisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen.

Maantieteelliset tiedot

Milj. €									Alueiden	Konserni yhteensä
	Suomi	Saksa	Ruotsi	Iso-Britannia	Muu Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Aasia ja Australia	Muut maat	väliset erät	
2012										
Liikevaihto kohdemaan mukaan ¹⁾	197	741	196	300	1 926	466	629	83	-	4 538
Liikevaihto sijaintimaan mukaan ²⁾	2 666	294	1 445	697	684	359	142	25	-1 775	4 538
Pitkäaikaiset varat ^{2) 3)}	1 853	629	378	81	175	1 002	205	4	-	4 326
2011										
Liikevaihto kohdemaan mukaan ¹⁾	218	828	272	341	2 088	524	642	97	-	5 009
Liikevaihto sijaintimaan mukaan ²⁾	2 851	374	1 853	910	862	395	152	22	-2 410	5 009
Pitkäaikaiset varat ^{2) 3)}	1 695	37	466	78	176	61	46	0	-	2 559

¹⁾ Liikevaihtona kohdemaan mukaan on esitetty myynti konsernin ulkopuolelle.

²⁾ Liikevaihto ja pitkäaikaiset varat on esitetty konserniyhtiön sijaintimaan mukaan.

³⁾ Muut kuin rahoitusinstrumentit, laskennalliset verosaamiset ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyvät varat.

4. Yrityshankinnat ja -myynnit

Yrityshankinnat

Vuosi 2012

Inoxum

Outokumpu solmi 31.1.2012 liiketoimintojen yhdistämissopimuksen, jossa Outokumpu sopi ostavansa ThyssenKrupp AG:lta sen ruostumattomaan teräkseen keskittyvää liiketoimintaa harjoittavan konsernin emoyhtiöiden, Inoxum GmbH:n ja ThyssenKrupp Nirosta GmbH:n ("Inoxum"), koko osakepääomat. Inoxum-konserniin kuuluu korkealaatuisten ruostumattomasta teräksestä valmistettujen levytuotteiden tuotanto sekä korkean suorituskyvyn materiaalien valmistus. Nämä materiaalit ovat ominaisuuksiltaan hyvin muovattavia sekä korroosion ja lämmön kestäviä. Inoxumilla on tuotantolaitoksia Saksassa, Italiassa, Yhdysvalloissa, Meksikossa ja Kiinassa. Omistus ja määräysvalta siirtyivät Outokummulle 28.12.2012, joka on hankinta-ajankohta.

Outokummun ja Inoxumin yhdistyminen loi uuden, maailman johtavan ruostumattomaan teräkseen keskittyneen yhtiön, joka tarjoaa toisiaan täydentäviä ja innovatiivisia tuotteita kaikille keskeisille asiakassegmenteille. Yhdistymisen odotetaan tuovan merkittäviä kustannussäästöjä, joita kumpikaan yhtiö ei olisi voinut saavuttaa itsenäisenä, ja Outokummun koon ja vahvan rahoituksellisen pohjan odotetaan mahdollistavan globaalien markkinoiden tarjoamien kasvumahdollisuuksien hyödyntämisen. Kaupan tarkoituksena on mahdollistaa tuotantokapasiteetin, tuotantolaitosten ja toimintaketjujen strateginen optimointi. Outokumpu ja Inoxum täydentävät erinomaisesti toistensa tuotetarjontaa. Kun yhdistyneellä yhtiöllä on lisäksi laaja paikallisten palvelukeskusten verkosto, se pystyy tarjoamaan laajan tuotevalikoiman lyhyemmillä toimitusajoilla ja myös räätälöimään asiakaskohtaisia ratkaisuja maailmanlaajuisesti. Monipuolisen ja monista teräslaaduista koostuvan valikoimansa ansiosta se on myös vähemmän alttiina eri tuotelaatujen välillä tapahtuville kysynnän muutoksille. Kaupan toteutumisen jälkeen Outokummulla on myös globaali ja monipuolinen asiakaskunta, joka kattaa tärkeimmät loppukäyttäjäsegmentit. Monipuolisen ja monista teräslaaduista koostuvan valikoimansa ansiosta se on myös vähemmän alttiina eri tuotelaatujen välillä tapahtuville kysynnän muutoksille. Kaupan tarkoituksena on luoda yhdistyneelle yhtiölle mahdollisuudet monenlaisten kasvumahdollisuuksien hyödyntämiseen.

Luovutettu vastike

Milj. €

Käteisvastike	1 000
Osakeantiosakkeet ThyssenKruppille	491
ThyssenKruppille liikkeeseen laskettava lainainstrumentti	1 229
Luovutettu vastike yhteensä	2 720

Myyjälle luovutettujen Outokumpu Oyj:n 621 042 573 osakkeen käypä arvo (491 milj. euroa) määritettiin perustuen osakkeen hankinta-ajankohdan noteerattuun hintaan 0,79 euroa.

Lainainstrumentin pääoma vastaa määrää, jolla ThyssenKruppin saatavat Inoxumilta ja Inoxumin saatavat ThyssenKruppilta ylittivät hankinta-ajankohtana 1 mrd. euron käteisvastikkeen. Euroopan komission vaadittua myönnytyksiä Inoxum-kauppaan liittyen, Outokumpu sitoutui myymään Inoxumin ruostumattoman teräksen tehtaan Ternissä, Italiassa sekä joitakin Euroopan palvelukeskuksia (Myytävät omaisuuserät), ks. lisätietoja liitetiedossa 5. Luovutettavat, myytäväksi tarkoitetut varat. Lainainstrumentin lopulliseen määrään vaikuttavat Myytävien omaisuuserien myynnin tulos ja myyntiin liittyvät synergiamenetykset, ja se tulee siten muuttumaan. Lainainstrumentin arvioitu käypä arvo hankinta-ajankohtana on 1 229 milj. euroa.

Hankinta-ajankohtana hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat on esitetty alla. Nämä sisältävät osana Terniä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat. Hankintamenolaskelma on vielä alustava, kunnes hankinnassa tunnistettujen varojen ja velkojen arvostusprosessi saadaan päätökseen. Alustavasti kirjattuja määriä voidaan oikaista hankinta-ajankohtaa seuraavien 12 kuukauden kuluessa sellaisten uusien tietojen huomioon ottamiseksi, jotka koskevat hankinta-ajankohtana vallinneita tosiseikkoja ja olosuhteita.

Hankitut yksilöitävissä olevat varat ja vastattaviksi otetut velat (alustava)

Milj. €

Aineettomat hyödykkeet	108
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2 166
Laskennalliset verosaamiset	160
Vaihto-omaisuus	1 781
Myyntisaamiset	549
Muut varat	190
Rahavarat	84
Varat yhteensä	5 038

Korolliset velat	250
Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet	376
Laskennalliset verovelat	87
Ostovelat ja muut velat	1 601
Velat yhteensä	2 314

Hankinnasta syntynyt liikearvo (alustava)

Milj. €

Luovutettu vastike yhteensä	2 720
Määräysvallattomien omistajien osuus, perustuen niiden suhteelliseen osuuteen Inoxumin yksilöitävissä olevista varoista ja veloista	11
Yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käypä arvo	2 724
Hankinnasta syntynyt liikearvo	7

Marginaalinen 7 milj. euron liikearvo johtuu lähinnä työvoimasta. Kirjatun liikearvon ei odoteta olevan vähennyskelpoista verotuksessa. Koska hankintamenon kohdistuslaskelma on vielä alustava, myös liikearvo voi muuttua.

Hankinnan rahavirta

Milj. €

Käteisvastike	1 000
Hankitut käteisvarat	-84
Hankinnan rahavirta	915

Mikäli Inoxum olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen 1.1.2012 alkaen, johdon arvion mukaan konsernin tuloslaskelma osoittaisi noin 9 400 milj. euron liikevaihtoa ja noin 900 milj. euron tappiota.

Vuosi 2011

Vuonna 2011 Outokumpu ei tehnyt yrityshankintoja.

Yritysmyyntit

Vuosi 2012

Brass

Outokumpu myi kesäkuussa viimeisen jäljellä olleen osan messinkiliiketoiminnoistaan myydessään Drünenissä, Alankomaissa sijainneen messinkitankotehtaansa. Kaupan seurauksena liiketoiminnan muihin kuluihin kirjattiin 18 milj. euron tappio.

Amari

Outokumpu sai syyskuussa päätökseen kaupan, jossa se myi osan Euroopan varastotoiminnoistaan Amarille, joka on yksityinen metallien jakeluun keskittynyt yritysryhmittymä. Kaupan myötä 10 varastotoimintoa ja noin 100 työntekijää yhdeksässä maassa eli noin puolet konsernin varastotoiminnoista siirtyi Amarille. Outokumpu kirjasi kaupan yhteydessä 10 milj. euron arvonalentumisen kertaluonteisena eränä liiketoiminnan muihin kuluihin.

Yritysmyyntien vaikutus konsernin taseeseen

Milj. €

Pitkäaikaiset varat	23
Lyhytaikaiset varat	49
Pitkäaikaiset velat	-3
Lyhytaikaiset velat	-19
Nettovarat	49
Yritysmyynteihin liittyvät tappiot ja arvonalentumiset	-28
Saatu käteisvastike	21
Luovutetut käteisvarat	-2
Nettorahavirta	19

Vuosi 2011

OSTP-yhteisyritys

Vuonna 2011 Tubinoxia hankki määräysvallattoman osuuden Outokummun putkituoteliiketoimintayksikössä (OSTP). Ensimmäisessä vaiheessa Tubinoxia hankki 36 % OSTP:n osakkeista, mutta sillä oli optio hankkia osakkeita 51 %:n omistusosuuteen tarvittava määrä kolmen vuoden aikana. Outokummulla oli optio ostaa osakkeet takaisin alkuperäiseen hintaan, mikäli Tubinoxia ei hanki enemmistöomistukseen tarvittavia osakkeita. Outokumpu on johtanut OSTP:tä hallituksen kautta, jossa hallituksen jäsenten enemmistö ja puheenjohtaja ovat olleet Outokummun nimittämiä.

Vuonna 2012 Outokummulla oli edelleen määräysvalta OSTP:ssä sen ollessa enemmistöomistajana. OSTP on siten yhdistelty tytäryhtiönä Outokummun tilinpäätökseen ja Tubinoxian määräysvallaton osuus on esitetty erikseen nettotuloksesta ja omasta pääomasta. Vuoden 2013 alussa Tubinoxia käytti sillä olleen option, ja hankki 15 %:n lisäosuuden OSTP:stä. Outokumpu menetti siten määräysvallan, ja jatkossa OSTP tullaan yhdistelemään osakkuusyhtiönä Outokummun tilinpäätökseen.

Nordic Brass Gusum AB

Vuonna 2011 Outokumpu myi 50 %:n omistusosuutensa messinkitankoja valmistavasta Nordic Brass Gusum -liiketoiminnasta Ruotsissa yhtiön toimivalle johdolle. Yhtiö oli raportoitu osakkuusyhtiönä Outokummun tilinpäätöksissä.

Samassa yhteydessä Outokumpu myi tytäryhtiönsä Gusums Industrifastighets AB:n, joka omistaa maa-alueen Gusumissa, Ruotsissa.

Kaupalla ei ollut merkittäviä taloudellisia tai kassavirtavaikutuksia, mutta Outokumpu kirjasi siitä noin 13 milj. euron tappion vuoden 2011 tilinpäätökseen.

5. Luovutettavat, myytäviksi tarkoitetut varat

Euroopan komission vaadittua myönnytyksiä Inoxum-kauppaan liittyen Outokumpu sitoutui myymään Inoxumin ruostumattoman teräksen tehtaan Ternissä, Italiassa sekä joitakin Euroopan palvelukeskuksia (Myytävät omaisuuserät). Sitoumukset astuivat voimaan 7.11.2012, ja ne velvoittavat Outokummun myymään omaisuuserät kuuden kuukauden kuluessa.

Myytävät omaisuuserät ja niihin liittyvät velat esitetään konsernin taseessa erikseen riveillä "Luovutettavat, myytäviksi tarkoitetut varat" ja "Myytäviksi luokiteltuihin varoihin suoraan liittyvät velat". Nämä sisältävät Inoxumin ruostumattoman teräksen tehtaan Ternissä, Italiassa ja Outokummun ruostumattoman teräksen palvelukeskuksen Willichissä, Saksassa.

Luovutettavat, myytäviksi tarkoitetut varat ja myytäviksi luokiteltuihin varoihin suoraan liittyvät velat sisältävät aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä 29 milj. euroa, vaihto-omaisuutta 33 milj. euroa, lyhytaikaisia saamisia 27 milj. euroa, pitkäaikaisia velkoja 23 milj. euroa ja lyhytaikaisia velkoja 11 milj. euroa, jotka liittyvät Outokummun ruostumattoman teräksen palvelukeskukseen Willichissä, Saksassa.

Vuonna 2012 muut laajan tuloksen erät sisältävät 4 milj. euroa Outokummun ruostumattoman teräksen palvelukeskukseen Willichissä, Saksassa liittyviä vakuutusmatemaattisia tappioita etuus pohjaisista järjestelyistä.

Vuonna 2013 Terni raportoidaan myytävänä olevana toimintona, ja sen vuoksi sen tulos esitetään erikseen konsernin tuloslaskelmassa omana rivinään.

6. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut sekä kertaluonteiset erät

Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. €	2012	2011
Johdannaisten valuuttakurssierot	20	-2
Hyödykejohdannaisten markkinahintaerot	-4	14
Johdannaisinstrumenttien markkinahintaerot	17	12
Forrestanian rojaltioikeuksien myyntivoitto	-	23
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	1	7
Muut tuottoerät	5	6
	23	47

Vuonna 2012 johdannaisinstrumenttien markkinahintaerot sisälsivät 6 milj. euron voiton (2011: 4 milj. euroa) rahavirtojen suojausten tehottomasta osuudesta.

Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2012	2011
Messinkiliiketoimintojen myyntitappio	-18	-
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentuminen	-105	-106
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntitappiot	0	-5
Muut kuluerät	-5	-2
	-128	-113

Liiketulokseen sisältyvät kertaluonteiset erät

Milj. €	2012	2011
Nybyn ja Klosterin arvonalentumiset	-86	-60
Inoxum-hankintaan liittyvät kulut	-64	-
Ikääntyneiden varastojen alaskirjaus	-19	-
Messinkiliiketoimintojen myyntitappio	-18	-
Varastotoimintojen myyntiin liittyvät arvonalentumiset	-10	-
Henkilöstön irtisanomisvaraukset ¹⁾	-3	-38
OSTP:n omaisuuden arvonalentuminen ja henkilöstön irtisanomisvaraus	-	-71
Forrestanian rojaltioikeuksien myyntivoitto	-	23
	-200	-146

¹⁾ 2011 on oikaistu etuuspoijaisten järjestelyiden ja muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuksien laskentaperiaatteen muutoksen takia.

Nybyn ja Klosterin liiketoimintalinjojen varojen arvonalentumistausten seurauksena kirjattiin vuonna 2012 Nybyhyn liittyviä arvonalentumisia 70 milj. euroa ja Klosteriin liittyviä 16 milj. euroa. Vuonna 2011 kirjattiin 60 milj. euron arvonalennus Klosterin liiketoimintalinjasta.

Vuonna 2012 Outokumpu kirjasi 64 milj. euroa kertaluonteisia kuluja liittyen Inoxum-hankintaan. 12 milj. euroa näistä kuluista liittyi kiinteistöjen siirtoveroihin Saksassa.

Ikääntyneitä varastoja alaskirjattiin vuonna 2012 Outokummun P250-käyttöpääomanvähennysohjelmaan liittyen. Tästä syntyi 19 milj. euron kertaluonteinen kulu.

Vuonna 2012 Outokumpu myi sen jäljellä olevat Brass-liiketoiminnot. Myynnistä kirjattiin tappiota noin 18 milj. euroa. Outokumpu myi vuonna 2012 myös osan Euroopan varastotoiminnoistaan Amarille. Kauppaan liittyen kirjattiin 10 milj. euron alaskirjaus.

P100-kulujenvähennysohjelmaan liittyen tehtiin 3 milj. euron henkilöstön irtisanomisvaraus vuonna 2012. Vuonna 2011 kertaluonteiset henkilöstön irtisanomisvaraukset, jotka liittyivät toiminnallisten tehokkuusparannusten ohjelmaan ja kulujen leikkausohjelmaan, olivat yhteensä 38 milj. euroa.

Vuonna 2011 kirjattiin yhteensä 71 milj. euron arvonalentuminen ja henkilöstön irtisanomisvaraus liittyen konsernin putkiliiketoimintaan OSTP:hen.

Vuonna 2011 Outokumpu myi konsernin oikeudet rojalteihin Forresterian nikkeli- ja jalometalliesiintymästä australialaiselle Western Areas NL:lle 23 milj. eurolla (30 milj. Yhdysvaltain dollaria). Koska kyseiset oikeudet oli arvostettu Outokummun taseessa nolnaan, konserni kirjasi vuoden 2011 liiketulokseensa noin 23 milj. euron kertaluonteisen voiton.

Tilintarkastajan palkkiot

KPMG

Milj. €	2012	2011
Tilintarkastus	-1,9	-1,4
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-0,3	-
Veroneuvonta	-0,1	-
Muut palvelut	-3,4	-1,8
	-5,7	-3,2

7. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Milj. €	2012	2011
Palkat ja palkkiot	-340	-379
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-10	-31
Sosiaalikulut	-53	-56
Työsuhteen jälkeiset järjestelyt ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet ¹⁾		
Kulut etuusperusteisista järjestelyistä	-4	0
Kulut maksupohjaisista järjestelyistä	-54	-54
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	-1	0
Kulut osakeperusteisista maksuista	-0	3
Muut henkilösivukulut	-10	-13
	-473	-529

¹⁾ Etuusperusteisista järjestelyistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista johtuvia kuluja on oikaistu vuoden 2011 osalta laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen. Etuusperusteisten järjestelyiden osalta kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan suoraan omaan pääomaan laajan tuloksen kautta, ja korkokulut ja varojen odotettu tuotto esitetään rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Muiden pitkäaikaisien työsuhde-etuuksien osalta korkokulut esitetään rahoituskuluissa. Järjestelyistä ja muuttuneen laskentaperiaatteen vaikutuksesta kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 25. Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet.

Henkilöstörahasolakiin perustuvia voittopalkkioita ei kirjattu vuosina 2012 eikä 2011.

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. €	2012	2011
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	0	5
Korkotuotot		
Lainat ja muut saamiset	11	12
Pankkitilit ja -talletukset	1	1
Etuuspohjaisten järjestelyjen varojen odotettu tuotto ¹⁾	19	21
Myyntivoitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavista sijoituksista	0	-
Myyntivoitot myytävissä olevista sijoituksista	1	65
Talvivaara Sotkamo Oy:n osakkeiden myyntivoitto ja alkuperäinen käypään arvoon arvostus ²⁾	-	178
Muut rahoitustuotot	0	1
Rahoitustuotot yhteensä	33	281
Korkokulut		
Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat rahoituslainat	-66	-66
Rahoitusleasing-sopimukset	-5	-4
Johdannaiset	-6	-6
Korkokulut etuuspohjaisista järjestelyistä ja muista pitkäaikaisista työsuhte-etuuksista ¹⁾	-21	-21
Aktivoidut korot	8	3
Rahoitusvarojen arvonalentumien	-0	-20
Komitoitujen luottolimiittien palkkiot	-11	-17
Muut rahoituskulut	-7	-18
Rahoituskulut yhteensä	-107	-150
Valuuttakurssierot		
Johdannaiset	-24	-10
Kassa, lainat ja saatavat	14	9
Muut markkinahintaerot		
Johdannaiset	-3	-11
Talvivaara Sotkamo Oy:n osakkeiden myöhempi käypään arvoon arvostaminen ²⁾	-52	-107
Muut	-0	0
Markkina-arvostuserät yhteensä	-64	-120
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-138	11

¹⁾ Etuuspohjaisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisien työsuhte-etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen varojen odotettu tuotto ja korkokulu esitetään rahoituserissä. Vertailutiedot on oikaistu vastaavasti.

²⁾ Sisältää asetetun option arvostuksen.

Tuloslaskelmaan kirjatut valuuttakurssierot

Milj. €	2012	2011
Liikevaihtoon sisältyvät	-9	8
Ostoihin sisältyvät ³⁾	7	-11
Muihin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät ³⁾	19	-2
Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvät ³⁾	-10	-2
	7	-6

³⁾ Sisältää konsernin sisäisten tapahtumien eliminointien kurssierot.

Valuuttakurssieroihin sisältyy johdannaisinstrumenttien nettokurssitappiota 0 milj. euroa (2011: nettokurssitappiota 11 milj. euroa), josta 20 milj. euron voitto on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin, 3 milj. euron voitto oston oikaisueriin ja 24 milj. euron tappio rahoituseriin.

Tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvät kertaluonteiset erät

Vuonna 2012 ei kirjattu kertaluonteisia rahoitustuottoja tai -kuluja. Vuonna 2011 rahoitustuottoihin ja -kuluihin kirjattiin kertaluonteinen 206 milj. euron voitto Talvivaaran osakkeiden myynnistä ja käypään arvoon arvostamisesta, kertaluonteinen 36 milj. euron voitto Tibnorin osakkeiden myynnistä, kertaluonteinen 13 milj. euron tappio Nordic Brass Gusumin osakkeiden myynnistä ja 13 milj. euron tappio Luvatan lainasaamisen alaskirjauksesta.

9. Tuloverot

31.12.2011 ja 1.1.2011 lukuja on oikaistu etuuspohtjaisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhte-
 etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen.

Tuloverot tuloslaskelmassa

Milj. €	2012	2011
Tilikauden verot	-4	-6
Laskennalliset verot	-8	70
	-12	65

Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot eroavat Suomen yhteisöverokannan, 24,5 %, mukaisesta tuloverosta seuraavasti:

Milj. €	2012	2011
Suomen verokannan mukainen tulovero konsernin tuloksesta ennen veroja	128	66
Suomen ja ulkomaisten verokantojen ero	2	13
Vähennyskeltvottomien kulujen ja verovapaiden erien verovaikutus	-6	19
Verovaikutus tappioista, joista ei ole kirjattu verosaamista	-109	-49
Edellisinä vuosina muodostettujen laskennallisten verosaamisten muutokset	-30	17
Verot aikaisemmilta tilikausilta	1	0
Verokantojen muutosten vaikutus laskennallisiin veroihin ¹⁾	-1	2
Osakkuusyhtiötulosten verovaikutus	0	-1
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	6	1
Muut erät	-2	-3
Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot	-12	65

¹⁾ Valtaosa verokantojen muutosten vaikutuksesta aiheutui Ruotsin ja Ison-Britannian yhtiöverokantojen laskusta. Ruotsissa verokanta laski
 26,3 %:sta 22,0 %:iin 1.1.2013. Ison-Britanniassa siirrytään 25,0 %:sta 24,0 %:iin 1.4.2013.

Laskennalliset tuloverot taseessa

Milj. €	2012	2011
Laskennalliset verosaamiset	89	76
Laskennalliset verovelat	-90	-37
Laskennallinen verosaaminen, netto	-1	39

Laskennalliset verot on esitetty taseessa nettomääräisinä niiden konserniyhtiöiden osalta, joiden välillä on
 verotuksessa mahdollisuus tuloksentasaukseen tai joita verotetaan yhtenä verovelvollisena.

Laskennalliset verosaamiset olivat 42 milj. euroa ja laskennalliset verovelat -88 milj. euroa 1.1.2011.

Laskennallisten verovelkojen netto oli 46 milj. euroa.

Taloudellinen katsaus 2012
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Kirjatut laskennalliset verosaamiset ja -velat jakaantuvat seuraavasti:

Milj. €	2012			2011		
	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto
Aineettomat hyödykkeet	13	-6	7	0	-5	-5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	25	-229	-204	23	-125	-102
Vaihto-omaisuus	19	-59	-39	2	-12	-10
Myyntisaamiset ja muut saamiset	6	-5	1	8	-25	-16
Korollinen velka	37	-0	37	7	-0	7
Johdannaisinstrumentit	15	-24	-10	5	-4	1
Etuuspohjaiset velvoitteet ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	72	-14	58	26	-0	26
Varaukset	16	-5	11	13	-2	11
Ostovelat ja muut velat	14	-4	10	2	-1	2
Muut erät	8	-2	6	8	-10	-1
Vahvistetut verotappiot	123	-	123	127	-	127
	348	-349	-1	222	-184	39

Työsuhdevelvoitteisiin liittyvät laskennalliset verosaamiset 1.1.2011 olivat 28 milj. euroa. Siten laskennalliset verosaamiset ja laskennalliset nettoverovelat 1.1.2011 olivat 223 milj. euroa ja -46 milj. euroa.

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden aikana

Milj. €	2012			2011		
	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto
1.1.	76	-37	39	42	-88	-46
Muuntoerot	0	0	0	1	0	1
Tulokseen kirjatut erät	-43	35	-8	31	39	70
Laajan tuloksen eriin kirjatut erät	13	-3	10	3	12	14
Hankitut tytäryritykset	43	-84	-41	-	-	-
Myydyt tytäryritykset	-	-2	-2	-	-	-
31.12.	89	-90	-1	76	-37	39

Laajan tuloksen eriin kirjatut verot

Milj. €	2012	2011
Rahavirran suojaukset	-7	-4
Myytävissä olevat sijoitukset	0	-1
Nettosijoitusten suojaukset	-5	-5
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	27	17
	15	6

Kumulatiiviset laajan tuloksen kautta omaan pääomaan kirjattavat vakuutusmatemaattisiin voittoihin ja tappioihin liittyvät laskennalliset verot olivat 14 milj. euroa 1.1.2011. Näin ollen kumulatiiviset laajan tuloksen kautta omaan pääomaan kirjattavat laskennalliset verot olivat 1.1.2011 yhteensä -9 milj. euroa.

Konsernitilinpäätökseen on jätetty kirjaamatta 427 milj. euroa (2011: 108 milj. euroa) laskennallisia verosaamia, koska niihin sisältyvän verohyödyn realisoituminen ei ole todennäköistä lähitulevaisuudessa. Pääosa näistä kirjaamattomista saamisista liittyy 1 639 milj. euron (2011: 387 milj. euroa) verotappioihin. Näistä tappioista 515 milj. euroa (2011: 21 milj. euroa) vanhenee seuraavan viiden vuoden kuluessa ja loput aikaisintaan vuonna 2018. Taseeseen sisältyy 291 milj. euroa (31.12.2011: 99 milj. euroa) laskennallisia verosaamia sellaisissa tytäryhtiöissä, joiden kuluva tai edeltävän tilikauden tulos on ollut tappiollinen. Näiden laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu tulosennusteisiin, jotka osoittavat kyseisten laskennallisten verosaamisten realisoitumisen olevan todennäköistä lähitulevaisuudessa.

10. Osakekohtainen tulos

	2012	2011
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. €	-533	-174
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	1 156 005	280 527
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	1 156 005	280 527
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos, €	-0,46	-0,62

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos vuodelta 2011 on oikaistu eläkevastuiden laskentakäytäntöön vuonna 2012 tehdyn muutoksen mukaiseksi.

Osakekohtainen tulos on laskettu osakeantioikaistun painotetun keskimääräisen osakelukumäärän mukaisesti. Vuoden 2011 vertailutiedot on oikaistu vastaavasti.

Outokummulla ei ollut laimentavia optioita vuosina 2011 ja 2012. Viimeiset optio-ohjelma 2003:n optiot käytettiin maaliskuussa 2011.

11. Aineettomat hyödykkeet

Milj. €	Asiakassuhteet	Muut aineettomat hyödykkeet ¹⁾	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	49	231	490	769
Muuntoerot	-0	2	0	3
Lisäykset	-	1	-	1
Hankitut tytäryritykset	-	104	7	111
Vähennykset	-	-1	-0	-1
Myydyt tytäryritykset	-	-0	-	-0
Uudelleenryhmittelyt ²⁾	-	1	-	1
Hankintameno 31.12.2012	49	338	497	883
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012	-40	-163	-12	-215
Muuntoerot	0	-2	-	-2
Vähennykset	-	0	0	1
Myydyt tytäryritykset	-	0	-	0
Tilikauden poistot	-8	-21	-	-29
Arvonalentumiset	-	-3	-6	-9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	-48	-189	-17	-254
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	0	149	480	629
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	9	67	478	554
Hankintameno 1.1.2011	49	225	490	763
Muuntoerot	0	1	0	1
Lisäykset	-	4	-	4
Vähennykset	-	-2	-	-2
Uudelleenryhmittelyt ²⁾	-	2	-	2
Hankintameno 31.12.2011	49	231	490	769
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2011	-28	-139	-6	-173
Muuntoerot	-0	-0	-	-1
Vähennykset	-	1	-	1
Tilikauden poistot	-12	-21	-	-33
Arvonalentumiset	-	-3	-5	-9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2011	-40	-163	-12	-215
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	9	67	478	554
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	21	86	483	589

¹⁾ Muita aineettomia hyödykkeitä ovat aktivoituneet maankäyttöoikeudet, tuotekehitysmenot, patentit, lisenssit ja ohjelmistot.

²⁾ Aineettomien hyödykkeiden keskeneräiset hankinnat esitetään aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden vastaavassa erässä. Kun hyödyke otetaan käyttöön, se ryhmitellään oikealle tasetilille.

Aineettomat hyödykkeet on olennaisilta osin hankittu konsernin ulkopuolelta.

Tilikauden poistot toimintokohtaisesti

Milj. €	2012	2011
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-18	-19
Myyntiin ja markkinoinnin kulut	-8	-12
Hallinnon kulut	-3	-3
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-0	-0
	-29	-33

Liikearvon arvonalentumistestaus

Organisaatiomuutoksesta johtuen liikearvo on vuonna 2012 uudelleenallokoitu uusille toimintasegmenteille. Yhtiöt, joihin liikearvo liittyy, sisältyvät segmentteihin Stainless Coil EMEA ja High Performance Stainless & Alloys (HPSA), ja uudelleenallokointi on tehty perustuen aikaisempaan jakoon General Stainless - ja Specialty Stainless - segmenttien välillä. Lisäksi OSTP-liiketoimintaan liittyvä liikearvo, joka oli aiemmin osana Specialty Stainless - segmenttiä, on siirretty Muuhun toimintaan. Liikearvo on siten jaettu seuraavasti:

Milj. €	2012	2011
Stainless Coil EMEA	416	417
High Performance Stainless & Alloys	63	56
Muu toiminta	-	4
	480	478

Stainless Coil EMEA:n ja HPSA:n kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin, jotka on arvioitu käyttäen diskontattuja rahavirtaennusteita. Käyttöarvolaskelmissa käytetyt keskeiset oletukset ovat diskonttokorko, terminaaliarvon kasvu, ruostumattoman teräksen loppukulutuksen keskimääräinen globaali kasvu ja perushinnan kehitys. Keskeisille oletuksille annetut arvot perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin vuodeksi 2013. Tämän jälkeen kassavirrat on ennustettu 11 vuodeksi sisältäen terminaaliarvon ja ne perustuvat konservatiivisiin oletuksiin. Pidempi ajanjakso on perusteltu johtuen Inoxum-integraatiosta ja siihen liittyvistä synergioista. Lyhyempi ajanjakso ei antaisi oikeaa kuvaa liiketoiminnasta ja ennusteista.

Diskonttokorkona on käytetty Outokummulle määritettyä keskimääräistä pääoman tuottovaatimusta (WACC). Tuottovaatimuksen laskentakomponentit ovat riskitön tuotto prosentti, Outokummun luottomarginaali, markkinariskipreemio, oman pääoman betakerroin ja teollisuuden pääomarakenne. WACC ennen veroja oli 11,4 % (2011: 8,4 %). Ensisijainen syy kasvulle viime vuoteen verrattuna oli muutos käytetyssä riskittömässä tuotto prosentissa (10 vuoden sijaan 30 vuoden Saksan joukkovelkakirjalaina) ja kasvu käytetyssä markkinariskipreemiossa.

Terminaaliarvon kasvun osalta on käytetty 0,5 %:n keskimääräistä kasvuprosenttia (2011: 1,0 %), jonka johto uskoo olevan varovainen perustuen tähänhetkiseen taloudelliseen tilanteeseen, vaikkakin historialliset kasvuprosentit ja riippumattomien markkina-analyttikkojen ennusteet ennakoivat korkeampia pitkän aikavälin kasvuprosentteja.

Ruostumattoman teräksen loppukulutuksen keskimääräinen globaali kasvu, 3,4 % (2013–2022) seuraa riippumattomien analyttikkojen näkemyksiä pitkän aikavälin markkinakehityksestä.

Perushinnan kehityksen ennuste perustuu konservatiivisiin oletuksiin, jotka ovat linjassa yleisen inflaatio-odotuksen kanssa.

Jo aloitetut investoinnit ja Inoxum-kauppaan liittyvät synergiat on otettu myös huomioon rahavirtaennusteissa.

Stainless Coil EMEA:n arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää sen kirjanpitoarvon noin 900 milj. eurolla. Mikäli WACC nousisi kolme prosenttiyksikköä, kirjanpitoarvo ylittäisi kerrytettävissä olevan rahamäärän. Lisäksi, 9 %:n lasku vuotuisissa toimitusmäärissä tai 4 %:n lasku perushinnoissa johtaisi siihen, että kirjanpitoarvo ylittäisi kerrytettävissä olevan rahamäärän. Mikäli terminaaliarvon kasvu olisi nolla, se ei aiheuttaisi arvonalentumista.

HPSA:n arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää sen kirjanpitoarvon noin 350 milj. eurolla. Mikäli WACC nousisi 1,5 prosenttiyksikköä, kirjanpitoarvo ylittäisi kerrytettävissä olevan rahamäärän. Lisäksi 6 %:n lasku vuotuisissa toimitusmäärissä tai 4 %:n lasku perushinnoissa johtaisi siihen, että kirjanpitoarvo ylittäisi kerrytettävissä olevan rahamäärän. Mikäli terminaaliarvon kasvu olisi nolla, se ei aiheuttaisi arvonalentumista.

Konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille tehdyn arvonalentumistestauksen perusteella ei kirjattu arvonalentumisia. Outokummun putkituoteyksikön (OSTP) omaisuuden arvoja testattaessa sille kohdistettu 5 milj. euron jäljellä oleva liikearvo on kirjattu arvonalentumiseksi vuoden 2012 tuloslaskelmaan. HPSA-toimintasegmentin 7 milj. euron liikearvon kasvu johtuu Inoxum-hankinnasta.

Päästöoikeudet

Euroopan Unionin päästökauppajärjestelmän piirissä olivat vuonna 2012 seuraavat Outokummun yksiköt: Tornion tehtaat Suomessa, Avestan ja Degerforsin tehtaat sekä Nybyn yksikkö Ruotsissa ja Sheffieldin sulatto Isossa-Britanniassa. Outokummulle myönnettiin 1,3 milj. tonnia päästöoikeuksia vuodelle 2012.

Päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluvien yksiköiden toteutuneet hiilidioksidipäästöt vuonna 2012 olivat noin 759 000 tonnia (2011: 802 000 tonnia). Outokumpu ei myynyt hiilidioksidipäästöoikeuksia vuonna 2012 (2011: -). Päästökaupakaudelle 2013–2020 Outokumpu on anonut noin 900 000 tonnia vuosittaisia päästöoikeuksia (Inoxum pois lukien).

Inoxum-kaupan toteuttamisen jälkeen Outokummulla on 13 päästökauppajärjestelmän piiriin kuuluvaa aktiivista yksikköä (pois lukien Terni). Inoxumin yksiköt Krefeldissä ja Bochumissa Saksassa olivat mukana päästökaupakaudella, joka päättyi vuonna 2012. Päästökauppa-järjestelmä laajenee päästökaupakaudeksi 2013–2020 ja myös kuusi pienempää VDM-liiketoimintalinjan yksikköä Saksassa tulevat järjestelmän piiriin. Alustava jako vuodeksi 2013 on arviolta kokonaisuudessaan noin 1 200 000 tonnia (pois lukien ferrokromi-investointi). Tämän jaon arvioidaan olevan riittävä vuoden 2013 toiminnoille.

Vähentääkseen päästökaupan noudattamisen kustannuksia Outokumpu on investoinut myös Nordic Environmental Finance Corporationin hallinnoimaan pohjoismaiseen hiilirahastoon (Testing Ground Facility, TGF). Valtiot ja yritykset voivat sijoittaa hiilirahastoon, joka ostaa sijoittajilleen päästöyksiköitä ympäristöä hyödyttäviltä hankkeilta. Vuonna 2012 Outokumpu vastaanotti 13 000 tonnia päästöyksiköitä TGF:ltä (2011: 10 000 tonnia). Vuonna 2011 vastaanotetut TGF-päästöyksiköt on toimitettu viranomaisille vuonna 2012 kattaen vuonna 2011 toteutuneita hiilidioksidipäästöjä.

Päästöoikeuksien hintariskin suojauksesta on kerrottu liitetiedossa 19. Rahoitusriskienhallinta, pääomahallinta ja vakuutukset.

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Milj. €	Kaivoksen				Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat ¹⁾	Yhteensä
	Maa-alueet	valmistavat työt	yleiset rakennukset ja rakennelmat					
Hankintameno 1.1.2012	49	36	965	3 336	121	274	4 782	
Muuntoerot	1	-	6	43	1	3	53	
Lisäykset	0	2	78	188	10	76	354	
Hankitut tytäryritykset	133	-	235	1 145	8	133	1 654	
Vähennykset	-0	-	-9	-23	-0	-0	-33	
Myydyt tytäryritykset	-4	-	-1	-13	-1	-1	-19	
Uudelleenryhmittelyt	-6	8	27	120	3	-190	-38	
Hankintameno 31.12.2012	173	46	1 301	4 796	142	295	6 754	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2012								
arvonalentumiset 1.1.2012	-7	-6	-462	-2 206	-55	-41	-2 777	
Muuntoerot	-0	-	-4	-31	-0	-1	-36	
Vähennykset	0	-	9	23	0	0	32	
Myydyt tytäryritykset	2	-	1	11	0	-	14	
Uudelleenryhmittelyt	0	-	3	5	-	0	8	
Tilikauden poistot	-	-1	-33	-162	-5	-	-201	
Arvonalentumiset	-1	-	-20	-69	-3	-2	-96	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2012	-6	-7	-507	-2 429	-63	-45	-3 056	
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	167	40	793	2 367	79	250	3 697	
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	42	30	503	1 130	66	233	2 005	
Hankintameno 1.1.2011								
Hankintameno 1.1.2011	50	36	942	3 260	121	161	4 569	
Muuntoerot	0	-	3	15	0	1	20	
Lisäykset	0	0	17	102	1	199	320	
Vähennykset	-1	-	-7	-113	-0	-1	-122	
Uudelleenryhmittelyt	0	-	10	73	-1	-86	-5	
Hankintameno 31.12.2011	49	36	965	3 336	121	274	4 782	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2011								
arvonalentumiset 1.1.2011	-7	-5	-419	-2 000	-49	-35	-2 515	
Muuntoerot	-0	-	-2	-10	-0	-0	-12	
Vähennykset	-	-	6	43	0	-	49	
Uudelleenryhmittelyt	-	-	-0	-1	0	1	0	
Tilikauden poistot	-	-1	-32	-164	-4	-	-201	
Arvonalentumiset	-0	-	-16	-73	-1	-7	-98	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2011	-7	-6	-462	-2 206	-55	-41	-2 777	
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	42	30	503	1 130	66	233	2 005	
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	43	31	522	1 260	72	125	2 054	

¹⁾ Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisältävät myös aineettomien hyödykkeiden osuuden. Kun hyödyke otetaan käyttöön, se ryhmitellään oikealle tasetilille joko aineellisiin tai aineettomiin hyödykkeisiin.

Tilikauden poistot toimintokohtaisesti

Milj. €	2012	2011
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-194	-192
Myyntiin ja markkinoinnin kulut	-2	-4
Hallinnon kulut	-4	-5
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-1	-1
	-201	-201

Tilikauden aikana korkomenoja aktivoitiin käyttöomaisuuteen 8 milj. euroa (2011: 3 milj. euroa). Korkoja oli aktivoituina käyttöomaisuuteen 31.12.2012 yhteensä 41 milj. euroa (31.12.2011: 37 milj. euroa). Outokumpu määrittää aktivointikoron erikseen jokaiselle vuosineljännekselle. Vuonna 2012 keskimääräinen korko oli 3,68%.

Arvonalentumiset

Huonosta suorituskyvystä ja odotettua huonommista tulevaisuuden näkymistä johtuen Nybyn ja Klosterin liiketoimintalinjojen omaisuuserille tehtiin arvonalentumistestaus. Nämä omaisuuserät kuuluvat HPSA-toimintasegmenttiin. Tästä johtuen Nybyhyn kirjattiin 70 milj. euron ja Klosteriin 16 milj. euron arvonalentumistappio liittyen lähinnä koneisiin ja kalustoon. Näiden omaisuuserien kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioitiin niiden käyttöarvoon perustuen. Käyttöarvolaskelmissa käytettiin diskonttokorkoa 8,5 %. Arvonalentumiset on kirjattu tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin. Näiden lisäksi tehtiin 10 milj. euron alaskirjaus varastotoimintojen myyntiin liittyen. Alaskirjaukset liittyivät lähinnä rakennuksiin sekä koneisiin ja kalustoon, ja ne kirjattiin samassa yhteydessä, kun varat ennen myyntiä luokiteltiin myytäväksi tarkoitetuiksi varoiksi.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvät rahoitusleasing-sopimuksilla vuokratut hyödykkeet

Milj. €	Maa- alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno	27	34	212	272
Kertyneet poistot	-	-4	-57	-61
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	27	30	155	211
Hankintameno	-	9	203	212
Kertyneet poistot	-	-3	-44	-48
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	-	6	159	165

13. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin

Milj. €	2012	2011
Osakkuusyhtiö- ja yhteisyritysosakkeet		
Hankintameno 1.1.	23	152
Osakkuusyhtiö- ja yhteisyritysosuudet hankituissa tytäryrityksissä ¹⁾	6	-
Muuntoerot	0	0
Vähennykset ^{2), 3)}	-	-36
Talvivaara Sotkamo Oy:n uudelleenryhmittely käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin sijoituksiin ³⁾	-	-93
Hankintameno 31.12.	30	23
Osakkuusyhtiö- ja yhteisyrityssijoitusten pääomaikaisu 1.1.	16	-4
Muuntoerojen muutos	1	0
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksista	0	-5
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksista hankituissa tytäryrityksissä ¹⁾	5	-
Osuus osakkuusyhtiöiden laajasta tuloksesta	-	-2
Vähennykset ^{2), 3)}	-	9
Talvivaara Sotkamo Oy:n uudelleenryhmittely käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin sijoituksiin ³⁾	-	18
Pääomaikaisu 31.12.	21	16
Osakkuusyhtiö- ja yhteisyrityssijoitukset yhteensä 31.12.	51	39

¹⁾ Outokumpu hankki vuonna 2012 toteutetun Inoxum-kaupan yhteydessä osakkuusyhtiöosuuden Meksikossa sijaitsevaan Fischer Mexicana S.A. de C.V.:hen (omistusosuus 50 %) ja Saksassa sijaitsevaan MOL Katalysatortechnik GmbH:hen (omistusosuus 20,46 %).

²⁾ Outokumpu myi 50 % omistusosuutensa Nordic Brass Gusum AB:sta vuonna 2011. Kauppahinnalla ei ollut merkittäviä taloudellisia tai kasvavirtavaikutuksia, ja myynnistä kirjattiin noin 13 milj. euron tappio vuoden 2011 tilinpäätökseen.

³⁾ Vuonna 2011 Outokumpu myi viidenneksen 20 %:n omistuksestaan Talvivaara Sotkamo Oy:ssä, eli 4 % yhtiön kaikista osakkeista. Jäljelle jäävä 16 %:n omistusosuus yhtiössä on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi sijoitukseksi. Kauppahinta oli 60 milj. euroa ja myynnistä kirjattiin 178 milj. euron voitto rahoitustuottoihin osakkeiden myynnin ja jäljelle jäävän omistusosuuden sekä asetetun option käypään arvoon arvostamisen myötä.

Osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset

	Kotipaikka	Omistusosuus, %
Fagersta Stainless AB	Ruotsi	50
Fischer Mexicana S.A. de C.V.	Meksiko	50
KDAB i Västerås AB	Ruotsi	50
Ilserv S.r.l. ¹⁾	Italia	35
Rapid Power Oy	Suomi	33
Euroacciai S.r.l. Sarezzo (BS) ¹⁾	Italia	30
Terni Frantumati S.p.A. ¹⁾	Italia	21
MOL Katalysatortechnik GmbH	Saksa	20

¹⁾ Sisältyy Terni-myönnytykseen ja on luokiteltu luovutettaviin, myytäviksi tarkoitettuihin varoihin.

Tietoja osakkuusyhtiöistä ja yhteisyrityksistä

Milj. €	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Tulos	Omistusosuus, %
2012						
Fagersta Stainless AB	Ruotsi	64	28	157	-0	50
Fischer Mexicana S.A. de C.V. ^{1), 2)}	Meksiko	30	8	50	7	50
Rapid Power Oy	Suomi	153	100	47	0	33
2011						
Fagersta Stainless AB	Ruotsi	85	42	198	-5	50
Rapid Power Oy	Suomi	164	111	41	-0	33

¹⁾ Yhtiö hankittiin osana Inoxum-kauppaa 28.12.2012. Sen tulosta ei yhdistelty Outokummun tulokseen vuonna 2012.

²⁾ Luvut perustuvat tietoihin 30.9.2012.

14. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot arvostusryhmittäin

2012 Milj. €	IAS 39:n mukainen arvostus- ryhmä	Arvostettu				Kirjanpito- arvo 31.12.2012	Käypä arvo 31.12.2012
		Jaksotettuun hankinta- menoon	Hankinta- menoon	Käypään arvoon, laaja tulos- laskelma	Käypään arvoon, tulos- laskelma		
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävikissä olevat sijoitukset	a)	-	11	5	-	16	16
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset	c)	-	-	-	2	2	2
Myyntisaamiset ja muut saamiset							
Korolliset	b)	164	-	-	-	164	166
Korottomat	b)	8	-	-	-	8	8
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	2	-	2	2
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	0	0	0
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myytävikissä olevat sijoitukset	a)	-	3	2	-	5	5
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset	c)	-	-	-	59	59	59
Myyntisaamiset ja muut saamiset							
Korolliset	b)	2	-	-	-	2	2
Korottomat	b)	1 019	-	-	-	1 019	1 019
Rahavarat	b), c)	222	-	-	-	222	222
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	16	-	16	16
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	37	37	37
		1 416	14	25	98	1 554	1 556
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat	f)	2 935	-	-	-	2 935	2 883
Ostovelat ja muut velat	f)	5	-	-	-	5	5
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	0	-	0	0
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	39	39	39
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat	f)	718	-	-	-	718	718
Ostovelat ja muut velat							
Korolliset	f)	21	-	-	-	21	21
Korottomat	f)	1 518	-	-	-	1 518	1 518
Suojauslaskettavat johdannaiset	e)	-	-	3	-	3	3
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	d)	-	-	-	22	22	22
		5 196	-	3	61	5 260	5 208

Taloudellinen katsaus 2012
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

2011 Milj. €	IAS 39:n mukainen arvostus- ryhmä	Arvostettu				Kirjanpito- arvo 31.12.2012	Käypä arvo 31.12.2011
		Jaksotettuun hankinta- menoon	Hankinta- menoon	Käypään arvoon, laaja tulos- laskelma	Käypään arvoon, tulos- laskelma		
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytavissä olevat rahoitusvarat							
	a)	-	7	9	-	16	16
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavat sijoitukset							
	c)	-	-	-	1	1	1
Myyntisaamiset ja muut saamiset							
Korolliset	b), c)	162	-	-	-	162	152
Korottomat ¹⁾	b)	28	-	-	-	28	28
Suojauslaskettavat johdannaiset							
	e)	-	-	7	-	7	7
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset							
	d)	-	-	-	4	4	4
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myytavissä olevat rahoitusvarat							
	a)	-	3	4	-	7	7
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavat sijoitukset							
	c)	-	-	-	105	105	105
Myyntisaamiset ja muut saamiset							
Korolliset	b)	2	-	-	-	2	2
Korottomat	b)	752	-	-	-	752	752
Rahavarat	b), c)	161	-	-	7	168	168
Suojauslaskettavat johdannaiset							
	e)	-	-	13	-	13	13
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset							
	d)	-	-	-	13	13	13
		1 106	10	33	130	1 279	1 269
Pitkäaikaiset velat							
Pitkäaikaiset lainat							
	f)	1 161	-	-	-	1 161	1 131
Ostovelat ja muut velat							
	f)	45	-	-	-	45	45
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset							
	d)	-	-	-	35	35	35
Lyhytaikaiset velat							
Lyhytaikaiset lainat							
	f)	998	-	-	-	998	998
Ostovelat ja muut velat							
Korolliset	f)	17	-	-	-	17	17
Korottomat	f)	694	-	-	-	694	694
Suojauslaskettavat johdannaiset							
	e)	-	-	2	-	2	2
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset							
	d)	-	-	-	45	45	45
		2 916	-	2	80	2 998	2 967

¹⁾ Pitkäaikaisia korottomia saamisia on oikaistu vuoden 2011 osalta etuusperusteisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen. Oikaistut saamiset 1.1.2011 olivat 19 milj. euroa.

IAS 39:n mukaiset arvostusryhmät:

- a) Myytävissä olevat rahoitusvarat
- b) Lainasaamiset ja muut saamiset
- c) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- d) Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset
- e) Suojauslaskettavat johdannaiset
- f) Muut rahoitusvelat

Korollisten pitkäaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten käyvän arvon ja kirjanpitoarvon välinen ero liittyy lainasaamiseen Luvata Fabrication Oy:ltä. Saamisen arvostuksessa on otettu huomioon mm. saamisen etuoikeusasema suhteessa velallisen pankkilainoihin ja muuhun lainaan, lainaehtojen mukainen korkojen pääomitus, markkinoiden luottomarginaalit sekä korkotasot. Arvostuksessa on myös huomioitu tilanne, jossa laina maksetaan ennaikaisesti takaisin. Lyhytaikaisten saamisten tasearvo ei poikkea oleellisesti niiden käyvästä arvosta. Pitkäaikaisten lainojen käypä arvo on laskettu diskonttaamalla tulevaisuuden kassavirtoja huomioon ottaen markkinoiden luottomarginaali Outokummulle. Lyhytaikaisten korollisten velkojen tasearvo ei poikkea oleellisesti niiden käyvästä arvosta.

15. Hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

2012 Milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Myytävissä olevat sijoitukset	3	-	4	7
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset	6	-	55	61
Suojauslaskettavat johdannaiset	-	19	-	19
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	-	37	-	37
	9	56	59	124

Velat				
Suojauslaskettavat johdannaiset	-	3	-	3
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	-	60	-	60
	-	63	-	63

2011 Milj. €	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Varat				
Myytävissä olevat sijoitukset	5	-	8	13
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset	-	-	106	106
Rahavarat	-	7	-	7
Suojauslaskettavat johdannaiset	-	21	-	21
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	-	17	-	17
	5	45	114	163

Velat				
Suojauslaskettavat johdannaiset	-	2	-	2
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset	-	80	0	80
	-	82	0	82

Täsmäytyslaskelma tason 3 muutoksista

Milj. €	Myytävissä olevat sijoitukset	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset
Tasearvo 1.1.	8	106	0
Käyvän arvon muutokset	-4	-52	0
Vähennykset	-0	-	-
Tasearvo 31.12.	4	55	-

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa on esitetty tietoa, kuinka käypä arvo määritetään hierarkian eri tasoilla.

Tason kolme käypä arvo koostuu pääosin sijoituksista energiantuotantoyhtiöihin ja Talvivaara Sotkamo Oy:öön. Talvivaara Kaivososayhtiö Oy:lle asetettu optio erääntyi vuonna 2012. Energiantuotantoyhtiöiden osakkeiden arvostus perustuu diskontattuihin kassavirtoihin, joissa huomioidaan tulevaisuuden energiahinta, diskonttokorko ja inflaatiotaso, arvioitu saatava sähkön määrä ja arvioidut tuotantokustannukset. Malli on hyvin herkkä sähkön hinnan muutoksille; +/- 10 %:n muutos sähkön hinnassa johtaa 5 milj. euron nousuun tai 2 milj. euron laskuun käyvässä arvossa. Talvivaara Sotkamo Oy:n arvostus perustuu Talvivaara Kaivososakeyhtiö Oy:n osakekurssiin. +/-10 %:n muutos Talvivaara Kaivososakeyhtiö Oy:n osakkeen hinnassa johtaa 5 milj. euron nousuun tai laskuun sijoituksen käyvässä arvossa.

16. Myytävissä olevat sijoitukset

Milj. €	2012	2011
Tasearvo 1.1.	23	154
Muuntoerot	0	0
Lisäykset	4	3
Ostettujen tytäryhtiöiden myytävissä olevat sijoitukset	0	-
Käyvän arvon muutokset	-4	-23
Vähennykset	-0	-39
Arvonalentumiset	-	-7
Tulosvaikutteisiksi siirretyt voitot ja tappiot	-1	-65
Tasearvo 31.12.	21	23
Pitkäaikaiset listatut osakkeet	1	1
Pitkäaikaiset listaamattomat osakkeet	15	15
Lyhytaikaiset myytävissä olevat sijoitukset	5	7
	21	23
Listatut osakkeet, arvostus käypään arvoon	3	5
Listaamattomat osakkeet ja muut sijoitukset, arvostus käypään arvoon	4	8
Listaamattomat osakkeet ja muut sijoitukset, arvostus hankintamenoon	14	10
	21	23

Myytävissä olevien sijoitusten käyväarvonrahasto

Milj. €	2012	2011
Käypä arvo	21	23
Hankinta-arvo	20	-16
Arvonmuutosrahasto ennen veroja	1	7
Laskennallinen verovelka	0	-1
Arvonmuutosrahasto	1	6

Listamattomat osakkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon, koostuvat suurilta osin sijoituksista energiantuotantoyhtiöihin, joiden arvostustapaa on kuvattu liitteessä 15. Hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista.

17. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat sijoitukset

Milj. €	2012	2011
Tasearvo 1.1.	106	1
Muuntoerot	0	0
Lisäykset	1	0
Talvivaara Sotkamo Oy:n uudelleenryhmittely osakkuusyhtiösijoituksista	-	75
Talvivaara Sotkamo Oy:n alkuperäinen arvostus käypään arvoon	-	165
Talvivaara Sotkamo Oy:n myöhemmät käyvän arvon muutokset	-52	-135
Muu muutos	6	-
Tasearvo 31.12.	61	106

Vuonna 2011 Outokumpu myi viidenneksen 20 %:n omistuksestaan Talvivaara Sotkamo Oy:ssä Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:lle. Kauppahinta oli 60 milj. euroa. Samalla Outokumpu asetti Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:lle option ostaa loput sen 16 %:n omistusosuudesta Talvivaara Sotkamo Oy:ssä. Optio oli voimassa 31.3.2012 asti ja erääntyi käyttämättömänä.

Outokummun 20 %:n omistus Talvivaara Sotkamo Oy:ssä oli Outokummun kirjanpidossa luokiteltu osakkuusyhtiöksi. Omistuksen muutoksen myötä jäljelle jäävä 16 %:n omistusosuus luokiteltiin Outokummun tilinpäätöksessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi sijoitukseksi. Talvivaara Sotkamo Oy:n osakkeiden myynnin ja jäljelle jäävän omistusosuuden sekä asetetun option käypään arvoon arvostamisen myötä Outokumpu kirjasi vuoden 2011 rahoitustuottoihin 178 milj. euron voiton.

Lisäksi vuonna 2011, Outokumpu myi Solidium Oy:lle koko omistuksensa Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:ssä. Kauppahinta oli 60 milj. euroa. Outokumpu kirjasi myynnistä 28 milj. euron myyntivoiton rahoitustuottoihin. Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:n osakkeet oli Outokummun taseessa luokiteltu myytävissä oleviin sijoituksiin.

Talvivaara Sotkamo Oy:n 16 % omistuksen myöhempi arvostaminen perustuu Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:n osakekurssiin, joka 31.12.2012 oli 1,24 euroa osakkeelta.

18. Osakeperusteiset maksut

Outokummulla oli 31.12.2012 voimassa kaksi osakepalkkiojärjestelmää, osakepalkkiojärjestelmä vuosiksi 2009–2013 sekä vuonna 2012 käynnistynyt Performance Share Plan 2012. Osakepalkkiojärjestelmät ovat osa konsernin avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Osakepalkkiojärjestelmän tarkoituksena on palkita avainhenkilöitä yhtiön strategiaa tukevista hyvistä suorituksista ja samalla ohjata johdon huomiota omistaja-arvon kasvattamiseen pitkällä aikavälillä.

Yllämainittujen ohjelmien lisäksi Outokummulla on kaksi pienimuotoista Restricted shares -järjestelmää, joiden tarkoituksena on kannustaa työntekijöitä pitkäaikaiseen sitoutumiseen Outokumpu-konserniin.

Osakepalkkiojärjestelmä 2009–2013:n toinen ansaintakausi päättyi 31.12.2012. Ansaintakauden kriteereiksi asetettuja minimitavoitteita ei saavutettu, joten järjestelmän piiriin kuuluville henkilöille ei makseta palkkioita ansaintakaudelta 2010–2012.

31.1.2012 Outokummun hallitus vahvisti uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän (Performance Share Plan 2012). Ensimmäinen ansaintakausi kattaa vuodet 2012–2014, ensimmäisen ansaintakauden piiriin kuuluu 98 henkilöä ja sen puitteissa voidaan jakaa enintään 4 328 400 osaketta. Lisäksi hallitus hyväksyi pienimuotoisen Restricted Share Pool -järjestelmän, joka mahdollistaa Outokummun avainhenkilöiden pitkän tähtäimen sitouttamisen ja palkitsemisen. Osallistujille suoritettavasta osakemäärästä vähennetään soveltuvat verot ja jäljelle jäävä nettoarvo suoritetaan osallistujille Outokummun osakkeina.

28.2.2012 Outokummun hallitus hyväksyi erityisen osakekannustimen toimitusjohtajalle Inoxum-kauppaan liittyen. Järjestely koostui 25 000 osakkeesta, jotka luovutettiin hänelle 29.2.2012. Outokumpu suoritti osakepalkkiosta aiheutuneet verot ja muut sivukulut. Osakepalkkioon liittyy rajoitusehto, jonka mukaan toimitusjohtaja ei voi 31.3.2015 päättyvän rajoitusjakson aikana luovuttaa eikä muutoinkaan määrätä osakkeista.

14.2.2013 Outokummun hallitus vahvisti Performance Share Plan 2012:n toisen ansaintakauden (2013–2015) piiriin kuuluvaksi 164 henkilöä. Ansaintakauden puitteissa osallistujille voidaan jakaa maksimissaan 8 900 000 osaketta.

Yllä mainittujen osakepalkkiojärjestelmien kokonaisarvoksi on 31.12.2012 arvioitu 3 milj. euroa. Tämä kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa.

Outokumpu ei aloittanut uusia optiojärjestelmiä vuosina 2011 ja 2012.

Tarkempia tietoja Outokummun optio- ja osakepalkkiojärjestelmistä löytyy Outokummun internet-sivuilta www.outokumpu.com.

Työsuhde-etuudet sisältävät osakeperusteisia kuluja seuraavasti

Milj. €	2012	2011
Osakkeina suoritettavat	-1	-1
Rahana suoritettavat	0	4
	-0	3
Rahana suoritettavan osakeperusteisen järjestelyn velat 31.12.	0	1

Osakepalkkiojärjestelmät

Osakepalkkiojärjestelmien keskeiset ehdot

	Järjestelmä 2009–2013		Performance Share Plan 2012
	Oikeuden syntymisajanjakso 2010–2012	Oikeuden syntymisajanjakso 2011–2013	Oikeuden syntymisajanjakso 2012–2014
Myöntämispäivä	2.2.2010	31.1.2011	31.3.2012
Oikeuden syntymisjakso	1.1.2010–31.12.2012	1.1.2011–31.12.2013	1.1.2012–31.12.2014
Sopimuksen syntymisehdot			
Markkinaperusteiset ehdot	Outokumpu-konsernin total shareholder return (TSR) - tunnusluvun suhteellinen kehitys vertailuyrityksiin ja kilpailijaan verrattuna.	Outokumpu-konsernin total shareholder return (TSR) - tunnusluvun suhteellinen kehitys vertailuyrityksiin verrattuna.	Outokumpu-konsernin total shareholder return (TSR) - tunnusluvun suhteellinen kehitys vertailuyrityksiin verrattuna.
Ei-markkinaperusteiset ehdot	Outokumpu-konsernin osakekohtainen tulos (EPS) ja vuosittainen EBIT.	Outokumpu-konsernin osakekohtainen tulos (EPS) ja vuosittainen EBITDA.	Vuosittainen EBITDA.
Muut keskeiset ehdot	Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä.	Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä.	Ohjelman perusteella annettavalle edulle on asetettu palkkaan perustuva enimmäismäärä.
Toteutus	Osakkeina ja rahana.	Osakkeina ja rahana.	Osakkeina.

Osakepalkkiojärjestelmien käyvän arvon määrittämisessä on käytetty soveltuvia tilastomatematiikan menetelmiä.

Järjestelmien puitteissa jaettavien osakkeiden määrä

Osakemäärä, kpl ¹⁾	2012	2011
1.1.	4 140 600	3 327 400
Myönnettyt uudet	4 650 523	1 732 800
Menetettyt	-1 776 464	-919 600
31.12.	7 014 659	4 140 600

¹⁾ Luvut oikaistu maaliskuussa 2012 toteutetun osakeannin mukaan.

Luvut sisältävät osakepalkkiojärjestelmän 2009–2013, Performance Share Plan 2012 - ja Restricted shares -järjestelmät.

Arvonmäärittämissä käytetyt tekijät

	Järjestelmä 2009–2013		Performance Share Plan 2012
	Oikeuden syntymisajanjakso 2010–2012	Oikeuden syntymisajanjakso 2011–2013	Oikeuden syntymisajanjakso 2012–2014
Osakehinta myöntämispäivänä, €	3,54	3,56	1,57
Osakehinta tilinpäätöspäivänä, €	0,79	0,79	0,79

Optio-ohjelma

Ulkona olevien optioiden määrät ja keskimääräisen toteutushinnan muutokset vuoden aikana

	2012		2011 ¹⁾	
	Optioiden määrä	Toteutushinta painotettuna keskiarvona euroa/osake	Optioiden määrä	Toteutushinta painotettuna keskiarvona euroa/osake
Tilikauden alussa	-	-	40 500	10,09
Toteutetut optiot	-	-	-40 500	10,09
Rauenneet optiot	-	-	-	-
Tilikauden lopussa	-	-	-	-
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	-	-	-	-

¹⁾ Vuotta 2011 ei ole osakeantioikaistu.

19. Rahoitusriskienhallinta, pääomahallinta ja vakuutukset

Rahoitusriskienhallinnan tavoitteena on vähentää rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluista ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos-, rahavirta- ja tasevaikutuksia sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Pääomahallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja luoda arvoa osakkeenomistajille optimoimalla pääoman kustannus. Vakuutustoiminnan päätavoitteet on suojautuminen katastrofiriskejä vastaan sekä vahinkojen aiheuttamien tulosvaihteluiden pienentäminen.

Hallitus on hyväksynyt riskienhallintapolitiikan, jossa määritellään vastuut, riskienhallintaprosessi ja muut riskienhallinnan pääperiaatteet. Hallitus seuraa riskienhallinnan toteutumista säännöllisesti, ja talous- ja rahoitusjohtaja on vastuussa rahoitusriskienhallinnan toteuttamisesta ja kehittämisestä. Vuonna 2012 rahoitusriskipolitiikkaa tarkistettiin kahdesti ja muutokset hyväksyi toimitusjohtaja. Merkittävimmät muutokset liittyivät asiakasluottoriskin hallinnan hajauttamiseen sekä Inoxumin hankintaan ja integraatioon.

Rahoitusriskit jaetaan markkinariskiin, maa- ja luottoriskiin sekä maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskiin. Tytäryhtiöt suojaavat valuuttakurssiriskinsä vastapuolenaan konsernin rahoitus- ja riskienhallintatoiminto, joka tekee pääosan konsernin johdannaissopimuksista pankkien ja muiden rahoituslaitosten kanssa. Rahoitus- ja riskienhallintatoiminto vastaa myös maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskin hallinnasta, korkoriskistä sekä polttoaineiden ja päästöoikeuksien hintariskistä. Luottoriskien hallinta on hajautettu, mutta rahoitus- ja riskienhallintatoiminto seuraa myös näitä riskejä. Inoxumin hankinnan myötä toiminnolla on muutama paikallinen keskus esimerkiksi tukemassa konsernin liiketoimintoja Euroopan ulkopuolella. Konsernin energiatoiminto vastaa sähkön hintariskin hallinnasta. Raaka-aineiden ostotoiminto on ollut vastuussa konsernin metalliriskien hallinnasta Inoxumin hankinnan toteutuspäivästä alkaen.

Rahoitus- ja riskienhallintatoiminto hankkii merkittävän osan konsernin vakuutuksista. Tärkeimpiä vakuutuslajeja ovat omaisuus- ja keskeytysriskit sekä vastuu-, kuljetus- ja luottoriskit. Osan riskeistä vakuuttaa konsernin oma vakuutusyhtiö Visenta Försäkrings AB.

Rahoitusriskeille altistuminen tunnistetaan osana konsernin riskienhallintaprosessia. Tällä lähestymistavalla pyritään varmistamaan, että uudet riskit tunnistetaan ajoissa ja että jokainen merkittävä riski arvioidaan, hallitaan ja kommunikoidaan asianmukaisesti. Riskin kvantifiointi käsittää epäsuotuisan tapahtuman toteutumisen todennäköisyyden ja sen vaikutuksen arvioinnin. Markkinariskeille riskin toteutumiseen liittyvä arvio perustuu ennalta määritellylle hinnan muutokselle, esimerkiksi muutos valuuttakurssissa tai metallin hinnassa. Riskin vaikutusten arviointi perustuu allaolevan erän suuruuteen, kuten ennustetun valuuttakassavirran määrään tai tietyssä valuutassa olevan nettovelan määrään. Riskitapahtuman todennäköisyys perustuu kyseisen hinnan markkinavolatiliteettiin. Riskien toteutumisen vaikutuksia pyritään lopulta arvioimaan nettotuloksen, kassavirran ja velkaantumisasasteen muutoksen osalta.

Markkinariski

Markkinariski johtuu valuuttojen, korkojen, hyödykkeiden, energian ja arvopapereiden kurssien tai hintojen muutoksista. Näillä hintamuutoksilla saattaa olla merkittävä vaikutus konsernin tulokseen, rahavirtaan ja taserakenteeseen.

Outokumpu käyttää johdannaissopimuksia vähentääkseen hintamuutosten edellä mainittuja vaikutuksia. Suojauslaskentaa sovelletaan sitovan valuuttamääräisen sähkönostosopimuksen valuuttasuojauksiin (EUR/SEK-spot-kurssiriski), sitoviin ja ennustettuihin tuotteiden ja raaka-aineiden myynteihin ja ostoihin (EUR/USD-spot-kurssiriski) sekä nikkeliä sisältävien tuotteiden myyntiin ja raaka-aineiden ostoihin (nikkelin hinta). Suojauslaskenta liittyen suomalaisten tuotantolaitosten ennustettujen sähköostojen suojauksiin loppui vuoden 2012 aikana. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on tehty vähentämään liiketoimintaan tai rahoitukseen liittyviä tulos- ja/tai rahavirtavaikutuksia. Suojauslaskennan ulkopuolella olevien johdannaisten käyttö voi aiheuttaa ajoituseroja johdannaisista aiheutuvan tuloksen ja suojattavaan positioon liittyvän tuloksen välillä.

Ruostumaton teräs on toimialana hyvin suhdanneherkkä, mikä monesti johtaa merkittäviin muutoksiin eri markkinariskeihin liittyviin positioihin. Vastaavasti suojauspolitiikkojen johdonmukaisesta noudattamisesta voi seurata toisinaan melko suuriakin muutoksia raportoiduissa johdannaisten määrissä. Johdannaisinstrumenttien käyvät arvot ja nimellismäärät on esitetty liitteessä 20 ja rahoitusinstrumenttien herkkyyden markkinariskeille on esitetty seuraavassa taulukossa.

Rahoitusinstrumenttien herkkyyden markkinahintariskeille

Milj. €	2012		2011	
	Tuloslaskelma	Laaja tuloslaskelma	Tuloslaskelma	Laaja tuloslaskelma
+/-10 %:n muutos EUR/USD-valuuttakurssissa	+9/-11	+0/-0	-5/+7	-
+/-10 %:n muutos EUR/SEK-valuuttakurssissa	-6/+8	-22/+27	-7/+8	-24/+29
+/-10 %:n muutos nikkelin USD-hinnassa	-1/+1	+4/-4	+0/-0	-
+/-10 %:n muutos sähkön hinnassa	-	+4/-2	+0/-0	+8/-3
+/-10 %:n muutos osakekurseissa	+4/-4	+1/-1	+8/-8	+1/-1
+/-1 %:n yhtenäinen muutos koroissa	-19/+19	-	-7/+7	-

Herkkyysanalyysit koskevat ainoastaan rahoitusinstrumenttejä. Muut varat, velat ja taseen ulkopuoliset erät, kuten myynnin ja oston tilauskanta, eivät sisälly näihin analyyseihin. Laskelmissa on huomioitu verot. Vuoden aikana nikkelin hintavolatiliteetti on vaihdellut välillä 20–35 %. +/- 20 %:n muutos nikkelin USD-hinnassa merkitsee johdannaisille noin 2 milj. euron tappiota tai voittoa tuloslaskelmassa.

Valuuttakurssiriski

Pääosa konsernin myynnistä on euro- ja Yhdysvaltain dollari -määräistä. Merkittävä osa kuluista muodostuu euroina, Yhdysvaltain dollareina, Ruotsin kruunuina, Meksikon pesoina, Kiinan juaneina sekä Englannin puntina. Euroopassa Outokumpun tuotteet hinnoitellaan lähtökohtaisesti euroina, jolloin erityisesti Ruotsin kruunuun liittyvät kustannukset muodostavat merkittävän kannattavuuteen vaikuttavan valuuttakurssiriskin.

Outokumpu suojaa suurimman osan käyvän arvon riskistä, joka tyypillisesti liittyy valuuttamääräisiin myyntisaamisiin, ostovelkoihin, korolliseen velkaan, rahavaroihin ja lainasaamisiin. Sopimukseen perustuvat rahavirrat suojataan suurelta osin, kun taas ennustetut ja todennäköiset rahavirrat suojataan ainoastaan erillisiin päätöksiin perustuen valikoivasti. Konsernin käyvän arvon valuuttapositio on esitetty tarkemmin seuraavassa taulukossa.

Käyvän arvon valuuttapositio EUR-yhtiöissä

Milj. €	2012				2011			
	SEK	USD	GBP	Muut	SEK	USD	GBP	Muut
Myyntisaamiset ja ostovelat	6	-258	14	32	15	-63	22	18
Lainat ja pankkitilit ¹⁾	456	976	-38	-96	781	185	-12	-65
Johdannaiset ²⁾	-141	-852	-20	60	-446	-42	-15	63
Nettopositio	321	-134	-44	-4	350	79	-5	16

Käyvän arvon valuuttapositio SEK-yhtiöissä

Milj. €	2012				2011			
	EUR	USD	GBP	Muut	EUR	USD	GBP	Muut
Myyntisaamiset ja ostovelat	49	7	-4	12	89	42	-6	17
Lainat ja pankkitilit ¹⁾	-15	21	1	2	3	21	6	4
Johdannaiset ²⁾	-127	-37	1	-21	-188	-202	-7	-27
Nettopositio	-93	-9	-3	-7	-95	-139	-7	-6

¹⁾ Sisältää rahavarat, korolliset velat ja saatavat.

²⁾ Sisältää sopimuksiin perustuvien rahavirtojen suojauksiin kohdistetut johdannaiset.

Tuloslaskelmaan liittyvää translaatoriskiä Outokumpu ei ole suojannut. Konsernilla on merkittäviä valuuttamääräisiä omia pääomia esimerkiksi Yhdysvaltojen dollareina, Ruotsin kruunuina, Englannin puntina, Kiinan juaneina ja Australian dollareina. Konsernilla ei ollut suojauksia ulkomaisiin yksiköihin tehtyihin nettosijoituksiin tilinpäätöshetkellä. Nettosijoitusten aiempien vuosien suojausten voittojen ja tappioiden tehokas osa (15 milj. euroa verovaikutus huomioiden) on kirjattu laajaan tuloslaskelmaan.

Korkoriski

Konsernin korkoasemaa seurataan rahavirtariskinä (korkomuutosten vaikutus nettokorkokuluihin) ja käyvän arvon riskinä (korkomuutosten vaikutus monetaaristen tase-erien käypään arvoon). Korkoriskin ja -kustannusten tasapainottamiseksi merkittävä osa lainoista ja sijoituksista on sidottu lyhytaikaisiin viitekorkoihin. Tämä lähestymistapa tyypillisesti auttaa alentamaan velan keskikorkoa. Se voi myös lieventää vaikutuksia liiketoimintaympäristön haitallisissa muutoksissa, joilla on tapana johtaa lyhyiden korkojen laskuun.

Rahavirtariskiä pienennetään koronvaihtosopimuksilla, joissa Outokumpu maksaa kiinteää korkoa ja saa vaihtuvaa korkoa. Vuonna 2012 Outokumpu solmi 500 milj. Ruotsin kruunun ja 240 milj. euron nimellismäärästä koronvaihtosopimuksia, joissa se maksaa kiinteää korkoa pidentääkseen velan duraatiota. Kesäkuussa liikkeellelaskettu 150 milj. euron nelivuotinen joukkovalkakirjalaina on kiinteäkorkoinen ja joulukuussa ThyssenKruppille annettu lainainstrumentti on vaihtuvakorkoinen.

Korkoriskin hallinnassa tärkeimmät valuutat ovat euro, Yhdysvaltain dollari, Ruotsin kruunu ja Kiinan juan. Noin 80 %:ssa konsernin korollisesta velasta koronmääräytymisjakso on alle yhden vuoden. Pitkäaikaisten korollisten lainojen keskikorko 31.12.2012 oli 4,2 % (31.12.2011: 3,5 %). Korkopositio on esitetty tarkemmin seuraavassa taulukossa.

Nettovelan valuuttajakauma ja uudelleenhinnoittelu

Milj. € Valuutta	31.12.2012				
	Nettovelka ¹⁾	Johdannaiset ²⁾	Keski- korko, %	Duraatio, vuosi	Korkoherkkyyks ³⁾
EUR	2 804	-1 361	4,4	1,1	7,2
SEK	515	510	3,5	1,1	4,6
USD	-135	968	6,2	0,1	7,0
Muut	80	-94	9,8	0,0	-0,2
	3 264	22			18,6

Milj. € Valuutta	31.12.2011				
	Nettovelka ¹⁾	Johdannaiset ²⁾	Keski- korko, %	Duraatio, vuosi	Korkoherkkyyks ³⁾
EUR	1 633	-768	3,3	2,1	3,1
SEK	381	719	3,8	1,0	5,6
USD	-144	165	5,3	> 10	1,0
Muut	-44	-62	1,9	1,4	0,0
	1 826	54			9,7

¹⁾ Sisältää rahavarat, korolliset velat ja saatavat.

²⁾ Sisältää valuutan- ja koronvaihtosopimusten, korko-optioiden sekä korolliseen nettovelkaan kohdistettujen valuuttatermiinien nimellismäärät. Valuuttatermiinejä ei ole huomioitu keskikoron laskennassa.

³⁾ Markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön nousun vaikutus rahoituskuluihin seuraavan vuoden aikana.

Hyödyke- ja energiahintariski

Outokumpu käyttää huomattavan määrän raaka-aineita ja energiaa, joiden hinta määräytyy säädellyillä markkinoilla, kuten London Metal Exchange ja NASDAQ OMX Commodities Europe. Raaka-aineostojen ja lopputuotemyyntien hinnoittelun eriaikaisuus, varastotasojen muutokset sekä kyky siirtää raaka-aineiden ja energian hinnanmuutoksia lopputuotteiden hintoihin vaikuttavat suojaustarpeisiin ja -toimenpiteisiin.

Merkittävin hyödykehintariski aiheutuu nikkelin hinnan vaihteluista. Suurin osa ruostumattoman teräksen myyntisopimuksista sisältää seosainelisäehdon, jolla pienennetään raaka-aineen oston ja tuotteen toimitushetken eriaikaisuudesta aiheutuvaa riskiä. Nikkelipositio sisältää kiinteähintaiset ostotilaukset, varastoihin sitoutuneen nikkelin, kiinteähintaiset myyntitilaukset ja lähiviikkojen ennustetut tilauskantaan sisältymättömät toimitukset. Tätä tyyppillisesti pitkää (ylijäämäistä) nikkeliä on vähennetty johdannaissopimuksilla siten, että liiketoimintaan pysyvästi sitoutuva metallimäärä (perusvarasto) on jätetty suurelta osin suojaamatta. Inoxumin hankinnan jälkeen raaka-aineiden ostotoiminto on ollut vastuussa konsernin metallin hintariskin hallinnasta ja metallin suojaustoimintaa on tehty Outokumpu Nirosan, Outokumpu VDM:n, Acciai Speciali Ternin ja Outokumpu Oyj:n toimesta. Outokumpu tarkistaa metallin hintariskin hallinnan periaatteet vuoden 2013 aikana.

Nikkelijohdannaisia ja LME-warrantteja on käytetty vähentämään hintamuutosten vaikutuksia tulokseen. Metallien hinnat vaikuttavat merkittävästi konsernin käyttöpääomaan ja siten liiketoiminnan rahavirtaan. Tätä riskiä ei ole suojattu johdannaisilla. Outokumpu on hallinnoinut molybdeenin hintariskiä samoin periaattein kuin nikkelin hintariskiä. Koska rahoitusmarkkinat molybdeenille ovat kuitenkin nikkeliä epälikvidimmät, kyseinen riski on usein päätetty jättää suojaamatta johdannaisilla. Metallin hintariskille alttiina oleva positio vaihtelee paljon terästeollisuuden toimialan suhdanneherkkyyden vuoksi. Näin myös nikkelijohdannaisten määrä on vaihdellut merkittävästi eri aikoina.

Useat Outokummun tuotantolaitokset kuuluvat EU:n päästökauppajärjestelmän piiriin. Toteutuneita ja ennustettuja hiilidioksidipäästöjä sekä myönnettyjen päästöoikeuksien määrää seurataan ja arvioidaan myös keskitetysti. Päästöoikeuksien hintariskin hallinnan tavoitteena on varmistaa päästökauppajaksolla tarvittavien päästöoikeuksien hinta sekä alentaa kyseistä hintaa esimerkiksi vaihtamalla EU:n päästöoikeuksia Kioto-mekanismin päästöoikeuksiin EU:n päästökauppajärjestelmässä määriteltujen rajojen puitteissa.

Konsernilla on tuotantoprosesseja, jotka käyttävät merkittäviä määriä sähköä, nestekaasua, maakaasua ja muita polttoaineita. Konserni jatkoi propaanin hintariskin suojaamista johdannaisilla. Inoxumin hankinnan myötä konsernilla on myös jonkin verran paikallista maakaasun suojaustoimintaa. Konsernin pohjoismaisten tuotantolaitosten käyttämä sähkö ostetaan ja hallinnoidaan keskitetysti, kun taas muiden tuotantolaitosten sähkö hankitaan paikallisesti. Sähköön liittyvää hintariskiä vähennetään kiinteähintaisilla toimitussopimuksilla, omistusosuuksilla energiantuotantolaitoksissa ja johdannaisilla. Sähköjohdannaisia käytetään lyhyen ja keskipitkän aikavälin sähkön hintariskin hallintaan. Konsernilla ei ollut 31.12.2012 sähköjohdannaisia (31.12.2011: 0,2 TWh). Vuonna 2012 konsernin pohjoismaiset tuotantolaitokset käyttivät sähköä 2,8 TWh (2011: 2,6 TWh).

Arvopaperihintariski

Outokummulla on sijoituksia osakkeisiin ja lainasaamisiin. Suurin yksittäinen sijoitus 31.12.2012 oli Talvivaara Sotkamo Oy:n osakkeet. Outokumpu Oyj:llä on Luvata Fabrication Oy:ltä 208 milj. Yhdysvaltain dollarin lainasaaminen, joka on huonommassa etuoikeusasemassa suhteessa muuhin lainoihin. Vuonna 2012 osakeannin varat sijoitettiin korkean luottokelpoisuuden omaaviin, lyhytaikaisiin korkopapereihin ja pankkitalletuksiin. Konsernin vakuutusyhtiö Visenta Försäkrings AB on sijoittanut varojaan korkean luottokelpoisuuden omaaviin ja likvideihin joukkovelkakirjoihin, kuten Ruotsin, Suomen ja Itävallan valtion joukkovelkakirjoihin.

Maa- ja luottoriski

Myynnin tulee olla hyväksytyjen luottolimiittien puitteissa tai asiakasmaksujen tulee olla muilla tavoilla turvattu. Merkittävä osa asiakassuhteista on katettu luottovakuutuksilla, joiden perusteella voidaan saada pääsääntöisesti noin 90 %:n korvaus vakuutetuista määristä. Osa myyntiin liittyvästä luottoriskistä on katettu pankkitakauksilla, reimbursseilla tai ennakkomaksuilla. Liiketoimintaan ja rahoitukseen liittyviä maariskejä seurataan ja raportoidaan konsernitason tasolla. Inoxumin hankinta on kasvattanut maariskejä.

Tilinpäätöspäivänä myyntisaamisiin liittyvä enimmäisriski oli 853 milj. euroa (2011: 654 milj. euroa). Suuri osa myyntisaamisista on katettu vakuutuksilla tai muilla maksua turvaavilla järjestelyillä. Erillisiin päätöksiin perustuen on myös vakuuttamattomia myyntisaamisia. Osaan myyntisaamisista Outokumpu käyttää factoring-ohjelmia, joissa riskit ja tuotot olennaisilta osin siirretään saamisten ostajalle. Konsernin myyntisaamiset hajaantuvat laajan

asiakaskunnan kesken, mutta joihinkin yksittäisiin asiakkaisiin liittyen on viime vuoden aikana ja tililpäätöshetkellä ollut riskikeskittymiä. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitteessä 22. Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Lainasaamisia ei ole tyypillisesti vakuutettu tai katettu muillakaan järjestelyillä. Merkittävän osan kaikista korollisista lainasaamisista muodostaa saaminen Luvata Fabrication Oy:ltä.

Rahoitus- ja riskienhallintatoiminto seuraa ja hallinnoi rahoituslaitossaamisiin liittyvää luottoriskiä. Näitä riskejä pyritään vähentämään limiittien määrittelyllä ja rajoittamalla vastapuolet hyvän luottokelpoisuuden omaaviin pankkeihin ja muihin rahoituslaitoksiin. Inoxumin hankinnan jälkeen Outokummun luottoriski rahalaitoksista on kasvanut, esimerkiksi Aasiassa ja Latinalaisessa Amerikassa lisääntyneen liiketoiminnan seurauksena. Johdannaiskaupankäynti pyritään tekemään aina ISDA-sopimusten puitteissa. Kassahallintaan liittyvät sijoitukset ovat likvideissä ja lähtökohtaisesti alhaisen luottoriskin omaavissa rahamarkkinainstrumenteissa.

Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriski

Outokumpu hankkii pääosan korollisesta vieraasta pääomasta keskitetysti. Maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskejä pyritään vähentämään riittävien käytettävissä olevien rahoitusreservien ja lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman avulla. Tehokas kassan ja maksuvalmiuden hallinta vähentää osaltaan maksuvalmiusriskiä. Rahoitussuunnitelma valmistellaan ja tarkastellaan neljännesvuosittain. Painopiste on konsernin ennustetuissa kassavirroissa, tulevien vuosien rahoitustarpeissa ja seuraavien neljänneksien suunnitelluissa rahoitustransaktioissa. Suunnittelun tavoitteena ja lopputuloksena on riittävät likviditeettireservit, pitkäaikaisen velan suunnitellut vuotuiset takaisinmaksut sekä velkaantumisasteen ennakointi. Inoxumin hankinta edellytti merkittävän määrän rahoitusta ja uusien likviditeettireservien järjestämistä. Vuonna 2012 konsernin taloudellinen liikkumavara oli rajallinen heikon kannattavuuden, korkean velkaantumisasteen ja Euroopan markkinoiden epävarmuuden vuoksi.

Huhtikuussa 2012 Outokumpu hankki enemmän kuin miljardi euroa järjestämällä merkintäoikeusosakeannin. Huhtikuussa 2012 Outokumpu allekirjoitti 400 milj. euron valmiusluottojärjestelyn, joka erääntyy kesäkuussa 2013. Tämä järjestely pieneni 250 milj. euroon Outokummun laskettua liikkeelle 150 milj. euron nelivuotisen joukkovelkakirjalainen kesäkuussa. Joulukuussa 2012 Outokumpu solmi 250 milj. euron valmiusluottojärjestelyn varmistaakseen syndikoitujen valmiusluottojärjestelyjen jälleerahoituksen. Joulukuussa 2012 Outokumpu laski liikkeelle 491 milj. euron edestä osakkeita ThyssenKrupp AG:lle osana kauppahintaa. Joulukuussa 2012 Outokumpu myös allekirjoitti ThyssenKrupp lainainstrumentin, jonka arvioitu määrä on 1,2 mrd. euroa ja lopullinen eräpäivä vuonna 2021, sekä 250 milj. euron vararahoitusjärjestelysopimuksen, joka erääntyy joulukuussa 2013. Lisäksi ThyssenKrupp Nirosta GmbH ja ThyssenKrupp VDM GmbH lainanottajina sopivat ThyssenKrupp Nederland Holding B.V.:n kanssa 82 milj. euron toimittajavararahoitusopimuksen, joka erääntyy joulukuussa 2017. Vuonna 2012 Outokumpu sopi factoring-järjestelystä ja auttoi luomaan uusia toimittajarahojusjärjestelyjä, jotka otettiin käyttöön vuoden aikana. Inoxum-kaupan myötä konsernilla on merkittävä määrä factoring-ohjelmia käytössä.

Voimassa olevat merkittävimmät luotto-ohjelmat ja valmiusluotot ovat seuraavat: suomalainen yritystodistusohjelma 800 milj. euroa, komittoitu valmiusluotto 750 milj. euroa, komittoitu valmiusluotto 250 milj. euroa, komittoitu ThyssenKrupp Nederland Holding B.V.:n myöntämä 250 milj. euroa vararahoitusjärjestelysopimus, komittoitu valmiusluotto 100 milj. euroa, komittoitu valmiusluotto 50 milj. euroa ja kaksi komittoitua valmiusluottoa 2 933 milj. Ruotsin kruunua. 31.12.2012 Outokummulla oli yhteensä noin 1,7 mrd. euroa komittoitua luottojärjestelyitä, joiden jäljellä oleva voimassaoloaika on yli 364 päivää. Näistä luottojärjestelyistä noin 1,15 mrd. euroa oli nostamatta vuoden 2012 lopussa. Luottojärjestelyiden, joiden jäljellä oleva voimassaoloaika ylittää 364 päivää, kokonaismäärä vähenee noin 1,4 mrd. euroa vuoden 2013 aikana ja noin 170 milj. euroa vuoden 2014 aikana. Lisätietoja maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskistä on esitetty seuraavassa taulukossa.

Sopimuksiin perustuvat rahavirrat

2012 Milj. EUR	Tase						
	31.12.	2013	2014	2015	2016	2017	2018-
Joukkovelkakirjalainat	399	-	-	250	150	-	-
Lainat rahoituslaitoksilta	1 286	362	366	200	75	209	75
Eläkelainat	210	37	31	35	30	26	51
Rahoitusleasing-velat	218	14	21	30	10	88	55
Lainat lähipiiriyhtiöiltä	1 230	-	-	-	204	204	822
Yritystodistukset	301	301	-	-	-	-	-
Ostovelat	1 210	1 210	-	-	-	-	-
Muut velat	10	4	0	5	-	-	-
Koronmaksut ja limiittipalkkiot	21	77	59	62	68	40	421
Korkojohdannaiset	39	10	25	4	2	1	-
Muut johdannaiset	-32	-31	-2	-2	0	-	-
		1 983	500	584	540	568	1 423

Konsernilla oli 31.12.2012 rahaa ja rahamarkkinasijoituksia 222 milj. euroa ja käyttämättömiä kommitoituja valmiusluottoja, nostettavissa olevia TyEL-takaisinlainoja ja nostamattomia lainoja, joissa on sitova luottolupaus, yhteensä 1 254 milj. euroa. Tulevat korkovirrat sisältävät ThyssenKrupp lainainstrumentin pääomittavissa olevia korkoja noin 260 milj. euroa.

2011 Milj. EUR	Tase						
	31.12.	2012	2013	2014	2015	2016	2017-
Joukkovelkakirjalainat	400	150	-	-	250	-	-
Lainat rahoituslaitoksilta	875	304	90	158	155	69	98
Eläkelainat	213	33	37	27	27	23	66
Rahoitusleasing-velat	168	12	12	19	28	9	87
Yritystodistukset	495	495	-	-	-	-	-
Ostovelat	568	527	40	-	-	-	-
Muut velat	9	3	0	-	6	-	-
Koronmaksut ja limiittipalkkiot	17	65	50	44	31	14	17
Korkojohdannaiset	53	27	3	16	0	0	-
Muut johdannaiset	-9	-4	-7	0	-	-	-
		1 612	225	264	497	115	268

Konsernilla oli 31.12.2011 rahaa ja rahamarkkinasijoituksia 168 milj. euroa ja käyttämättömiä kommitoituja valmiusluottoja, nostettavissa olevia TyEL-takaisinlainoja ja nostamattomia lainoja, joissa on sitova luottolupaus, yhteensä 1 168 milj. euroa.

Pääomahallinta

Konsernin pääomahallinnan tavoitteena on turvata toiminnan jatkuvuus ja luoda arvoa osakkeenomistajille optimoimalla pääoman kustannus. Osana tavoitteita konserni pyrkii ylläpitämään jatkuvan pääsyn laina- ja pääomamarkkinoille huolimatta ruostumattoman teräksen toimialan suhdanneherkkyydestä. Hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Pääomarakenne ja velkapasiteetti otetaan huomioon investointipäätösten yhteydessä. Käytännössä pääomarakenteen hallintaan voidaan käyttää osinkopolitiikkaa, osakkeiden takaisinostoja ja osakeanteja. Velkapääoman hallinnassa otetaan huomioon konsernin maksuvalmiuden turvaaminen ja kyky turvata erääntyvän velan jälleenrahoittaminen. 31.12.2012 valmiusluottojärjestelyt kuten myös jotkin muut lainat sisältävät kovenantin, joka edellyttää Outokummun velkaantumisasasteen olevan enintään 115 % 30.6.2013 asti ja sen jälkeen enintään 95 %.

ThyssenKruppin lainainstrumentti, jonka arvioitu määrä on 1,2 mrd. euroa, on maksukyvyttömyystilanteessa huonommassa etuoikeusasemassa kuin määrätyt velat, joihin 31.12.2012 sisältyi muun muassa Outokumpu Oyj:n liikkeellelaskemat joukkovelkakirjalainat ja yritystodistukset sekä valmiusluottojärjestelyt. Lainainstrumentti sallii Outokummun muuttaa erä A:n (noin 679 milj. euroa) korkomaksuja pääomaksi 100 % ensimmäiset 24 kuukautta ja erä B:n (550 milj. euroa) ensimmäiset 60 kuukautta. Erä A:lle Outokummulla on mahdollisuus muuttaa korkomaksuja pääomaksi 50 % seuraavien 25–36 kuukauden jaksolla. Lainan huonompi etuoikeus ja korkomaksujen pääomittamismahdollisuus lisää joustavuutta likviditeetin ja velkapääomarakenteen hallintaan.

Konsernin sisäistä pääomarakennetta arvioidaan säännöllisesti tavoitteena sen optimointi esimerkiksi käyttämällä sisäisiä osinkoja ja oman pääoman korotuksia tai vähennyksiä. Konsernin valuuttamääräistä omaa pääomaa seurataan, ja konsernilla on valmius suojata ulkomaisten nettosijoitusten muuntoeroon liittyvää riskiä.

Outokummun omaa vakuutusyhtiötä, Visenta Försäkrings AB:ta, koskevat viranomaisen asettamat vakavaraisuusmääräykset. Raportointijakson aikana Visenta on ollut vahvasti pääomitettu ja yhtiö on täyttänyt voimassaolevat vakavaraisuusvaatimukset.

Johto seuraa pääomarakennetta velkaantumisasteen kautta. Suhdeluku lasketaan jakamalla nettovelka oman pääoman määrällä. Nettovelkaan lasketaan mukaan kaikki korolliset velat ja saamiset, jotka on merkitty ²⁾ viitteellä konsernin taseessa.

Konsernin tavoitteena on pitää velkaantumisaste alle 75 %:n. Taloudellisiin tavoitteisiin kuuluu myös yli 13 % sijoitetun pääoman tuotto siten, että se on myös aina alan kilpailijoita parempi. Keskimääräinen pääoman kustannus (WACC) on määriteltävä, ja sitä sovelletaan pääoman käytön tehokkuuden arvioinnissa, lisäksi sitä käytetään pääomarakenteen ja pääoman allokointiin liittyvän päätöksenteon yhteydessä sekä arvioitaessa käyttöpääoman hallintaan liittyviä toimenpiteitä.

Outokummun korollinen nettovelka 31.12.2012 oli 2 620 milj. euroa (2011: 1 720 milj. euroa), oma pääoma 2 953 milj. euroa (2011: 2 050 milj. euroa) ja velkaantumisaste 88,7 % (2011: 83,9 %). Velkaantumisasteen nousu vuoden 2012 aikana johtui ensisijaisesti suurista investoinneista ja heikosta kannattavuudesta. Toteutuneet osakeannit rajoittivat velkaantumisasteen nousua.

Vakuutukset

Konsernin liiketoiminta on pääomavaltaista ja tuotannon keskeiset prosessit ovat melko tiiviisti integroituja ja osin toisistaan riippuvaisia. Omaisuusvahingot ja liiketoiminnan keskeytys on tärkein yksittäinen vakuutuslaji, ja merkittävä osa vakuutusmaksuista kohdistuu näihin riskeihin. Liiketoiminnot, myynti erityisesti ilmavälikon- ja autoteollisuuteen voi aiheuttaa merkittäviä vastuuriskejä. Outokumpu pyrkii pienentämään osittain vastuuriskiä sopivilla vakuutuksilla. Muita keskeisiä vakuutuslajeja ovat kuljetus- ja luottoriskit.

Visenta Försäkrings AB voi toimia ensi- ja jälleenvakuuttajana. Yhtiö on rekisteröity Ruotsissa, ja sillä on varoja noin 23 milj. euroa. Visenta myöntää esimerkiksi omaisuus- ja keskeytysriskivakuutuksia.

20. Johdannaissopimusten käyvät arvot ja nimellismäärät

Milj. €	2012			2011	2012	2011
	Positiiviset käyvät arvot	Negatiiviset käyvät arvot	Käyvät nettoarvot	Käyvät nettoarvot	Nimellis-määrät	Nimellis-määrät
Valuutta- ja korkojohdannaiset						
Valuuttatermiinit	33	17	15	10	3 099	1 605
Koronvaihtosopimukset	-	16	-16	-11	543	335
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	19	-19	-38	69	229
Valuuttaoptiot, ostetut	-	-	-	0	-	10
Valuuttaoptiot, myytyt	-	-	-	-0	-	10
Korko-optiot, ostetut	0	-	0	0	193	190
Korko-optiot, myytyt	-	4	-4	-3	93	90
Kytkeytyt johdannaiset	0	0	0	-	13	-
Metallijohdannaiset						
					Tonnia	Tonnia
Nikkeli-optiot, ostetut	-	-	-	0	-	1 200
Nikkeli-optiot, myytyt	-	-	-	-0	-	900
Nikkelitermiinit ja -futuurit	21	4	17	-1	21 432	750
Molybdeenitermiinit ja -futuurit	-	0	-0	-0	12	60
Kuparitermiinit ja -futuurit	0	0	0	0	600	2 375
Sinkkitermiinit ja -futuurit	-	-	-	0	-	825
Kobolttitermiinit ja -futuurit	0	0	-0	-	16	-
Alumiinitermiinit ja -futuurit	0	-	0	-	50	-
Päästöoikeusjohdannaiset	0	1	-1	-0	250 000	226 000
Propanijohdannaiset	1	0	1	-0	20 000	5 000
Maakaasujohdannaiset						
					MMBtu	MMBtu
	-	1	-1	-	2 164 493	-
Sähkøjohdannaiset						
					TWh	TWh
	-	-	-	-1	-	0,2
Asetetut osakeoptiot	-	-	-	-0		
Johdannaiset yhteensä	56	63	-8	-44		
Vähennetään pitkäaikaiset johdannaiset						
Valuuttatermiinit	2	1	1	7		
Koronvaihtosopimukset	-	16	-16	-11		
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	19	-19	-16		
Korko-optiot, ostetut	0	-	0	0		
Korko-optiot, myytyt	-	2	-2	-3		
Nikkelitermiinit ja -futuurit	0	0	0	-		
Päästöoikeusjohdannaiset	-	0	-0	-1		
Maakaasujohdannaiset	-	0	-0	-		
Sähkøjohdannaiset	-	-	-	-2		
Lyhytaikainen osuus	54	24	30	-20		

Käypien arvojen laskenta perustuu raportointipäivän markkinakursseihin ja -hintoihin, tulevien rahavirtojen diskonttaukseen sekä optioiden osalta arvostusmalleihin.

Suojauslaskettavat rahavirtasuojaukset

Outokumpu on suojannut pitkäaikaiseen SEK-määräiseen sähköostosopimukseen liittyvän spot-kurssiriskin suomalaisten tuotantoyhtiöiden osalta. Valuuttatermiinit, joilla kurssiriskiä on suojattu, erääntyvät eri aikana (vuosina 2013–2015) kuin suojatut sähköostojen kassavirrat. Termiinit jatketaan myöhemmin erääntymään yhtäaikaisesti alla olevan rahavirran kanssa. Suojausten tehokas osuus on siirretty veroilla vähennettynä laajaan tulokseen ja suojaus tuloutetaan samalla jaksolla kuin suojattava rahavirta vaikuttaa tulokseen. Vuoden 2012 aikana tehokas osuus, 3 milj. euron voitto (2011: 2 milj. euroa), tuloutettiin ostojen oikaisuna. Suojausten tehoton osuus, 6 milj. euron voitto, (2011: 4 milj. euron voitto) kirjataan tulosvaikutteisesti muihin tuottoihin ja kuluihin.

	2012			2011		
	Nimellis- määrä, milj. SEK	Käypä arvo, milj. €	Laaja tulos- laskelma, milj. €	Nimellis- määrä, milj. SEK	Käypä arvo, milj. €	Laaja tulos- laskelma, milj. €
Maturiteetti < 1 vuosi	390	2	3	391	2	2
Maturiteetti 1–5 vuotta	1 562	8	11	1 562	10	7
Maturiteetti 5–10 vuotta	781	5	7	1 171	8	5
	2 733	15	21	3 124	20	14

Suomalaisten tuotantolaitosten ennustettuja sähköostoja suojattiin sähköjohdannaisilla ja suojausten tehokas osuus kirjattiin laajaan tuloslaskelmaan. Kaikki sähköjohdannaiset erääntyivät raportointikauden aikana ja tehokas osuus 1 milj. euron tappio kirjattiin tuloslaskelmaan.

Inoxumin hankinnan seurauksena Outokummulla on myös joitakin pienempiä rahavirtasuojauksia suojaamassa pääosin tulevien kassavirtojen valuuttakurssi- ja hyödykehintariskiä liittyen tuleviin myynteihin ja ostoihin. Tulevia kassavirtoja on suojattu enintään 60 kuukautta, ja raportointikauden lopussa näiden suojausten käypä arvo oli yhteensä 1 milj. euroa.

21. Vaihto-omaisuus

Milj. €	2012	2011
Aineet ja tarvikkeet	566	299
Keskeneräiset tuotteet	962	443
Valmiit tuotteet ja tavarat	784	541
Nettorealisointiarvo-oikaisu	-10	-20
Ennakkomaksut	6	0
	2 308	1 264

Outokummun merkittävin hyödykehintariski aiheutuu nikkelin ja muiden seosaineiden hintojen vaihteluista. Suurin osa ruostumattoman teräksen myntisopimuksista sisältää ns. seosainelisän, jolla pienennetään raaka-aineen oston ja tuotteen toimitushetken eriaikaisuudesta aiheutuvaa riskiä. Jäljelle jäävä riski on kuitenkin huomattava, koska tuotannon läpimenoaika on pidempi, kuin mitä seosainelisämekanismi olettaa. Tästä johtuen tilinpäätöshetkellä vain lähitulevaisuudessa myytävien tuotteiden myyntihinta on tiedossa. Sen takia nettorealisointilaskelmissa merkittävä osa tuotteiden tulevista myyntihinnoista arvioidaan johdon parhaan näkemyksen perusteella. Nikkelin ja muiden seosaineiden hinnan vaihteluiden myötä toteutuvat myyntihinnat voivat poiketa merkittävästi niistä, mitä nettorealisointiarvon määrittämisessä on tilinpäätöspäivänä käytetty.

22. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Milj. €	2012	2011
Pitkäaikaiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	164	162
Korottomat		
Myyntisaamiset	0	0
Saamiset etuuspohjaisista järjestelyistä ¹⁾	-	22
Muut saamiset	8	6
	8	28

¹⁾ Saamia etuuspohjaisista järjestelyistä on oikaistu vuoden 2011 osalta etuuspohjaisten järjestelyjen laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen. Oikaistut saamiset etuuspohjaisista järjestelyistä 1.1.2011 olivat 16 milj. euroa.

Lyhytaikaiset

Korolliset		
Lainasaamiset	2	2
Korkosaatavat	1	0
	2	2

Korottomat		
Myyntisaamiset	853	654
Arvonlisäverosaamiset	62	49
Tuloverosaamiset	17	9
Etukätehen maksetut vakuutusmaksut	10	7
Avustussaamiset	1	1
Muut siirtyvät erät	28	18
Muut saamiset	66	24
	1 037	761

Myyntisaamisten arvonalentumistappiot

Arvonalentumistappiot 1.1.	10	10
Hankitut tytäryitykset	12	-
Lisäykset	6	2
Mydyt tytäryitykset	-2	-
Vähennykset	-1	-2
Saadut suoritukset	-0	-0
Arvonalentumistappiot 31.12.	25	10

Myyntisaamisten ikäjakauma

Erääntymättömät myyntisaamiset	721	566
1–30 päivää erääntyneet	94	67
31–60 päivää erääntyneet	16	13
Yli 60 päivää erääntyneet	22	7
	853	654

Luottoriskin enimmäismäärä vastaa laina- ja myyntisaamisten tasearvoa tilikauden lopussa. Merkittävä osa asiakassaamisista on katettu luottovakuutuksilla, joiden perusteella voidaan saada pääsääntöisesti noin 90 %:n korvaus vakuutetuista luottotappioista. Myyntisaamisiin liittyvistä luottoriskeistä kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 19. Rahoitusriskienhallinta, pääomahallinta ja vakuutukset.

31.12.2012 Outokumpu on kirjannut pois taseesta myyntisaatavia yhteensä 242 milj. euroa, joka kuvastaa varojen käypää arvoa. Saadut nettotuotot ovat yhteensä 225 milj. euroa. Omaisuuserät erääntyvät alle vuoden sisällä. Taseesta pois kirjattuihin varoihin liittyvän enimmäistappion arvioidaan olevan 8 milj. euroa. Arvio perustuu luottovakuutuksiin ja sopimukseen factoring-yhtiöiden ja Outokummun välillä. Arvio ei sisällä Outokummun sopimusperusteisiin vastuihin liittyvän operatiivisen riskin vaikutusta.

23. Rahavarat

Milj. €	2012	2011
Kassavarat	215	159
Pankkitalletukset	7	2
Rahamarkkinasijoitukset arvopapereihin	-	7
	222	168
Pankkitilien velkasaldot ¹⁾	-0	-2
	222	166

¹⁾ Esitetty taseen lyhytaikaisissa korollisissa veloissa.

Rahavarojen käypä arvo ei poikkea oleellisesti tasearvosta. Rahavarojen keskimääräinen efektiivinen korko vuoden 2012 lopussa oli 0,7 % (31.12.2011: 1,0 %).

24. Oma pääoma

Osakepääoma, ylikurssirahasto ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Milj. €	Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1.1.2011	181 937	311	713	-	1 024
2003C-optio-oikeuksilla merkityt osakkeet	41	0	0	-	0
31.12.2011	181 978	311	714	-	1 025
Toimitusjohtajan osakekannustinjärjestely ¹⁾	25	-	-	-	-
Osakeanti maaliskuussa 2012	1 274 020	-	-	972	972
Suunnattu osakeanti ThyssenKrupp AG:lle	621 043	-	-	491	491
31.12.2012	2 077 065	311	714	1 462	2 487
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet ^{1), 2)}	1 016				
Osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2012	2 078 081				

¹⁾ Osakkeet luovutettu yhtiön hallussa olevista omista osakkeista, ei vaikutusta oman pääoman määrään.

²⁾ Yhtiö ei hankkinut omia osakkeita vuosina 2011 ja 2012.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Outokummun osakkeella ei ole nimellisarvoa.

Arvonmuutosrahastot

Milj. €	2012	2011
Myytavissä olevien sijoitusten arvonmuutosrahasto	1	6
Suojausrahasto	21	13
	22	19

Arvonmuutosrahastot sisältävät myytävissä olevien sijoitusten ja rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset. Luvut esitetään verovaikutus huomioiden.

Muut rahastot

Milj. €	2012	2011
Vararahasto	5	4
Muut rahastot	3	3
	7	7

Vararahasto sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen tai yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden. Muut rahastot sisältävät muita konserniyhtiöiden paikallisiin säännöksiin perustuvia eriä.

Jakokelpoiset varat

Emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 2 059 milj. euroa 31.12.2012. Näistä kertyneiden voittovarojen osuus oli 600 milj. euroa.

Osakekohtainen osinko

Vuoden 2013 osakekohtaisesta osingosta päätetään 18.3.2013 pidettävässä yhtiökokouksessa.

	2013 ¹⁾	2012	2011
Osakekohtainen osinko, € ²⁾	-	-	0,16
Kokonaisosinko, milj. €	-	-	45

¹⁾ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle.

²⁾ Vuoden 2011 osakekohtainen osinko on laskettu osakeantioikaistun osakemäärän perusteella.

25. Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet

Konsernilla on useita etuus pohjaisia ja maksupohjaisia eläkejärjestelyjä eri maissa. Merkittävimmät etuus pohjaiset järjestelyt ovat Saksassa ja Isossa-Britanniassa.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet koostuvat pääasiassa pitkäaikaiseen työsuhteeseen ja varhaiseläkkeeseen liittyvistä järjestelyistä Saksassa sekä pitkäaikaiseen työsuhteeseen liittyvistä järjestelyistä Suomessa. Saksassa työntekijällä on oikeus ylimääräiseen korvaukseen joka kymmenes vuosi 25 palveluvuoden jälkeen. Varhaiseläkesopimusten mukaan työntekijälle ei makseta työajan mukaista täyttä palkkaa ennen varsinaista eläköitymistä, minkä seurauksena hänelle maksetaan lisäsuorituksia eläkkeen aikana. Suomessa työntekijällä on oikeus ylimääräiseen korvaukseen joka viides vuosi 20 palveluvuoden jälkeen.

Outokumpu muutti etuus pohjaisten eläkejärjestelyiden ja muiden pitkäaikaisen työsuhde-etuuksien laskentaperiaatetta vuonna 2012 Inoxum-kaupan toteutumisen jälkeen konsernin laskentaperiaatteiden yhtenäistämiseksi. Aiemmin Outokumpu käytti niin kutsuttua putkimenetelmää etuus pohjaisista järjestelyistä syntyvien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamiseen, kun taas Inoxum kirjasi nämä voitot ja tappiot muihin laajan tuloksen eriin. Outokumpu on nyt luopunut putkimenetelmästä ja kirjaa näin ollen kaikki etuus pohjaisista järjestelyistä johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot suoraan muihin laajan tuloksen eriin. Tämän lisäksi korkokulut ja varojen odotettu tuotto kirjataan rahoituseriin korkokuluihin ja korkotuottoihin. Työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan yhä toimintokohtaisiin kuluihin liiketuloksen yläpuolelle. Vertailutiedot 31.12.2011 ja 1.1.2011 on oikaistu vastaamaan muutettua laskentaperiaatetta.

Vuonna 2012 kirjattiin vain pieni järjestelyn supistamisesta johtuva tappio muiden pitkäaikaisen työsuhde-etuuksien osalta Suomessa. Vuonna 2011 työsuhteen jälkeiseen terveydenhuoltoon liittyvää järjestelyä Yhdysvalloissa supistettiin, minkä seurauksena vastuita purkautui 6 milj. euroa. Tämä kirjattiin ylimääräisenä tuottona vuoden 2011 tulokseen. Tämän lisäksi kirjattiin pieniä järjestelyjen supistamisesta ja veloitteen täyttämistä johtuvia voittoja ja tappioita usean järjestelyn osalta.

Alectassa vakuutetut ITP-eläkejärjestelyt Ruotsissa ja Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de metaalindustrien kautta vakuutetut eläkejärjestelyt Alankomaissa ovat luonteeltaan etuus pohjaisia usean työnantajan järjestelyjä. Näistä ei ole ollut mahdollista saada riittäviä tietoja vastuiden ja varojen jakamiseksi työnantajittain ja tämän johdosta järjestelyt on tilinpäätöksessä käsitelty maksupohjaisina.

Työsuhteen jälkeiset järjestelyt ja muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

Työsuhde-etuuksista aiheutuneisiin kuluihin merkityt erät

Milj. €	2012	2011
Kulut etuus pohjaisista järjestelyistä	-4	0
Kulut maksupohjaisista järjestelyistä	-54	-54
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	-1	0
	-59	-53

Eläkekulun esittäminen laajassa tuloksessa

Milj. €	2012	2011
Liiketuloksessa		
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-4	3
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-1	-2
Hallinnon kulut	-0	-1
Rahoitustuotoissa ja -kuluissa	-2	-0
Tulosvaikuttaisesti kirjattu kulu etuus pohjaisista järjestelyistä	-6	0
Muun laajan tuloksen erissä	-44	-5
Etuus pohjaisten järjestelyiden kulu yhteensä	-51	-5

Laajan tuloksen eriin sisältyvä kumulatiivinen vakuutusmatemaattinen tappio oli 103 milj. euroa 31.12.2012 ja 58 milj. euroa 31.12.2011. Kumulatiivinen tappio 1.1.2011 oli 51 milj. euroa. Kumulatiivinen luku ei sisällä aiempien vuosien kurssieroja.

Etuuspohjaisten järjestelyjen tulosvaikutteinen kulu

Milj. €	2012	2011
Työsuoritukseen perustuvat menot	-5	-5
Korkomenot	-20	-21
Järjestelyihin kuuluvien varojen odotettu tuotto	19	21
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	0	1
Järjestelyn supistamisesta ja veloitteen täyttämisestä johtuvat voitot (+) tai tappiot (-)	-	5
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-44	-5
	-51	-5
Järjestelyihin kuuluvien varojen toteutunut tuotto	28	25

Taseeseen merkityt erät

Milj. €	2012	2011	1.1.2011
Rahastoitujen etuuspohjaisten veloitteiden nykyarvo	450	363	344
Rahastoimattomien etuuspohjaisten veloitteiden nykyarvo	327	64	67
Varojen käypä arvo	-406	-379	-354
Kirjaamattomat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	1	1	1
Nettomääräiset velat (+) / varat (-)	372	49	57

Muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien nettomääräinen velka (+)	61	7	9
---	----	---	---

Milj. €	2012	2011	1.1.2011
Velat etuuspohjaisista järjestelyistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	434	78	81
Varat etuuspohjaisissa järjestelyissä	-	-22	-16
Nettomääräiset velat (+) / varat (-)	434	56	66

Etuuspohjaisten veloitteiden nykyarvon muutos

Milj. €	2012	2011
Velote 1.1.	427	411
Muuntoerot	6	11
Työsuorituksesta johtuvat menot	5	5
Korkomenot	20	21
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	53	9
Järjestelyihin osallistuvien suorittamat maksut	1	1
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot	-	-1
Järjestelyjen supistaminen ja veloitteiden täyttäminen	-	-17
Maksetut etuudet	-19	-16
Hankitut tytäryritykset	308	-
Muu muutos	-23	3
Velote 31.12.	777	427

Järjestelyihin kuuluvien varojen muutos

Milj. €	2012	2011
Varojen käypä arvo 1.1.	379	354
Muuntoerot	7	11
Varojen odotettu tuotto	19	21
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	9	4
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyihin	8	14
Järjestelyihin osallistuvien suorittamat maksut	1	1
Järjestelyjen supistaminen ja velvoitteiden täyttäminen	-	-12
Maksetut etuudet	-19	-16
Hankitut tytäryritykset	3	-
Muu muutos	-1	3
Varojen käypä arvo 31.12.	406	379

Arvioidut maksusuoritukset järjestelyihin vuonna 2013 ovat 20 milj. euroa.

Velvoitteiden kehitys

Milj. €	2012	2011	2010	2009	2008
Etuusperäisten velvoitteiden nykyarvo	777	427	410	407	332
Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo	-406	-379	-354	-334	-288
Järjestelyjen kattamattomat velvoitteet	372	48	56	73	44

Kokemusperäiset tarkistukset

Järjestelyjen velkoihin, voitot (+) ja tappiot (-)	-4	-7	16	-3	8
Järjestelyjen varoihin, voitot (+) ja tappiot (-)	9	4	6	15	-55

Järjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen

%	2012	2011
Oman pääoman ehtoiset arvopaperit	30	32
Vieraan pääoman ehtoiset arvopaperit	1	1
Kiinteistöt	3	3
Joukkovelkakirjalainat	56	54
Muut (vakuutetut järjestelyt)	11	10
	100	100

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset

%		Yhdys- vallat	Suomi	Iso- Britannia	Saksa	Italia	Ruotsi	Itävalta	Meksiko
Diskonttokorko	2012	4,13	2,75	4,25	3,40	3,20	2,00	3,25	5,50
	2011	4,68	4,75	4,75	4,75	4,75	2,30	4,25	-
	2010	5,50	4,25	5,45	4,25	4,50	4,00	4,25	-
Tuleva palkankorotus	2012	2,00	3,60	4,15	3,00	-	-	2,50	4,00
	2011	2,00	3,70	4,25	3,00	-	-	2,50	-
	2010	3,50	3,50	4,90	3,00	-	3,50	2,50	-
Inflaatioaste	2012	-	2,00	2,90	2,00	2,00	2,00	2,00	-
	2011	-	2,00	3,00	2,00	2,00	1,50	2,00	-
	2010	-	2,00	3,65	2,00	2,00	2,00	2,00	-
Etuuksien korotus	2012	-	2,00	2,80	1,22	-	2,00	-	-
	2011	-	2,00	2,90	2,00	-	1,50	-	-
	2010	-	2,10	3,55	2,50	-	2,00	-	-
Varojen odotettu tuotto	2012	7,00	2,75	4,20	-	-	-	-	-
	2011	7,00	4,75	4,75	-	-	-	-	-
	2010	7,50	4,25	6,06	-	-	-	-	-
Terveystenhoitomenojen kasvuvauhti	2012	6,50	-	-	-	-	-	-	-
	2011	6,70	-	-	-	-	-	-	-
	2010	7,20	-	-	-	-	-	-	-

Järjestelyihin kuuluvien varojen pitkän aikavälin odotettu tuotto perustuu kyseisten varojen arvioitavissa oleviin pitkän tähtäimen tuottoihin. Arvio heijastaa omaisuuserän pitkän tähtäimen toteutuneita tuottoja kyseessä olevilla markkinoilla.

Prosenttiyksikön muutos terveydenhoitomenojen kasvuvauhdissa vaikuttaa

(muiden muuttujien pysyessä ennallaan)

Milj. €	Lisäys	Vähennys
Etuuspohjaiseen veloitteeseen	6	-5
Työsuoritukseen perustuvien menojen ja korkomenojen yhteismäärään	1	-1

26. Varaukset

Milj. €	Uudelleenjärjestely- varaukset	Ympäristökulu- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2012	39	16	8	64
Muuntoerot	1	0	0	1
Varausten lisäykset	5	6	1	12
Käytetyt varaukset	-27	-2	-1	-30
Käyttämättömien varausten peruutukset	-7	-	-0	-8
Hankitut tytäryritykset	80	20	8	107
Myydyt tytäryritykset	-	-2	-	-2
Varaukset 31.12.2012	91	39	15	145

Milj. €	2012	2011
Pitkäaikaiset varaukset	109	22
Lyhytaikaiset varaukset	36	42
	145	64

Uudelleenjärjestelyvaraukset

Huhtikuussa ja joulukuussa 2011 Outokumpu julkaisi konserninlaajuisia uudelleenjärjestelytoimenpiteitä ja kirjasi yhteensä 39 milj. euron suuruisen varauksen odotettavissa olleista uudelleenjärjestelykuluista, jotka käsittävät työsuhteen päättymiseen, sopimusten purkamiseen ja oikeudenkäynteihin liittyviä kuluja. Vuonna 2012 varauksesta käytettiin 27 milj. euroa ja 7 milj. euroa peruttiin käyttämättöminä. Aikaisemmat, Isossa-Britanniassa Sheffieldin kylmävalssaamon ja Sheffield Special Stripin sulkemiseen liittyvät varaukset ovat osittain pitkäaikaisia, ja näiden velvoitteiden arvioidaan johtavan taloudellisen hyödyn menetyksiin pääosin 2 vuoden kuluessa.

Huhtikuussa 2012 Outokumpu julkaisi uudelleenjärjestelytoimenpiteitä jatkaakseen toimintansa tehostamista kannattavuuden parantamiseksi. Odotettavissa olleista uudelleenjärjestelykuluista, jotka liittyvät enimmäkseen työsuhteen päättymiseen liittyviin kuluihin, kirjattiin 3 milj. euron varaus.

Lisäksi vuonna 2012 uudelleenjärjestelyvaraukset kasvoivat 80 milj. eurolla, liittyen hankittuihin tytäryrityksiin Inoxum-kaupan myötä. Nämä varaukset liittyvät pääosin työsuhteen päättymiseen ja sulkemisiin liittyviin kuluihin, jotka johtuvat Krefeldin sulaton sulkemisesta sekä Düsseldorf-Benrathin tehtaan tuotannon vähennyksistä.

Ympäristövaraukset

Ympäristökuluvaraukset liittyvät pääosin kaatopaikkojen sulkemiskustannuksiin, ongelmajätteiden poistokustannuksiin ja maisemointikustannuksiin tuotantolaitoksilla Suomessa, Isossa-Britanniassa, Yhdysvalloissa ja Saksassa. Suurin osa 6 milj. euron lisäyksestä vuonna 2012 liittyy maisemointikustannuksiin tehdystä varauksesta Suomessa. Hankittuihin tytäryrityksiin liittyvä 20 milj. euron varaus johtuu Inoxum-kaupasta. Suurin osa näistä varauksista liittyy Nirostan maa-alueiden maisemointiin ja kaatopaikkojen sulkemisiin. Lisäksi ympäristövarauksista purettiin 2 milj. euroa liittyen kesäkuussa 2012 myytyyn messinkiliiketoimintaan.

Ympäristökuluista johtuvien velvoitteiden arvioidaan johtavan taloudellisen hyödyn menetyksiin pääosin yli 10 vuoden kuluessa. Luonteestaan johtuen näihin varauksiin liittyy epävarmuustekijöitä, niin taloudellisen hyödyn menetyksiin kuin niiden toteutumisasjankohtiin liittyen.

Muut varaukset

Muut varaukset koostuvat pääosin varauksista liittyen riita-asioihin ja bonuksiin ja ovat luonteeltaan pääosin lyhytaikaisia. 8 milj. euron lisäys hankittuihin tytäryrityksiin liittyen johtuu Inoxum-kaupasta, ja se on aiheutunut pääosin riita-asioista.

Kirjatut varaukset perustuvat johdon parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä.

27. Korolliset velat

Milj. €	2012	2011
Pitkäaikaiset		
Joukkovelkakirjalainat	399	250
Lainat rahoituslaitoksilta	924	570
Eläkelainat	173	180
Rahoitusleasing-velat	204	156
Lainat lähipiiriltä	1 230	-
Muut pitkäaikaiset velat	6	6
	2 935	1 161
Lyhytaikaiset		
Joukkovelkakirjalainat	-	150
Lainat rahoituslaitoksilta	362	304
Eläkelainat	37	33
Rahoitusleasing-velat	14	12
Yritystodistukset	301	495
Muut lyhytaikaiset velat	4	3
	718	998

Osa veloista sisältää rahoituskovenantin.

Joukkovelkakirjalainat

Milj. €	Korko, %	Nimellisarvo	2012	2011
Kiinteäkorkoiset				
2010–2015	5.125	250	250	250
2012–2016	5.875	150	150	-
Vaihtuvakorkoiset				
2007–2012		150	-	150
			400	400

Rahoitusleasing-velat

Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä

Milj. €	2012	2011
Enintään 1 vuosi	20	18
1–5 vuotta	67	59
Yli 5 vuotta	315	119
Tulevat rahoituskulut	-185	-28
Vähimmäisvuokrien nykyarvo	218	168

Vähimmäisvuokrien nykyarvo

Milj. €	2012	2011
Enintään 1 vuosi	14	13
1–5 vuotta	46	42
Yli 5 vuotta	158	113
Vähimmäisvuokrien nykyarvo	218	168

Rahoitusleasing-velkoihin sisältyy vuokrasopimus yhteen rakennukseen, joka on vuokrattu edelleen rahoitusleasing-sopimuksella. Tähän sopimukseen liittyvä rahoitusleasing-saatava on 6 milj. euroa (2011: 6 milj. euroa).

28. Ostovelat ja muut velat

Milj. €	2012	2011
Pitkäaikaiset		
Korottomat		
Ostovelat	-	40
Muut velat	5	5
	5	45
Lyhytaikaiset		
Korolliset		
Korkovelka	21	17
Korottomat		
Ostovelat	1 210	527
Palkka- ja henkilöstösivukulujaksotukset	111	81
Arvonlisäverovelka	24	17
Saadut ennakot	18	7
Ennakkonpidätys- ja sosiaalikulovelka	11	8
Muut siirtyvät erät	58	44
Muut velat	85	11
	1 518	694

29. Vastuusitoumukset

Milj. €	Konserni		Emoyhtiö	
	2012	2011	2012	2011
Annetut pantit 31.12.				
Kiinnitykset maa-alueisiin	320	247	-	-
Muut pantit	9	9	-	-
Takaukset 31.12.				
Tytäryhtiöiden puolesta				
Rahoituksen vakuudeksi	-	-	264	225
Kaupallisten ja muiden sitoumusten vakuudeksi	27	34	26	34
Osakkuusyhtiöiden puolesta				
Rahoituksen vakuudeksi	0	0	-	-
Muut vastuut	32	38	32	38

Konsernin eläkelainojen ja muiden sitoumusten vakuudeksi on annettu Tornion tuotantolaitokseen kiinnitettyjä panttivelkakirjoja 258 milj. euroa.

Outokumpu Oyj vastaa osakesarjaomistuksensa suhteessa Kymppivoima Tuotanto Oy:ssä ja Etelä-Pohjanmaan Voima Oy:ssä niistä kustannuksista, vastuista ja veloista, jotka edelleen kohdistuvat Rapid Power Oy:n välittämään sähköön. Rapid Power Oy:n nettovelat vuoden 2012 lopussa olivat noin 75 milj. euroa (2011: 92 milj. euroa), joista Outokumpu Oyj:n vastuu on yksi kolmasosa. Outokumpu Oyj vastaa osakesarjaomistuksensa suhteessa Etelä-Pohjanmaan Voima Oy:ssä niistä kustannuksista, vastuista ja veloista, jotka edelleen kohdistuvat Tornion Voima Oy:n välittämään sähköön. Tornion Voima Oy:n nettovelat vuoden 2012 lopussa olivat noin 36 milj. euroa (2011: 37 milj. euroa), joista Outokumpu Oyj:n vastuu on alle yksi viidesosa. Nämä vastuut on esitetty muissa vastuissa.

Kaikkia Inoxum-yhtiöiden puolesta annettuja takauksia ei ollut siirretty Outokumpu Oyj:lle vielä 31.12.2012 mennessä.

Ei purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat

Milj. €	2012	2011
Enintään 1 vuosi	18	11
1–5 vuotta	38	28
Yli 5 vuotta	47	37
	103	76

Vuokrasopimukset sisältävät konserniyhtiöiden toimitiloistaan solmimia vuokrasopimuksia.

Konsernin taseen ulkopuoliset investointisitoumukset 31.12.2012 olivat 163 milj. euroa (31.12.2011: 169 milj. euroa).

Outokumpu omistaa Voimaosakeyhtiö SF:n kautta noin 10 % ydinvoimayhtiö Fennovoima Oy:stä, jonka operatiivisista kuluista Outokumpu vastaa omistuksensa suhteessa.

30. Riita-asiat

Myytyä kupariliiketoimintaa koskevat siviilikanteet

Euroopan komission kartellitutkimus; kupariset vesijohtoputket

Syyskuussa 2004 Euroopan komissio määräsi Outokummulle sakon kuparisia vesijohtoputkia koskevassa kartellitutkimuksessa. Euroopan komissio totesi päätöksessään, että useampi yhtiö, mukaan lukien Boliden AB ("Boliden"), IMI Plc, IMI Kynoch Ltd (yhdessä IMI Plc:n kanssa "IMI"), KME Group, Wieland Werke, Outokumpu sekä Outokumpu Copper Products (nykyään Luvata), oli mukana asettamassa määrähintoja ja jakamassa markkinoita Euroopan kuparivesijohtoputkimarkkinoilla kesäkuun 1988 ja maaliskuun 2001 välisenä aikana.

Lokakuussa 2012 Boliden ja IMI ovat nostaneet vahingonkorvauskanteen Outokumpua vastaan Englannin ja Walesin tuomioistuimissa, sen jälkeen kun Travis Perkins PLC:hen kuuluvat yhtiöt haastoivat Bolidenin ja IMI:n oikeuteen taloudellisista menetyksistä, jotka liittyvät Euroopan komission vuonna 2004 tekemään päätökseen määrähintojen asettamisesta ja markkinoiden jakamisesta Euroopan kuparivesijohtoputkimarkkinoilla. Outokumpu uskoo, että syytökset ovat perusteettomia ja aikoo puolustaa itseään.

Euroopan komission kartellitutkimus; kupariset teollisuusputket

Toukokuussa 2009 päätökseen saatuun kuparisten teollisuusputkien EU:n kartellitutkimukseen liittyen Outokumpu Oyj on vuodesta 2004 lähtien ollut vastaajana kuparisten teollisuusputkien kartellitutkimuksiin liittyvissä siviilikanteissa, jotka on nostettu Outokumpua sekä sen myytyä teollisuusputkien liiketoimintaa vastaan Yhdysvalloissa.

Viimeinen Yhdysvalloissa vireillä oleva siviilikanne on Carrier Corporationin ("Carrier") vuonna 2006 Memphisissä, Tennesseeen osavaltion läntisen piirin tuomioistuimessa Outokumpu Oyj:tä ja Outokumpu Copper Franklin, Inc:tä vastaan nostama kanne, joka perustuu väitteeseen, että Outokumpu Oyj ja Outokumpu Copper Franklin, Inc. ovat osallistuneet maailmanlaajuiseen hinta- ja markkinoidenjakokartelliin ilmastointiputkien ja lämmönvaihdinten sekä niihin liittyvien sovellusten markkinoilla vähintään ajanjaksolla 1989–2001. Kanteessa vaaditaan määrältään yksilöimätöntä vahingonkorvausta. Carrierin kanne hylättiin heinäkuussa 2007. Carrier valitti tuomiosta, ja maaliskuussa 2012 Yhdysvaltain liittovaltion kuudennen piirin vetoomusoikeus kumosi päätöksen hyläten valituksen ja siirsi tapauksen Tennesseeen osavaltion läntiseen liittotuomioistuimeen jatkokäsittelyyn. Outokumpu uskoo, että syytökset ovat perusteettomia ja aikoo puolustaa itseään.

Vuonna 2010 sama kantajaryhmä kuin Yhdysvaltain oikeudenkäynnissä nosti siviilikanteen Outokumpu Oyj:tä (sekä kahta muuta vastaajaryhmää) vastaan Englannin ja Walesin tuomioistuimissa. Kantajat väittävät kärsineensä kartellin seurauksena vahinkoa eri puolilla Eurooppaa ja hakevat korvauksia kolmelta vastaajaryhmältä yhteisvastuullisesti tai vaihtoehtoisesti yhdessä ja erikseen. Kantajien lähtökohtainen korvausvaatimus väitetyistä vahingoista on suuruudeltaan yhteensä noin 20 miljoonaa puntia (ilman korkoa). Outokumpu on riitauttanut Englannin ja Walesin tuomioistuinten tuomiovallan asian käsittelyssä ja lokakuussa 2011 ylempi tuomioistuin (High Court of Justice, Chancery Division) hylkäsi Outokummun vaatimukset toimivallan riitauttamisesta. Kaikki vastaajat hakivat lupaa valittaa päätöksestä vetoomustuomioistuimen siviilioikeudelliseen jaokseen. Vetoomustuomioistuimen siviilioikeudellinen jaos myönsi tammikuussa 2012 valitusluvan. Maaliskuussa 2012 vetoomustuomioistuimen siviilioikeudellinen jaos myönsi, että Carrier on päässyt julkistamattomaan sopimukseen yhden vastaajaryhmän kanssa. Vetoomustuomioistuimen siviilioikeudellisen jaoston istunto Outokummun vaatimuksesta riitauttaa tuomioistuinten tuomiovaltaa pidettiin kesäkuussa 2012. Vetoomustuomioistuimen siviilioikeudellinen jaos hylkäsi valitukset syyskuussa 2012, ja Outokumpu yhdessä toisen vastaajan kanssa on hakenut lupaa valittaa päätöksestä korkeimpaan oikeuteen. Asian käsittely alemmassa tuomioistuimessa on pysähdyksissä, kunnes korkein oikeus tekee päätöksensä valitusluvasta. Outokumpu katsoo, että kantajan väitteet ovat perusteettomia ja aikoo puolustautua niitä vastaan oikeudenkäynnissä.

Näihin kolmeen kanteeseen liittyen ei ole tehty varauksia. Outokumpu on luopunut kupariliiketoiminnasta myymällä pääosan liiketoiminnoista vuonna 2005 ja loppuosan vuonna 2008. Nordic Capitalin kanssa tehtyyn kuparituoteliiketoiminnan myyntiä koskevaan sopimukseen liittyen Outokumpu on sitoutunut korvaamaan Nordic Capitalille yllä mainituista kanteista mahdollisesti aiheutuvat vahingot.

Tullin tutkimukset liittyen Tornio Worksin Venäjän vientiin

Suomen Tulli käynnisti maaliskuussa 2007 rikostutkimuksen liittyen Outokummun Tornio Worksin Venäjän vientikäytäntöihin. Epäiltiin, että kaakkoissuomalaisessa huolintayrityksessä oli tehty virheellisiä ja/tai väärennettyjä kauppalaskuja ruostumattoman teräksen viennissä Venäjälle. Tullin esitutkinnassa selvitettiin Outokumpu Tornio Worksin mahdollista osuutta virheellisten ja/tai väärennettyjen kauppalaskujen tekemiseen kyseisessä huolintayrityksessä. Kesäkuussa 2009 Suomen Tulli sai esitutkintansa päätökseen ja saattoi asian syyttäviviranomaisten syyteharkintaan. Syyttäjä totesi marraskuussa 2010 Suomen Tullin esittämät epäilyt kirjanpitorikoksesta ja väärennyksestä aiheettomiksi. Huolimatta syyttäjän maaliskuussa 2011 tekemästä päätöksestä Outokumpua ja viittä sen palveluksessa olevaa henkilöä vastaan nostettiin syytteet rahanpesusta liittyen Tornio Worksin Venäjän vientikäytäntöihin vuosina 2004–2006. Lisäksi syyttäjä esitti Suomen valtion puolesta vaatimuksen rahanpesun kohteena olleiden varojen menettämisestä. Kesäkuussa 2011 kaikki kanteet hylättiin ja Suomen valtio määrättiin maksamaan Outokummulle 1,2 miljoonaa euroa oikeudenkäyntikustannusten korvauksia. Syyttäjä valitti elokuussa 2011 käräjäoikeuden Outokumpua ja kolmea syytettynä ollutta työntekijää koskevasta päätöksestä sekä määräyksestä korvata Outokummulle sen oikeudenkäyntikustannukset. Valitusprosessi alkoi Kouvolan hovioikeudessa helmikuussa 2012 ja 19.4.2012 hovioikeus antoi tuomion, jolla se kumosi kaikki syyttäjän vaatimukset. Kesäkuussa 2012 valtiosyyttäjä haki korkeimmalta oikeudelta valituslupaa asiassa.

Riita oikeudesta keksintöön, Outotec vs. Outokumpu

Tammikuussa 2013 Outokumpu tiedotti kiistasta ferrokromin valmistusmenetelmään liittyvän keksinnön oikeuksista. Lisätietoja liitteessä 33. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.

Oikeudenkäynnit tulipalosta AST:n Torinon tuotantolaitoksessa

Joulukuussa 2007 AST:n tuotantolaitoksen linjalla 5 Torinossa Italiassa sattui tulipalo, joka johti seitsemän AST:n työntekijän kuolemaan. Toukokuussa 2008 Torinon yleinen syyttäjä nosti syytteen AST:tä ja sen kuutta työntekijää (kolmea johtajaa ja kolmea esimiestä) vastaan. AST:tä syytettiin kuolemantuottamuksesta ja vammantuottamuksesta työturvallisuusmääräysten laiminlyönnin seurauksena. AST:n toimitusjohtajaa syytettiin törkeästä kuolemantuottamuksesta, törkeästä tuhopoltosta sekä tahallisesta turvallisuuslaitteiden tai turvallisuusvarotoimien poistamisesta tai puuttumisesta työpaikalla. Muita viittä AST:n työntekijää syytettiin kuolemantuottamuksesta, tuottamuksellisesta tuhopoltosta sekä tahallisesta turvallisuuslaitteiden tai turvallisuusvarotoimien poistamisesta tai puuttumisesta työpaikalla. Suulliset käsittelyt pidettiin tammikuun 2009 ja huhtikuun 2011 välisenä aikana, minkä jälkeen tuomioistuin antoi tuomionsa. Kaikki yksittäiset vastaajat todettiin syällisiksi ja heille määrättiin vankeustuomiot, jotka vaihtelivat 10 vuodesta ja 10 kuukaudesta 16 vuoteen ja 6 kuukauteen. Tuomioistuin määräsi myös AST:lle 1 miljoonan euron sakon, AST:n omaisuuden takavarikoinnin 0,8 miljoonan euron edestä (investointi, joka väitetysti olisi tarvittu Torinon tuotantolaitoksen tulipalon ehkäisemiseksi), julkisten etujen, rahoituksen, tukien ja avustusten epäämisen kuudeksi kuukaudeksi, tuotteiden tai palvelujen mainostuskiellon kuudeksi kuukaudeksi sekä tuomion julkistamisen useissa kansallisissa sanomalehdissä ja Ternin kaupungintalolla. Lisäksi vastaajat tuomittiin yhdessä ja erikseen rikosoikeudellisesti velvollisiksi suorittamaan vahingonkorvauksina noin 5,8 miljoonaa euroa 52 kantajalle (useille yhteisöille, Torinon tuotantolaitoksen entisille työntekijöille ja tulipalon uhrien perheenjäsenille). Tuomioistuin määräsi linjan 5, joka takavarikoitiin todistusaineistoksi välittömästi tulipalon jälkeen, pidettäväksi takavarikoituna tuomion lainvoimaiseksi tulon saakka. Tuomio ei ole lainvoimainen, koska vastaajilla on valitusoikeus. Tammikuussa 2012

kaikki vastaajat (AST mukaan lukien) valittivat tuomiosta. AST on tehnyt sovittelusopimuksen 50 kantajan kanssa 52:sta, joille tuomioistuin määräsi korvauksia, ("Rikosoikeudellinen sovittelusopimus"). Rikosoikeudellisen sovittelusopimuksen mukaisesti 50 kantajaa luopui kaikista vaatimuksistaan tapauksen osalta ja sopivat pidättäytyvänsä kaikista lisäkanteista valitusmenettelyn ajaksi. Rikosoikeudellisen sovittelusopimuksen mukaisesti AST maksoi 50 kantajalle sovittelukorvauksena 7,4 miljoonaa euroa (korot ja oikeudenkäyntikulut mukaan lukien) tammikuussa 2012. Tammikuussa 2012 Inoxum maksoi myös lopuille kahdelle kantajalle heidän osuutensa oikeuden määräämästä korvauksesta, 0,2 miljoonaa euroa. Vuonna 2008 ennen oikeudenkäynnin alkua Inoxum teki sovittelusopimuksen kuolleiden työntekijöiden perheiden kanssa ("Oikeudenkäyntiä edeltävä sovittelusopimus"). Oikeudenkäyntiä edeltävän sovittelusopimuksen mukaisesti Inoxum maksoi noin 13 miljoonaa euroa (palkkiot mukaan lukien) kuolleiden työntekijöiden perheille. Vuonna 2008 maksettu korvaus katettiin kokonaan vakuutuksella, ja vakuutuksen odotetaan kattavan myös tammikuussa 2012 maksetut sovittelukorvaukset. Eräs onnettomuudesta selvinnyt Torinon tuotantolaitoksen entinen työntekijä nosti siviilioikeudessa noin 1,0 miljoonan euron vahingonkorvauskanteen (lisättyä arvonkorotuksella, koroilla ja kustannuksilla) 10.10.2012. Vaikka tämän työntekijän kanssa oli saavutettu sovinto hänen vahingonkorvausvaateistaan rikosoikeudellisessa menettelyssä liittyen tahalliseen turvallisuuslaitteiden tai turvallisuusvarotoimien poistamiseen tai puuttumiseen työpaikalla (Italian rikoslain artikla 437), niin tämä työntekijä nimenomaisesti varasi oikeuden nostaa erillisen vahingonkorvauskanteen johtuen yllä mainittuun onnettomuuteen liittyvästä ruumiillisesta haitasta. Torinon toimivaltainen tuomioistuin on sopinut ensimmäisen kuulemisen helmikuulle 2013. Rikosoikeudellinen käsittely yksityishenkilöitä ja AST:tä vastaan jatkuu, koska kaikki vastaajat ovat valittaneet tuomiosta. Valitusta koskeva oikeudenkäynti alkoi marraskuussa 2012. Valitustuomioistuimen päätöstä odotetaan helmikuun lopussa tai maaliskuun alussa 2013. Jos AST katsotaan syylliseksi, sille voidaan määrätä sakkoja, joiden ei kuitenkaan oleteta olevan olennaisia.

Euroopan komission määräämä kartellisakko

Maaliskuussa 2011 EU:n tuomioistuin pysytti voimassa Euroopan komission joulukuussa 2006 tekemän päätöksen ("Vuoden 2006 päätös"), jolla Nirostan juridinen edeltäjä, ThyssenKrupp Stainless AG, oli määrätty maksamaan 3,2 miljoonan euron suuruinen kartellisakko. Vuoden 2006 päätös perustuu Euroopan komission vuonna 1998 tekemään päätelmään ("Vuoden 1998 päätelmä"), jonka mukaan vuosina 1993–1998 tietyt ruostumattoman teräksen tuottajat, mukaan lukien Inoxum ja eräät sen juridiset edeltäjät, rikkoivat Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen 65 artiklan 1 kohtaa osallistumalla hinnanmääräämisjärjestelyyn muiden ruostumattoman teräksen tuottajien kanssa. Väitetyssä hinnanmääräämisjärjestelyssä muutettiin ja sovellettiin yhdessä sovitulla tavalla ruostumattoman teräksen perushintaan lisättävän seosainelisan laskennassa käytettäviä viitearvoja. Vuoden 1998 päätelmästä valitettiin tämän jälkeen, ja se mitätöitiin menettelyllisistä syistä koskien Inoxumin vastuuta yhden oikeudellisen edeltäjänsä osalta. Mitätöinnin seurauksena Euroopan komissio käynnisti uuden oikeudenkäynnin, joka johti Vuoden 2006 päätökseen. Inoxumin valitus Vuoden 2006 päätöksestä hylättiin. Huhtikuussa 2011 Inoxum jätti valituksen (Verfassungsbeschwerde) Saksan perustuslakituomioistuimeen (Bundesverfassungsgericht) pyytäen tuomioistuinta julistamaan Vuoden 2006 päätöksen tiettyjen Saksan perustuslain (Grundgesetz) mukaisten perusoikeuksien vastaiseksi. Saksan perustuslakituomioistuin ei ole päättänyt, hyväksyykö se perustuslaillista valitusta käsiteltäväkseen. Korkoineen Inoxum joutuisi maksamaan yli 4 miljoonaa euroa, mikäli sen valitus Saksan perustuslakituomioistuimeen hylätään ja Vuoden 2006 päätöksen mukainen sakko pannaan täytäntöön.

Rikosoikeudellinen menettely Inoxumin Krefeldin ruostumattoman teräksen tuotantolaitoksen päästöistä ilmaan vuonna 2010

Marraskuussa 2010 ilmeni, että ilmassa Inoxumin Krefeldin tuotantolaitoksen lähellä oli korkeita nikkeli- ja kromihiukkasmääriä. Maaliskuussa 2011 Krefeldin yleinen syyttäjä aloitti rikosoikeudellisen menettelyn Nirostan johtoryhmän jäsentä vastaan väitetyjen lainvastaisten päästöjen johdosta. Rikosoikeudellinen menettely hylättiin 27.6.2012.

AST:n sähkötariffia koskeva käsittely

Euroopan komissio päätti vuonna 2007, että AST:lle vuonna 1963 hyvityksenä vesivoimakapasiteetin takavarikoimisesta Italian energiasektorin kansallistamisen osana myönnettyjen suosivien sähkötariffien laajentaminen vuoteen 2010 asti olivat olleet laitonta valtiontukea vuodesta 2005 lähtien. Komissio väitti, että vuoden 2005 suosituimmuussähkötariffeja ei enää voida pitää vuonna 1963 tapahtuneen takavarikon hyvitystoimina. AST, kaksi muuta suosivan sähkötariffin edunsaajaa ja Italian tasavalta nostivat päätöksestä kanteen Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen 1.7.2010. AST valitti tuomiosta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin hylkäsi AST:n kanteen 6.10.2011 lopullisella päätöksellään ja vahvisti Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen. Valituksen hylkäämisellä ei ollut haitallista taloudellista vaikutusta AST:hen, koska se oli jo maksanut takaisin laajennetun suosituimmuustariffin perusteella vuodesta 2005 lähtien saamansa edut.

Lisäksi kansallisella tasolla on vireillä oikeudenkäynti suosituimmuussähkötariffista. Italian sähköenergia- ja kaasuviranomainen (Autorità per l'energia elettrica e il gas) muutti tariffin laskutapaa 8.8.2004 antamallaan päätöksellä, joka tuli voimaan syyskuussa 2004. Tämä vähensi vuonna 1991 muutetun ja laajennetun suosituimmuussähkötariffin mukaisesti AST:n saamia etuuksia syyskuun 2004 ja vuoden 2007 lopun välisenä aikana 11 miljoonaa euroa. Vuonna 1991 muutettu ja laajennettu tariffi tuli jälleen voimaan komission vuoden 2005 muutoksia ja laajennuksia vastaan nostaman menettelyn johdosta. AST valitti menestyksekkäästi 8.8.2004 annetusta päätöksestä Lombardian hallinnolliseen tuomioistuimeen Italiassa vuonna 2005. Italian energia- ja kaasuviranomainen valitti hallinnollisen tuomioistuimen päätöksestä Italian valtioneuvostoon (Consiglio di Stato). Valitusmenettelyn aikana vuonna 2010 AST ja Italian energia- ja kaasuviranomainen sopivat tarkistetusta laskentamenetelmästä. Tästä sopimuksesta huolimatta Italian valtioneuvosto hyväksyi valituksen 2.12.2011. AST teki 27.12.2011 Italian valtioneuvostoon sen päätöksestä valituksen, joka on tällä hetkellä vireillä.

Lisäksi AST valmistelee Italian valtioneuvoston päätöksestä valitusta Italian korkeimpaan muutoksenhakutuomioistuimeen (Corte Suprema di Cassazione). Jos valitus hyväksytään, AST voi olla oikeutettu enintään 11 miljoonan euron korvaukseen Italian tasavallalta. Jos AST:n valitus hylätään, AST:lle ei odoteta aiheutuvan haitallisia taloudellisia vaikutuksia. Lisäksi maaliskuussa 2005 suosituimmuussähkötariffien mukaisten hyvitysten maksusta vastaava viranomainen ilmoitti tarkastavansa AST:lle vuosina 2000–2004 maksetut hyvitykset. Tarkastus on tällä hetkellä vireillä.

Oikeudenkäynti asbestille altistumisen aiheuttamista vammoista

VDM on yksi useista vastaajista New Yorkin osavaltion tuomioistuimissa Yhdysvalloissa nostetussa kanteessa, jossa kantajat vaativat vahingonkorvausta vammoista, joiden väitetään aiheutuneen VDM:n teräksestä valmistetuista asbestia sisältäneistä lentokone- ja avaruusteknologian tuotteista, joille kantaja on väitetysti altistunut 14 vuoden iästä lähtien suorittaessaan autojen jarrujen korjaustöitä, työskennellessään laivastossa lämpökattiloiden läheisyydessä ja 1960- ja 1970-luvuilla suorittaessaan muita töitä, joissa käytettiin ”pennejä” paalutuskoneiden iskunvaimentimina. Kantaja väittää pennien sisältäneen asbestia, ja vaikka paalutuskoneiden ei väitetä sisältäneen asbestia, jotkin paalutuskoneet olivat ”Kruppin” valmistamia. Kantaja ei väitä VDM:n valmistaneen pennejä. ThyssenKrupp USA on jo vapautettu oikeudenkäynnistä. Tapauksen oikeudenkäynnin uskotaan alkavan muutaman seuraavan kuukauden kuluessa, mutta VDM pyrkii saamaan kumotuksi väitteet sitä vastaan, koska niiden katsotaan olevan perusteettomia.

SPS:n ja SKS:n oikeudenkäynti pääomainvestoinneista

Inoxumin ja SPS yhteisyrityksenä toimivan kylmävalssaamon SKS:n rekisteröity osakepääoma on 428,9 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Koska SKS:n hyväksytyä osakepääomaa ei ole maksettu kokonaan, SKS:n hallitus päätti

3.11.2011, että Inoxumin ja SPS:n pitäisi maksaa loput SKS:n osakepääomasta, 112,5 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria, omistusosuksiensa suhteessa (Inoxum 60 % ja SPS 40 %). Päätöksen mukaan Inoxumin piti sijoittaa 67,5 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria ja SPS:n 45 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria SKS:n osakepääomaan. Lisäksi päätöksessä todettiin, että jos SPS ei maksa osuuttaan, Inoxumilla on oikeus maksaa SPS:n osuus ja laimentaa vastaavasti SPS:n omistusta SKS:ssä. SPS:n nimittämät jäsenet hallituksessa vastustivat päätöstä, mutta se hyväksyttiin Inoxumin nimittämien jäsenten tuella, jotka muodostavat enemmistön SPS:n hallituksessa.

31.12.2012 Inoxum on suorittanut vaaditut 67,5 miljoonan Yhdysvaltain dollarin pääomainvestoinnit ja SPS ei ole maksanut mitään. SPS väittää hallituksen päätöstä mitättömäksi, ja se teki tammikuussa 2012 valituksen hallituksen päätöksen ja pääomainvestointia koskevan velvollisuutensa pätevydestä. SKS ja SPS jättivät helmikuussa 2012 yhteisen hakemuksen käsittelyn keskeyttämisestä sopimusneuvottelujen edistämiseksi. Inoxum ja SPS solmivat 12.5.2012 sopimuksen, jolla SPS tunnusti Inoxumiin tekemänsä pääomasijoituksen ja sopimuksen mukaan SPS voi maksaa 45 miljoonan dollarin osuutensa pääomasijoituksesta vuoden 2015 loppuun mennessä. Siihen asti SKS:n osakeomistus pysyy muuttumattomana ottamatta huomioon, ettei SPS ole maksanut osuuttansa osakepääomasta. Tämän nojalla toukokuussa 2012 SPS perui hallituksen päätöstä ja sen osakepääoman sijoitusvelvollisuutta koskevan valituksensa.

Meksikosta, Saksasta ja Italiasta tuotua ruostumatonta teräsnauhaa ja -levyä koskeva polkumyöntitulli

Yhdysvaltain kauppaministeriö ("USDOC") asetti 27.7.1999 polkumyynnin vastaiset tullit ruostumatonta teräslevyn ja -nauhan tuonnille muun muassa Meksikosta, Saksasta ja Italiasta. Yhdysvaltojen polkumyynnin vastaiset lait ja tasoitustullilait sallivat erityisten lisätullien asettamisen tuontitavaroille, joita katsotaan myydyin alle käyvän arvon tai joita katsotaan tuetun hallituksen toimenpitein. Mexinox USA, AST ja Nirosta ovat olleet Mexinox-liiketoiminnan ruostumatonta teräslevyn ja -nauhan rekisteröity maahantuojia Yhdysvaltoihin sen jälkeen, kun polkumyynnin vastainen tulli asetettiin. Näin ollen Mexinox USA, AST ja Nirosta olivat vastuussa käteistalletusten tekemisestä arvioituja polkumyynnin vastaisia tulleja varten ja tulisivat olemaan vastuussa lopullisista määräytyistä polkumyöntitulleista. USDOC vahvistaa tullimaksut vuosikatsauksissaan 12 kuukauden ajanjaksoille. Mexinox USA:lle on lopullisesti vahvistettu noin 27 miljoonan dollarin tullimaksut ensimmäiselle viidelle 12 kuukauden ajanjaksolle, ja sille määrätään automaattisesti tullimaksut kahdelle muulle ajanjaksolle. Mexinox USA:lla on potentiaalinen, noin 36 miljoonan dollarin polkumyynnin vastaista tullia koskeva vastuu jäljelle jääville viidelle ajanjaksolle. Meksikon hallitus nosti kanteen Maailmankauppajärjestön ("WTO") riitojenratkaisuelimessä näiden päätösten osalta. Meksiko sai myönteisen päätöksen ja vaatimustenmukaisuusmenettelyt ovat meneillään, mutta WTO-kiistat ovat normaalisti tulevaisuutta koskevia, eivätkä ne johda palautuksiin lopullisista määräytyistä tulleista. Polkumyöntitullit koskien Meksikosta, Saksasta ja Italiasta tuotua ruostumatonta teräsnauhaa ja -levyä peruttiin 25.7.2011 johtuen USITC:n kielteisestä päätöksestä. Näin ollen kaikki tämän päivämäärän jälkeen tehdyt polkumyöntitalletukset olisi palautettava korkoineen eikä tämän päivämäärän jälkeen uusia polkumyöntitulleja tulisi määrätä koskien ruostumatonta teräsnauhaa ja -levyä tuontia Meksikosta, Saksasta ja Italiasta ehdollisena jäljempänä selostetulle valitusmenettelylle koskien tuontia Meksikosta. Polkumyöntitapauksen Yhdysvaltalaiset kantajat valittivat USITC:n ratkaisusta New Yorkissa sijaitsevaan Yhdysvaltain kansainvälisen kaupan tuomioistuimeen koskien Meksikosta tuonnille asetetun polkumyynnin vastaisen tullin kumoamiseksi. Marraskuun 15. päivä 2012 tuomioistuin hylkäsi kantajien vaatimukset.

31. Lähipiiritapahtumat

Outokummulla on lähipiiritapahtumia yhtiön ylimmän johdon, ThyssenKrupp AG:n, osakkuusyhtiöidensä ja yhteisyritystensä kanssa. Nämä tapahtumat on esitetty alla olevissa taulukoissa. Merkittävimmät osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset on lueteltu liitetiedossa 13. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin. Tytäryritykset on lueteltu liitetiedossa 32. Tytäryritykset 31.12.2012.

Outokumpu on ThyssenKrupp AG:n ja Solidium Oy:n osakkuusyhtiö. ThyssenKruppin omistusosuus Outokummusta 31.12.2012 oli 29,9 % ja Solidiumin 21,8 %.

Liiketoimet ja avoimet saldot ThyssenKrupp AG:n kanssa

Milj. €	2012	2011
Korkokulut	-1	-
Myyntisaamiset ja muut saamiset	31	-
Korolliset varat	9	-
Lainainstrumentti ThyssenKruppille	1 230	-
Ostovelat ja muut velat	41	-
Muut korolliset velat	62	-

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten kanssa

Milj. €	2012	2011
Myynnit	0	0
Ostot	-3	-5
Korkotuotot	-	0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	8	0
Ostovelat ja muut velat	0	-

Muut lähipiiritapahtumat

31.12.2012 merkittävät lähipiiritapahtumat sisälsivät myös 2 milj. euron kauppahintasaatavan liittyen 30.9.2011 toteutettuun kauppaan. Kaupassa 36 % Outokumpu Stainless Tubular Products (OSTP) -liiketoiminnasta myytiin Tubinoxia-yhtiölle, jonka omistaja toimii OSTP:n toimitusjohtajana.

Vuonna 2011 Outokumpu myi Solidium Oy:lle omistuksensa Talvivaaran Kaivososakeyhtiö Oyj:ssä.

Ylimmän johdon työsuhde-etuudet

Tuhatta €	2012				2011			
	Palkat ja palkkiot luontais-etuineen	Tulos- ja hanke-palkkiot	Osake-palkkiot	Yhteensä	Palkat ja palkkiot luontais-etuineen	Tulos- ja hanke-palkkiot	Osake-palkkiot ja optiot	Yhteensä
Hallitus								
Hallituksen puheenjohtaja	13	-	80	93	10	-	80	90
Hallituksen varapuheenjohtaja	14	-	46	59	8	-	46	54
Muut jäsenet	86	-	180	266	71	-	180	251
Konsernin johtoryhmä								
Toimitusjohtaja Seitovirta ¹⁾	883	90	-	973	452	-	-	452
Toimitusjohtaja Rantanen	-	-	-	-	2 323	150	-	2 473
Toimitusjohtajan sijainen	300	71	-	371	339	68	-	406
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	1 390	194	-	1 584	2 136	247	-	2 383

¹⁾ Vuoden 2012 palkat ja palkkiot luontaisetuineen sisältää 271 tuhatta euroa veroja ja sosiaaliturvamaksuja Inoxum-yrityskauppaan liittyvästä osakekannustimesta.

Ylimmältä johdolta ei ollut lainasaamisia 31.12.2012 (31.12.2011: - milj. euroa). Lisätietoja ylimmän johdon työsuhde-etuuksista löytyy vuosikertomuksen sivulta Palkitseminen.

32. Tytäryritykset 31.12.2012

		Maa	Konsernin omistus-osuus, %
Stainless Coil EMEA			
Outokumpu A/S		Tanska	100
Outokumpu Benelux B.V.		Alankomaat	100
Outokumpu B.V.		Alankomaat	100
Outokumpu Chrome Oy		Suomi	100
Outokumpu Distribution Oy		Suomi	100
Outokumpu EMEA GmbH	2)	Saksa	100
Outokumpu Gebouwen B.V.		Alankomaat	100
Outokumpu Istanbul Dis Ticaret Limited Sirketi	*)	Turkki	100
Outokumpu Kft.		Unkari	100
Outokumpu, Lda.	*)	Portugali	100
Outokumpu N.V.		Belgia	100
Outokumpu Rossija Oy	*)	Suomi	100
Outokumpu S.A.S.		Ranska	100
Outokumpu S.A.		Espanja	100
Outokumpu Shipping Oy		Suomi	100
Outokumpu Sp. z o.o.		Puola	100
Outokumpu S.r.l.		Romania	100
Outokumpu s.r.o.		Tšekin tasavalta	100
Outokumpu Stainless B.V.		Alankomaat	100
Outokumpu Stainless Holding GmbH		Saksa	100
Outokumpu Stainless Oy		Suomi	100
Sogepar Ireland Limited		Irlanti	100
Sogepar UK Limited		Iso-Britannia	100
ThyssenKrupp Nirosta Präzisionsband GmbH	2)	Saksa	100
ThyssenKrupp SILCO-INOX Szervizközpont Kft	2)	Unkari	100
ThyssenKrupp Stainless Benelux B.V.	2)	Alankomaat	100
ThyssenKrupp Stainless DVP, S.A.	2)	Espanja	100
ThyssenKrupp Stainless France S.A.S.	2)	Ranska	100
ThyssenKrupp Stainless International GmbH	2)	Saksa	100
ThyssenKrupp Stainless Istanbul Çelik Servis Merkezi A.S.	2)	Turkki	100
ThyssenKrupp Stainless Polska Sp.z o.o.	2)	Puola	100
ThyssenKrupp Stainless UK Ltd.	2)	Iso-Britannia	100
Tubificio di Terni S.p.A.	2)	Italia	97
Stainless Coil Americas			
Mexinox Trading S.A. de C.V.	2)	Meksiko	100
Mexinox USA Inc.	2)	Yhdysvallat	100
Outokumpu Brasil Comercio de Metais Ltda.		Brasilia	100
ThyssenKrupp Fortinox S.A.	2)	Argentiina	80
ThyssenKrupp Mexinox CreatelT, S.A. de C.V.	2)	Meksiko	100
ThyssenKrupp Mexinox Participations, S.A. de C.V.	2)	Meksiko	100
ThyssenKrupp Mexinox S.A. de C.V.	2)	Meksiko	100
ThyssenKrupp Stainless USA, LLC	2)	Yhdysvallat	100
Stainless Asia Pacific			
Outokumpu Asia Pacific Ltd		Kiina	100
Outokumpu India Private Limited		Intia	100
Outokumpu K.K.		Japani	100
Outokumpu Pty Ltd		Australia	100

Taloudellinen katsaus 2012
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Outokumpu (S.E.A.) Pte. Ltd.		Singapore	100
Outokumpu Stainless Steel (China) Co. Ltd.		Kiina	100
Outokumpu Stainless Trading (Shanghai) Co Ltd		Kiina	100
Shanghai Krupp Stainless Co., Ltd.	2)	Kiina	60
ThyssenKrupp Stainless (GZ) Trading Company Ltd.	2)	Kiina	100
ThyssenKrupp Stainless International (Guangzhou) Ltd.	2)	Kiina	100

High Performance Stainless & Alloys

Avesta Klippcenter AB		Ruotsi	100
Outokumpu AS		Norja	100
Outokumpu Ges.m.b.H		Itävalta	100
Outokumpu GmbH		Saksa	100
Outokumpu Industriunderhåll AB		Ruotsi	51
Outokumpu Middle East FZCO		Yhdistyneet Arabiemiirikunnat	100
Outokumpu Nordic AB		Ruotsi	100
Outokumpu Prefab AB		Ruotsi	100
Outokumpu Press Plate AB		Ruotsi	100
Outokumpu PSC Benelux B.V.		Alankomaat	100
Outokumpu PSC Germany GmbH		Saksa	100
Outokumpu (Pty) Ltd		Etelä-Afrikka	100
Outokumpu S.p.A.		Italia	100
Outokumpu Stainless AB		Ruotsi	100
Outokumpu Stainless Bar, Inc.		Yhdysvallat	100
Outokumpu Stainless Coil, Inc.		Yhdysvallat	100
Outokumpu Stainless Ltd		Iso-Britannia	100
Outokumpu Stainless Pipe, Inc.		Yhdysvallat	100
Outokumpu Stainless Plate, Inc.		Yhdysvallat	100
Polarit Welding, Inc.		Yhdysvallat	100
ThyssenKrupp VDM Australia Pty. Ltd.	2)	Australia	100
ThyssenKrupp VDM Austria Ges.m.b.H	2)	Itävalta	100
ThyssenKrupp VDM Benelux B.V.	2)	Alankomaat	100
ThyssenKrupp VDM Canada Ltd.	2)	Kanada	100
ThyssenKrupp VDM de Mexico S.A. de C.V.	2)	Meksiko	100
ThyssenKrupp VDM GmbH	2)	Saksa	100
ThyssenKrupp VDM (GZ) Trading Co., Ltd.	2)	Kiina	100
ThyssenKrupp VDM High Performance Metals Trading Co., Ltd.	2)	Kiina	100
ThyssenKrupp VDM Hongkong Ltd.	2)	Kiina	100
ThyssenKrupp VDM Italia S.r.l.	2)	Italia	100
ThyssenKrupp VDM Japan K.K.	2)	Japani	100
ThyssenKrupp VDM Korea Co. Ltd.	2)	Etelä-Korea	100
ThyssenKrupp VDM S.A.S.	2)	Ranska	100
ThyssenKrupp VDM (Schweiz) AG	2)	Sveitsi	100
ThyssenKrupp VDM UK Ltd.	2)	Iso-Britannia	100
ThyssenKrupp VDM USA, LLC	2)	Yhdysvallat	100
ZAO Outokumpu		Venäjä	100

Muu toiminta

2843617 Canada Inc.		Kanada	100
AvestaPolarit Pension Trustees Ltd		Iso-Britannia	100
Granförs Bruk AB	*)	Ruotsi	100
Inoxum GmbH	*) 2)	Saksa	100
Inoxum Holding USA, Inc.	2)	Yhdysvallat	100
Inoxum Italia S.p.A.	2)	Italia	100
Inoxum Nederland B.V.	2)	Alankomaat	100
Orijärvi Oy	*)	Suomi	100
OSTP France SAS	1)	Ranska	64

Taloudellinen katsaus 2012
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

OSTP Holding Oy		Suomi	64
OSTP Italy S.r.l.		Italia	64
Outokumpu Armetal Stainless Pipe Co. Ltd.		Saudi-Arabia	33
Outokumpu Copper Fabrication AB	*)	Ruotsi	100
Outokumpu Holding UK Limited		Iso-Britannia	100
Outokumpu Metals Off-Take Oy	*)	Suomi	100
Outokumpu Mines Inc.	*)	Kanada	100
Outokumpu Mining Australia Pty. Ltd.		Australia	100
Outokumpu Mining Oy		Suomi	100
Outokumpu Stainless Holdings Ltd		Iso-Britannia	100
Outokumpu Stainless, Inc.		Yhdysvallat	100
Outokumpu Stainless Steel Oy	*)	Suomi	100
AS Outokumpu Stainless Tubular Products		Viro	64
Outokumpu Stainless Tubular Products AB		Ruotsi	64
Outokumpu Stainless Tubular Products Ltd.		Kanada	64
Outokumpu Stainless Tubular Products Oy Ab		Suomi	64
Outokumpu Treasury Belgium N.V./SA	*)	Belgia	100
Outokumpu Zinc Australia B.V.		Alankomaat	100
Outokumpu Zinc B.V.	*)	Alankomaat	100
Rullformningscentrum i Fagersta AB		Ruotsi	51
SH-Trade Oy		Suomi	64
ThyssenKrupp Nirosta GmbH	2)	Saksa	100
Viscaria AB	*)	Ruotsi	100
Visent Invest AB		Ruotsi	100
Visenta Försäkrings AB		Ruotsi	100
AB Örnköldsviks Mekaniska Verkstad		Ruotsi	64

Myytävinä olevat toiminnot

Aspasiel S.r.l.	2)	Italia	100
Società delle Fucine S.r.l.	2)	Italia	100
Terninox S.p.A.	2)	Italia	100
ThyssenKrupp Acciai Speciali Terni S.p.A.	2)	Italia	100

Ulkomaiset sivuliikkeet

Outokumpu Asia Pacific Ltd., sivuliike Etelä-Koreassa

Outokumpu Asia Pacific Ltd., edustustot Kiinassa ja Taiwanissa

Outokumpu (S.E.A.) Pte. Ltd., edustusto Thaimaassa

Tytäryhtiöluettelo ei sisällä kaikkia holding-yhtiöitä eikä ns. lepäviä yhtiöitä.

Konsernin omistusosuus vastaa myös konsernin osuutta äänivallasta.

¹⁾ Perustettu yhtiö

²⁾ Hankittu yhtiö

^{*)} Emoyhtiö Outokumpu Oyj:n omistamat osakkeet

33. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Outokummun omistusosuus OSTP:ssä laski 49 %:iin

Outokumpu ilmoitti 18.1.2013, että Tubinoxia S.r.l., Outokummun yhtiökumppani OSTP-putkituoteyhteisyrityksessä, oli käyttänyt optionsa ja hankkinut 15 % yhteisyrityksen osakkeista Outokummulta. Andrea Gattin omistama italialainen Tubinoxia kasvatti siten omistusosuuttaan OSTP:ssä 36 %:sta 51 %:iin.

OSTP-yhteisyritys muodostettiin heinäkuussa 2011, kun Outokumpu päätti luopua putkiliiketoiminnoista osana liiketoimintojensa uudelleenjärjestelyä. Outokumpu jatkaa yhteisyrityksen vähemmistöosakkaana 49 %:n omistusosuudella.

Yrityskaupan kauppahinta ja kassavirtavaikutus ovat marginaalisia.

Outokumpu Oyj ja Outotec Oyj kiistelevät ferrokromin valmistusmenetelmään liittyvän keksinnön oikeuksista

Outokumpu Oyj ja Outotec Oyj aloittivat 24.1.2013 oikeudellisen kiistan ferrokromin valmistusmenetelmään liittyvän keksinnön oikeuksista. Kyse on Outokummun kehittämästä ferrokrominikkelin valmistusmenetelmästä, johon liittyvät patenttihakemukset ovat Outokummun nimissä. Outotec väittää omaavansa oikeudet keksintöön ja on jättänyt asiaa koskevan haastehakemuksen Helsingin käräjäoikeuteen. Outokumpu pitää näitä väitteitä täysin perusteettomina.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Konsernin tunnusluvut

		2012	2011	2010	2009	2008
Toiminnan laajuus						
Liikevaihto	Milj. €	4 538	5 009	4 229	2 641	5 533
- liikevaihdon muutos	%	-9,4	18,4	60,1	-52,3	-21,0
- viennin ja ulkomaan toimintojen osuus liikevaihdosta	%	95,7	95,7	94,3	94,6	95,6
Sijoitettu pääoma 31.12. ¹⁾	Milj. €	5 573	3 770	4 176	3 642	3 880
Sidottu pääoma 31.12. ¹⁾	Milj. €	5 574	3 730	4 222	3 701	4 060
Investoinnit käyttöomaisuuteen	Milj. €	3 155	255	161	248	547
- suhteessa liikevaihtoon	%	69,5	5,1	3,8	9,4	9,9
Poistot	Milj. €	230	235	235	214	206
Arvonalentumiset	Milj. €	105	106	20	15	8
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	Milj. €	18	21	22	19	20
- suhteessa liikevaihtoon	%	0,4	0,4	0,5	0,7	0,4
Henkilöstö 31.12. ²⁾		16 649	8 253	8 431	7 754	8 628
- keskimäärin vuoden aikana ³⁾		7 853	8 651	8 475	8 091	8 717
Kannattavuus						
Liiketulos ⁴⁾	Milj. €	-385	-251	-83	-441	-68
- suhteessa liikevaihtoon ⁴⁾	%	-8,5	-5,0	-2,0	-16,7	-1,2
EBITDA ⁴⁾	Milj. €	-50	89	172	-212	147
Osuus osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tuloksista	Milj. €	-0	-5	-10	-13	-4
Tulos ennen veroja ⁴⁾	Milj. €	-523	-244	-143	-479	-141
- suhteessa liikevaihtoon ⁴⁾	%	-11,5	-4,9	-3,4	-18,1	-2,6
Tilikauden tulos ⁴⁾	Milj. €	-535	-180	-124	-336	-189
- suhteessa liikevaihtoon ⁴⁾	%	-11,8	-3,6	-2,9	-12,7	-3,4

Taloudellinen katsaus 2012
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

		2012	2011	2010	2009	2008
Oman pääoman tuotto ¹⁾	%	-21,4	-8,2	-5,2	-12,8	-6,2
Sijoitetun pääoman tuotto ¹⁾	%	-8,2	-6,3	-2,1	-11,7	-1,7
Sidotun pääoman tuotto ¹⁾	%	-8,3	-6,3	-2,1	-11,4	-1,6

Rahoitus ja taloudellinen asema

Vieras pääoma ¹⁾	Milj. €	5 932	3 177	3 271	2 399	2 547
Korollinen nettovelka	Milj. €	2 620	1 720	1 837	1 191	1 085
- suhteessa liikevaihtoon	%	57,7	34,3	43,4	45,1	19,6
Nettorahoituskulut ⁴⁾	Milj. €	138	-11	50	25	69
- suhteessa liikevaihtoon ⁴⁾	%	3,0	-0,2	1,2	0,9	1,3
Nettokorot ⁴⁾	Milj. €	66	65	38	22	55
- suhteessa liikevaihtoon ⁴⁾	%	1,5	1,3	0,9	0,8	1,0
Korkokate ⁴⁾		-6,9	-2,8	-2,8	-21,2	-1,6
Osakepääoma	Milj. €	311	311	311	309	308
Muu oma pääoma ja vähemmistöosuudet ¹⁾	Milj. €	2 641	1 739	2 027	2 142	2 486
Omavaraisuusaste ¹⁾	%	30,6	39,3	41,7	50,6	52,4
Velkaantumisaste ¹⁾	%	88,7	83,9	78,6	48,6	38,8
Liiketoiminnan nettorahavirta ⁵⁾	Milj. €	266	338	-497	201	662
Osingot	Milj. €	- ⁶⁾	-	45	64	90

¹⁾ Vuodet 2010 ja 2011 laskettu uudelleen etuus pohjaisten järjestelyiden ja muiden pitkäaikaisten työsuhte-etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen.

²⁾ Henkilöstö raportoitu työsuhteessa olevan henkilömäärän mukaan, vuodet 2008 ja 2009 esitetty suhteutettuna työaikaan (FTE).

³⁾ Vuoden 2012 keskimääräinen henkilöstö ei sisällä Inoxumin henkilömäärää 31.12.2012.

⁴⁾ Vuosi 2011 laskettu uudelleen etuus pohjaisten järjestelyiden ja muiden pitkäaikaisten työsuhte-etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen.

⁵⁾ Vuoden 2008 rahavirta esitetty jatkuvien toimintojen osalta.

⁶⁾ Hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

Osakekohtaiset tunnusluvut

		2012	2011	2010	2009	2008
Osakekohtainen tulos ^{1), 2)}	€	-0,46	-0,62	-0,68	-1,86	-1,05
Rahavirta/osake ¹⁾	€	0,23	1,20	-2,74	1,11	3,64
Oma pääoma/osake ^{2), 3)}	€	1,41	11,19	12,84	13,54	15,50
Osakekohtainen osinko	€	- ⁴⁾	-	0,25	0,35	0,50
Osinko/tulos	%	0,0	0,0	neg.	neg.	neg.
Efektiivinen osinkotuotto	%	0,0	0,0	1,8	2,6	6,0
Hinta/voitto-suhde (P/E)		neg.	neg.	neg.	neg.	neg.
Osakkeen kurssikehitys ⁵⁾						
Keskikurssi		0,97	2,25	13,84	11,49	18,99
Alin kurssi		0,64	1,21	12,03	7,72	6,33
Ylin kurssi		2,10	3,78	17,88	15,67	33,99
Kurssi kauden lopussa		0,79	1,33	13,88	13,26	8,28
Muutos kauden aikana ⁶⁾	%	-40,3	-63,4	4,7	60,1	-61,0
OMXH-indeksin muutos kauden aikana	%	8,3	-30,1	18,7	19,5	-53,4
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	Milj. €	1 650	930	2 540	2 413	1 502
Osakkeiden vaihdon kehitys						
Osakkeiden vaihto ⁷⁾	1 000 kpl	1 297 738	337 942	331 397	355 102	511 080
Osuus osakkeiden painotetusta keskiarvosta ¹⁾	%	112,5	120,5	182,3	196,4	283,6
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ^{8), 9)}		1 156 005 029	280 526 501	181 751 107	180 825 569	180 184 845
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ^{8), 10)}		2 077 065 460	181 977 861	181 937 361	180 969 654	180 233 280

¹⁾ Vuodet 2012 ja 2011 osakeantioikaistun painotetun keskimääräisen osakemäärän mukaisesti. Vuosia 2010–2008 ei ole oikaistu.

²⁾ Vuoden 2011 osakekohtainen tulos ja vuosien 2011–2010 oma pääoma per osake oikaistu etuuspohjaisten järjestelyjen ja muiden pitkäaikaisten työsuhde-etuuksien laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen. Oikaisu tehty 1.1.2011 asti, siten vuosia 2010–2008 ei ole oikaistu osakekohtaisen tuloksen ja vuosia 2009–2008 oman pääoman per osake osalta.

³⁾ Vuosi 2012 sisältää osakkeet ja oman pääoman maaliskuuhun 2012 osakeannista sekä Inoxumin hankinnan yhteydessä ThyssenKrupp AG:lle suunnatusta osakeannista.

⁴⁾ Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle.

⁵⁾ Vuoden 2011 osakehinnat oikaistu osakeannin vaikutusten mukaisesti. Vuosia 2010–2008 ei ole oikaistu.

⁶⁾ Vuosi 2011 laskettu perustuen oikaisemattomiin vertailukelpoisiin osakehintoihin. Vuosi 2012 laskettu perustuen oikaistuihin vertailukelpoisiin osakehintoihin.

⁷⁾ Sisältää vain NASDAQ OMX Helsingin kaupankäynnin.

⁸⁾ Ei sisällä hankittuja omia osakkeita.

⁹⁾ Vuodesta 2011 esitetty osakeantioikaistu painotettu keskimääräinen lukumäärä. Osakemäärä oli 181 970 316. Vuosia 2010–2008 ei ole oikaistu.

¹⁰⁾ Osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä kauden lopussa vuonna 2011 on 280 538 133 ja vuonna 2010 280 475 698. Vuosien 2009–2008 lukuja ei ole saatavilla.

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Sijoitettu pääoma	=Oma pääoma + korollinen nettovelka	
Sidottu pääoma	=Sijoitettu pääoma + nettoverovelka	
Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot	Tuloslaskelmaan kirjatut tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut (mukaan lukien saaduilla avustuksilla katetut kulut)	
Operatiivinen tulos	Liiketulos ilman raaka-aineisiin liittyviä varastovoittoja ja -tappioita sekä kertaluonteisia eriä	
EBITDA	=Liiketulos ennen poistoja ja arvonalentumisia	
Oman pääoman tuotto	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (kauden keskiarvo)}}$	× 100
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	$\frac{\text{Liiketulos}}{\text{Sijoitettu pääoma (kauden keskiarvo)}}$	× 100
Sidotun pääoman tuotto (ROOC)	$\frac{\text{Liiketulos}}{\text{Sidottu pääoma (kauden keskiarvo)}}$	× 100
Korollinen nettovelka	=Korolliset velat – korolliset varat	
Korkokate	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + nettokorot}}{\text{Nettokorot}}$	
Omavaraisuusaste	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$	× 100
Velkaantumisaste	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma}}$	× 100
Osakekohtainen tulos	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$	
Rahavirta/osake	$\frac{\text{Liiketoiminnan nettorahavirta}}{\text{Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä kauden aikana}}$	
Oma pääoma/osake	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$	
Osakekohtainen osinko	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$	
Osinko/tulos	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}$	× 100
Efektiivinen osinkotuotto	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}$	× 100
Hinta/tulos-suhde (P/E)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	

Taloudellinen katsaus 2012
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Osakkeen keskipörssi = $\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$

Osakekannan markkina-
arvo kauden lopussa = Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa $\times$ viimeinen kaupantekokurssi

Osakkeiden vaihdon
kehitys = $\frac{\text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä sekä sen suhteellinen osuus osakesarjan kokonaismäärän painotetusta keskiarvosta kauden aikana}}$

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma

Milj. €	2012	2011
Liikevaihto	300	366
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-230	-275
Bruttokate	69	91
Liiketoiminnan muut tuotot	12	10
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-45	-59
Hallinnon kulut	-75	-68
Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut	-4	-2
Liiketoiminnan muut kulut	-39	-8
Liiketulos	-83	-37
Rahoitustuotot ja -kulut	-61	-49
Tulos ennen satunnaisia eriä	-144	-86
Satunnaiset erät	-	30
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-144	-56
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	-0	-0
Tuloverot	-0	-1
Tilikauden tulos	-144	-57

Suomalaisten säännösten mukaan konsernitilinpäätöksen lisäksi emoyhtiön tilinpäätös tulee esittää erikseen. Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan. Emoyhtiön täydellinen tilinpäätös on luettavissa yhtiön internet-sivuilta www.outokumpu.com.

Emoyhtiön tase

Milj. €	2012	2011
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	33	44
Aineelliset hyödykkeet	15	14
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	2 973	2 722
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	888	712
Osuudet osakkuusyrityksissä	18	18
Muut osakkeet ja osuudet	19	15
Muut sijoitukset	159	164
	4 057	3 631
Pysyvät vastaavat yhteensä	4 105	3 689
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Korollinen	2 851	590
Koroton	127	140
	2 978	730
Rahat ja pankkisaamiset	81	107
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	3 060	837
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 165	4 526

Taloudellinen katsaus 2012
Emoyhtiön tilipäätös, FAS

Milj. €	2012	2011
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Osakepääoma	311	311
Ylikurssirahasto	720	720
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 459	-
Edellisten tilikausien tulos	744	804
Tilikauden tulos	-144	-57
	3 090	1 779
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Kertynyt poistoero	1	1
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korollinen	2 678	969
Koroton	-	1
	2 678	970
Lyhytaikainen		
Korollinen	1 266	1 630
Koroton	130	146
	1 396	1 776
Vieras pääoma yhteensä	4 074	2 746
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 165	4 526

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

Milj. €	2012	2011
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	-144	-57
Oikaisut		
Verot	0	1
Poistot	12	13
Arvon alentumiset	59	20
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	0	7
Korkotuotot	-60	-55
Osinkotuotot	-11	-16
Korkokulut	73	81
Varausten muutos	4	-1
Konserniavustukset	-	-30
Kurssierot	-12	-1
Osakeantikulut	35	-
Muut oikaisut	-0	3
	102	22
Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	28	35
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	14	11
	43	46
Saadut osingot	11	16
Saadut korot	37	44
Maksetut korot	-70	-82
Maksetut verot	-0	-1
	-23	-23
Liiketoiminnan nettorahavirta	-22	-12
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten sekä muiden osakkeiden ja osuuksien hankinnat ¹⁾	-53	-11
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-1	-1
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-5	-5
Tytäryritysten myynnit ja muut vähennykset	212	2
Tytäryritysten pääomanpalautukset	-	652
Muiden osakkeiden myynnit ja vähennykset	2	1
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit ja vähennykset	-	0
Aineettomien hyödykkeiden myynnit ja vähennykset	3	3
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos	-170	18
Investointien nettorahavirta	-12	659
Rahavirta ennen rahoitusta	-34	647

Taloudellinen katsaus 2012

Emoyhtiön tilipäätös, FAS

Rahoituksen rahavirta		
Osakeanti	1 006	-
Osakeantikulut	-35	-
Toteutetut osakeoptiot	-	0
Pitkäaikaisten lainojen nostot	611	123
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-378	-366
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-145	-329
Maksetut osingot	-	-45
Konserniavustukset	30	0
Muu rahoituksen rahavirta	-1 029	-4
Rahoituksen nettorahavirta	60	-621
Rahavarojen muutos	26	26
Taseen mukainen rahavarojen muutos	26	26

¹⁾ Investointien rahavirrassa esitetään Inoxum-tytäryritysten osakkeiden hankintaan liittyvä rahavirta.

Laskelma emoyhtiön oman pääoman muutoksista

Milj. €	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2011	311	720	-	850	1 881
Tilikauden tulos ¹⁾	-	-	-	-61	-61
Osingonjako	-	-	-	-45	-45
Optioilla merkityt osakkeet	0	0	-	-	0
Oma pääoma 31.12.2011	311	720	-	744	1 775
Tilikauden tulos	-	-	-	-144	-144
Osakeannit ²⁾	-	-	1 459	-	1 459
Oma pääoma 31.12.2012	311	720	1 459	600	3 090

Laskelma jakokelpoisista varoista 31.12.

Milj. €	2012	2011
Edellisten tilikausien tulos ¹⁾	744	804
Tilikauden tulos	-144	-57
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 459	-
Jakokelpoiset varat 31.12.	2 059	747

¹⁾ Edellisen tilikauden tulos sisältää määrältään -3,5 milj. euron korjauksen liittyen muutokseen työsuhte-etuuksien laskentaperiaatteisiin.

²⁾ Outokummun osakeannissa maaliskuu-huhtikuussa 2012 liikkeellelasketut osakkeet sekä ThyssenKrupp AG:lle suunnatut osakkeet osana Inoxum-hankintaa.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä 2012

Sovellettavat säännökset

Outokumpu Oyj, Outokumpu-konsernin emoyhtiö, on Suomessa rekisteröity ja kotipaikkaansa pitävä julkinen osakeyhtiö. Outokumpu Oyj:n hallintoon ja johtamiseen sovelletaan Suomen lakeja, yhtiön yhtiöjärjestystä sekä yhtiön hallituksen vahvistamia hallintosääntöjä.

Outokumpu noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistyksen antamaa 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (nähtävissä osoitteessa www.cgfinland.fi), jonka NASDAQ OMX Helsinki on hyväksynyt osaksi sääntöjään. Outokumpu Oyj noudattaa myös Nasdaq OMX Helsingin kaikkia sääntöjä ja ohjeita.

Toimielinten tehtävät ja vastuut

Ylin vastuu konsernin hallinnosta ja toiminnasta on emoyhtiö Outokumpu Oyj:n toimielimillä, joita ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Konsernin johtoryhmä raportoi toimitusjohtajalle ja vastaa konsernin toiminnan tehokkaasta johtamisesta. Outokummun hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän internet-sivut toimivat ensisijaisena ja ajantasaisena tietolähteenä konsernin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä. Sivujen [www-osoite on <http://www.outokumpu.com/fi/Sijoittajat/Hallinto-ja-ohjausjarjestelma/>](http://www.outokumpu.com/fi/Sijoittajat/Hallinto-ja-ohjausjarjestelma/). Internet-sivulta löytyy viimeisin tieto konsernin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä sekä viimeisin Selvitys hallinnointi- ja palkkiojärjestelmästä.

Outokummun organisaatorakenne

Vuonna 2012 Outokummun liiketoimintamalli perustui kolmeen konsernitoimintojen tukemaan liiketoiminta-alueeseen (General Stainless, Specialty Stainless ja Ferrochrome) sekä yhteen painopistealueeseen (APAC), jotka olivat vastuussa myynnistään, tuloksestaan ja omaisuuseristään.

29.12.2012 lähtien Outokummun uusi organisaatio perustuu neljään liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat vastuussa myynnistään, tuloksestaan, tuotannostaan ja toimitusketjun hallinnasta, kun taas konsernitoiminnot varmistavat tehokkuuden maailmanlaajusten prosessien avulla.

Liiketoiminta-alueet ovat:

- Stainless Coil EMEA
- Stainless Coil Americas
- Stainless APAC
- High Performance Stainless & Alloys

Yhtiökokous

Yhtiökokous kokoontuu pääsääntöisesti kerran vuodessa. Yhtiökokouksen yksinomaiseen päätösvaltaan kuuluvat Suomen osakeyhtiölain mukaisesti eräät tärkeät päätökset, kuten tilinpäätöksen vahvistaminen, voitonjaosta ja osakepääoman korottamisesta tai alentamisesta päättäminen, yhtiöjärjestyksen muuttaminen sekä hallituksen ja tilintarkastajien valinta.

Yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus. Hallitus voi päättää yhtiökokouksen koolle kutsumisesta omasta aloitteestaan, mutta sillä on velvollisuus kutsua yhtiökokous koolle, mikäli tilintarkastaja tai osakkeenomistajat, jotka omistavat vähintään 10 % kaikista Outokummun osakkeista, sitä vaativat. Lisäksi osakkeenomistajalla on oikeus saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää yhtiökokoukseen. Yhtiöjärjestyksen mukaan Outokummulla on vain yksi osakelaji, joten kaikilla osakkeilla on yhtiökokouksessa yhtäläinen äänivalta.

Hallitus

Hallituksen tavoitteena on ohjata Outokummun liiketoimintaa tavalla, joka varmistaa mahdollisimman suuren ja kestäväen lisäarvon kasvun yhtiön osakkeenomistajille.

Hallituksen yksittäiset jäsenet antavat asiantuntemuksensa ja kokemuksensa yhtiön käyttöön tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Yhtiön hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät Suomen osakeyhtiölain sekä muun soveltuvan lainsäädännön pohjalta. Hallituksella on yleistoiimivalta kaikissa niissä asioissa, joita ei lain tai yhtiöjärjestyksen nojalla ole määrätty toisten toimielinten päätettäväksi tai tehtäväksi. Hallituksen yleisenä tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen tulee toimia kaikissa tilanteissa yhtiön edun mukaisesti.

Hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa se määrittelee tehtävänsä ja toimintaperiaatteensa. Hallituksen tehtävänä on erityisesti:

Koskien yhtiön liiketoiminnan ja strategioiden johtamista:

- Päättää konsernin perusstrategiasta ja valvoa sen toteutusta,
- Päättää konsernin vuosittaisista investointirajoista, valvoa niiden toteutusta, tarkistaa suunnitelmat neljännesvuosittain ja päättää mahdollisista muutoksista,
- Päättää merkittävistä ja strategisesti tärkeistä investoinneista,
- Päättää merkittävistä ja strategisesti tärkeistä yrityskaupoista,
- Päättää kaikista merkittävistä rahoitusjärjestelyistä, ja
- Päättää muista konserniyhtiöiden sitoumuksista, jotka ovat liiketoiminnan laajuuden, rakenteen ja toimialan huomioiden arvoltaan tai luonteeltaan poikkeuksellisia.

Koskien yhtiön hallinnon ja toimintojen järjestämistä:

- Nimittää ja erottaa toimitusjohtaja sekä tämän sijainen ja päättää heidän palvelussuhteidensa ehdoista, mukaan lukien kannustusjärjestelmistä, hallituksen palkitsemisvaliokunnan esityksen pohjalta,
- Nimittää ja erottaa Outokummun johtoryhmän jäsenet, määrittää heidän vastuualueensa ja päättää jäsenten palvelussuhteen ehdoista, mukaan lukien kannustusohjelmista, hallituksen palkitsemisvaliokunnan esityksen pohjalta,
- Seurata konsernin ylimpien johtamisresurssien riittävyttä ja kohdentamista,
- Päättää merkittävistä muutoksista konsernin liiketoimintaorganisaatiossa,
- Määrittää konsernin eettiset arvot ja toimintatavat,
- Varmistaa, että hallintomallia koskevat konserniohjeet ovat käytössä,
- Varmistaa, että yhtiöllä on sisäpiiriasioiden hallinnointia koskevat ohjeet, ja
- Varmistaa, että yhtiöllä on muut hallituksen tarpeelliseksi katsomat, hallituksen velvollisuuksien ja valtuuksien piiriin kuuluvia asioita koskevat ohjeet.

Koskien yhtiökokouksessa päätettävien asioiden valmistelua:

- Vahvistaa osingonjakopolitiikka ja tehdä esitys osingonjaosta, ja
- Tehdä muita esityksiä kokoukselle.

Koskien taloushallintoa ja riskienhallintaa:

- Käsitellä ja hyväksyä osavuosisikatsaukset ja tilinpäätökset,
- Valvoa konsernin toimintaan liittyviä merkittäviä riskejä ja riskienhallintaa, ja
- Varmistaa, että riittävät riskienhallintaa koskevat menettelytavat ovat käytössä.

Lisäksi hallitus arvioi omaa toimintaansa säännöllisesti.

Hallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet hallituksen jäsenistä on saapuvilla. Hallituksen päätökseksi tulee se kanta, jota enemmän kuin puolet läsnä olevista jäsenistä kannattaa. Äänen mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Yhtiökokous valitsee puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut hallituksen jäsenet tehtäväänsä toimikaudeksi, joka päättyy vaalin jälkeisen ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Siten jokaisessa varsinaisessa yhtiökokouksessa valitaan aina koko hallitus. Hallituksen jäsen voidaan milloin tahansa vapauttaa tehtävistään yhtiökokouksen päätöksellä. Hallituksen jäsenten valintaa koskevat ja ennen yhtiökokousta hallituksen tietoon tulleet ehdotukset yhtiökokoukselle julkistetaan silloin, kun ehdotuksen takana on vähintään 10 % yhtiön kaikista osakkeista sekä äänistä ja ehdotettu henkilö on suostunut tehtävään.

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kaksitoista jäsentä. Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat ovat vahvistaneet yhtiölle kannattavansa periaatetta, jonka mukaan hallituksen jäsenten tulee pääsääntöisesti olla yhtiön ulkopuolisia asiantuntijoita. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta. Vuoden 2012 varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin seitsemän jäsentä. Seitsemän jäsenen lisäksi yhtiökokous päätti, että 31.1.2012 Outokumpun julkistaman Outokumpu Oyj:n ja Inoxumin yhdistymiseen johtavan yrityskaupan jälkeen hallitukseen kuuluisi kahdeksan jäsentä ja että Guido Kerkhoff valittaisiin hallituksen kahdeksanneksi jäseneksi. Kerkhoffin jäsenyys hallituksessa tuli voimaan 29.12.2012 Inoxum-yrityskaupan toteutumispäivän jälkeisestä päivästä lukien. Hallituksen nykyisistä jäsenistä seitsemän on riippumattomia yhtiöstä sekä sen merkittävistä osakkeenomistajista, ja Kerkhoff on riippumaton yhtiöstä.

Hallitus kokoontuu vähintään viisi kertaa vuodessa. Vuonna 2012 hallituksen kokouksia oli 19. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 92 %.

Hallituksen jäsenten osakeomistukset 31.12.2012

Jäsen	Osakkeet
Ole Johansson	80 990
Iman Hill	13 441
Elisabeth Nilsson	23 681
Harri Kerminen	13 441
Heikki Malinen	13 441
Siv Schalin	23 681
Guido Kerkhoff	-
Olli Vaartimo	36 756
	205 431

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on asettanut keskuudestaan kaksi pysyvää valiokuntaa ja niille työjärjestykset. Valiokunnat raportoivat koko hallitukselle.

Tarkastusvaliokuntaan kuuluu neljä hallituksen jäsentä. Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on käsitellä tilinpäätöksiin, tilintarkastukseen, sisäiseen tarkastukseen, sisäisten ja ulkoisten tarkastusten laajuuteen, tilintarkastajien laskutukseen, konsernin verotukselliseen asemaan, konsernin rahoitusta koskeviin ohjeisiin ja muihin konsernin riskienhallintaa koskeviin toimintatapoihin liittyviä asioita. Valiokunta valmistele lisäksi yhtiökokoukselle suositusten koskien tilintarkastajien valintaa ja palkkioita. Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2012 aikana kuusi kertaa ja keskimääräinen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100 %.

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluu hallituksen puheenjohtaja ja kolme muuta hallituksen jäsentä. Valiokunnan tehtävänä on valmistella hallitukselle ehdotuksia yhtiön ylimmän johdon nimityksistä ja palkitsemisperiaatteista. Hallitus on valtuuttanut palkitsemisvaliokunnan päättämään Outokummun johtoryhmän jäsenten työsuhteen ehdoista ja etuuksista, lukuun ottamatta toimitusjohtajaa. Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuoden 2012 aikana kolme kertaa, ja keskimääräinen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100 %.

Hallitus voi asettaa keskuudestaan myös tilapäisiä työryhmiä määrätyn tehtävän hoitamista varten. Työryhmät raportoivat työstään hallitukselle. Vuonna 2012 tällaisia työryhmiä ei asetettu.

Nimitystoimikunta

Outokummun varsinainen yhtiökokous 2012 päätti asettaa nimitystoimikunnan valmistelemaan hallituksen jäseniä ja hallituspalkkioita koskevat ehdotukset seuraavalle yhtiökokoukselle.

Yhtiökokous päätti myös, että osakkeenomistajien nimitystoimikunnan työjärjestyksen mukaisesti nimitystoimikuntaan kuuluvat Outokummun neljän suurimman osakkeenomistajan nimeämät edustajat, jotka suostuneet tehtävään ja että yhtiön hallituksen puheenjohtaja toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Suurimmat osakkeenomistajat määräytyvät niiden 1.10. arvo-osuusjärjestelmään rekisteröityjen omistustietojen perusteella. Sellaisen omistajan, jolla on arvopaperimarkkinalain mukainen velvollisuus ilmoittaa tietyistä omistusmuutoksista (liputusvelvollisen omistajan), esimerkiksi useisiin rahastoihin tai rekistereihin jakautuneet omistukset lasketaan yhteen, jos omistaja ilmoittaa viimeistään 30.9. kirjallisesti yhtiön hallitukselle sitä vaativansa. Mikäli osakkeenomistaja ei halua käyttää nimeämisoikeuttaan, nimeämisoikeus siirtyy seuraavaksi suurimmalle omistajalle, jolla muutoin ei olisi nimeämisoikeutta.

Vuonna 2012 osuudenomistajien edustajat nimitystoimikunnassa olivat Solidium Oy, Kansaneläkelaitos, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen ja Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma. Mainitut osakkeenomistajat valitsivat seuraavat edustajansa nimitystoimikuntaan: Kari Järvinen, Solidium Oy:n toimitusjohtaja; Tuula Korhonen, Kansaneläkelaitoksen sijoitusjohtaja, Harri Sailas, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen toimitusjohtaja ja Risto Murto, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman varatoimitusjohtaja. Kari Järvinen valittiin nimitystoimikunnan puheenjohtajaksi, ja Outokummun hallituksen puheenjohtaja Ole Johansson toimi asiantuntijajäsenenä. Lisäksi Outokummun yhtiökokouksen 2012 päätöksen mukaisesti vuoden 2013 yhtiökokoukselle ehdotuksen valmistelevan nimitystoimikunnan kokoonpanoon kuuluu myös ThyssenKrupp AG:n nimittämä asiantuntijajäsen Inoxumin yhdistymisen toteutumispäivää seuraavasta päivästä lukien. Inoxum-yrityskaupan tultua voimaan 28.12.2012 Guido Kerkhoff nimitettiin nimitystoimikunnan asiantuntijajäseneksi.

Nimitystoimikunta on toimittanut ehdotuksensa hallituksen kokoonpanosta ja hallituksen jäsenille maksettavista palkkioista Outokummun hallitukselle, joka on kirjannut ehdotukset vuoden 2013 yhtiökokousta koskevaan kutsuun.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön operatiivisesta johtamisesta tavoitteenaan turvata osakkeenomistajille yhtiön arvon merkittävä ja kestävä kasvu.

Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluu valmistella hallituksen päätettävät asiat, kehittää konsernia yhdessä hallituksen kanssa päätettyjen tavoitteiden mukaisesti ja varmistaa hallituksen päätösten asianmukainen täytäntöönpano. Toimitusjohtajan velvollisuutena on lisäksi varmistaa, että konsernissa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja sääntelyä.

Toimitusjohtaja johtaa puhetta johtoryhmän kokouksissa. Toimitusjohtajan sijainen vastaa toimitusjohtajan velvollisuuksista siinä tapauksessa, että toimitusjohtaja on estynyt niitä itse hoitamaan. Vuodesta 2011 lähtien konsernin talous- ja rahoitusjohtaja on toiminut toimitusjohtajan sijaisena.

Johtoryhmä

Outokummun johtoryhmän tehtävänä on johtaa kokonaisuutena Outokummun liiketoimintaa. Johtoryhmän jäsenillä on laajat valtuudet toimia omien vastuualueidensa puitteissa ja heillä on velvollisuus kehittää konsernin toimintoja hallituksen ja toimitusjohtajan asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Vuonna 2012 johtoryhmä koostui kuudesta hallituksen valitsemasta jäsenestä. Vuonna 2012 johtoryhmän jäseniä olivat toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, General Stainless -yksiköistä vastaava johtaja, Specialty Stainless -yksiköistä vastaava johtaja, ferrokromista, tutkimuksesta ja kehityksestä, ympäristöstä ja laadusta vastaava johtaja sekä henkilöstöjohtaja, joka vastaa myös terveydestä ja turvallisuudesta.

Tammikuusta 2013 lähtien johtoryhmän jäsenet ovat olleet toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja, Stainless Coil EMEA -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja, Stainless Coil Americas -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja, Stainless APAC -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja, High Performance Stainless & Alloys -liiketoiminta-alueesta vastaava johtaja, integraatio- ja strategiajohtaja, markkinoinnista, viestinnästä ja sijoittajasuhteista vastaava johtaja sekä henkilöstöstä, työterveydestä, turvallisuudesta ja kestävästä kehityksestä vastaava johtaja. Johtoryhmä kokoontuu tyypillisesti vähintään kerran kuukaudessa.

Konsernin johtoryhmän osakeomistukset ja optio-oikeudet 31.12.2012

Jäsen	Osakkeet	Osakepalkkio- järjestelmä 2010–2012	Osakepalkkio- järjestelmä 2011–2013	Osakepalkkio- järjestelmä 2012–2014	Rajoitettuja osakkeita koskeva ohjelma 2012–2014
Mika Seitovirta	200 000		96 000	544 000	
Esa Lager	224 000	36 000	36 000	170 000	
Ulrich Albrecht-Früh					117 284
Austin Lu				65 200*	
Jarmo Tonteri	144 282				
Reinhard Florey					117 284
Kari Tuutti	20 000			65 200	
Pii Kotilainen	12 000	36 000	36 000	170 000	
Kari Parvento	8 000	36 000	36 000	170 000	
Yhteensä	608 282	108 000	204 000	1 184 400	234 568
Hallitus ja johtoryhmä	813 713				

* Paikallisesta lainsäädännöstä johtuen mahdollinen LTI-palkkio maksetaan osakkeiden sijasta käteisenä.

Konsernin johto

Outokummun konsernijohto koostuu toimitusjohtajasta, konsernin johtoryhmän jäsenistä sekä toimitusjohtajaa ja johtoryhmää avustavista johtajista ja asiantuntijoista.

Konsernijohton tehtävänä on johtaa konsernia kokonaisuutena. Se vastaa muun muassa konsernin strategisesta ja liiketoiminnan suunnittelusta, integraatiosta, taloushallinnosta, veroista, sisäisestä tarkastuksesta, henkilöstöhallinnosta, ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuushallinnosta, viestinnästä ja sijoittajasuhteista, yritys vastuusta, tutkimus- ja kehitystoiminnasta, lakiasioista, konsernin hallinnosta ja compliance-asioista ja immateriaalioikeuksista sekä rahoituksesta ja riskienhallinnasta. Tiettyjä tukitoimintoja on myös keskitetty konsernin tasolla. Outokumpu-konsernia johdetaan sen liiketoimintaorganisaation mukaisesti konsernin yhtiöoikeudellisen rakenteen tarjotessa juridiset puitteet toiminnalle. Konsernin operatiiviselle liiketoiminnalle on asetettu selkeät taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Vuonna 2012 Outokummun liiketoimintamalli perustui kolmeen liiketoiminta-alueeseen, jotka olivat vastuussa myynnistään, tuloksestaan ja omaisuuseristään, mikä paransi yhtiön valmiutta vastata nopeasti asiakkaiden tarpeisiin. Nämä kolme liiketoiminta-alueita olivat:

- General Stainless: ruostumattoman teräksen tuotanto Torniossa sekä käsittelylaitos Terneuzenissa Alankomaissa,
- Specialty Stainless: Special Coil, Special Plate, Kloster ja Long Products Ruotsissa ja Isonsa-Britanniassa mukaan lukien Sheffieldin sulatto Isonsa-Britanniassa, ja
- Ferrochrome: Kemin kromikaivos ja Tornion ferrokromituotanto.

Vuodesta 2011 lähtien Outokummun putkituoteliiketoimintayksikköä, jossa italialainen Tubinoxia S.r.l on enemmistöosakas, on johtanut OSTP:n hallitus. Outokummulla on hallituksessa yksi paikka.

29.12.2012 lähtien Outokummun uusi organisaatio perustuu neljään liiketoiminta-alueeseen, jotka vastaavat myynnistään, tuloksestaan, tuotannostaan ja toimitusketjun hallinnasta. Tämän tarkoituksena on parantaa yhtiön valmiutta vastata nopeasti asiakkaiden tarpeisiin. Konsernitoiminnot puolestaan varmistavat tehokkuuden maailmanlaajuisten prosessien avulla.

Liiketoiminta-alueet ovat:

- Stainless Coil EMEA
- Stainless Coil Americas
- Stainless APAC
- High Performance Stainless & Alloys

Myyntinsä ohella liiketoiminta-alueet vastaavat tuloksestaan ja liiketoiminnan kassavirrastaan, ja ne hyödyntävät tukenaan konsernitason palveluja avaintoiminnoissa, kuten taloushallinnossa, verotuksessa, henkilöstöhallinnossa, ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuushallinnossa, viestinnässä, yritys vastuussa, tutkimus- ja kehitystoiminnassa, lakiasioissa, compliance-asioissa ja immateriaalioikeuksissa sekä rahoituksessa ja riskienhallinnassa. Liiketoiminta-alueet tähtäävät konsernin liiketoiminnallisten ja synergiatavoitteiden saavuttamiseen keskittyen asiakkaiden tarpeiden täyttämiseen.

Outokummun liiketoiminta-alueet raportoivat suoraan nimetyille johtoryhmän jäsenille.

Palkitseminen

Vuoden 2012 yhtiökokouksen vahvistamat Outokummun hallituksen vuosipalkkiot ovat seuraavat: puheenjohtaja 80 000 euroa, varapuheenjohtaja 45 500 euroa ja muut jäsenet 36 000 euroa, josta 40 % maksetaan markkinoilta ostettavilla Outokummun osakkeilla ja 60 % käteisellä.

Palkkio maksetaan kerran vuodessa ja hallituksen jäsenet eivät ole oikeutettuja muihin osakepohjaisiin palkkioihin. Vuosipalkkion lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan kokouspalkkiona 600 euroa (1 200 euroa ulkomailla asuville hallituksen jäsenille). Kokouspalkkio maksetaan myös valiokuntien kokouksista.

Yhtiön toimitusjohtajan kanssa tehty johtajasopimus on voimassa toistaiseksi, ja Outokumpu voi irtisanoa sen 12 kuukauden tai toimitusjohtaja itse 6 kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Jos Outokumpu irtisanoa sopimuksen tai Outokummun omistuksessa tapahtuu olennainen muutos, toimitusjohtaja saa ylimääräisen korvauksen, jonka määrä vastaa hänelle edeltäneiden 12 kuukauden aikana maksettua kiinteää rahapalkkaa lisättyä ilmoitushetkellä voimassa olevien luontaisetujen raha-arvolla edellyttäen, että palvelussuhteen päättymisen ei liity toimitusjohtajan suoriutumiseen tai hänen viakseen luettavaan laiminlyöntiin. Outokummun suomalaisten johtoryhmän jäsenien osalta irtisanomisaika on kuusi kuukautta kummankin osapuolen puolelta, minkä lisäksi jäsen saa ylimääräisen korvauksen, jonka määrä vastaa hänelle edeltäneiden 6 kuukauden aikana maksettua kiinteää rahapalkkaa lisättyä ilmoitushetkellä voimassa olevien luontaisetujen raha-arvolla edellyttäen, että palvelussuhteen päättymisen ei liity hänestä johtuvaan syyhyn. Aikaisempien sopimusvelvoitteiden perusteella johtoryhmän saksalaisten jäsenten irtisanomisetuuksiin kuuluu ylimääräinen 12 kuukauden palkka 1,5 vuoden siirtymäajan aikana, jonka jälkeen irtisanomisetuudet vähenevät asteittain kuuden kuukauden irtisanomisaikaan ja 12 kuukauden erokorvaukseen. Aikaisempien sopimusvelvoitteiden mukaisesti erokorvaus lasketaan peruspalkan, etujen ja kannustimien perusteella.

Toimitusjohtajalle ja konsernin johtoryhmän jäsenille palkan ja luontaisetujen lisäksi vuodelta 2013 maksettava tulospalkkio määräytyy konsernin käyttökateen (EBITDA) sekä erikseen määriteltujen toiminnallisten ja henkilökohtaisten tavoitteiden toteutumisen perusteella. Kannustinpalkkion enimmäismäärä toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten osalta on 50 % perusvuosipalkasta. Yhteenlasketut lyhyen ja pitkän aikavälin kannustimet eivät saa ylittää 200 % saajan vuosipalkasta. Jos tämä raja ylittyy, osakepohjaista palkkion osaa leikataan vastaavasti.

Toimitusjohtajalle tai konsernin johtoryhmän jäsenelle ei makseta erillistä korvausta jäsenyydestä johtoryhmässä tai toimimisesta muissa konsernin sisäisissä johtoelimissä.

Johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 63 vuotta lukuun ottamatta johtoryhmään ennen joulukuuta 2009 nimitettyjä jäseniä, joilla on oikeus jäädä eläkkeelle 60 vuoden iässä. Ennen 1.1.2007 nimitettyjen suomalaisten konsernin johtoryhmän jäsenten eläkkeen määrä on 60 % viiden viimeisen täyden kalenterivuoden keskimääräisestä kokonaispalkasta. Muiden suomalaisten konsernin johtoryhmän jäsenten eläkkeen tavoitemäärä on 60 % heidän 60-vuotiaana tai 63-vuotiaana ansaitsemastaan vuosipalkasta riippuen ajankohdasta, jolloin kyseinen johtaja nimitettiin johtoryhmään. Ensimmäisen palvelusvuoden ansiota, luontoisedut ja lyhytaikaiset tulospalkkiot mukaan lukien, käytetään vakuutusmaksun perusteena. Maksu on enintään 25 % vuosipalkasta. Outokummun politiikan mukaisesti toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta ja tavoite-eläke 60 % hänen 63-vuotiaana ansaitsemastaan vuosipalkasta. Yksi johtoryhmän jäsen asuu Ruotsissa ja kuuluu Ruotsin ITP-eläkejärjestelmän piiriin ja kaksi jäsentä asuu Saksassa ja kuuluvat Essener Verband -eläkejärjestelyn piiriin.

Vuonna 2012 hallituksen jäsenten puolesta ei yhtiön toimesta ole annettu takauksia tai muita vastaavia sitoumuksia. Hallituksen tai johtoryhmän jäsenillä taikka heidän lähipiiriinsä kuuluvilla henkilöillä tai yhteisöillä ei myöskään ole olennaisia liikesuhteita konsernin kanssa.

Hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenille maksetut palkat, palkkiot ja luontaisedut

2012

€	Palkat ja palkkiot luontaisetuineen	Tulos- ja hankepalkkiot	Vuosikohtaiset palkkiot***	Optio-ohjelmat	Yhteensä
Hallitus					
Hallituksen puheenjohtaja, Johansson	12 600	-	80 000	-	92 600
Hallituksen varapuheenjohtaja, Vaartimo					
	13 800	-	45 500	-	59 300
Hallituksen jäsen, Henkes*	8 400	-	-	-	8 400
Hallituksen jäsen, Nilsson	21 600	-	36 000	-	57 600
Hallituksen jäsen, Nilsson-Ehle*	9 600	-	-	-	9 600
Hallituksen jäsen, Pesonen*	3 600	-	-	-	3 600
Hallituksen jäsen, Schalin	12 600	-	36 000	-	48 600
Hallituksen jäsen, Hill	13 200	-	36 000	-	49 200
Hallituksen jäsen, Kerminen	7 800	-	36 000	-	43 800
Hallituksen jäsen, Malinen	9 000	-	36 000	-	45 000
Toimitusjohtaja Seitovirta	882 692**	90 000	-	-	972 692
Toimitusjohtajan sijainen, Lager	300 341	70 636	-	-	370 977
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet****	1 390 112	194 314	-	-	1 584 426

* 1.-31.03.2012

** Luku sisältää 271 223 euroa veroja ja sosiaaliturvamaksuja Inoxum-yrityskauppaan liittyvästä osakekannustimesta.

*** Vuosikohtaisista palkkioista 40 % maksetaan markkinoilta ostettuina Outokummun osakkeina ja 60 % käteisenä.

**** Hautala 1.1.-28.12.2012, Lu, Tuutti, Albrecht-Früh ja Florey 29.-31.12.2012

Taloudellinen katsaus 2012
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2012

2011

€	Palkat ja palkkiot luontaisetuineen	Tulos- ja hankepalkkiot	Vuosikohtaiset palkkiot****	Optio-ohjelmat	Yhteensä
Hallitus					
Hallituksen puheenjohtaja, Johansson	10 200	-	80 000	-	90 200
Hallituksen varapuheenjohtaja, Vaartimo					
	8 400	-	45 500	-	53 900
Hallituksen jäsen, Henkes	16 800	-	36 000	-	52 800
Hallituksen jäsen, Nilsson	13 200	-	36 000	-	49 200
Hallituksen jäsen, Nilsson-Ehle	20 400	-	36 000	-	56 400
Hallituksen jäsen, Pesonen	9 000	-	36 000	-	45 000
Hallituksen jäsen, Schalin	7 200	-	36 000	-	43 200
Hallituksen jäsen, Saarinen	1 800	-	-	-	1 800
Hallituksen jäsen, Soila	1 200	-	-	-	1 200
Hallituksen jäsen, de Margerie	1 200	-	-	-	1 200
Toimitusjohtaja Seitovirta*	451 840	-	-	-	451 840
Toimitusjohtaja Rantanen**	2 323 074	149 648	-	-	2 472 722
Toimitusjohtajan sijainen***	338 797	67 636	-	-	406 433
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet					
	2 136 405	246 582	-	-	2 382 987

*1.3.-31.12.2011

**1.1.-17.8.2011

***1.1.-31.10.2011

**** Vuosikohtaisista palkkioista 40 % maksetaan markkinoilta ostettuina Outokummun osakkeina ja 60 % käteisenä.

Sisäpiirihallinto

Outokummun sisäpiirisäännöt perustuvat NASDAQ OMX Helsingin antamaan sisäpiiriohjeeseen. Ilmoitusvelvollisia pysyviä sisäpiiriläisiä ovat yhtiön hallituksen jäsenet, päävastuullinen tilintarkastaja, toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet.

Outokumpu ylläpitää julkista rekisteriä ilmoitusvelvollisista pysyvistä sisäpiiriläisistään. Outokummun työntekijöistä, jotka asemansa tai tehtäviensä johdosta saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa, pidetään ei-julkista yrityskohtaista pysyvien sisäpiiriläisten rekisteriä. Pysyvät sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeeseen laskemilla arvopapereilla 14 vuorokauden aikana ennen yhtiön osavuositarkastuksen tai tilinpäätöksen julkistamista (ns. suljettu ikkuna).

Hankekohtaisista sisäpiiriläisistä pidetään erillisiä, ei-julkisia sisäpiirirekistereitä. Tällaiseen hankekohtaiseen sisäpiiriin kuuluvat henkilöt, jotka tehtävässään saavat tietoonsa sellaisia yhtiötä koskevia tietoja hankkeesta, joka toteutuessaan on omiaan olennaisesti vaikuttamaan yhtiön julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden arvoon.

Sisäpiiriasioiden ohjauksesta ja valvonnasta vastaa Outokummun hallinnosta ja compliance-asioista vastaava johtaja.

Ajan tasalla olevat Outokummun ilmoitusvelvollisten pysyvien sisäpiiriläisten osakeomistustiedot ovat saatavissa yhtiön kotisivuilta.

Taloudellinen raportointi

Hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä osakeyhtiölain ja Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti. Tämän luvun tarkoituksena on kuvata osakkeenomistajille ja muille lukijoille, kuinka taloudellisen raportoinnin sisäinen valvonta on järjestetty Outokummussa.

Pörssilistattuna yhtiönä Outokummun on noudatettava useita määräyksiä. Jotta Outokumpu kykenisi täyttämään kaikki siihen sovellettavat vaatimukset, yhtiössä on laadittu taloudellisen raportoinnin ja sisäisen valvonnan periaatteet, jotka on jaettu koko organisaatioon.

Valvontaympäristö

Outokummun valvontaympäristön perusta on konsernin liiketoimintakulttuuri, jonka mukaisesti Outokumpu toimii. Outokummun valvontaympäristön muodostavat organisaation toimintamallin määrittävät konsernin politiikat ja periaatteet, kuten yritys vastuupolitiikka, eettiset arvot ja Outokummun johtamisperiaatteet. Outokummun toimintaohjeessa (Code of Conduct) kuvataan Outokummun perusarvoja sekä tarjotaan tavanomaisia ja käytännöllisiä ohjeita Outokummun esimiehille ja työntekijöille. Outokummun suoritusjohtamisprosessi on keskeinen johdon tehtävä, jolla on tärkeä asema tehokkaan valvontaympäristön toteuttamisessa. Suunnittelu ja tavoitteiden asettaminen sekä operatiivisessa että taloudellisessa mielessä suoritetaan koko operatiivisessa organisaatiossa Outokummun liiketoiminnallisten tavoitteiden mukaisesti. Johto seuraa tavoitteiden saavuttamista kuukausittaisten johdon raporttien ja seurantakokouksien avulla.

Outokumpu noudattaa toiminnassaan yhtiön hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan tavoitteet, lähestymistavat ja vastualueet. Paitsi että riskienhallinta tukee Outokummun strategiaa, se myös määrittää tasapainoisen riskiprofiilin osakkeenomistajien ja muiden sidosryhmien kuten asiakkaiden, tavarantoimittajien, henkilöstön ja rahoittajien näkökulmasta.

Outokummun taloudellisen raportoinnin valvontaprosessi perustuu konsernin taloudellisen raportoinnin politiikkoihin, periaatteisiin ja ohjeisiin sekä konsernin vastuu- ja valtuusrakenteeseen. Taloudelliseen raportointiin liittyvien politiikkojen omistaja ja hyväksyjä on yleensä toimitusjohtaja, talous- ja rahoitusjohtaja tai Corporate Controller. Outokummun taloudellinen raportointi toteutetaan yhdenmukaistetulla tavalla yhteisen tilikartan avulla.

Taloudellinen raportointi laaditaan kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti. Outokummun laskentaperiaatteet (OAP) ovat yhtiön soveltamisohjeistus IFRS:stä. Outokummun laskentaperiaatteiden ja muun taloudellisen raportoinnin ohjeistuksen tavoitteena on varmistaa yhdenmukaiset taloudellisen raportoinnin prosessit ja käytännöt koko konsernissa. Konsernin emoyhtiön ja suomalaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset on laadittu suomalaisen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti, kun taas ulkomaiset tytäryhtiöt noudattavat paikallisia sääntöjä. Outokumpu noudattaa taloudellisessa raportoinnissaan myös Finanssivalvonnan ja Helsingin pörssin (NASDAQ OMX Helsinki) sääntöjä ja määräyksiä.

Outokummun taloudellisen raportoinnin politiikat ja ohjeet on koottu Outokummun Controllerin ohjekirjaan. Taloudelliseen raportointiin liittyvät politiikat ja ohjeet arvioidaan säännöllisesti ja niitä tarkistetaan tarvittaessa. Tilikaudella 2012 ohjeita päivitettiin pienillä muutoksilla ja niihin tehtiin kielellisiä tarkistuksia. Lisäksi ns. putkimenetelmästä luopumisen myötä etuusperusteisten eläkkeiden laskentaohjeet päivitettiin uuden laskentaperiaatteen mukaiseksi. Vuonna 2013 Outokumpu seuraa edelleen tiiviisti IFRS-standardien muutoksia. Uusien merkittävien standardien täytäntöönpanoa ei ole odotettavissa.

Riskien tunnistaminen ja arviointi

Taloudellista raportointia koskeva riskienhallinta on osa Outokummun riskienhallintaprosessia, jonka koordinoinnista vastaa rahoitus- ja riskienhallintatoiminto. Taloudelliseen raportointiin liittyvät riskit on luokiteltu operatiivisiksi riskeiksi, ja niitä voi aiheutua riittämättömien tai epäonnistuneiden sisäisten prosessien, työntekijöiden toiminnan, tietojärjestelmien tai muiden tapahtumien, kuten väärinkäytösten tai rikosten, seurauksena. Outokummun riskienhallintaprosessin tavoitteena on tunnistaa, arvioida, hallita ja rajoittaa näitä riskejä. Merkittävimmät riskit raportoidaan tarkastusvaliokunnalle, joka arvioi ne säännöllisesti.

Osana Outokummun riskienhallintaprosessia liiketoiminta-alueilla ja konsernitoiminnoissa järjestetään työpajoja, joilla tuetaan keskeisten riskien, operatiiviset riskit mukaan lukien, tunnistamista. Työpajojen tuloksena syntyy muun muassa riskikarttoja ja riskien tunnistamissuunnitelmia.

Sisäinen tarkastus

Outokummussa toimii sisäinen tarkastus. Toiminnon asema on itsenäinen ja sen tavoitteena on tarjota varmistus- ja konsultointipalveluja lisäarvon tuottamiseksi ja konsernin toiminnan parantamiseksi. Sisäisen tarkastuksen tärkein tehtävä on avustaa tarkastusvaliokuntaa ja johtoryhmää niiden valvontatehtävän täyttämiseksi. Tässä roolissa sisäinen tarkastus tunnistaa ja valvoo merkittäviä operatiivisia riskejä konsernissa, varmistaa konsernin sisäisen valvonnan riittävyyden ja tehokkuuden sekä tarjoaa paikkansapitävää ja luotettavaa tietoa suoraan tarkastusvaliokunnalle ja johtoryhmälle. Sen muihin tehtäviin kuuluu konsernin eri periaatteiden, valvontamekanismien ja politiikkojen seuranta sekä tilintarkastajien raportoinnin seuraaminen.

Sisäinen tarkastus raportoi tarkastusvaliokunnalle ja hallinnollisesti talous- ja rahoitusjohtajalle.

Valvontatoiminnot

Hallituksen ja tarkastusvaliokunnan lisäksi Outokummun operatiiviset johtoryhmät vastaavat Outokummun yksiköissä taloudelliseen raportointiin sovellettavan sisäisen valvonnan ohjaamisesta. Valvonnan tavoitteena on havaita, estää ja korjata mahdolliset virheet ja poikkeamat taloudellisessa raportoinnissa. Valvontatoimilla pyritään myös varmistamaan, että valtuutusrakenteet on suunniteltu ja toteutettu siten, ettei ns. vaarallisia työhdistelmiä pääse syntymään (yksi henkilö ei voi suorittaa ja valvoa samaa toimintoa). Valvonta käsittää erilaisia toimia, kuten muun muassa konsernin johdon ja liiketoiminta-alueiden johdon suorittamat taloudellisten raporttien läpikäynnit, tilien täsmätykset, raportoitujen lukujen loogisuuden analyysit, ennusteiden ja toteutumien vertailuanalyysit sekä taloudellisen raportointiprosessin analyysit. Keskeinen tekijä on kuukausittaisen suoriutumisen seuraaminen suhteessa asetettuihin taloudellisiin ja operatiivisiin tavoitteisiin. Nämä valvontatoimet toteutetaan eri organisaatiotasolla. Taloudellisen raportoinnin merkittävimmät erät ovat varastojen ja muiden käyttöpääomaerien arvostus ja raportointi. Lisäksi vaikeassa markkinatilanteessa korostuu arvonalentumislaskelmien ja niihin liittyvien herkkyyksien merkitys. Niitä seurataan ja valvotaan tarkasti sekä liiketoiminta-alueilla että konsernin tasolla.

Tietotekniikalla ja IT-ratkaisuilla on tärkeä asema sisäisen valvonnan perustan luomisessa.

Viestintä ja tiedotus

Konserninlaajuiset politiikat ja periaatteet ovat kaikkien Outokummun työntekijöiden saatavissa. Taloudelliseen raportointiin liittyvät ohjeet annetaan tiedoksi kaikille asianomaisille. Tärkeimmät viestintäkanavat ovat Outokummun intranet ja muut helposti käytettävissä olevat tietokannat. Lisäksi järjestetään controller-kokouksia. Kvartaaleittain, tai tarvittaessa useammin järjestetään Senior Controller -kokouksia, joissa jaetaan tietoa ja keskustellaan konsernin ajankohtaisista asioista.

Outokummussa on perustettu erilaisia verkostoja ja yhteisöjä, joissa käsitellään ja arvioidaan taloudellisen raportoinnin ja sisäisen valvonnan asioita ja ohjeita. Verkostoihin kuuluu yleensä henkilöstöä sekä liiketoiminta-

alueilta että konsernitoiminnoista. Outokummun verkostojen, yhteisöjen ja yhtenäisten ohjeiden tavoitteena on varmistaa taloudellisten prosessien ja raportointikäytäntöjen yhtenäisyys koko konsernissa. Verkostoilla ja yhteisöillä on tärkeä rooli taloudellista raportointia koskevan sisäisen valvonnan tehokkuuden selvittämisessä sekä politiikkojen, ohjeiden ja prosessien kehittämisessä.

Seuranta

Outokummun konserniyhtiöiden johto, sekä taloushallinto- ja valvontatoiminnot vastaavat taloudelliseen raportointiin liittyvän sisäisen valvonnan seurannasta. Lisäksi valvontaa seuraavat sisäinen tarkastus ja riskienhallintatoiminto. Selvitysten tulokset raportoidaan säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle ja konsernin johtoryhmälle.

Tilintarkastajat

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on oltava vähintään yksi ja enintään kaksi tilintarkastajaa, jotka ovat Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä.

Yhtiökokous valitsee tilintarkastajan toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajien valintaa koskevat ja ennen yhtiökokousta hallituksen tietoon tulleet ehdotukset yhtiökokoukselle julkistetaan silloin, kun ehdotuksen tekijä on tarkastusvaliokunta tai kun ehdotuksen takana on vähintään 10 % yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä ja ehdotettu henkilö tai yhteisö on suostunut tehtävään. Yhtiön tilintarkastajat antavat yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen yhtiön vuositilinpäätöksen yhteydessä. Lisäksi tilintarkastajat raportoivat säännöllisesti havainnoistaan tarkastusvaliokunnalle sekä vähintään kerran vuodessa koko hallitukselle. Emoyhtiö Outokumpu Oyj:n tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Virpi Halonen. KPMG Oy Ab vastaa myös tilintarkastustyön ohjeistuksesta ja koordinoinnista koko konsernin osalta.

Sekä Outokumpu että KPMG Oy Ab pitävät tärkeänä vaatimusta tilintarkastajien riippumattomuudesta tarkastamistaan yhtiöistä. KPMG on maailmanlaajuisessa riippumattomuuspolitiikassaan sitoutunut noudattamaan International Federation of Accountantsin (IFAC) eettisiä periaatteita.

Outokummun hallituksen tarkastusvaliokunta seuraa jatkuvasti KPMG:itä maailmanlaajuisesti ostettavien tilintarkastukseen liittymättömien palveluiden määrää. Tilintarkastajille maksetut palkkiot olivat vuonna 2012 yhteensä 5,7 milj. euroa, josta tilintarkastukseen liittymättömiä palveluja oli 3,8 milj. euroa.

Johtoryhmän jäsenet

31.12.2012

Mika Seitovirta

Toimitusjohtaja

s. 1962, Suomen kansalainen

Kauppätieteiden maisteri

Toimitusjohtaja 2011–

Konsernin johtoryhmän puheenjohtaja 2011–

Vastuualue: konsernin johtaminen

Konsernin palveluksessa vuodesta 2011

Toimitusjohtaja: Glaston Corporation (aiemmin Kyro Corporation) 2007–2009

Toimitusjohtaja: Hartwall Oy 2003–2006

Toimitusjohtaja: Volvo Auto 1998–2003

Talousjohtaja ja myyntiyhtiön johtajan sijainen: Volvo Deutschland
1994–1998

Useita eri tehtäviä Volvo Autossa ja Aro-Yhtymässä 1986–1994

Hallituksen varapuheenjohtaja: Shanghai Krupp Stainless Co. Ltd. 2013–

Hallituksen jäsen: Teknologiateollisuus 2013–

Hallituksen jäsen: Metallinjalostajat 2011–

Hallintoneuvoston jäsen: Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma 2011–

Hallituksen jäsen: Are 2009–2011

Senior Advisor, Advisory Group: Ratos 2008–2011

Hallituksen jäsen: Aro-Yhtymä 2006–2011

Hallituksen jäsen: Handelsbanken Finland 2004–2011

Esa Lager

Talous- ja rahoitusjohtaja

s. 1959, Suomen kansalainen

Kauppätieteiden maisteri, oikeustieteen kandidaatti

Talous- ja rahoitusjohtaja (CFO) 2005–, toimitusjohtajan sijainen 2011–

Konsernin johtoryhmän jäsen 2001–

Vastuualue: taloushallinto, taloushallinnon integraatio ja muutosprosessi,

verotus, rahoitus ja riskienhallinta, sisäinen tarkastus, hallinto ja energia-asiat

Konsernin palveluksessa vuodesta 1990

Johtaja – rahoitus ja hallinto 2001–2004, rahoitusjohtaja 1996–2000 ja

apulaisjohtaja 1991–1995: Outokumpu Oyj

Johtaja, pääkonttori/Lontoon konttori: Kansallis-Osake-Pankki 1984–1990

Hallituksen varapuheenjohtaja 2010–2011 ja hallituksen jäsen 2003–2008:

Okmetic Oyj

Hallituksen varapuheenjohtaja: Olvi Oyj 2002–

Hallituksen jäsen: Ilkka-Yhtymä Oyj 2011–

Ulrich Albrecht-Früh

Johtaja – Stainless Coil EMEA

s. 1964, Saksan kansalainen

Tekniikan tohtori ja tutkinto prosessitekniikasta

Johtaja – Stainless Coil EMEA 2012–

Konsernin johtoryhmän jäsen 2012–

Vastuualue: Stainless Coil EMEA

Konsernin palveluksessa vuodesta 2012

Johtoryhmän jäsen ja teknologiajohtaja: Inoxum GmbH (Saksa) 2011–2012

Toimitusjohtaja: ThyssenKrupp Stainless USA, LLC (USA) 2008–2012

Johtaja, US-Site Selection Stainless: ThyssenKrupp Stainless GmbH (Saksa) 2007

Sulaton johtaja: ThyssenKrupp Nirosta GmbH (Saksa) 2004–2007

Johtaja, Stripcasting: ThyssenKrupp Nirosta GmbH (Saksa) 2002–2004

Projektin johtaja, EUROSTRIP (European R&D Consortium): ThyssenKrupp

Nirosta GmbH (Saksa) 1999–2002

Eri tehtäviä: ThyssenKrupp Nirosta GmbH (Saksa) 1997–1999

Tutkimusassistentti ja ryhmän vetäjä: Aachenin teknillinen yliopisto (Saksa) 1992–1997

Hallituksen jäsen: MSCI 2011–2012

Kari Parvento

Johtaja – Stainless Coil Americas

s. 1957, Suomen kansalainen

Diplomi-insinööri

Johtaja – Stainless Coil Americas 2012–

Konsernin johtoryhmän jäsen 2010–

Vastuualue: Stainless Coil Americas

Konsernin palveluksessa vuodesta 2010

Johtaja – ferrokromi, konsernin tutkimus- & kehitystoiminta, ympäristö & laatu: Outokumpu 2012

Johtaja – myynti ja markkinointi: Outokumpu Oyj 2010–2011

Toimitusjohtaja, Underground Mining: Sandvik Group 2009–2010

Toimitusjohtaja, Underground Hard Rock Mining: Sandvik Group 2007–2009

Toimitusjohtaja, Sandvik Mining & Construction Oy (SMC Oy): Sandvik Group 2007–2010

Toimitusjohtaja, Sandvik Mining & Construction Australia ja Sandvik Materials Handling Pty Ltd. Australia: Sandvik Group 2005–2007

Johtaja – liiketoiminnan kehittäminen, Sandvik Tamrock Suomi: Sandvik Group 2004–2005

Toimitusjohtaja, Kuusakoski Sverige AB, Ruotsi: Kuusakoski Group Oy 2003–2004

Toimitusjohtaja, Kuusakoski AB: Kuusakoski Group Oy 2003–2003

Maajohtaja, Pohjoismaat: Kuusakoski Group Oy 2000–2004

Hallituksen puheenjohtaja: SMC Austria GmbH 2009–2010

Hallituksen jäsen: SMC Oy 2007–2010

Austin Lu

Johtaja – Stainless APAC

s. 1971, Kiinan kansalainen

MBA, kauppatieteiden kandidaatti

Johtaja – Stainless APAC 2012–

Konsernin johtoryhmän jäsen 2012–

Vastuualue: Stainless APAC

Konsernin palveluksessa vuodesta 2011

Johtaja – APAC-fokusalue: Outokumpu Oyj 2011–2012

Kiinan johtoryhmän jäsen, johtaja, aluejohtaja: General Electric, Kiina 2009–2011

Kiinan johtoryhmän jäsen, liiketoimintajohtaja, Life Science Ingredient -liiketoiminta-alue: Lonza Group, Kiina 2008–2009

Kiinan johtoryhmän jäsen, markkinointijohtaja: General Electric Plastics, China 2005–2008

Kansainvälinen tuotejohtaja: General Electric Plastics, USA ja Kiina 2004–2005

Aluejohtaja Etelä- ja Itä-Kiina: General Electric Plastics, Kiina 1999–2004

Kaupallinen asiantuntija: General Electric Plastics, Kiina 1999

Itä-Kiinan kaupallisten toimintojen johtaja: General Electric Plastics, Kiina 1998–1999

Kaupallisten toimintojen asiantuntija, Etelä-Kiina: General Electric Plastics, Kiina 1996–1998

Useita eri tehtäviä: China MinMetals Co. 1993–1996

Jarmo Tonteri

Johtaja – High Performance Stainless & Alloys

s. 1952, Suomen kansalainen

Diplomi-insinööri, Kauppatieteiden maisteri

Johtaja – High Performance Stainless & Alloys 2012–

Konsernin johtoryhmän jäsen 2011–

Vastuualue: Erikoismetalliseosliiketoiminta

Konsernin palveluksessa vuodesta 2011

Johtaja – Specialty Stainless: Outokumpu Oyj 2011–2012

Toimitusjohtaja: Ovako Group, Ruotsi 2005–2011

Toimitusjohtaja sekä Rautaruukin johtoryhmän jäsen: Fundia (Rautaruukki-konserni), Ruotsi 2000–2005

Toimitusjohtaja: Gasell (Rautaruukki-konserni), Ruotsi 1992–2000

Toimitusjohtaja: Lokomo Steel (Repola-konserni), USA 1990–1992

Metallurgisen divisioonan johtaja: Kuusakoski, Suomi 1985–1990

Myynti-insinööri, metallurginen prosessiteknologia: Outokumpu, Suomi 1978–1985

Hallituksen jäsen: Dannemora Mineral AB 2012–

Hallituksen jäsen: FN Steel Group 2010–

Reinhard Florey

Integraatio- ja strategijahtaja

s. 1965, Itävallan kansalainen

Diplomi-insinööri ja kulttuurien tutkimuksen maisteri

Integraatio- ja strategijahtaja 2012–

Konsernin johtoryhmän jäsen 2012–

Vastuualue: integraation johtaminen, strategia, yritysostot, IT, raaka-aine- ja muut hankinnat, lakiasiat

Konsernin palveluksessa vuodesta 2012

Johtoryhmän jäsen ja talousjohtaja: Inoxum GmbH (Saksa), 2011–2012

Johtoryhmän jäsen ja talousjohtaja: ThyssenKrupp Nirosta GmbH (Saksa), 2011–2012

Johtoryhmän jäsen ja talousjohtaja: ThyssenKrupp Steel Americas, LLC (USA) 2010–2011

Membro Efetivo do Conselho Deliberativo da Sociedade: ThyssenKrupp

Companhia Siderúrgica do Atlântico (Brasília) 2010–2011

Johtoryhmän jäsen: liiketoiminta-alue Steel Americas, ThyssenKrupp AG (USA) 2009–2011

Johtoryhmän jäsen: ThyssenKrupp Steel and Stainless USA, LLC. (USA), 2009

Yrityskaupoista vastaava johtaja, yrityskeskus: ThyssenKrupp AG (Saksa)

2005–2009

Yrityskaupoista vastaava johtaja, yrityskeskus: ThyssenKrupp Steel AG (Saksa), 2002–2005

Useita eri tehtäviä: McKinsey & Company (Itävalta), 1995–2002

Hallituksen puheenjohtaja: Inoxum Italia S.p.A. (Italia) 2011–

Hallituksen puheenjohtaja: Inoxum Nederland B.V., (Alankomaat) 2011–

Hallituksen jäsen: ThyssenKrupp Acciai Speciali Terni (Italia), 2011–2012

Hallituksen jäsen: ThyssenKrupp Mexinox S.A. de C.V. (Meksiko), 2011–2012

Hallituksen jäsen: Shanghai Krupp Stainless Co. Ltd. 2011–

Hallituksen jäsen: Inoxum Holding USA, Inc. 2011–

Kari Tuutti

Johtaja – markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet

s. 1970, Suomen kansalainen,

kauppatieteiden maisteri

Johtaja – markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet 2012–

Konsernin johtoryhmän jäsen 2012–

Vastuualue: markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet

Konsernin palveluksessa vuodesta 2011

Johtaja – markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet: Outokumpu Oyj

2011–2012

Johtaja, markkinointi: Nokia Oyj 2009–2011

Johtaja, viestintä: Nokia Oyj 2008

Johtaja, viestintä, multimedialiiketoiminta-alue: Nokia Oyj 2002–2007

Sijoittajasuhdepäällikkö: Nokia Oyj 1999–2002

Rahoituspäällikkö, rahoitus (Suomi ja Geneve): Nokia Oyj 1995–1999

Analytikko, rahoitus: Merita Bank 1994–1995

Pii Kotilainen

Johtaja – henkilöstö sekä työterveys, työturvallisuus ja kestävä kehitys

s. 1960, Suomen kansalainen

Kauppätieteiden maisteri

Johtaja – henkilöstö sekä työterveys, työturvallisuus ja kestävä kehitys (vt.)
2012–

Konsernin johtoryhmän jäsen 2009–

Vastuualue: henkilöstö ja työterveys, turvallisuus ja kestävä kehitys

Konsernin palveluksessa vuodesta 2009

Johtaja – henkilöstö sekä työterveys ja turvallisuus: Outokumpu Oyj 2012

Johtaja – henkilöstö: Outokumpu Oyj 2009–2011

Johtaja, konsernin henkilöstöhallinto: Huhtamäki Oyj 2006–2008

Johtaja – henkilöstöhallinto, Technology Platforms: Nokia Oyj 2004–2006

Johtaja – henkilöstöhallinto, Nokia Mobile Phones: Nokia Oyj 2000–2004

Johtaja, Nokia Learning Center Network: Nokia Networks (Milano, Italia)
1998–2000

Johtaja – henkilöstöhallinto: Nokia Oyj 1994–1998

Johtaja, Nokia Treasury Center: Nokia Oyj 1991–1994

Hallituksen jäsen: Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiö 2012–

Hallituksen jäsen: Componenta Oyj 2010–

Hallituksen jäsenet

31.12.2012

Ole Johansson

Puheenjohtaja

s. 1951, Suomen kansalainen

Diplomiekonomi, vuorineuvos

Outokummun hallituksen jäsen 2002–

Hallituksen puheenjohtaja 2008–

Hallituksen varapuheenjohtaja 2004–2008

Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja

Konsernijohtaja: Wärtsilä Oyj Abp 2000–2011

Toimitusjohtaja: Wärtsilä NSD Oy 1998–2000

Hallituksen puheenjohtaja: eQ Oyj 2011–

Hallituksen puheenjohtaja: Elinkeinoelämän keskusliitto EK 2011–2012

Hallituksen puheenjohtaja 2007–2009 ja hallituksen jäsen 2010–2012:

Teknologiateollisuus ry

Hallituksen varapuheenjohtaja: Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma 2005–2012

Hallituksen varapuheenjohtaja: Elinkeinoelämän keskusliitto EK 2007–2009

Hallituksen jäsen: Svenska Handelsbanken AB 2012–

Hallituksen jäsen: Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksen Kannatusyhdistys ry 2011–2013

Hallituksen jäsen: Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA 2011–2013

Hallituksen jäsen: Wärtsilä Oyj Abp 2010–2011

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Olli Vaartimo

Varapuheenjohtaja

s. 1950, Suomen kansalainen

Kauppatieteiden maisteri

Outokummun hallituksen jäsen 2010–

Outokummun hallituksen varapuheenjohtaja 2011–

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja

Talous- ja rahoitusjohtaja (CFO): Metso Oyj 2003–2011

Konsernin varatoimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen: Metso Oyj
2003–2010

Johtoryhmän jäsen 1999–2011 ja johtoryhmän varapuheenjohtaja
2004–2010: Metso Oyj

Vt. toimitusjohtaja: Metso Oyj 2003–2004

Toimitusjohtaja: Metso Minerals Oy 1999–2003

Toimitusjohtaja: Nordberg konserni, Rauma Oyj 1993–1999

Varatoimitusjohtaja: Rauma Oyj 1991–1998

Hallituksen puheenjohtaja: Valmet Automotive Oy 2003–

Hallituksen puheenjohtaja 2012– ja hallituksen jäsen 2008–2012:
Kuusakoski Oy

Hallituksen jäsen: Kuusakoski Group Oy 2008–

Hallituksen jäsen: Alteams Oy 2008–

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Iman Hill

s. 1963, Ison-Britannian kansalainen

Filosofian kandidaatti (biokemia), filosofian maisteri (tietojärjestelmätiede)

Outokummun hallituksen jäsen 2012–

Tarkastusvaliokunnan jäsen

Johtaja – Teknisten ja operatiivisten palvelujen johtajisto: Sasol Petroleum
International 2012–

Strateginen neuvonantaja: Aurelian Oil and Gas PLC 2012

Johtaja, konsernin porausriskien hallinta: BG Group PLC 2010–2011

Johtaja, kehitys ja operaatiot: BG Group PLC 2009–2010

Johtaja, BG Brasil: BG Group PLC 2008–2009

Kehitysjohtaja: BG Group PLC 2005–2008

Toimitusjohtaja: Shell Egypt ja Shellin Egyptin yhtiöiden hallituksen
puheenjohtaja 2004–2005

Toimitusjohtajien neuvoston seniorineuvonantaja (Afrikan osalta): Shell
International 2002–2004

Johtaja: kenttätoimintojen kehitys sekä alueellinen öljyn ja kaasun etsintä
Afrikassa ja Etelä-Afrikassa: Shell International 2001–2002

Teknologiapäällikkö: Lähi-itä: Shell International 1998–2001

Johtava kenttäinsinööri Malesiassa: Shell International 1997–1998

Johtava öljyinsinööri: Monument Oil and Gas 1996–1997

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Harri Kerminen

s. 1951, Suomen kansalainen
Vuorineuvos, diplomi-insinööri, MBA
Outokummun hallituksen jäsen 2012–
Palkitsemisvaliokunnan jäsen

Toimitusjohtaja: Kemira Oyj 2008–2012

Johtaja Kemira Pulp&Paper -liiketoiminta-alue: Kemira Oyj 2006–2007

Johtaja Kemira Specialty -liiketoiminta-alue: Kemira Oyj 2000–2006

Toimitusjohtaja: Kemira Pigments Oy 2002–2003

Hallintojohtaja: Kemira Chemicals Oy 1996–2000

Tehtaanjohtaja: Kemira Oyj, Oulun tehtaat 1994–1996

Tuotantojohtaja: Kemira Kemi AB 1990

Projektipäällikkö, tehdasrakennushankkeet Suomessa, Ruotsissa, Belgiassa ja USA:ssa: Kemira Oy 1989–1994

Hallituksen puheenjohtaja: MetGen Oy 2012–

Hallituksen puheenjohtaja: Finpro ry 2011–

Hallituksen puheenjohtaja: Teollisuussijoitus 2012

Hallituksen puheenjohtaja: Kemianteollisuus ry 2011–2012

Hallituksen varapuheenjohtaja: Kemianteollisuus ry 2009–2011

Hallituksen jäsen: Tikkurila Oyj 2012–

Hallituksen jäsen: Achemos Grupe 2012–

Hallituksen jäsen: Normet Oy 2012–

Hallituksen jäsen: Finnair Oyj 2011–

Hallituksen jäsen: Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton (TT)-säätiö 2011–

Hallituksen jäsen: Formia Emissions Control Oy 2012

Hallituksen jäsen: Elinkeinoelämän keskusliitto EK 2011–2012

Hallituksen jäsen: CEFIC 2008–2012

Hallituksen jäsen: Finpro ry 2010–2011

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Heikki Malinen

s. 1962, Suomen kansalainen
Kauppatieteiden maisteri, MBA (Harvard)
Outokummun hallituksen jäsen 2012–
Tarkastusvaliokunnan jäsen

Konsernijohtaja: Itella Oyj 2012–
Toimitusjohtaja: Pöyry Oyj 2008–2012
Strategiajohtaja, johtajiston jäsen: UPM-Kymmene Oyj, Helsinki 2006–2008
Toimitusjohtaja: UPM North America, Chicago, USA 2004–2005
Myyntijohtaja: UPM-Kymmene, Chicago, USA 2002–2003
Partneri: Jaakko Pöyry Consulting, New York, USA 2000–2001
Projektijohtaja: McKinsey & Co, Atlanta, USA 1997–1999
Liiketoiminnan kehitysjohtaja: UPM Paper Divisions, Helsinki 1994–1996

Puheenjohtaja: Amerikkalainen kauppakamari (AmCham Finland – The American Chamber of Commerce in Finland) 2009–
Hallituksen jäsen: Teknologiateollisuus ry 2012–
Hallituksen jäsen: Botnia Oy 2006–2008
Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Elisabeth Nilsson

s. 1953, Ruotsin kansalainen
Diplomi-insinööri
Outokummun hallituksen jäsen 2011–
Palkitsemisvaliokunnan jäsen

Maaherra: Itä-Götanmaan lääni 2010–
Toimitusjohtaja: Jernkontoret (Swedish Steel Producers Association) 2005–2010
Toimitusjohtaja, Metallurgy Division: SSAB Oxelösund 2003–2005
Toimitusjohtaja: SSAB Merox 2001–2003
Johtaja, ympäristö-, terveys- ja turvallisuusosasto: SSAB 1996– 2001
Johtaja, Continuous Casting -yksikkö: SSAB Oxelösund 1991–1996

Hallituksen puheenjohtaja: Göta Kanalbolaget 2011–
Hallituksen puheenjohtaja: Risbergiska donationsfonden 2010–
Hallituksen puheenjohtaja: Tåkernfonden 2010–
Hallituksen puheenjohtaja: Övralidsstiftelsen 2010–
Puheenjohtaja: Foundation Mefos 2005–2010
Puheenjohtaja: Svenska Bergsmannaföreningen 2007–2009
Jäsen: Royal Swedish Academy of Engineering Science IVA 2007–
Hallituksen jäsen: Sveaskog AB 2010–2012
Hallituksen jäsen: 4:e AP-fonden 2010–2011
Hallituksen jäsen: Swerea AB 2008–2011
Hallituksen jäsen: Euromaint AB 2004–2007
Hallituksen jäsen: Swedish Maritime Administration 1996–2006
Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Siv M. Schalin

s. 1962, Suomen kansalainen
Kauppatieteiden maisteri, MBA
Outokummun hallituksen jäsen 2011–
Tarkastusvaliokunnan jäsen

Toimitusjohtaja: Docrates Oy 2012–
Toimitusjohtaja sekä johtaja, Patient Care Solutions: GE Healthcare Finland Oy
2008–2012
Johtaja, Huoltotoiminta: GE Healthcare EMEA 2005–2008
Toimitusjohtaja: GE Healthcare Sweden 2004–2005
Johtaja, Critical Care: Instrumentarium Oyj 2003–2004
Aluejohtaja, Pohjoismaat: Instrumentarium Oyj 2002
Johtaja, Components liiketoimintayksikkö: Össur hf. 2000–2001
Toimitusjohtaja: Össur USA Inc. 1997–2000

Hallintoneuvoston jäsen: Arcada Ammattikorkeakoulu 2009–
Hallituksen puheenjohtaja, toimitusjohtaja ja hallituksen jäsen useassa GE
Healthcare yhtymän yrityksessä 2008–2012
Varapuheenjohtaja: FIHTA (Finnish Healthcare Technology Association)
2008–2012
Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Guido Kerkhoff

s. 1967, Saksan kansalainen
Kauppatieteiden maisteri
Outokummun hallituksen jäsen 12/2012–
Palkitsemisvaliokunnan jäsen

Talusojohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsen: ThyssenKrupp AG 2011–
Konsernin johtoryhmän jäsen: Deutsche Telekom AG 2009–2011
Johtaja – Group Accounting & Controlling: Deutsche Telekom AG 2006–2009
Johtaja – Accounting & Controlling: Bertelsmann AG 1996–2002
Taluspäällikkö: VEW AG 1995–1996

Riippumaton yhtiöstä

Riskienhallinta

Outokumpu noudattaa toiminnassaan yhtiön hallituksen hyväksymää riskienhallintapolitiikkaa. Poliitikassa määritellään riskienhallinnan tavoitteet, lähestymistavat ja vastuualueet. Outokummun strategian tukemisen ohella riskienhallinta auttaa tunnistamaan, arvioimaan ja vähentämään riskejä osakkeenomistajien, asiakkaiden, tavarantoimittajien, henkilöstön, rahoittajien ja muiden sidosryhmien näkökulmasta.

Riskienhallintaorganisaatio

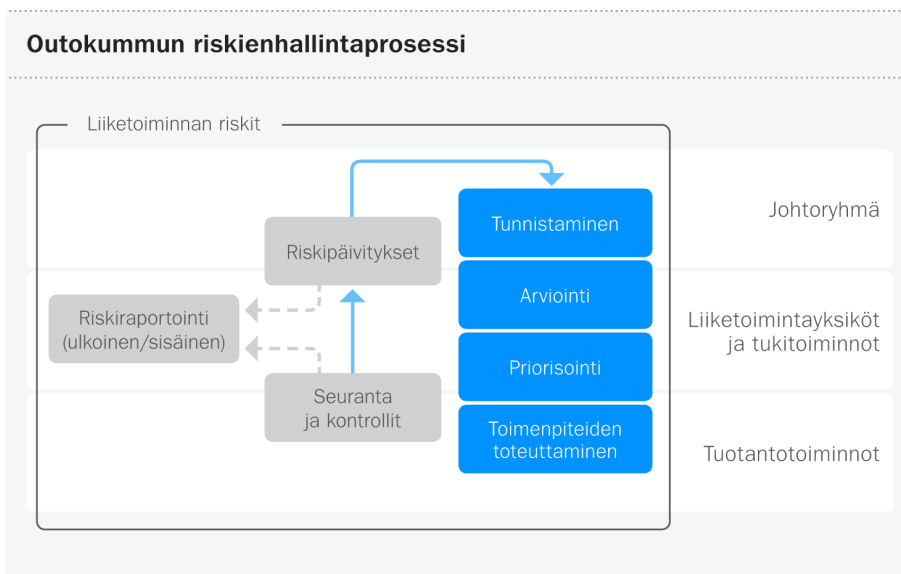
Outokummun hallitus vastaa konsernin riskienhallinnasta. Toimitusjohtaja ja johtoryhmä vastaavat riskienhallinnan toimintatapojen määrittämisestä ja sen toteutumisesta sekä valvovat, että riskit otetaan huomioon strategia- ja liiketoimintasuunnittelussa. Liiketoiminta-alueet ja konsernitoiminnot ovat vastuussa liiketoimintaansa kuuluvien riskien tunnistamisesta ja hallinnasta.

Tilintarkastajat ja sisäinen tarkastus valvovat riskienhallintaprosessin toimivuutta. Konsernin johtoryhmä, hallituksen tarkastusvaliokunta ja hallitus käyvät säännöllisesti läpi keskeiset riskit ja riskienhallintatoimenpiteet. Konsernin rahoitus- ja riskienhallintatoiminnon tehtävänä on tukea riskienhallintapolitiikan soveltamista sekä laatia neljännesvuosittain riskiraportti konsernijohtolle, hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja tilintarkastajille. Toiminto vastaa myös riskienhallinnan kehittämisestä, ohjauksesta ja toteuttamisesta koko organisaatiossa.

Riskienhallintaprosessi

Outokumpu on määritellyt riskiksi minkä tahansa asian, joka voi estää tai haitata konsernin tavoitteiden saavuttamista. Riskit voivat siis olla konsernin nykyiseen tai tulevaan toimintaan liittyviä uhkia, epävarmuustekijöitä tai menetettyjä mahdollisuuksia. Outokummun riskinkantokyky ja riskinottohalukkuus määritetään suhteessa konsernin tulokseen, kassavirtaan ja taseasemaan. Riskienhallintaprosessi on osa johtamisjärjestelmää, ja se jakautuu neljään vaiheeseen: riskien tunnistamiseen, arviointiin, priorisointiin ja toimenpiteiden toteuttamiseen.

Riskienhallintaprosessia seurataan ja valvotaan systemaattisesti eri organisaatiotasolla. Riskeihin kohdistetaan säännöllisiä katsauksia prosessin jatkuvuuden varmistamiseksi. Tulosten ja riskikatsausten seuranta lisäksi varmistaa täsmällisen tiedon saatavuuden sekä sisäisesti liiketoiminta-alueiden johtoryhmille ja konsernin johtoryhmälle että myös ulkoisille tahoille, kuten osakkeenomistajille ja muille sidosryhmille.

Painopistealueet 2012

Riskiarviot ja -katsaukset

Vuonna 2012 Outokummun riskienhallintaprosessia toteutettiin pääasiassa johtoryhmän ja muun ylimmän johdon neljännesvuotuisissa riskiarvioissa ja -katsauksissa mutta myös operatiivisella tasolla Outokummun tuotantolaitoksissa. Riskiarvioissa ja -katsauksissa käsiteltiin riskien tunnistamista, arviointia, priorisointia ja toimenpiteiden toteuttamista. Huhtikuussa 2012 konsernin riskienhallintapolitiikka päivitettiin muun muassa riskitoleranssin ja ISO 31 000 -standardin noudattamisen osalta. Vuonna 2012 pidetyissä riskityöpajoissa keskityttiin pääasiassa konsernin Tornion tehtaan osastoihin ja toimintoihin sekä jatkettiin vuonna 2011 aloitettua prosessia operatiivisten riskien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja hallitsemiseksi.

Inoxum-yrityskauppa

Inoxum-yrityskauppa julkistettiin tammikuussa 2012. Yrityskaupan toteuttaminen, yhdistyneen yhtiön integraation suunnittelu ja siihen liittyvät tehtävät kuuluivat riskienhallinnan tärkeisiin painopistealueisiin vuonna 2012. Yrityskaupan eri vaiheisiin liittyviä riskejä tunnistettiin, arvioitiin, hallittiin ja raportointiin konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti.

Luottoriskien hallinta

Outokummun ulkoisen myynnin tulee olla hyväksytyjen luottolimiittien puitteissa tai maksujen asiakkaalta tulee olla muilla tavoilla turvattu. Suurin osa asiakassaamisista on katettu luottovakuutuksilla, jotka pääsääntöisesti kattavat noin 90 % vakuutetusta myynnistä. Osa myyntiin liittyvästä luottoriskistä on katettu pankkitakauksilla, rembursseilla tai ennakkomaksuilla. Vuonna 2012 keskitetyn myynti- ja markkinointiorganisaation sekä niihin liittyvien resurssien muutosten takia konsernin luottohallintoa ohjattiin kohti hajautettua mallia joustavuuden parantamiseksi sekä paremman tuen tarjoamiseksi paikallisille myyntiorganisaatioille.

On todennäköistä, että maksukyvyttömyysasteet Euroopassa kasvavat ja vakuutettujen luottolimiittien saatavuus suurilta luottoriskivakuuttajilta heikkenee, mikäli Euroopan finanssikriisi jatkuu. Tämä johtaisi konsernin luottoriskien kasvuun asiakkaiden maksuvalmiuden ja limiittien saatavuuden heikkenemisen myötä. Lisäksi luottoriskivakuuttajien maakohtaiset toimenpiteet saattavat tulevaisuudessa lisääntyä. Haastava tilanne erityisesti Euroopassa johti konsernin luottoriskien tarkkaan valvontaan ja analysointiin vuonna 2012.

Toteutuneet riskit

Vuonna 2012 ei tapahtunut suuria omaisuusvahinkoja tai liiketoiminnan keskeytymisiä. Merkittävimmät vuoden aikana toteutuneet riskit liittyivät ruostumattoman teräksen markkinoiden ylikapasiteettiin, maailmantalouden epävarman tilanteen jatkumiseen sekä nikkelin ja molybdeenin hinnan ja Talvivaaran osakekurssin laskuun. Euroopan velkakriisin syveneminen vaikutti edelleen jonkin verran ruostumattoman teräksen kysyntään, millä oli negatiivinen vaikutus Outokummun kannattavuuteen ja velkaantumiseen.

Outokumpu Oyj

Konserinjohto
Riihitontuntie 7 B, PL 140
02201 Espoo, Suomi
Puh. (09) 4211
Fax (09) 421 3888

www.outokumpu.com

**OUTO
KUMPU**

www.outokumpu.com